

PROTOKÓŁ

XLV sesji

RADY MIASTA LUBLIN

VIII KADENCJI (2018-2024)

15 grudnia 2022 r.

Spis treści:

Ad. 1. Otwarcie sesji.....	4
Ad. 2. Informacje Przewodniczącego Rady Miasta Lublin	10
Ad. 3. Zatwierdzenie protokołu XLIV sesji Rady Miasta	11
Ad. 4. Informacja o działalności Prezydenta Miasta między sesjami.....	11
Ad. 5. Informacja o zrealizowanych i zaplanowanych wyjazdach w zagraniczną podróż służbową Prezydenta Miasta Lublin i pracowników Urzędu Miasta Lublin	20
Ad. 6. Podjęcie uchwały w sprawie uchwały budżetowej Miasta Lublin na 2023 rok	20
Ad. 7. Podjęcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Lublin	74
Ad. 8. Podjęcie uchwał w sprawach:.....	77
Ad. 8.1. skargi na Dyrektora Zarządu Dróg i Mostów w sprawie braku działań dotyczących nielegalnego zajęcia chodnika przy ul. Ignacego Czumy 21 w Lublinie.....	77
Ad. 8.2. emisji obligacji komunalnych Gminy Lublin oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu	78
Ad. 8.3. zmiany uchwały budżetowej Miasta Lublin na 2022 rok	81
Ad. 8.4. uchwały zmieniającej uchwałę nr 1064/XXXIV/2021 Rady Miasta Lublin z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Lublin	82
Ad. 8.5. uchwały zmieniającej uchwałę nr 1195/XL/2022 Rady Miasta Lublin z dnia 26 maja 2022 r. w sprawie zawieszenia w 2022 roku realizacji niektórych projektów ze środków budżetu obywatelskiego	82
Ad. 8.6. przyjęcia programu polityki zdrowotnej pn. „Dofinansowanie do leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców miasta Lublin”.....	83
Ad. 8.7. zarządzenia wyborów do Rad Dzielnic: Abramowice, Bronowice, Czechów Południowy, Czechów Północny, Czuby Południowe, Czuby Północne, Dziesiąta, Felin, Głusk, Hajdów- Zadębie, Kalinowszczyzna, Konstantynów, Kośminek, Ponikwoda, Rury, Sławin, Sławinek, Stare Miasto, Szerokie, Śródmieście, Tatary, Węglin Południowy, Węglin Północny, Wieniawa, Wrotków, Za Cukrownią, Zemborzycze	97
Ad. 8.8. zmiany uchwały nr 1140/XXXVII/2022 Rady Miasta Lublin z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, na które przeznaczają się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2022 r.	101
Ad. 8.9. ustalenia wysokości opłaty za zakwaterowanie w bursach prowadzonych przez Miasto Lublin oraz terminu i sposobu jej wnoszenia.....	101
Ad. 8.10. Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Lublin	102
Ad. 8.11. określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu miasta Lublin i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi	102
Ad. 8.12. wysokości opłat obowiązujących na cmentarzach komunalnych w Lublinie	103
Ad. 8.13. nadania nazwy ulicy położonej w granicach administracyjnych miasta Lublin	104
Ad. 8.14. nadania nazwy obszarowi Parku Rury położonemu w granicach administracyjnych miasta Lublin	105
Ad. 8.15. zaskarżenia do sądu administracyjnego rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Lubelskiego	105
Ad. 8.16. wyrażenia zgody na oddanie w najem lokalu użytkowego usytuowanego w budynku przy ul. Koryznowej 2c w Lublinie.....	105
Ad. 8.17. wydzierżawienia nieruchomości Gminy Lublin.....	106
Ad. 8.18. wyrażenia zgody na sprzedaż części nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Gminy Lublin położonej w Lublinie w pobliżu ul. Gospodarczej.....	106
Ad. 8.19. wydzierżawienia nieruchomości Gminy Lublin.....	107
Ad. 8.20. wyrażenia zgody trwałym zarządcom na oddanie w najem lub użyczenie części nieruchomości stanowiących własność Gminy Lublin	107

Ad. 8.20. wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Gminy Lublin położonej w Lublinie przy ul. Składowej 21 i ul. Zgodnej 7	107
Ad. 8.21. wyrażenia zgody na zamianę części nieruchomości gruntowych stanowiących własność Gminy Lublin oraz osób fizycznych położonych w Lublinie w rejonie ul. Związkowej, w pobl. ul. Jana Kasprowicza oraz w rejonie ul. Gołębiej	108
Ad. 8.22. Stanowisko Rady Miasta Lublin dot. zmniejszania się dochodów jednostek samorządu terytorialnego w dochodach z podatku PIT	110
Ad. 8.23. zmiany w składach komisji stałych Rady Miasta Lublin.....	110
Ad. 9. Ustalenie terminów posiedzeń Rady Miasta Lublin w 2023 roku.	112
Ad. 10. Podjęcie uchwały w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Lublin na 2023 rok	112
Ad. 11. Plany pracy komisji stałych Rady Miasta Lublin na 2023 rok	113
Ad. 12. Wolne wnioski i informacje radnych oraz Prezydenta Miasta Lublin.....	113
Ad. 13. Zamknięcie obrad	116

Obrady XLV sesji Rady Miasta odbywały się w dniu: 15 grudnia 2022 r. (czwartek) w godz. 9⁰⁰ – 19¹⁵ w Ratuszu.

W obradach uczestniczyło 30 radnych Rady Miasta Lublin, co stanowi wymagane ustawą quorum. Nieobecny na sesji był Radny Stanisław Kieroński.

Listy obecności radnych i dyrektorów Wydziałów UM stanowią załączniki nr 1 – 4 do protokołu.

Posiedzeniu przewodniczyli:

Jarosław Pakuła	– przewodniczący Rady Miasta
Leszek Daniewski	– wiceprzewodniczący Rady Miasta
Marcin Nowak	– wiceprzewodniczący Rady Miasta

AD. 1. OTWARCIE SESJI

Zawiadomienie o zwołaniu sesji przekazane Radnym stanowi załącznik nr 5 do protokołu

Przewodniczący Rady Miasta Lublin Jarosław Pakuła „Witam wszystkich. Otwieram XLV sesję Rady Miasta Lublin. Witam wszystkich szanownych gości. Witam pana Lecha Sprawkę, Wojewodę Lubelskiego, który zaszczycił swoją obecnością naszą sesję (oklaski).

Na podstawie listy obecności stwierdzam, że w naszym posiedzeniu uczestniczy 26 radnych, co stanowi quorum wymagane do podejmowania przez naszą Radę prawomocnych uchwał.

Teraz proszę państwa radnych o zalogowanie się do systemu eSesja, za chwilę jeszcze raz sprawdzimy obecność państwa radnych za pośrednictwem systemu elektronicznego.

Głosowanie nr 1. Drodzy państwo, potwierdzamy obecność, bardzo proszę. Bardzo proszę państwa radnych, którzy zdążyli już opuścić salę, o powrót i potwierdzenie obecności na sesji. Bardzo proszę o zamknięcie listy. No, tak. – (**Radny Eugeniusz Bielak** „Panie przewodniczący, nie może się...”) – Ale pani radna, ja widziałem, że pani już wcześniej była na sali, no, przecież można było się zalogować zaraz po przyjściu, a nie wychodzić na spacer przed sesją. No...”

Radna Małgorzata Suchanowska „Panie przewodniczący, ze względu ma to, że nie ma w pokoju, w „jedynce” tej..., wieszaków i nie można powiesić zwierzchniego ubrania, musiałam poczynić pewne kroki, żeby się takie możliwości znalazły. Bo jak widzę, że my, radni jesteśmy ostatni w tym miejscu, i o te sprawy się nie dba, żebyśmy mogli uczciwie przyjść i rozebrać wierzchnie ubranie, i powiesić w szafie, bo szafa do tego nie jest przygotowana. I zajęłam się właśnie tym. I bardzo proszę poczekać na mnie. Oczywiście nie musi pan czekać, jak pan uważa.”

Przew. RM J. Pakuła „Tak, oczywiście, nie muszę, bo ja ten problem byłem w stanie rozwiązać w taki sposób, że po prostu poszedłem do szatni i powiesiłem płaszcz. – (**Radna M. Suchanowska** „Gdzie?”) – Jest szatnia w Ratuszu, pani radna. Tyle lat i jeszcze jej pani nie zauważyła? – (**Głos Radnej M. Suchanowskiej** – poza mikrofonem, wypowiedź nieczytelna) – Bardzo proszę o zamknięcie listy.”

Radny E. Bielak „Panie przewodniczący, mój sprzęt się ładuje, ja jestem dłużej, i panowie go wzięli. Jeżeli komputer nie może się załadować, to nie jest to moja wina. Sprzęt jest miejski i panowie z obsługi obserwują go, i wzięli, żeby go po prostu przyspieszyć. Niestety, no, taki mamy sprzęt. I nie wiem, czemu pan czeka, bo lista obecności jest.”

Przew. RM J. Pakuła „Bardzo proszę o ciszę...”

Radna M. Suchanowska „Panie przewodniczący, proszę informatyka, bo mój system jest wyłączony.”

Przew. RM J. Pakuła „Pani radna..., pani radna, ja rozumiem, że to musi sto osób usłyszeć, że pani ma problemy, bo pani nie jest w stanie tego informatyka w inny sposób poprosić...”

Radna M. Suchanowska „Panie przewodniczący, pan co czwartek sesyjny, każdego miesiąca rozpoczyna sesję pół godziny później, ze względu na to, że radni nie mogą się zalogować. Są różne problemy z komputerami. Pan wie, jaki mamy system. I bardzo prosiłabym bez komentarzy i bez takich uszczypliwości. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „To, pani radna, nie są uszczypliwości, to jest stwierdzenie faktu – jest szatnia, do której można wejść, powiesić płaszcz i nie robić z tego powodu problemu.

Drodzy państwo, bardzo proszę o ciszę. Zgodnie ze zwyczajem, przed rozpoczęciem naszych obrad na maszt w Ratuszu wciągnięta została flaga urzędowa miasta Lublin – w dniu dzisiejszym dokonała tego pani radna Magdalena Kamińska (oklaski), a ceremonii tej towarzyszył, jak zwykle, hejnał miejski.

Szanowni państwo, w dniu dzisiejszym będzie miała miejsce uroczystość wręczenia odznaczenia państwowego. Jeszcze raz serdecznie witam pana Lecha Sprawkę, Wojewodę Lubelskiego oraz pana Pawła Paszko, dyrektora Biura Wojewody.

Teraz nastąpi odczytanie postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o odznaczeniu pana Zbigniewa Ławniczaka Krzyżem Zasługi. O odczytanie postanowienia proszę dyrektora Biura Wojewody, pana Pawła Paszko.”

Dyrektor Biura Wojewody Lubelskiego Paweł Paszko „Szanowny Panie Wojewodo! Panie Prezydencie! Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowne Panie i Panowie Radni Rady Miasta Lublin! Szanowni Państwo! Mam zaszczyt poinformować, że Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadał Krzyż Zasługi osobie zasłużonej w służbie państwu i społeczeństwu. Uroczystego wręczenia odznaczenia w imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, pana Andrzeja Dudy,

dokona pan Lech Sprawka, Wojewoda Lubelski. Uprzejmie proszę pana wojewodę o dokonanie aktu dekoracji, a wszystkich państwa proszę o powstanie.

Szanowni państwo, na podstawie art. 138 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy o orderach i odznaczeniach postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej za zasługi w działalności społecznej i charytatywnej Złotym Krzyżem Zasługi odznaczony został pan Zbigniew Ławniczak.”

Nastąpiło odznaczenie Radnego Zbigniewa Ławniczaka

Oklaski

Dyr. Biura Woj. Lub. P. Paszko „Dziękuję państwu. Proszę państwa o zajęcie miejsc, a pana wojewodę proszę o zabranie głosu.”

Wojewoda Lubelski Lech Sprawka „Panie Przewodniczący! Panie Prezydencie! Państwo Prezydenci! Szanowni Państwo Radni, a przede wszystkim Panie Zbyszku! Wielkie gratulacje i dla mnie równocześnie zaszczyt i radość, że w obecności całej Rady Miasta Lublin mogłem uhonorować Złotym Krzyżem Zasługi.

Szanowni Państwo! W wielu sytuacjach w ostatnim okresie czasu, ostatnich trzech lat często zwracam uwagę, że w ustawie o zarządzaniu kryzysowym często mówimy o zwalczaniu skutków oraz przeciwdziałaniu skutkom różnych zjawisk kryzysowych, i wszędzie mówi się w zadaniach o administracji publicznej, administracji, która jest sumą dwóch administracji – rządowej i samorządowej. Dlatego też ta dzisiejsza uroczystość uhonorowania pana Zbigniewa Ławniczaka będzie takim przykładem współpracy tych dwóch administracji, które stanowią administrację publiczną, czyli *de facto* administrację państwową. Dlatego też jeszcze raz bardzo serdecznie gratuluję panu Zbigniewowi, ale równocześnie dziękuję za to, że dał powód do sformułowania wniosku i tak jak wybrzmiało w decyzji pana prezydenta, za działalność społeczną, za działalność charytatywną na rzecz mieszkańców wspólnoty miasta Lublin. Także z wielką radością uczestniczyłem w tym fragmencie uroczystości. Z góry pragnę uspokoić, że w dalszej części, szczególnie tej budżetowej udziału brać nie będę (śmiej). Także dziękuję jeszcze raz bardzo serdecznie. Myślę, że na życzenia świąteczne w najbliższym czasie będzie jeszcze okazja, także ten element w swoim wystąpieniu jeszcze dzisiaj pominię. Jeszcze raz, panie Zbyszku, wszystkiego najlepszego.”

Dyr. Biura Woj. Lub. P. Paszko „Szanowni państwo na tym zakończyliśmy uroczystość wręczenia odznaczenia państwowego. A, jeszcze proszę pana odznaczonego.”

Radny Zbigniew Ławniczak „Panie Wojewodo! Panie Prezydencie! Panie Przewodniczący! Szanowne Koleżanki i Koledzy! No, troszkę jestem wzruszony, więc wybaczcie, że trochę mi głos drży. Serdecznie chciałem podziękować panu, jeszcze zwrócę się może do wszystkich państwa, którzy są gośćmi, panów dyrektorów, a także do mojej mamy, która jest dzisiaj też ze mną, moich przyjaciół też, że są tam właśnie na widowni. Chciałem podziękować serdecznie, i te podziękowania składam na ręce pana wojewody panu Prezydentowi

Rzeczypospolitej Polskiej Andrzejowi Dudzie. miałem przyjemność kilkakrotnie z panem prezydentem się widzieć, a także grupie posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, którzy poparli ten mój wniosek o przyznanie..., nie mój wniosek, tylko wniosek o przyznanie, wybaczcie państwo, o przyznanie tego wyróżnienia. To wyróżnienie jest dla mnie wielkim zaszczytem, a jednocześnie mobilizuje mnie do dalszej, wspólnej z państwem pracy, bo to nie jest wyróżnienie tylko dla mnie, ale też dla osób, wspaniałych osób, które spotkałem na swojej drodze w działalności, w drodze swojego życia. Chciałem jeszcze podziękować Panu Bogu, że mogłem tutaj jeszcze z państwem być, bo wiadomo, czasy są jakie są, i to jest największy dar, że mogłem jakiejś grupie osób pomóc, tym, którym nie pomogłem z racji może też ograniczonego czasu, postaram się też jakoś to zrekompensować. Jeszcze raz serdecznie państwu dziękuję za tę uwagę i pozdrawiam wszystkich kolegów. Czasami tutaj spieramy się, czasami kłócimy, ale ta kłótnia, myślę, ponad podziałami powinna być konstruktywna, bo działamy dla naszej Ojczyzny i dla tej naszej małej Ojczyzny.

Jeszcze chciałbym tylko państwu taką na koniec anegdotę powiedzieć. Mam pewnie da mi burę za to. Tutaj 60 lat temu, na tej sali odbywały się zabawy taneczne i moja mama uczestniczyła też w tych zabawach, a babcia, która uczyła szkole 50 lat, zawsze po mamę przychodziła o konkretnej godzinie. Więc ja odbieram to, że czasami też troszeczkę jest u nas taka zabawa, aczkolwiek wychodzi z tego, że jest konstruktywna i finałem tego jest dobro mieszkańców Lublina. Dziękuję bardzo. (oklaski) Jeszcze Nowak dopomina się, wiceprzewodniczący, że na tej sali jest część mojej rodziny, to znaczy dziadek mój i dziadek Marcina to są bracia rodzeni z rodziny Garwolińskich, z której jest moja mama, i Zbyszek Targoński też jest kuzynem, ale to już dalsza troszeczkę rodzina. Także mamy taki klan, trochę rodzinny. To się już wszystko wydało, czyli złożyłem oświadczenie o jakichś koligacjach tutaj, prawda, rodzinnych. Jeszcze raz dziękuję serdecznie państwu.” (oklaski)

Dyr. Biura Woj. Lub. P. Paszko „Szanowni państwo, na tym zakończyliśmy dzisiejszą uroczystość wręczenia odznaczenia państwowego. Serdecznie gratuluję i proszę o prowadzenie dalej sesji.”

Przew. RM J. Pakuła „Bardzo proszę, pan prezydent.”

Prezydent Miasta Lublin Krzysztof Żuk „Ja chciałem w naszym imieniu podziękować panu wojewodzie za uhonorowanie pana radnego właśnie tutaj. To jest chyba szczególna sytuacja, w której honorujemy osobę pracującą od wielu, wielu lat dla naszych mieszkańców, zaangażowaną w liczne projekty społeczne, tu, gdzie jego aktywność i była dostrzeżona, i jest wysoko oceniana. Panie wojewodo, dziękuję bardzo i mam nadzieję, że również w innych tego typu przypadkach uhonorowania państwa radnych będziemy mogli liczyć na pana obecność. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Droży państwo, przechodzimy teraz do omówienia dzisiejszego porządku obrad.

Zawiadomienie o dzisiejszej sesji, wraz z porządkiem...”

Radny E. Bielak „Przepraszam, panie przewodniczący, mam do pana prośbę formalnie, żeby pan prostu powtórzył głosowanie, żebyśmy potwierdzili swoją obecność, ci niezalogowani.”

Przew. RM J. Pakuła „Przepraszam, ale jakie głosowanie? Nie było głosowań.”

Radny E. Bielak „Logowanie, panie przewodniczący, żeby powtórzyć, do obecności.”

Przew. RM J. Pakuła „Ale proszę się zalogować i wszystko będzie dobrze.”

Radny E. Bielak „Dobrze. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Przechodzimy teraz do omówienia dzisiejszego porządku obrad.

Zawiadomienie o dzisiejszej sesji wraz z porządkiem obrad przestałem państwu radnych w piśmie z dnia 8 grudnia 2022 roku. Informuję państwa, że pismem z dnia 14 grudnia 2022 roku prezydent miasta wycofał projekt w sprawie zmiany uchwały Rady Miasta Lublin nr 758/XXIII/2020 z dnia 19 listopada 2020 r. w sprawie zmiany obszaru i granicy aglomeracji Lublin (druk 1656-1), punkt 8.11. obecnego porządku obrad (stanowi załącznik nr 6 do protokołu).

Mamy kilka wniosków do wprowadzenia. Jako pierwszy – wniosek przewodniczącego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji o rozszerzenie porządku obrad o projekt uchwały w sprawie skargi na Dyrektora Zarządu Dróg i Mostów w sprawie braku działań dotyczących nielegalnego zajęcia chodnika przy ulicy Ignacego Czumy 21 w Lublinie.

Jako drugi – wniosek prezydenta miasta Lublin o rozszerzenie porządku obrad o projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zamianę części nieruchomości gruntowych stanowiących własność Gminy Lublin oraz osób fizycznych położonych w Lublinie przy ul. Związkowej, w pobl. ul. Jana Kasprowicza oraz w rejonie ul. Gołębiej.

Jako trzeci – wniosek przewodniczącego Komisji Rewizyjnej o wprowadzenie do porządku obrad uchwały w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Lublin na 2023 rok.

I jako czwarty – wniosek o wprowadzenie do porządku obrad „Planów pracy komisji stałych Rady Miasta Lublin na 2023 rok”.

Czy ze strony państwa radnych są jakieś propozycje? Pan przewodniczący Marcin Nowak, bardzo proszę.”

Wiceprzewodniczący Rady Miasta Lublin Marcin Nowak „Dziękuję bardzo. Panie Przewodniczący! Panie i Państwo Prezydenci! Wysoka Rado! Wiem, że dzisiaj obfity porządek sesyjny, ale chciałbym złożyć wniosek o rozszerzenie porządku o punkt „Zmiany w komisjach stałych”. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Czy jeszcze ktoś z państwa radnych chciałby w tym punkcie zabrać głos? Bardzo proszę, pani radna Małgorzata Suchanowska.”

Radna M. Suchanowska „Dziękuję, panie przewodniczący. Z uwagi na to, że „Solidarność” DPS-ów prosiła o głos dzisiaj, przedstawiciele oczywiście, którzy walczą w tym momencie o swoje jakby wyższe pobory, bo tam jest nędza, dosłownie nędza, co chodzi o pieniądze, które otrzymują za ciężką pracę, a chciałabym zaznaczyć, że to jest ciężka praca. Jak ktoś nie ma wyobraźni, jak się zmienia pampersy i dźwiga starsze osoby, to proszę sobie wyobrazić, bo czasami tę wyobraźnię trzeba poruszyć, więc..., czy sama kąpiel chorych – to jest ogromna praca, ogromnie ciężka praca, i z wielkim poświęceniem ci ludzie pracują...”

Przew. RM J. Pakuła „Pani radna, ustalamy porządek obrad w tej chwili.”

Radna M. Suchanowska „Prosiłabym pana przewodniczącego, żeby dał głos przedstawicielom, nie odmawiał, tak jak to zrobił, że pan odmówił im zabrania głosu.”

Przew. RM J. Pakuła „Pani jest źle zorientowana w tej sprawie, pani radna.”

Radna M. Suchanowska „No, to proszę zdementować to. Więc bardzo prosiłabym, żeby ten głos otrzymali ze względu na szacunek do ich pracy, ze względu na szacunek do ich pracy. Ja rozumiem, że nie ma tych środków finansowych, ale rozumiem też i wiem, że pan prezydent zawsze stara się takie sprawy załatwić pozytywnie, i chciałabym prosić, żeby ten głos otrzymali. dziękuję. Proszę ewentualnie o przegłosowanie, jeżeli trzeba będzie.”

Przew. RM J. Pakuła „Przypominam, że jesteśmy przy omówieniu porządku obrad. Jako pierwszy będziemy głosować wniosek przewodniczącego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji o rozszerzenie porządku obrad o projekt uchwały w sprawie skargi na Dyrektora Zarządu Dróg i Mostów w sprawie braku działań dotyczących nielegalnego zajęcia chodnika przy ul. Ignacego Czumy 21 w Lublinie (mamy to na druku 1658-1). Bardzo proszę o określenie tematu głosowania.

Głosowanie nr 2. Drodzy państwo, kto z państwa głosuje „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? Przypominam, jest to wniosek o rozszerzenie porządku obrad. 30 głosów „za”, 0 „przeciw”, 0 „wstrzymujących się”. Informuję, że wprowadziliśmy ten punkt do porządku obrad i proponuję, aby to był punkt 8.1. obecnego porządku obrad. Jeśli nie będzie sprzeciwu, tak właśnie się stanie.

Jako drugi – wniosek prezydenta miasta Lublin o rozszerzenie porządku obrad o projekt uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zamianę części nieruchomości gruntowych stanowiących własność Gminy Lublin oraz osób fizycznych położonych w Lublinie w rejonie ulicy Związkowej, w pobl. ul. Jana Kasprowicza oraz w rejonie ul. Gołębiej (mamy to na druku 1659-1). Bardzo proszę o określenie tematu – jest określony.

Głosowanie nr 3. Drodzy państwo, głosujemy – kto jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? 27 głosów „za”, 0 „przeciw”, 3 „wstrzymujące się”.

Informuję, że rozszerzyliśmy porządek obrad i proponuję, aby to był punkt 8.22. obecnego porządku obrad. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, tak właśnie się stanie. Nie słyszę sprzeciwu.

Trzeci wniosek – jest to wniosek przewodniczącego Komisji Rewizyjnej o wprowadzenie do porządku obrad projektu uchwały w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Lublin na 2023 rok (mamy to na druku 1660-1).

Głosowanie nr 4. Kto z państwa jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? 30 głosów „za”, 0 „przeciw”, 0 „wstrzymujących się”. Drodzy państwo, proponuję, aby to był punkt po punkcie „Ustalenie terminów posiedzeń Rady Miasta Lublin w 2023 roku”.

I kolejny wniosek – jest to wniosek o wprowadzenie do porządku obrad punktu „Plany pracy komisji stałych Rady Miasta Lublin na 2023 rok”. Proszę o określenie tematu.

Głosowanie nr 5. Kto z państwa jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? 30 głosów „za”, 0 „przeciw”, 0 „wstrzymujących się”. Jeśli nie będzie sprzeciwu ze strony Rady zaproponuję, aby to był punkt w porządku obrad po punkcie dotyczącym zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej. Sprzeciwu nie słyszę.

I ostatnia propozycja – są to Zmiany w komisjach stałych. Bardzo proszę o określenie tematu.

Głosowanie nr 6. Kto z państwa radnych jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? 30 głosów „za”, 0 „przeciw”, 0 „wstrzymujących się”. Informuję, że wprowadziliśmy ten punkt do porządku obrad i proponuję, aby to był ostatni punkt merytoryczny.”

Zmieniony porządek obrad stanowi załącznik nr 7 do protokołu

AD. 2. INFORMACJE PRZEWODNICZĄCEGO RADY MIASTA LUBLIN

Przew. RM J. Pakuła „Przechodzimy do kolejnego punktu – są to Informacje Przewodniczącego Rady Miasta Lublin.

W dniu 28 listopada 2022 roku Wojewoda Lubelski wydał rozstrzygnięcie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały nr 1312/XLII/2022 Rady Miasta Lublin z dnia 20 października 2022 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin – część II dla obszaru H – rejon ulic Tomasza Zana i Wallenroda. Rozstrzygnięcie nadzorcze zostało umieszczone w aktówce systemu Zimbra oraz w aplikacji eSesja obok projektu uchwały na druku nr 1657-1 w sprawie zaskarżenia do sądu administracyjnego rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Lubelskiego.

AD. 3. ZATWIERDZENIE PROTOKOŁU XLIV SESJI RADY MIASTA

Przew. RM J. Pakuła „Szanowni państwo, protokół XLIV sesji był dostępny w aktówce systemu Zimbra od dnia 13 grudnia 2022 roku. Czy są ze strony państwa radnych jakieś uwagi do protokołu XLIV sesji? Wobec tego, że nie ma uwag, poddaję pod głosowanie zatwierdzenie protokołu.

Głosowanie nr 7. Kto z państwa radnych jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? 27 głosów „za”, 0 „przeciw”, 3 „wstrzymujące się”. Stwierdzam, że Rada Miasta zatwierdziła protokół XLIV sesji.”

AD. 4. INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA MIASTA MIĘDZY SESJAMI

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt to Informacja o działalności Prezydenta Miasta między sesjami. Proszę teraz pana prezydenta o złożenie informacji ustnej.”

Prez. K. Żuk „Tradycyjnie, Panie Przewodniczący, Wysoka Rado, podzielimy się tą wypowiedzią.

Po pierwsze – warto zwrócić uwagę, iż tak, jak Zarząd Województwa działając szybko i dynamicznie ma już zatwierdzony Regionalny Program Operacyjny, tak również i my jako pierwsi w Polsce, tak samo i my powołaliśmy Stowarzyszenie Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego jako pierwsi w Polsce i jesteśmy gotowi do wdrażania tej Strategii, którą w zasadzie już mamy, ona jest po konsultacjach, a wymaga tylko przyjęcia, do której to ustawy będziemy mieli zapewnione środki z Regionalnego Programu Operacyjnego, do której to Strategii, przepraszam, będziemy mieli zapewnione środki z Regionalnego Programu Operacyjnego. Chciałem państwa również poinformować, że prezesem Stowarzyszenia LOM, które jest tutaj właściwym do realizacji tych naszych zadań związanych ze Strategią LOM został pan prezydent Artur Szymczyk. Członkami – założycielami tego Stowarzyszenia są 22 gminy i 4 powiaty, i generalnie rzecz biorąc wypada podziękować naszym partnerom, czyli wójtom, burmistrzom i starostom, czy zarządom powiatów za konstruktywną współpracę i szybkie decyzje.

Odbył się konkurs o Nagrodę Gospodarczą Prezydenta Miasta Lublin Państwo otrzymaliście informacje dotyczące nagrodzonych. Te nagrody co roku pokazują firmy w kategoriach innowacyjność, obecność na rynku globalnym, duże firmy jako lokomotywy gospodarcze miasta, młode firmy i przemysły kreatywne, a także nagrody specjalne.

10-lecie Wyżyny IT – to jest nasz lubelski sukces i warto o tym powiedzieć, że ta branża w ciągu kilku lat stała się jedną z najważniejszych gałęzi gospodarki naszego miasta, pracuje tu prawie 9 tys. ludzi, a jeśli do tego doliczymy branżę z zakresu nowoczesnych usług dla biznesu, to trzeba to pomnożyć przez dwa, czyli inaczej mówiąc, mamy tutaj bardzo silny impuls płynący z tych branż dla rozwoju naszego miasta.

W poprzedniej Strategii, w nowej Strategii sektor IT uznajemy za jeden z kluczowych dla miasta, a warto przypomnieć, że świetnie wkomponowały się w realizowanie tej Strategii nasze szkoły wyższe i uniwersytety, które kształcą

wystarczającą ilość informatyków z punktu widzenia zapotrzebowania naszych firm.

To, na co warto zwrócić uwagę, poza oczywiście comiesięcznymi posiedzeniami Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu, czy korporacji samorządowych, to przede wszystkim konferencja „Granica polsko-ukraińska. Szansa, czy bariera rozwoju”. Ta konferencja organizowana przez Polsko-Ukraińską Izbę Gospodarczą tu, w Lublinie sprowadziła do Lublina wicepremier Ukrainy, która m.in. za te zagadnienia związane nie tylko z uchodźcami, ale również i z działaniami dotyczącymi odbudowy, czy gospodarki ukraińskiej i współpracy polsko-ukraińskiej w tym zakresie, do pani premier Iryny Wereszczuk dojechali pan minister Waldemar Buda i pan minister Paweł Szefernaker, i tu w Lublinie te rozmowy dosyć konstruktywne na tyle, na ile dzisiaj mogą być szczegółowe, a na pewno z zapisaniem mapy drogowej i dalszych działań po obydwu stronach, i Lublin, mamy nadzieję, będzie tutaj odgrywał coraz większą rolę również z punktu nie tylko ze względu na lokalizację, ale z punktu widzenia dostępności infrastruktury logistycznej, ale o tym zapewne będziemy rozmawiali, jak będą podjęte decyzje przez rząd.

10-lecie Portu Lotniczego Lublin – prawie 3 mln pasażerów przez te 10 lat, blisko 40 tys. operacji lotniczych. To jest oczywiście niewystarczające, by lotnisko było rentowne, ale warto podkreślić, że Port Lotniczy Lublin stał się ważnym impulsem dla rozwoju gospodarki i do przyciągnięcia inwestycji, i dzisiaj, gdybyśmy tego lotniska nie mieli, możliwości dalszego rozwoju, w tym tego, o czym przed chwilą mówiłem, rozwoju funkcji logistyki w naszym regionie w takim zakresie by nie było.

Zakończyliśmy realizację kilku dróg sfinansowane, czy dofinansowane z Rządowego Funduszu Program Inwestycji Strategicznych, czyli pierwsze zadanie, które znalazło dofinansowanie, zostało zrealizowane.

W Lublinie gościliśmy Ambasadora Stanów Zjednoczonych, pana Marka Brzezinskiego, również nieformalnych spotkań z innymi dyplomatami było kilka, a zaczynamy już od poniedziałku kolejną turę, i to pokazuje, że zainteresowanie Lublinem będzie coraz większe dzięki również bardzo aktywnej roli, która odgrywają konsulowie honorowi. I tu warto podkreślić, że mamy dwóch kolejnych konsulów honorowych w Lublinie, a zatem już pokaźna reprezentacja nam się szykuje przedstawicieli dyplomacji. Tu dochodzi do nas Konsulat Węgier i Konsulat Honorowy Czech.

To, co właściwie na koniec jeszcze chciałem przywołać, to przyjemna nagroda, ponieważ zajęliśmy projektem Przedsiębiorcze Dzieciaki pierwsze miejsce w kategorii promowania przedsiębiorczości w europejskim konkursie promującym przedsiębiorczość w tym roku, i to jest właściwie jakby też taki mały fragment tego, co robimy w ramach Strategii Rozwoju.

Warto również zwrócić uwagę, że w wielu debatach i w konferencjach jesteśmy zapraszani dla podzielenia się dobrymi praktykami, zarówno w polityce społecznej, czy w pomocy społecznej, jak również w tych działaniach, które podejmujemy na rzecz zwiększania otwartości i przyjazności naszego miasta dla osób z zewnątrz, w tym w szczególności dla uchodźców z Ukrainy, ale także te rozwiązania, które związane są z takim okrętem flagowym naszych działań inwestycyjnych, czyli z transportem publicznym.

Pan prezydent... A, to dobrze, pan prezydent Mariusz Banach i pani prezydent, tak, Monika Lipińska, proszę bardzo.”

Zastępca Prezydenta Miasta Lublin Monika Lipińska „Dobrze, dziękuję. Szanowni Panowie Przewodniczący! Szanowni Państwo Radni! W ubiegłym tygodniu rozpoczęło swoją działalność Środowiskowe Centrum Seniorów w dzielnicy Czechów, które jest przeznaczone dla osób starszych w wieku powyżej 60. roku życia, nieaktywnych zawodowo. Ta placówka powstała w budynku Szkoły Podstawowej nr 43 przy ulicy Śliwińskiego 5. Wydzielone takie skrzydło, można powiedzieć, tej szkoły zmodernizowaliśmy, przystosowaliśmy do potrzeb osób starszych, i do dyspozycji seniorów są i sale świetlicowe, które pełnią funkcję takich sal spotkań, jadalni, wyposażone oczywiście w niezbędny sprzęt, ale także kuchnia, dostosowane do potrzeb starszych z niepełnosprawnościami toalety, łazienki. Chcę powiedzieć, że w ramach tego Środowiskowego Centrum tworzymy Punkt Dziennego Pobytu, Punkt Domowej Opieki i Środowiskowy Klub Seniora – to są formy, które będą się przeplatać, uzupełniać i jakby wychodzić w pełni do potrzeb mieszkańców dzielnicy Czechów, czyli Punkt Dziennego Pobytu, pobyt prawie całodzienny z pełnym wyżywieniem, z pełną terapią, wsparciem, rehabilitacją dostosowaną do potrzeb osób starszych z różnymi jeszcze innymi potrzebami; Punkt Domowej Opieki to codzienne dowożenie przygotowywanych przez nas, przez nasze kuchnie gorących posiłków, obiadów do osób starszych wraz z opiekunem, który będzie monitorował sytuację i potrzeby ewentualnie w zakresie rozszerzania form pomocy w domu naszych seniorów. I jeszcze Środowiskowy Klub Seniora to będą zajęcia popołudniowe, także planujemy w soboty, dla tych seniorów bardziej aktywnych, którzy cały dzień być może poświęcają się innym zadaniom, może wnukami się zajmują, czy mają inne sprawy, a popołudniami mogą się spotykać tak, by te kontakty i relacje podtrzymywać. Potrzeba była ogromna utworzenia tej placówki. My widzimy to po dosłownie parodniowym, właściwie dwa tygodnie naboru, mamy ponad 150 osób chętnych do udziału w tych różnych formach i właściwie cały czas osoby się zgłaszają. Więc tam tych aktywności będzie moc. Do tego jeszcze przestrzeń, która jest wokół szkoły pozwoli na to, by w okresie wiosennym, letnim także kontynuować różne działania na świeżym powietrzu. Więc to bardzo ważna inicjatywa, zabiegaliśmy o nią, udało nam się ją zrealizować. Środki, które przeznaczaliśmy na te wszystkie aktywności, na modernizację pochodziły z grantu, który wygraliśmy, który przygotowaliśmy i pochodziły z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w wysokości 2 mln zł. Dodatkowo z tych środków udało się pozyskać i wygospodarować środki na uruchomienie kolejnej edycji wsparcia Opaska Życia – to bardzo ważna forma telewsparcia, teleopieki dla osób starszych, w związku z tym zaraz z początkiem roku będziemy rozpisywać całe postępowanie na zakup kolejnych 800 opasek. Wiemy i mamy to udokumentowane, że w bardzo, bardzo wielu przypadkach te opaski uratowały życie naszym seniorom, zwłaszcza w okresie pandemii, ale także teraz.

Kolejna rzecz jeszcze może dotycząca osób starszych i tego, co się dzieje – pozyskaliśmy, tu oczywiście aktywność duża naszego Zespołu Ośrodków Wsparcia w Lublinie, pozyskaliśmy środki z Ministerstwa Cyfryzacji w ramach konkursu Cyfrowe Kluby Seniora na wyposażenie i uzupełnienie potrzeb właśnie tych komputerowych dla naszych seniorów w naszych klubach i centrach senioralnych, ale także na szkolenia przygotowujące ich do pracy na komputerach, laptopach, więc myślę, że to jest ważne, by podnieść kompetencje cyfrowe także naszych najstarszych mieszkańców, no, bo jest to nieuniknione, jest to

potrzebne, by zapobiegać też ich wykluczeniu cyfrowemu i wykluczeniu społecznemu, co za tym idzie.

W ostatnich dniach listopada odbyło się kolejne już posiedzenie Rady Seniorów Miasta Lublin, bo przypominam, że taka Rada funkcjonuje od wielu lat w naszym mieście, prężnie działa i seniorzy bardzo aktywnie realizują się w ramach tej Rady. Rada była, spotkanie było też czasem podsumowania tego, co działo się w tym roku i planów także na kolejny okres. Także był to czas, by uczestniczki Obywatelskiego Parlamentu Seniorów, które uczestniczyły i reprezentowały nasze miasto w tym wydarzeniu mogły złożyć swoje sprawozdanie z tego, jak Lublin reprezentowały właśnie podczas tego ogólnopolskiego wydarzenia.

Pod koniec listopada, od 25 do 10 grudnia wszystkie instytucje pomocowe naszego miasta i także organizacje społeczne po raz kolejny wzięły udział w kampanii, bardzo ważnej kampanii, która działa w całej Polsce, jest coraz bardziej rozpropagowana – 16 dni bez przemocy. Wszyscy nasi pracownicy, czy Zespół Interdyscyplinarny, czy Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Centrum Interwencji Kryzysowej, ale także inne organizacje pełnili dyżury dla wszystkich osób zainteresowanych, zagrożonych przemocą, czy doświadczających przemocy. Te dyżury i spotkania były też głównie w tym roku dedykowane osobom starszym, osobom z niepełnosprawnościami, ponieważ tutaj problem jest też ogromny, często może skryty i nie tak widoczny, jak powinien, więc tym bardziej naszym celem jest docieranie do tych środowisk, by uwrażliwiać, by wspierać i psychologicznie, i edukować, ale też wspierać terapeutycznie, prawnie w sytuacjach kryzysu, w różnych sytuacjach, czy w sytuacjach żałoby, choroby własnej, osób bliskich, ale też przemocy, pokrzywdzenia przestępstwem, jakiegoś współuzależnienia. To są bardzo trudne sprawy, ale bardzo ważne, więc chcę państwa zapewnić, że do tych tematów także przykładamy ogromną wagę.

Ważnym obszarem naszych działań, zwłaszcza w polityce zdrowotnej, która prowadzimy w naszym mieście, jest promocja zdrowia psychicznego. Przede wszystkim i zwłaszcza po pandemii nasze działania kierujemy do młodzieży, do dzieci, tak, by zapobiegać trudnościom psychicznym właśnie wśród młodzieży. I tak, 9 grudnia podczas konferencji Dobre praktyki szkolne i pozaszkolne we wspieraniu zdrowia psychicznego młodzieży podsumowaliśmy realizację ważnego programu w systemie edukacji, który realizujemy już jakiś czas – Szkoła promocji zdrowia psychicznego. Projekt ten jest skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, a jego celem jest przede wszystkim popularyzowanie wiedzy z zakresu zdrowia psychicznego i kształtowanie, oczywiście adekwatne do wiedzy, do dojrzałości młodzieży, kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych wśród właśnie uczniów, ale także, bo to ważne, by pracować z całą rodziną i z całym środowiskiem młodego człowieka, rodziców i nauczycieli. W ramach tego projektu prowadzone były zarówno warsztaty profilaktyczno-edukacyjne dla uczniów, ale również wykłady dla nauczycieli, warsztaty, spotkania tematyczne dla rodziców. W projekcie wzięło udział ponad 2,5 tys. uczniów, 1 tys. rodziców i około 600 nauczycieli. To pokazuje, że skala jest duża, a zapotrzebowanie ogromne.

Istotne także dla nas jest w tym obszarze, jeśli chodzi, mówimy, już przechodzę tak troszkę do uzależnień, podnoszenie kompetencji w zakresie profilaktyki, diagnozowania i leczenia uzależnień behawioralnych. My mówimy często „uzależnienia” i jakby utożsamiamy je z uzależnieniami od narkotyków, do

alkohol, a bardzo istotnym problemem są uzależnienia behawioralne wśród najmłodszych. Więc edukujemy, poświęciliśmy temu tematowi konferencję szkoleniową, którą adresowaliśmy głównie do lubelskich szkół i poradni specjalistycznych wspierających rodzinę, dzieci, poradni psychologicznych, która odbyła się 5 grudnia. Uczestnicy mogli zapoznać się z problematyką uzależnień właśnie tych behawioralnych – od Internetu, telefonu, komputera, czy gier, czyli problemów niestety coraz częściej dotyczących młodych ludzi, chociaż nie tylko młodych.

1 grudnia obchodzony był Światowy Dzień AIDS. Chcę powiedzieć, że miasto Lublin po raz kolejny, to też jest kolejna inicjatywa w naszych programów polityki zdrowotnej i profilaktyki, w ramach Solidarności z chorymi i ich najbliższymi, ale także edukacji i zapobiegania aktywnie włączyliśmy się do tego wydarzenia, do placówek podstawowej opieki zdrowotnej, lubelskich szkół przekazane zostały przygotowane specjalne pakiety z materiałami edukacyjnymi na temat HIV, AIDS. Prowadzone działania są tym bardziej istotne, te wszystkie działania profilaktyczne, z uwagi na fakt, że niestety w ostatnim czasie w naszym kraju ponownie odnotowano wzrost zakażeń wirusem HIV.

Okres międzysesyjny to też czas, kiedy już wkraczaliśmy w ten czas przedświąteczny i wspierania, pomocy naszych mieszkańców, tych, którzy są w potrzebie, ale tych najmłodszych i tych najstarszych. 3 grudnia zorganizowaliśmy Społeczny Kiermasz Mikołajkowy. To wydarzenie odbyło się w sobotę w Galerii Olimp. Cały dzień środowiska osób starszych, środowiska osób z niepełnosprawnością, stowarzyszenia, fundacje, osoby niepełnosprawne mogły przedstawiać podczas kiermaszu swoje prace, swoje rękodzieła, swoje różne działania i także te wszystkie wyroby rękodzielnicze o charakterze świątecznym, można było zakupić te wszystkie produkty, byłam osobiście, powiem, że było to piękne wydarzenie naprawdę, po okresie pandemii wróciliśmy, bo zawsze 3 grudnia, kiedy przypada Dzień Solidarności z Osobami z Niepełnosprawnością, takie wydarzenie organizowaliśmy w Targach Lubelskich. Więc to się odbyło 3 grudnia.

10 grudnia Mikołaj odwiedził 300 podopiecznych placówek wsparcia dziennego z naszego miasta, czyli świetlic opiekuńczych, świetlic terapeutycznych, specjalistycznych. Wszystkie dzieci otrzymały paczki świąteczne, a także obejrzały w Teatrze Muzycznym spektakl „Królewna Śnieżka”, więc także dostrzegamy potrzeby tych naszych maluchów najmłodszych, które są w trudnej sytuacji.

Oczywiście nie zapominamy o nowych mieszkańcach Lublina, którzy znaleźli w naszym mieście schronienie, i podczas Mikołajek z Sercem wręczyliśmy paczki świąteczne także dzieciom z Ukrainy – łącznie blisko 50 paczek.

Także pamiętamy o samotnych najstarszych mieszkańcach Lublina, którzy znajdują się w trudnej sytuacji i dla osób, które korzystają ze wsparcia pomocy społecznej przygotowanych zostanie, przekazanych tuż przed świętami do domów tych ludzi około 260 paczek z artykułami świątecznymi i chemicznymi. Tutaj te działania bardzo wspiera i prowadzi pani dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie wraz ze swoimi współpracownikami.

Inne działania, też ważne, myślę to tak tylko sygnałnie, ale powiem, bo to wiąże się też z dużym obciążeniem i dużą pracą – zakończyliśmy przyjmowanie wniosków na dodatek węglowy i pozostałe dodatki dla gospodarstw domowych. Ostatni dzień składania wniosków to 30 listopada. Łącznie zarejestrowaliśmy

blisko 9.300 wniosków o dodatek węglowy oraz prawie 2 tys. wniosków o inne dodatki dla gospodarstw domowych, czyli te do ogrzewania drewnem kawałkowym, czy pelletem, czy olejem opałowym. Obecnie sprawy są na bieżąco rozpatrywane, świadczenia wypłacane.

W ramach departamentu realizujemy również zadania związane z preferencyjnym zakupem węgla i pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie obsługują wydawanie zaświadczeń potwierdzających uprawnienia do realizacji tego zakupu.

Od 1 grudnia również realizujemy postępowania z zakresu nowej formy jednorazowej pomocy do głównych źródeł ciepła, jaką jest dodatek elektryczny. Na razie skala tego zadania nie jest duża, jest to dopiero początek, mamy około 240 wniosków, jednak to cały czas, że tak powiem, zadanie jest realizowane, a wnioski można składać do 1 lutego przyszłego roku.

Nadal podejmujemy szereg działań wspierających obywateli Ukrainy, pracownicy departamentu, jednostek pomocowych koordynują działalność miejskich punktów zakwaterowania, mamy 6 punktów obecnie dysponujących potencjałem ponad 800 miejsc.

Rozpatrujemy także na bieżąco wnioski, przyznajemy pomoc w ramach specustawy ukraińskiej, to jest ta jednorazowa pomoc w kwocie 300 zł oraz świadczenia za zakwaterowanie, wyżywienie uchodźcy w wysokości 40 zł w ramach ustawy o pomocy społecznej, czy z zakresu świadczeń rodzinnych i opiekuńczych.

Nadzorujemy również i to też jakby mówię o tym, bo to jest ważne i też daje zapewnienie, zwłaszcza że różne artykuły gdzieś w przestrzeni publicznej krążą, nie dotyczące oczywiście naszego miasta, ale zapewniam, że nadzorujemy środowiska opiekunów tymczasowych wyznaczonych przez sąd nad dziećmi z Ukrainy pozbawionymi opieki rodziców biologicznych. Czuwamy, pracownicy socjalni bardzo często odwiedzają te środowiska, sprawdzają, jaka jest sytuacja, czy dzieci mają zabezpieczoną opiekę, czy, że tak powiem, wszystkie potrzeby są zabezpieczane, czy dzieci są bezpieczne.

Prowadzimy oczywiście punkt pomocy żywnościowej dla Ukraińców z Ukrainy. Pan dyrektor Sławomir Skowronek tutaj bardzo zabiega, aby to wszystko sprawnie i płynnie było rozdysponowywane, zabezpieczane, jeśli chodzi o bieżące artykuły. Wydaliśmy łącznie dotychczas ponad 115 tys. paczek zawierających produkty spożywcze, chemiczne i higieniczne dla osób z Ukrainy.

Także działania prowadzimy bardzo intensywne, bo to już ten czas aktywizacji zawodowej naszych gości z Ukrainy, w tym punkt informacyjny dla osób z Ukrainy obsługiwany przez Miejski Urząd Pracy.

Wczoraj także odbyło się takie polsko-ukraińskie spotkanie dla pracy w Targach Lublin i tutaj także zaangażowaliśmy się we współorganizację tego wydarzenia. Oczywiście Miejski Urząd Pracy tam także wspierał to wydarzenie ofertą swoich działań i wsparciem.

To chyba z grubsza tyle. Oczywiście cały czas na bieżąco jeszcze inne zadania, ale ja dziękuję, to tyle z mojej strony.”

Zastępca Prezydenta Miasta Lublin Mariusz Banach „O, działa mój mikrofon. Szanowni Państwo! Krótkie informacje oświatowe. W listopadzie uzyskaliśmy ze środków rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej blisko 3 mln dodatkowe wpływy do naszego budżetu. Wykorzystujemy te środki przede wszystkim

na realizację zwiększenia zadań szkolnych i pozaszkolnych polegającego na wzroście liczby uczniów przeliczeniowych w odniesieniu do danych przyjętych do naliczenia algorytmem części oświatowej subwencji ogólnej na rok bieżący. Wykorzystamy też te środki na drobne dofinansowanie wyposażenia naszych szkół i przedszkoli.

Proszę państwa, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji ogłosiła konkurs pod nazwą „Utworzenie i wsparcie funkcjonowania 120 branżowych centrów umiejętności”, w skrócie, używamy takiego skrót BCU, ten skrót się będzie pojawiać, to jest bardzo poważny projekt. My w związku z powyższym podpisaliśmy list intencyjny z Polskim Towarzystwem Mieszkaniowym, który inicjuje naszą współpracę w opracowaniu wniosku „Utworzenie i funkcjonowanie Branżowego Centrum Umiejętności w dziedzinie prace budowlane”. Branżowe Centrum Umiejętności funkcjonować będzie przy Państwowych Szkołach Budownictwa i Geodezji w Lublinie. Planowany okres realizacji od 1 czerwca roku 2023 do 30 września roku 2025. Maksymalna kwota planowanych działań w ramach projektu wynosi ok. 12 mln zł. Celem głównym przedsięwzięcia jest wsparcie przygotowania kadr na potrzeby nowoczesnej gospodarki w branży prace budowlane. W sumie przeszkolimy wraz z partnerem około 400 uczestników, z czego 120 uczniów, 240 dorosłych i 40 nauczycieli. W ramach projektu planuje się prace budowlane w naszej szkole, tj. rozbudowa istniejącego budynku szkoły o halę do praktycznej nauki zawodu, będzie instalowana również winda zewnętrzna dla osób z niepełnosprawnościami, będziemy również adaptowali pomieszczenia warsztatów i oczywiście zakupimy wyposażenie. O działalności tego BCU będziemy państwa informowali w ramach rozstrzygnięcia projektu.

29 listopada tego roku zostało zorganizowane spotkanie z dyrektorami szkół podstawowych, przedszkoli i poradni psychologiczno-pedagogicznych, na którym omówione zostały zasady organizowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Proszę państwa, tu jest taki problem, my czasami informowaliśmy państwa o tym, my mamy nawet problem z takim uczciwym opisaniem budżetu oświaty, z tego powodu, że rodzice przyprawdzają dzieci do poradni psychologiczno-pedagogicznych, właśnie teraz te dzieci otrzymują opinie o potrzebie kształcenia specjalnego, to kształcenie jest realizowane w szkołach ogólnodostępnych, i w związku z tym ci rodzice występują do nas o to, co im się należy, zgodnie z przepisami prawa, to znaczy o nauczyciela wspomagającego. Jest to dla nas duży wydatek, musimy państwu powiedzieć, że my takich wniosków od początku tego roku szkolnego mamy już ponad 120, i ta liczba nam radykalnie wzrasta. Chcemy w związku z tym, rozmawialiśmy zarówno z poradniami, jak i z dyrektorami szkół, jak sobie z tym problemem poradzić, bo jest to dla nas duży problem, również budżetowy.

Jeżeli chodzi o liczbę uczniów z Ukrainy w naszych szkołach, to chcę państwu powiedzieć, że ona się od początku roku szkolnego utrzymuje na stałym poziomie. W sumie mamy w naszym systemie 2.264 uczniów, z czego w naszych placówkach jest tych uczniów 1.909, a w jednostkach oświatowych nieprowadzonych przez nasze miasto 355.

W listopadzie otrzymaliśmy kolejną transzę z Funduszu Pomocy, który ma nam umożliwić realizację przyjmowania w naszych szkołach uczniów z Ukrainy. W listopadzie była to kwota ponad 2,3 mln zł. W sumie od początku tej działalności otrzymaliśmy już kwotę blisko 18 mln zł.

Realizujemy stale program we współpracy z Fundacją Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej i program Cash for Work. Ten program państwo już znacie.

Proszę państwa, odchodzi z naszych szkół, w związku z przejściem na emeryturę przede wszystkim, ośmiu dyrektorów. Ogłosiliśmy pięć pierwszych konkursów na stanowisko dyrektora. I tak, do 22 grudnia czekamy na wnioski konkursowe w następujących placówkach oświatowych: to jest Przedszkole nr 22 przy ulicy Wyścigowej, Szkoła Podstawowa nr 21 przy ulicy Zuchów, Szkoła Podstawowa nr 51 przy ulicy Bursztynowej, Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 5 przy ulicy Rzeckiego i Bursa Szkolna nr 1 przy ulicy Ks. Jerzego Popiełuszki.

1 grudnia wraz z panem prezydentem otworzyliśmy kolejny, wróciliśmy tak naprawdę do programu powszechnej nauki pływania Lubelskie Pływające Przedszkolaki. Przypominam państwu, że w tym programie dzieci 6-letnie otrzymują darmową naukę pływania, otrzymują również sprzęt do tej nauki. W tym roku programem będzie objętych 469 dzieci. Partnerem w tym programie jest Szkoła Podstawowa nr 23.

Pracuje Młodzieżowa Rada Miasta. Młodzieżowa Rada Miasta przyjmowała 21 listopada delegację swojego odpowiednika z Gminy Grójec, 21 listopada również przeszkoliła nowych radnych, a 11 grudnia Młodzieżowa Rada zorganizowała Charytatywny Turniej w Futsalu, podczas którego zbierano dary materialne, które zostały przekazane na Dom Dziecka „Oficyna” w Woli Gałęzowskiej. Dziękuję bardzo.”

Zastępca Prezydenta Miasta Lublin Beata Stepaniuk-Kuśmierzak „Szanowni Panowie Przewodniczący! Szanowni Państwo Radni! Bardzo krótko w kontekście działań między ostatnimi sesjami. Jeżeli chodzi o Biuro Partycypacji, drodzy państwo, kontynuujemy Warsztaty w Dzielnicach. Te Warsztaty odbyły się już w sześciu dzielnicach – na Tatarach, Felinie, Węglinie Południowym, Czubach Południowych, w Głusku i w dzielnicy Hajdów-Zadębie. Jak doskonale państwo wiecie, ten projekt bardzo dla nas ważny, cenny tak, żeby po jego skończeniu móc wspólnie z mieszkańcami zaproponować takie małe strategie rozwoju poszczególnych dzielnic. Drobną też uwagę, czy przypomnienie – dzisiaj, drodzy państwo, mija termin naboru projektów w ramach Zielonego Budżetu właśnie do realizacji w przyszłym roku, dzisiaj jeszcze ostatni dzień, kiedy takie projekty możemy zgłosić.

Jeżeli chodzi, drodzy państwo, o kulturę, to też w drodze takiego przypomnienia, ale też informacji – pracujemy nad stypendiami na przyszły rok. Do 31 października zbieraliśmy te propozycje i tak: na realizację młodzieżowego projektu z zakresu twórczości artystycznej wpłynęło 19 wniosków na kwotę ponad 50 tys. zł, na projekty z zakresu twórczości artystycznej i upowszechniania kultury te główne wpłynęło 106 wniosków. Kwota to powyżej 1 mln zł. Ja dziękuję także wszystkim członkom Komisji ds. Stypendium, którzy bardzo uważnie oceniają te wnioski pod kątem i formalnym, i oczywiście merytorycznym.

Drodzy państwo, przygotowujemy się także na okres ferii, czyli zarówno Wydział Kultury, Wydział Sportu i Wydział Oświaty szykuje dla młodzieży naszej projekt Zima w Mieście.

To, na co chciałabym zwrócić państwa uwagę, to to, że na bieżąco współpracujemy z Wydziałem Inwestycji i Remontów. I tak: 6 grudnia dokonaliśmy

takiej naszej wstępnej prezentacji i przekazania wstępnego projektu budowlanego na przebudowę, rozbudowę i nadbudowę Domu Kultury „Kolejarz” na siedzibę Centrum Sztuki Dzieci i Młodzieży, i wysłaliśmy, drodzy państwo, propozycję do przyszłych użytkowników, to jest oczywiście do Teatru Andersena, do Dzielnicowego Domu Kultury Bronowice oraz do Miejskiej Biblioteki Publicznej, czyli do tych użytkowników, którzy, mamy nadzieję, że tam będą gospodarzami, z prośbą o zapoznanie się z tą dokumentacją i wniesienie ewentualnych uwag, i na te uwagi czekamy do 4 stycznia, mając nadzieję oczywiście, że w oparciu o środki zewnętrzne, środki unijne uda nam się ten projekt po tylu latach wreszcie doprowadzić do szczęśliwego finału.

Drodzy państwo, jeżeli chodzi o Wydział Sportu, my intensywnie pracujemy nad wnioskami i nad zabezpieczeniem finansowania klubów w przyszłym roku, czyli w przyszłym półroczu w kontekście sezonu, i 7 grudnia zakończyliśmy ten nabór ofert i teraz pracujemy nad jego oceną formalną, merytoryczną, tak, żeby na koniec grudnia zarówno szkolenie dzieci i młodzieży, szkolenie seniorskie, ale także szereg różnych innych działań, które realizujemy w ramach dotacji miały zapewnione dofinansowanie i moglibyśmy bez przeszkód przejść do realizacji od stycznia 2023 roku. I oczywiście to, że zima nie zwalnia nas z tego, że w naszych obiektach sportowych odbywa się szereg różnych wydarzeń sportowych – od zawodów pływackich o Laur Lubelskiego Koziółka poprzez City Trail, poprzez Mistrzostwa Niesłyszących w Piłce Siatkowej Mężczyzn i wiele, wiele innych. Ja zwrócę tylko państwa uwagę na to, że w miniony weekend, w dniach 9-11 grudnia w hali Globus odbyły się Mistrzostwa Świata w Karate Tradycyjnym, a imprezą towarzyszącą był Puchar Świata Dzieci. To, co ważne – w naszym mieście gościliśmy ponad 1.500 zawodników z 56 krajów z całego świata, a karatecy rywalizowali w siedmiu tradycyjnych konkurencjach.

To, co ważne i na co chciałabym zwrócić także państwa uwagę, to wolontariat i Międzynarodowy Dzień Wolontariusza. Ja miałem przyjemność w imieniu pana prezydenta 5 grudnia w Miejscówce Hej na Peowiaków podziękować podczas uroczystej gali 10 najaktywniejszym wolontariuszom, nagrodzić ich. Drodzy państwo, ja pozwolę sobie na jedno zdanie, bo wiem, my często nie dostrzegamy ich pracy podczas wydarzeń sportowych i wolontariat sportowy, który funkcjonuje w naszym mieście już od kilku lat, to naprawdę grupa fantastycznych osób, często niewidocznych, którzy wspólnie z klubami wykonują fantastyczną pracę, tak, żebyśmy my jako kibiccie mogli oglądać wydarzenia na najlepszym, na najwyższym poziomie sportowym. Takie pochwały otrzymujemy także z polskich związków sportowych, kiedy wspólnie organizujemy wydarzenie rangi często też ogólnopolskiej, międzynarodowej. Oni wiedzą, że przyjazd do Lublina to oczywiście fantastyczny klimat, bardzo duża decyzyjność i szybkość podejmowania decyzji, ale to także fantastyczne zaplecze kadry ludzkiej, właśnie wolontariuszy, którzy naprawdę na najwyższym poziomie współpracują i z polskimi związkami i z nami.

Drodzy państwo, jesteśmy po rozstrzygnięciu Budżetu Obywatelskiego, więc jedna kwestia dotycząca tego, że w przyszłym roku będziemy w zakresie sportu realizować i kontynuować program Aktywny Lublin i Aktywne Pokolenie. Co więcej, do tego projektu, czyli miękkich wydarzeń, takich projektów sportowych dochodzi Aktywizacja Sportowa Przedszkolaków. Na te projekty zgłoszali mieszkańcy i tutaj ja oczywiście ponowię na początku roku, ponowię pro-

pozycję do rad dzielnic, żeby bardzo duża część tych wydarzeń sportowych odbywała się w naszych dzielnicach, w miejscach wskazanych przez państwa radnych i przez rady dzielnic. O Zimie w Mieście już wspomniałam, więc na tym zakończę. Bardzo dziękuję.”

Prez. K. Żuk „Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo, panie prezydencie.”

AD. 5. INFORMACJA O ZREALIZOWANYCH I ZAPLANOWANYCH WYJAZDACH W ZAGRANICZNĄ PODRÓŻ SŁUŻBOWĄ PREZYDENTA MIASTA LUBLIN I PRACOWNIKÓW URZĘDU MIASTA LUBLIN

Przedmiotowa informacja (druk nr 1643-1) stanowi załącznik nr 8

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt – to jest Informacja o zrealizowanych i zaplanowanych wyjazdach w zagraniczną podróż służbową Prezydenta Miasta Lublin i pracowników Urzędu Miasta Lublin (mamy to na druku 1643-1). Jestem przekonany, że zapoznaliście się państwo z tą informacją, dlatego też, jeśli nie będzie głosów z sali, to zaproponuję, aby dokonać zapisu w protokole, że Rada Miasta zapoznała się z Informacją o zrealizowanych i zaplanowanych wyjazdach w zagraniczną podróż służbową Prezydenta Miasta Lublin i pracowników Urzędu Miasta Lublin. Głosów w dyskusji nie widzę, sprzeciwu nie widzę. Proszę o dokonanie takiego zapisu w protokole.”

AD. 6. PODJĘCIE UCHWAŁY W SPRAWIE UCHWAŁY BUDŻETOWEJ MIASTA LUBLIN NA 2023 ROK

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1604-1) wraz z autopoprawką (druk nr 1604-2) stanowi załącznik nr 9 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt to podjęcie uchwały w sprawie uchwały budżetowej Miasta Lublin na 2023 rok (mamy to na druku 1604-1 wraz z autopoprawką na druku 1604-2).

Szanowni państwo, przystępujemy do rozpatrzenia jednej z najważniejszych w perspektywie roku uchwał, tj. projektu budżetu miasta Lublin na 2023 rok. Przypomnę, że projekt budżetu miasta, zgodnie z wymogami ustawowymi, został przygotowany przez prezydenta i dostarczony do Biura Rady w przepisowym terminie. Po przejściu całej procedury zapisanej w naszej uchwale nr 1072/XLIII/2010 w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej prezydent opracował autopoprawkę na druku 1604-2, która wpłynęła do Biura Rady w dniu 12 grudnia 2022 roku i w tym samym dniu została przekazana państwu radnym.

Teraz chcę zaproponować Wysokiej Radzie porządek debaty budżetowej, który jest zapisany w § 3 ust. 7 załącznika nr 4 do naszej uchwały i wyglądać będzie następująco:

1. Na początek przedstawienie autopoprawki zgłoszonej przez pana prezydenta.

2. Przedstawienie opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej o projekcie uchwały budżetowej miasta Lublin na 2023 rok, projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej oraz o możliwości finansowania deficytu przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej Rady Miasta Lublin na 2023 rok. W tym miejscu chcę dodać, że opinie te również zostały państwu radnym dostarczone.
3. Przedstawienie opinii Komisji Budżetowo-Ekonomicznej.
4. Przedstawienie opinii innych Komisji, klubów radnych.
5. Dyskusja.
6. Głosowanie projektu wraz z autopoprawką.

Drodzy państwo, zaczynamy. Poproszę teraz pana prezydenta o przedstawienie Wysokiej Radzie autopoprawki do projektu budżetu, a także o zapoznanie nas z opiniami Regionalnej Izby Obrachunkowej.”

Prez. K. Żuk „Bardzo proszę, pani skarbnik.”

Skarbnik Miasta Lublin Lucyna Sternik „Przepraszam, chwileczkę. O, właśnie, panowie włączyli mi, byli szybsi ode mnie.

Szanowni Panowie Przewodniczący! Wysoka Rado! Tak, jak pan przewodniczący powiedział, do przedstawionego projektu budżetu miasta na 2023 rok... - (**Głos z sali** „Mikrofon.”) – Nie działa? Działa, działa. Bliżej, dobrze, dobrze, dziękuję bardzo. Przedłożona została autopoprawka. Autopoprawka zawiera zaproponowane przez państwa wnioski podczas prac komisji, a także zmiany, które wpłynęły i zostały zgłoszone do nas przez wydziały, biura i jednostki organizacyjne miasta. Wszystkie zmiany zostały szczegółowo omówione w przedłożonej autopoprawce, również podczas prac komisji odpowiadaliśmy na państwa pytania.

W autopoprawce zaproponowane zostało zwiększenie dochodów budżetu miasta o kwotę 27.025.350 zł w wyniku zwiększenia dochodów własnych o kwotę 23.068.600 zł i dotyczy to następujących źródeł: sprzedaż działek – kwota 7 mln zł, wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego – kwota 2.568.600 zł i wpływy z preferencyjnej sprzedaży węgla w kwocie 13.500.000 zł. Zwiększenie środków europejskich o kwotę 2.568.058 zł dotyczy zarówno zwiększeń, jak i zmniejszenia projektów i zwiększenie dotyczy projektu budowa i modernizacja przystanków i węzłów przesiadkowych – będę tak skrótowo mówiła – prawie 2.060.000 zł, rozbudowa i udrożnienie sieci komunikacji zbiorowej – kwota prawie 1.579 tys. zł, poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu drogowego w rejonie przejść dla pieszych w mieście – kwota prawie 397 tys. zł; i Dostępny Lublin to kwota 75.852 zł. Zmniejszenie w zakresie dochodów projektów europejskich dotyczy: niskoemisyjnej sieci komunikacji zbiorowej – o kwotę 1.355.554 zł oraz przebudowy strategicznego korytarza transportu zbiorowego o kwotę 186.146 zł.

Kolejną pozycją dochodów, która uległa zmianie są to dotacje celowe i inne środki na realizację zadań własnych – zostały zwiększone o kwotę 1.388.701 zł i dotyczy to środków z Narodowego Funduszu Zdrowia na dofinansowanie trzech projektów profilaktycznych. Pierwszy to jest profilaktyka zakażeń przeciw pneumokokom – to jest 120 tys., wykrywanie wad zeza i wzroku –

to jest kwota 36 tys., i profilaktyka i leczenie stomatologiczne – kwota 254.400 zł. Wprowadzamy środki z UNICEF-u na finansowanie potrzeb dzieci będących uchodźcami i ich rodzin przebywających w Polsce, i to jest kwota prawie 963 tys., środki od Lubelskiego Kuratora Oświaty na dofinansowanie konkursu informatycznego Dzień bezpiecznego komputera – to jest 1.600 zł, i dotacja z budżetu państwa na projekt Dostępny Lublin – 14.148 zł.

Zwiększenie wydatków o kwotę 27.025.350 zł dotyczy wydatków bieżących o kwotę 17.338.618 zł, wydatków majątkowych o kwotę 9.686.741 zł.

W wyniku zaproponowanych zmian wydatki na drogi wzrastają o kwotę 15.539.211 zł i dotyczą w przypadku zadań własnych to jest kwota 6.608.724 zł, i dotyczy zadań: przebudowa kładki nad ulicą Filaretów o kwotę 958.500 zł, i to już było wyjaśniane, że jest to wkład własny, będziemy się starali o dofinansowanie na to zadanie z Funduszu Dróg Samorządowych, i wkład własny, jaki musimy zapewnić to jest 50% kosztów zadania. Następnie zwiększamy budowę ulicy Araszkiwicza o 40 tys. zł, i tu będzie plan po zmianie 740 zł, i to wynika z ofert, które wpłynęły na realizację tego zadania. Zadania w ramach IX edycji Budżetu Obywatelskiego to jest 5.610.224 zł. I ja tutaj szczegółowo tych zadań nie będę państwu omawiała, później pokażę slajd, na którym będą wszystkie zadania, które zostały, które były po prostu zwycięskie. Ponadto, z uwagi na zrealizowanie robót w zakresie dwóch zadań, w większym lub też mniejszym zaangażowaniu, proponuje się zmniejszenie budowy ulicy Siewierzan o 500 tys., a zwiększenie o tę kwotę dróg gminnych w rejonie ulicy Turystycznej i Hajdowskiej. W ramach utrzymania dróg, to jest zgłoszony przez państwa na komisjach wniosek, zostanie zamontowane lustro na skrzyżowaniu ulicy Brzozowej z ulicą Narcyzową, natomiast realizacja jezdni i oświetlenia na bocznej ulicy Mełgiewskiej proponujemy, aby była zrealizowana przy udziale firm, które są w tym rejonie zlokalizowane. Zadania realizowane przy udziale środków europejskich zwiększamy o kwotę 8.930.487 zł, i tu w wyniku zmniejszenia wydatków na niskoemisyjną sieć komunikacji zbiorowej dla północnej części LOF o kwotę 2.014.442 zł, i to jest związane z oszczędnościami przetargowymi, natomiast zwiększenie dotyczy zadania budowa, modernizacja przystanków i węzłów przesiadkowych, i oczywiście jest to związane z przebudową mostu na ulicy Żeglarskiej – to jest kwota 10.048.223 zł, przebudowa strategicznego korytarza – 8.014 zł, rozbudowa i udrożnienie sieci komunikacji zbiorowej dla obszaru Specjalnej Strefy Ekonomicznej – kwota 492.679 zł i poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu drogowego w rejonie przejść dla pieszych w mieście – 396.213 zł. Następnie zwiększenie zadań z zakresu turystyki – to jest o kwotę 381.750 zł, i dotyczy tak naprawdę zadań z IX edycji Budżetu Obywatelskiego.

W ramach zaplanowanej kwoty 3 mln zł na remonty obiektów oświatowych proponuje się m.in. remont basenu..., główne pozycje to remont basenu przy Szkole Podstawowej nr 16, remont kuchni i stołówki w Szkole Podstawowej nr 34, a także remont obiektu sportowego przy Szkole Podstawowej nr 31.

Na zadania z zakresu administracji publicznej proponuje się zwiększenie w kwocie 566.449 zł i zwiększenie to dotyczy działań związanych z Europejską Stolicą Młodzieży – 342 tys., promocję poprzez sport – 57.500 zł i w ramach zadań europejskich dotyczy projektu Młodzi dla młodych. Działania lubelskiej młodzieży dla integracji środowisk młodzieżowych.

Następnie na zadania z zakresu bezpieczeństwa publicznego proponuje się zwiększenie w kwocie 1.629.662 zł, i dotyczy to w kwocie 350 tys. zadań zwyczajnych z IX edycji Budżetu Obywatelskiego, a także zwiększenia planowanych wydatków na działania związane z kryzysem uchodźczym, są to środki z darowizn, które zostały niewykorzystane w tym roku i będą wykorzystane w przyszłym roku; zmniejszenie rezerw o kwotę 16.504.093 zł, i największą tutaj zmianą, rozdysponowaniem jest oczywiście rezerwa dotycząca Budżetu Obywatelskiego – to jest 14.050 tys., rezerwa ogólna to jest 1.037.093 zł, w tym z wniosków zgłoszonych przez państwa radnych – 700 tys. zł, i rozdysponujemy pierwszą część rezerwy na Europejską Stolicę Młodzięży w kwocie 1.482 tys. zł. Natomiast zwiększamy rezerwę na działania z zakresu zarządzania kryzysowego, i to wynika z przepisów prawa, które określają wysokość tej rezerwy w stosunku do wydatków budżetu miasta pomniejszych o wydatki inwestycyjne, wynagrodzenie i pochodne oraz wydatki na obsługę. Winna ona stanowić 5% tej kwoty.

Na oświatę proponuje się zwiększenie 3.586.052 zł, z tego zadania własne to kwota 3.214.976 zł, 298 tys. dotyczy wydatków na utrzymanie stołówek szkolnych i przedszkolnych, 150 tys. przeznaczymy na wniosek który zgłosili państwo radni i stąd państwo na slajdach będziecie widzieli taki zielony kolor, chciałam podkreślić – te zadania, które..., i te wnioski, któreście państwo proponowali, stąd ten kolor, i to jest na opracowanie analizy możliwości wykonania przebudowy wraz z inwentaryzacją budynku II Liceum Ogólnokształcącego. 948 tys. to są środki z UNICEF-u na wydatki związane z kryzysem uchodźczym, 1.818.976 zł to są zadania w ramach nowej edycji Budżetu Obywatelskiego, i są to działania na zatrudnienie psychologów, pedagogów, asystentów międzykulturowych do szkół, logopedów, psychologów, asystentów dla dzieci z niepełnościami, na kursy językowe. Następnie zadania... Ponadto, jeszcze chcę powiedzieć może przy oświacie, zanim przejdę do środków europejskich, że w ramach środków zaplanowanych na zadania oświatowe proponuje się wymalowanie szatni w Szkole Podstawowej nr 30, zakup szafek do szatni szkolnej dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 40 – 100 tys. zł, a także na zakup komputerów na potrzeby Przedszkola nr 78 – 15 tys. zł. Natomiast zgłoszone przez państwa radnych zadanie doposażenie monitoringu wizyjnego w Szkole Podstawowej nr 40 nastąpi w trakcie roku poprzez zmniejszenie rezerwy celowej na zarządzanie kryzysowe.

Zadania realizowane przy udziale mieszkańców to jest zwiększenie o kwotę..., przy udziale środków europejskich to jest zwiększenie o kwotę 367.347 zł, i jak widzicie państwo, dotyczy ono trzech projektów realizowanych przez placówki oświatowe, ale także i Wydział Oświaty.

W ramach zadań własnych, zadań oświatowych własnych przekazanych do realizacji innym jednostkom zwiększamy o kwotę 1.929 zł wydatki, z przeznaczeniem na organizację nauki religii w pozaszkolnym punkcie katechetycznym na terenie Gminy Świdnik – państwo podejmowaliście uchwałę w tej sprawie, w związku z podpisanym porozumieniem wprowadzamy to do budżetu miasta.

W ramach wydatków realizowanych na podstawie umów, tak jak już przy dochodach państwu powiedziałam, Lubelski Kurator Oświaty przeznaczył 1.600 zł na konkurs informatyczny realizowany, który będzie realizowany w styczniu i w lutym przez Zespół Szkół Energetycznych, i łączna kwota na ten konkurs to jest 1.800 zł, w tym dofinansowanie 1.600 zł.

Na programy polityki zdrowotnej proponujemy przeznaczyć zwiększenie w kwocie 922.725 zł, i dotyczy to programów następujących: profilaktyka zakażeń pneumokokowych u osób powyżej 65. roku życia – kwota 300 tys. zł, w tym dofinansowanie 120 tys. zł, program profilaktyczny wczesnego wykrywania wad wzroku i zeza dla uczniów klas II szkół podstawowych – kwota 90 tys. zł, dofinansowanie – 36 tys. zł, dofinansowanie do leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców miasta Lublin – 510 tys. zł i w ramach tej kwoty koszt procedur to będzie kwota 500 tys. zł – zadanie, które proponujemy do realizacji w cyklu 3-letnim, łączna wartość 1.529 tys. zł, dofinansowanie będzie możliwe maksymalnie do dwóch procedur zabiegu i w wysokości do 5 tys. zł każda, nie więcej niż 80% kosztów całej procedury. Liczba par, która się szacuje, to jest w programie, to 150; program w zakresie zdrowego odżywiania dla dzieci klas I i III szkół podstawowych „Jedz z głową” to kwota 22.725 zł, i jest to przesunięcie środków z 2022 roku, i wynika z faktu, że niemożliwe byłoby wykonanie badań antropometrycznych w miesiącach listopad-grudzień, z uwagi na dużą zachorowalność wśród dzieci, w związku z tym przedłużamy realizację tego zadania do końca lutego 2023 roku.

Następnie pomoc społeczna. Na zadania w zakresie pomocy społecznej zaproponowaliście państwo radni zwiększenie na prowadzenie taniego żywienia w formie kuchni społecznych, i wniosek został pozytywnie przez pana prezydenta rozpatrzony z kwotą 10 tys. zł.

Na pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej proponujemy zwiększenie o 13.614.553 zł, w zakresie zadań własnych dotyczy to wprowadzenia wydatków związanych z preferencyjnym zakupem paliwa stałego dla gospodarstw domowych w kwocie 13,5 mln, 14.553 zł dotyczy środków z UNICEF-u na działania związane z kryzysem uchodźczym, natomiast 100 tys. to jest zwiększenie na projekt Dostępny Lublin realizowany przy udziale środków europejskich.

Ponadto, w ramach zaplanowanej kwoty na dotacje na działania na rzecz osób niepełnosprawnych zaproponowaliśmy przeniesienie o kwotę 10 tys. zł z zadania rehabilitacja osób niepełnosprawnych na 5 tys. na prowadzenie zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz 5 tys. na organizację dodatkowych zajęć edukacyjnych, terapeutycznych i opiekuńczych dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością w tym okresie wakacji.

Następnie na zadania z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej zwiększenie dotyczy zwycięskich projektów z IX edycji Budżetu Obywatelskiego, i to jest kwota 349.850 zł. Tu, w ramach tego działu, zostało zgłoszone przez państwa zadanie remont boisk na terenie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1 przy al. Spółdzielczości Pracy 65, i projekt ten został pozytywnie zaakceptowany przez pana prezydenta, z tym, że realizacja, jego wprowadzenie będzie możliwe wtedy, kiedy po prostu zostanie tak naprawdę przeanalizowany zakres prac, jaki powinien zostać wykonany.

Na zadania z zakresu gospodarki komunalnej i ochrony środowiska zwiększenie zaproponowane to kwota 4.571 tys. zł, kwota 100 zł dotyczy wsparcia rozwoju rodzinnych ogrodów działkowych i tylko to jest program wieloletni, kwota 100 tys. to jest zwiększenie w przyszłym roku, natomiast w roku 2024 to jest kwota 200 tys. zł, czyli łącznie w latach 2022-2023 kwota, która zostanie przeznaczona, to jest kwota 500 tys. zł.

Wprowadzenie zadań w ramach IX edycji Budżetu Obywatelskiego to 4.471 tys. zł. Ponadto, w ramach zaplanowanej kwoty na utrzymanie, konserwację i renowację zieleni wraz z zakupem roślin rabatowych proponuje się uporządkowanie zieleni, głównie wysokiej, w ciągu ulic Stary Gaj, Krężnicka i Paściczna, a także ustawienie tablic informacyjnych o charakterze edukacyjnym w dolinie rzeki Bystrzycy i nad Zalewem Zemborzyckim.

Zwiększenie na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego to kwota 1.290 tys. zł, z przeznaczeniem na działania związane z Europejską Stolicą Młodzi – to jest 1.140 tys. zł. Ja państwu przedstawię slajd łączący całą zmianę związaną z rozdysponowaniem rezerwy na Europejską Stolicę Młodzi. Zwiększenie dotacji podmiotowej dla Dzielnicowego Domu Kultury Węglin o kwotę 50 tys. zł oraz zwiększenie dotacji celowej na inwestycje dla Centrum Kultury o kwotę 100 tys. zł, która jest przeznaczona na budowę zadania wirydarza w Centrum Kultury.

Ponadto, zostały zgłoszone jeszcze zadania, których tak naprawdę realizacja będzie możliwa poprzez udział w konkursie lub też zakup usług w ramach środków, którymi dysponuje Wydział Oświaty, i to był m.in. wsparcie Zespołu Tańca Ludowego „Mały Głusk”, albo, lub też organizacja festynu w dzielnicy Abramowice.

Na zadania z zakresu kultury fizycznej proponujemy zwiększenie o 1.068.200 zł, i to dotyczy zadań w ramach IX edycji Budżetu Obywatelskiego. I tutaj również zostało zgłoszone zadanie, którego realizacja będzie możliwa w ramach środków, które posiada Wydział Sportu, to jest organizacja Turnieju Piłkarskiego Vrotcovia.

Zgłoszone zostało również przez państwa radnych zadanie modernizacja skateparku na osiedlu Błonie przy ulicy Rycerskiej. I tutaj deklaracja pana prezydenta jest, że zadanie to będzie realizowane, będziemy realizowali, ale wymaga ono zmiany organizacyjnej, bo jak wiecie państwo, w tej chwili jest ono..., zarządza nim MOSiR Bystrzyca.

Zadania w zakresie..., zadania, których realizacja będzie możliwa w ramach Planu dla Dzielnic, a także przy współpracy z radami dzielnic, oczywiście my nie przesądzamy tutaj, jakie środki i czy będą możliwe, my tylko wskazujemy, że chcielibyśmy w tym zakresie współpracować z radami dzielnic. I pierwsze zadanie to jest wymiana nawierzchni Plagego i Laškiewiczza na odcinku od skrzyżowania z ulicą Pogodną do skrzyżowania z ulicą Rudlickiego. Drugie zadanie to jest remont zatok postojowych i fragmentu ulicy Niepodległości na odcinku od numeru 2 do numeru 8 wraz z pętlą autobusową linii nr 6. I kolejne zadanie to dokończenie remontu ulicy Sempołowskiej, to jest odcinek 112 metrów wraz z remontem chodników.

Teraz, tak jak państwu obiecałam wcześniej, w takim..., na slajdzie przedstawię łącznie wszystkie projekty zwycięskie z IX edycji Budżetu Obywatelskiego – było ich 41, i dotyczą one zadań: w zakresie dróg – kwota 5.610.224 zł, i ja może tylko wyświetlę państwu, ponieważ tych projektów będzie bardzo dużo, mamy oddzielny załącznik zarówno w uchwale budżetowej, jak i w autopoprawce, więc myślę, że państwo na pewno się zapoznali, ale tylko po prostu będzie taka wizualizacja na slajdzie, jakie to będą ulice, jak państwo widzicie – na Sławinie ulica Skalista, LSM – remonty chodników – 311 tys., rewitalizacja dzielnicy Tatary, nowe parkingi – 350 tys., remont zniszczonej części 1 Maja – 350 tys., LSM i Felin – Razem dla mieszkańców, remonty dróg – prawie

500 tys., nowe nawierzchnie asfaltowe ulicy w dzielnicy Hajdów-Zadębie – 350 tys., ulica Jacyny-Onyszkiewicza i Lazurowa – Od destruktu do asfalto-betonu – 350- tys., remont nawierzchni parkingów i ciągów pieszych przy ulicy Biedronki – 350 tys., Abramowicka – Bezpiecznie rowerem – 350 tys., to jest kolejny etap, ścieżka rowerowa wzdłuż al. Solidarności, również kontynuacja – 300 tys., Rowerem od Szwajcarskiej do Elsnera – 350 tys., rowerowe połączenie ulicy Jana Pawła i parku – 350 tys., remont ścieżki rowerowej wzdłuż rzeki Bystrzycy – 1 mln, naprawiamy drogę rowerową nad Zalewem Zemborzycykim – 350 tys.

Zadania w zakresie turystyki to kwota 381.750 zł, i dotyczą dwóch projektów – Szlak Lubelskiego Koziółka na Starym Mieście – 346.750 i Szlak Lubelskiego Koziółka w Śródmieściu – 35 tys. zł.

Następny obszar to bezpieczeństwo publiczne, i tu jeden projekt uzyskał akceptację i poparcie mieszkańców Lublina – to projekt Promocji dla dzielnicy, zakup samochodu strażackiego typu bus wraz ze sprzętem pożarniczym i ratowniczym dla OSP Głusk – kwota 350 tys. zł.

Zadania oświatowe to kwota 1.818.970 zł. I tu też skróttem państwu przedstawię, oczywiście wszystkie projekty zwycięskie są wyświetlone na slajdzie, a tu chodzi o Mobilne boisko SP 15, LSM – tablice edukacyjne dla dzieci, w tym zakresie oczywiście renowacja zewnętrznych obiektów sportowych przy SP 51 – 350 tys., siłownia na świeżym powietrzu przy Zespole Szkół Transportowo-Komunikacyjnych – 80 tys., kontynuacja, kolejny etap Centrum Aktywności Sportowej Akademii Piłkarskiej Bronowice – prawie 1 mln zł. W ramach edukacyjnej opieki wychowawczej jeden projekt, tak, wygrał, to jest Mobilne boisko przy ulicy Ordonówny 4 – prawie 350 tys.

Gospodarka komunalna – bardzo dużo projektów – to jest kwota 4.471 tys. zł. I są to projekty: Park Centralny na Felinie – 350 tys., Zielone Śródmieście, Okopowa, Narutowicza – 315 tys. Ponikwoda, remont, rewitalizacja bezpieczeństwo ulicy Dożynkowej – 350 tys., oświetlenie dla Sławinka – 350 tys., Innowacyjna ulica Nałęczowska na Szerokim – 89.600, oświetlenie ulicy Zemborzyckiej od ulicy Diamentowej do ulicy Żeglarskiej – 350 tys., budowa dojścia do Parku Zawilcowa oraz siłowni plenerowej – 340 tys., dolina Czechówki, strefa rekreacyjna – 260.400 zł. I kolejne projekty to: Wieniawa, Big City, Miasteczko Sportów Ekstremalnych oraz Rekreacji – 350 tys., Wygnajmy krwiopicjów – oczywiście to już jest kolejny raz przegłosowany przez mieszkańców projekt – 200 tys., i również kolejne projekty, więc widzimy, jak ważna to jest tematyka dla mieszkańców miasta – to opieka nad kotami wolnożyjącymi – 200 tys., Zwierzęta bez granic. Lublin dla zwierząt – 200 tys., Zadbajmy o zwierzęta – 116 tys. Kolejny projekt to wykonanie ścieżki rowerowej na odcinku od placu zabaw, wąwóz LSM do wiaduktu ulicy Filaretów – kwota 1 mln zł.

Kultura fizyczna – zwycięskie projekty to łączna kwota 1.068.200 zł. Kolejny etap „Sygnał od nowa”, kolejny krok – 236 tys., rewitalizacja stadionu sportowego Budowlani Lublin – 348.200, Aktywizacja sportowa przedszkolaków – 84 tys. I projekty, które również są kontynuowane, tak naprawdę realizowane w Budżecie Obywatelskim po raz kolejny – to Aktywny Lublin – 200 tys. i Aktywne Pokolenie – 200 tys.

Tak, ja państwu powiedziałam, Budżet Obywatelski – łącznie kwota IX edycji, a także tych projektów, które już się znalazły, czyli z edycji wcześniejszych w projekcie budżetu miasta to łącznie kwota 21.710.592 zł. Łącznie to jest

51 projektów. Projekty te przechodzące z poprzednich edycji to jest kwota 7.660.592 zł.

I teraz przedstawię państwu, jak wygląda struktura Budżetu Obywatelskiego. I proszę bardzo: gospodarka komunalna – 31,22%, kultura fizyczna – 17,07%, inwestycje drogowe – 25,84, turystyka – 1,776%, bezpieczeństwo publiczne – 1,61, oświata – 8,38, ochrona zdrowia – 12,51, edukacyjna opieka wychowawcza – 1,61% całości środków, które państwo widziecie na slajdzie, które będą przeznaczone w budżecie miasta na 2023 rok w ramach projektów Budżetu Obywatelskiego.

Również przy omawianiu autopoprawki powiedziałam, że przedstawię państwu na jednym slajdzie tak naprawdę rozdysponowanie części środków w ramach rezerwy Europejskiej Stolicy Młodzieży, to jest kwoty 9,1 mln zł; to jest pierwszy etap – kwota 1.482 zł, i proponujemy ją przeznaczyć na dział 750, to jest kwota 342 tys. zł z przeznaczeniem na działania studenckie z zakresu przedsiębiorczości, m.in. projekt Uczeń na Wyżynie IT, konferencja Check IT, Check IT Junior, Przedsiębiorcza Młodzież, Uczeń Przyszłości oraz na projekt Młodzi dla Młodych Działania Lubelskiej Młodzieży dla integracji środowisk młodzieżowych, w tym Ogólnopolski Kongres Młodych Aktywistów Poznajmy się w Lublinie, i to jest działanie naszej Młodzieżowej Rady Miasta.

Następnie – dział 921 – to kwota 1.140 tys. zł, i to będą projekty w ramach tworzenia, upowszechniania i rozwoju kultury – 940 tys., z tego na Dzielnicę Kultury – 100 tys., Miasto Kultury – 740 tys. i stypendia dla osób zajmujących się twórczością artystyczną – 100 tys. Na kontynuację działań w ramach Młodzież Inspiruje Dzielnicę rozdysponujemy, proponujemy rozdysponować kwotę 200 tys. zł, i to jest dla dwóch Dzielnicowych Domów Kultury po 100 tys. zł – Bronowice oraz Węglin.

Jeszcze chcę powiedzieć, że w ramach planowanych kosztów Zarządu Nieruchomości Komunalnych proponujemy zwiększenie limitu wynagrodzeń o kwotę 52 tys. zł, dotyczy to wynagrodzeń bezosobowych i jest związane z realizowaną budową budynków na Felinie.

Po uwzględnieniu zmian dochody budżetu miasta wynosić będą 2.596.232.804 zł, wydatki – 2.879.064.724,62 zł, przychody – 411.447.923,34 zł, rozchody – 128.616.002,72 zł, deficyt budżetu miasta – 282.831.920,62 zł, deficyt operacyjny liczony *stricte* jako dochody bieżące minus wydatki bieżące to ponad 72 mln, powiększony o wolne środki, o których mowa w ustawie o finansach publicznych w art. 217 ust. 2 to powoduje, że nadwyżka operacyjna będzie w kwocie ponad 10 mln zł. Dług na koniec roku to kwota 2.123.455.803,91 zł.

Kolejny slajd. Jeszcze może powiem tylko, że łączna kwota do spłaty rat kredytów, pożyczek i obligacji po uwzględnieniu wyłączeń to jest kwota 207.480.940,47 zł.

Następnie – w ramach planowanej kwoty dochodów dochody bieżące stanowią 90,88%, to jest prawie 2.360 mln zł, dochody majątkowe – ponad 236 mln zł.

Po uwzględnieniu zmian zaproponowanych w autopoprawce struktura dochodów przedstawia się następująco: 58,73% stanowią dochody własne, jak państwo widziecie, 25,34% stanowi tak naprawdę subwencja ogólna, część oświatowa to jest 646.356 zł, 609 zł, natomiast pozostała, kwota, ponad

1.166 tys. to subwencja równoważąca. 6,74% stanowią dotacje celowe z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, środki europejskie – 4,51%, to jest kwota ponad 117 mln zł, w tym na zadania majątkowe – ponad 110 mln zł. 3,81% to są dotacje celowe i inne środki na realizację zadań własnych – to jest kwota prawie 99 mln zł, i 0,87% to są dotacje celowe na zadania realizowane na podstawie porozumień i umów.

Główne źródła dochodów budżetu miasta Lublin to: udziały w podatku PIT i CIT, które w ogólnej kwocie dochodów stanowią 22,82% i jest to kwota ponad 592 mln zł. Gdybyśmy udziały w podatku PIT i CIT odnosili do dochodów własnych bieżących, to jest kwota 40,4%. Subwencje – to jest 25,34%, podatki i opłaty – 21,81%, dotacje celowe z budżetu państwa – 7,75%, pozostałe dochody własne – 12,58%, środki europejskie – 4,51% i dochody z mienia – 5,19%.

Szanowni państwo, wydatki ogółem po autopoprawce stanowią będą kwotę 2.879.064.724,62 zł, z tego wydatki bieżące to 84,48%, czyli kwota na ponad 2.432 mln zł, wydatki majątkowe to prawie 447 mln zł, i to jest 15,52% planowanej kwoty na wydatki budżetu miasta.

Struktura wydatków budżetu miasta w zakresie tak naprawdę obszarów, jak i działań miasta przedstawia się w sposób następujący: no, już chyba tradycyjnie państwo wiecie, że największe środki przedkładamy na zadania oświatowe, z tym, że pragnę zwrócić uwagę, że te 37,3% to są działy 730, 801, 854. Jeżeli dodamy środki, które są zaplanowane w pozostałych działach, to jest kwota ponad 1.089 mln zł. Na zadania z zakresu transportu to jest kwota ponad..., prawie 561 mln zł. Administracja – 6,9%, to jest kwota ponad 198 mln zł. Pomoc i polityka społeczna – ponad 206 mln zł. Gospodarka komunalna – prawie 192 mln zł. Rodzina – prawie 180 mln zł. Obsługa długu – 169.320 tys. zł, odsetki – 168.420 tys. zł w tym. Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego to 2,44% - 70.206.004 zł. Gospodarka mieszkaniowa – ponad 61 mln zł. Kultura fizyczna – prawie 54 mln zł. Bezpieczeństwo publiczne to jest kwota ponad 48.820 tys. zł. Ochrona zdrowia – ponad 23.500 tys. I pozostałe zadania to jest 40 mln, prawie 41, ale proszę zwrócić uwagę, że tu największą pozycję tak naprawdę stanowią rezerwy.

Struktura wydatków bieżących przedstawia się następująco: wynagrodzenia i składki od nich należne to 1.089.958.967, czyli 44,81%. I proszę zwrócić uwagę, bo jest to niezwykle istotne dla budżetu miasta – są to wydatki sztywne, w ramach tych środków finansujemy wynagrodzenia pracowników jednostek organizacyjnych miasta i tutaj zaplanowane są środki na podwyżki wynagrodzeń, również na spełnienie płacy minimalnej, która została podwyższona od stycznia 2023 roku do kwoty 3.490 zł i do lipca do kwoty 3.600 zł. Łącznie z budżetu miasta tak naprawdę finansowanych jest prawie 14 tys. etatów, łącznie oczywiście z instytucjami kultury – tyle miejsc pracy tak naprawdę finansowanych jest z budżetu miasta. Na świadczenia na rzecz osób fizycznych przeznaczamy prawie 137 mln zł, i oczywiście tutaj największymi pozycjami są świadczenia z zakresu pomocy społecznej. Dotacje to ponad 294 mln zł, z tego ponad 170 to są dotacje na zadania oświatowe. O obsłudze długu już państwu mówiłam przy poprzednim slajdzie – to 6,96% wydatków bieżących. Pozostałe wydatki bieżące to prawie 742 mln, i tu są wszystkie wydatki związane z funkcjonowaniem naszych jednostek, z oczyszczaniem miasta, z oświetleniem, z komunikacją,

z finansowaniem wszystkich kosztów eksploatacyjnych, czyli energią elektryczną, śmieci, wywóz śmieci, wszystko to, co jest niezbędne do prawidłowego funkcjonowania jednostek organizacyjnych miasta, a także miasta, ponieważ jest to i oświetlenie dróg, i oczyszczanie miasta, i cały system gospodarowania odpadami.

Struktura wydatków bieżących została omówiona, przejdźmy do struktury wydatków majątkowych. Struktura wydatków majątkowych przedstawia się następująco: 60,91% stanowią inwestycje na budowę i przebudowę dróg, 7,97% to zadania z zakresu transportu zbiorowego, na poprawę stanu technicznego obiektów oświatowych i na jej rozwój przeznaczamy 7,28% wydatków majątkowych, na zadania z zakresu gospodarki mieszkaniowej i usługowej to jest 6,39, ponad 28 mln zł, na kulturę fizyczną – 10.581.520 zł, na zadania z zakresu kultury i ochrony zabytków – kwota ponad 10.640 tys., na infrastrukturę portową, czyli lotnisko oraz telekomunikacyjną – 4,6% wydatków majątkowych, na zadania z zakresu gospodarki komunalnej i ochrony środowiska – prawie 11 mln zł, 2,45%, na pozostałe zadania inwestycyjne z zakresu bezpieczeństwa to jest 400 tys. zł, pomocy społecznej, ochrony zdrowia i rodziny – ponad 9 mln zł, turystyki – 481.750 zł, administracji – 1.540 tys. zł i na utworzone rezerwy stanowią kwotę prawie 14 mln zł.

W wyniku zaproponowanej państwu autopoprawki dochody na jednego mieszkańca budżetu miasta stanowią 7.719, to jest wzrost o 80 zł w stosunku do projektu budżetu, wydatki – 8.560 zł, również wzrost o 80 zł, wydatki majątkowe to 1.329 – wzrost o 29 zł w stosunku do projektu budżetu.

Nie wiem, czy w tym punkcie, szanowni państwo, powiedzieć, czy będziemy omawiać oddzielnie opinie regionalnych izb obrachunkowych, ale tylko wspomnę, że zarówno w przypadku projektu uchwały budżetowej, jak też możliwości sfinansowania deficytu, są to opinie pozytywne. Dziękuję bardzo państwu za uwagę.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Drodzy państwo, kolejny punkt, cały czas ten sam punkt, ale podpunkt kolejny, jest to przedstawienie opinii komisji Rady Miasta Lublin. Komisja zaopiniowała projekt po uprzednim zapoznaniu się z uchwałami RIO w sprawie opinii o projekcie uchwały budżetowej na 2023 rok oraz opinią o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej Rady Miasta Lublin na 2023 rok. Bardzo proszę teraz o przedstawienie opinii komisji. Komisja Budżetowo-Ekonomiczna, jako pierwsza, pan przewodniczący Bartosz Margul.”

Przewodniczący Komisji Budżetowo-Ekonomicznej Bartosz Margul „Panie Przewodniczący! Panowie Prezydenci! Pani Skarbnik! Wysoka Rado! Komisja Budżetowo-Ekonomiczna na posiedzeniu 13 grudnia pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały budżetowej na rok 2023 wraz z autopoprawką głosami: 3 głosy „za”, 2 głosy „przeciw”, 0 „wstrzymujących”. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Komisja Rozwoju Miasta, Urbanistyki i Ochrony Środowiska, pani przewodnicząca Anna Ryfka.”

Przewodnicząca Komisji Rozwoju Miasta, Urbanistyki i Ochrony Środowiska Anna Ryfka „Panie Prezydencie! Państwo Prezydenci! Panie Przewodniczący! Wysoka Rado! Komisja Rozwoju Miasta, Urbanistyki i Ochrony Środowiska pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie uchwały budżetowej miasta Lublin na 2023 rok wraz z autopoprawką i stosunek głosów był: 4 głosy „za”, „przeciw” – 2 głosy, 0 głosów „wstrzymujących się”.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Komisja Gospodarki Komunalnej, pani przewodnicząca Monika Kwiatkowska.”

Przewodnicząca Komisji Gospodarki Komunalnej Monika Kwiatkowska „Panie Przewodniczący! Panie Prezydencie! Wysoka Rado! Komisja Gospodarki Komunalnej w dniu 14 grudnia pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały budżetowej wraz z autopoprawką głosami: 6 „za”, 2 „przeciw”, 2 „wstrzymujące się”. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Komisja Zdrowia i Pomocy Społecznej – pani przewodnicząca Elżbieta Dados.”

Przewodnicząca Komisji Zdrowia i Pomocy Społecznej Elżbieta Dados „Panie Przewodniczący! Państwo Prezydenci! Wysoka Rado! Komisja Zdrowia i Pomocy Społecznej projekt uchwały wraz z autopoprawką zaopiniowała pozytywnie: 8 głosów „za”, 0 „przeciw”, 3 głosy „wstrzymujące się”. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Komisja Oświaty i Wychowania – pani przewodnicząca Jadwiga Mach.”

Przewodnicząca Komisji Oświaty i Wychowania Jadwiga Mach „Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo Prezydenci! Wysoka Rado! Komisja Oświaty i Wychowania w dniu 13 grudnia pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały na rok 2023 wraz z autopoprawką, po uprzednim zapoznaniu się z uchwałami Regionalnej Izby Obrachunkowej w sprawie opinii powyższego projektu. Wynik głosowania był następujący: 6 głosów „za”, 1 „przeciw” i 1 „wstrzymujący”.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Komisja Kultury i Ochrony Zabytków – pani przewodnicząca Maja Zaborowska.”

Przewodnicząca Komisji Kultury i Ochrony Zabytków Maja Zaborowska „Panie Przewodniczący! Państwo Prezydenci! Wysoka Rado! Komisja Kultury i Ochrony Zabytków pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie uchwały budżetowej miasta Lublin na 2023 rok wraz z autopoprawką 5 głosami „za”, 2 głosami „przeciw” i 1 „wstrzymującym”. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Komisja Sportu, Turystyki i Wypoczynku – pan przewodniczący Dariusz Sadowski.”

Przewodniczący Komisji Sportu, Turystyki i Wypoczynku Dariusz Sadowski „Dziękuję, panie przewodniczący. Komisja Sportu, Turystyki i Wypoczynku pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie uchwały budżetowej miasta

Lublin na 2023 rok – 5 głosów „za”, 2 „przeciw”, 0 „wstrzymujących się”. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję. Komisja Samorządności i Porządku Publicznego – pan przewodniczący Zbigniew Jurkowski.”

Przewodniczący Komisji Samorządności i Porządku Publicznego „Panie Przewodniczący! Pozytywna opinia Komisji Samorządności i Porządku Publicznego głosami: 5 „za”, 4 „przeciw”. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Komisja ds. Rodziny – pani przewodnicząca Monika Orzechowska.”

Przewodnicząca Komisji ds. Rodziny Monika Orzechowska „Panie Przewodniczący! Państwo Prezydenci! Wysoka Rado! Komisja ds. Rodziny pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały w sprawie uchwały budżetowej miasta Lublin na 2023 rok wraz z autopoprawką 6 głosami „za”, 4 „przeciw”, 0 „wstrzymujących się”. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Drodzy państwo, teraz bardzo proszę o wystąpienia przewodniczących klubów radnych – jako pierwszy Klub Radnych Prezydenta Krzysztofa Żuka, pan przewodniczący Piotr Choduń, bardzo proszę.”

Przewodniczący Klubu Radnych Prezydenta Krzysztofa Żuka Piotr Choduń „Panie Przewodniczący! Państwo Prezydenci! Pani Skarbnik! Szanowni Państwo Radni! Szanowni Państwo! Rozmawiamy dziś o przyszłorocznym budżecie, jak wielokrotnie wskazywał pan prezydent Krzysztof Żuk oraz pani skarbnik Lucyna Sternik, najtrudniejszym chyba w historii naszego miasta. Na pewno powodów jest kilka, począwszy od trudnej sytuacji gospodarczej całego kraju, ale również wyższe koszty funkcjonowania spowodowane inflacją oraz cenami energii, no i wreszcie zmianami w systemie podatkowym. Pomimo tych trudności, jakie mamy ze względu na ubytki w dochodach, w dalszym ciągu budżet jest prorozwojowy, nastawiony na inwestycje, oczywiście w dużej mierze z udziałem środków europejskich, tak, ale także myślę, że zaspokaja on główne potrzeby mieszkańców. Misją miasta jest bowiem dbanie o oświatę, gospodarkę komunalną, zieleń, komunikację miejską, pomoc społeczną, czy też sport, a również kulturę. Dzięki temu mieszkańcom żyje się w nim dobrze. Mówiąc o przyszłorocznym budżecie, należy wspomnieć o tym, jak dużo środków, które powinny trafić do nas, ominie niestety Lublin i trafi bezpośrednio do budżetu państwa. Zmiany w systemie podatkowym, w tym Rządowy Program Polski Ład obniży dochody Lublina z PIT o 300 mln w 2023 roku. Ta dziura oczywiście pogłębia się z roku na rok, w sumie w 2023 roku stracimy blisko 600 mln. Zmiany prawne w systemie podatkowym wprowadzone przez rząd od 2019 roku wpływają na zmniejszenie środków, które przecież, jak wiemy, mogły być przeznaczone na inwestycje. Wszystkie duże miasta na pewno są w tej samej, trudnej sytuacji i w miejsce utraconych dochodów wprowadzają dodatkowy poziom zadłużenia. Nie ma możliwości zrezygnowania z podstawowych wydatków miasta, prac remontowych, komunikacji zbiorowej, oświaty, pomocy społecznej, ciężko

także odłożyć najważniejsze, pilące potrzeby inwestycyjne. Samorząd, podobnie jak rząd, odpowiedzialny za budżet państwa szuka więc finansowania utraczonych dochodów w emisji obligacji i wprowadza dodatkowy poziom zadłużenia. Potrzebne są zmiany prawne, nowe ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Bez tego na pewno będzie ciężko utrzymać to tempo rozwoju i taki poziom usług publicznych, jaki ma miejsce teraz. Ale dzięki tutaj sprawnej pracy Wydziału Budżetu i pani skarbnik budżet na 2023 rok jest zbilansowany. Jak już mówiłem, jest na pewno prorozwojowy i zaspokaja potrzeby mieszkańców.

Wydatki majątkowe przeznaczone na inwestycje to blisko 15,5% wydatków ogółem, 447 mln, z czego 177 mln to wydatki z udziałem środków europejskich. Jako miasto chcemy kontynuować inwestycje już rozpoczęte, szczególnie te, które mają dofinansowania zewnętrzne. Najważniejsze oczywiście to budowa dworca metropolitalnego z nowym, przebudowanym układem drogowym. Jest to jedna z największych inwestycji i najbardziej potrzebnych, jakie do tej pory chyba realizowaliśmy. Będzie służyła następnym pokoleniom, ale oczywiście całemu miastu i regionowi.

W budżecie są ważne dla mieszkańców inwestycje drogowe, są środki zabezpieczone na wykup gruntów pod rozbudowę kolejnych ulic, na przebudowę chodników, budowę miejsc postojowych. Chcemy rozpocząć budowę przedłużenia Lubelskiego Lipca '80, wiemy, jak ta droga jest potrzebna nie tylko mieszkańcom, ale myślę, wszystkim użytkownikom dróg publicznych, którzy tutaj przejeżdżają chociażby przez miasto, przemierzając je z jednej części na drugą, ulicy Węglarza, czy też przebudowę ulicy Wallenroda, Popiełuszki, skrzyżowania ulicy Doświadczalnej z al. Witosa, rozpoczniemy też przebudowę kładki nad ulicą Filaretów. Przygotowujemy się do realizacji budowy przedłużenia ulicy Zelwerowicza, bardzo ważnej w kontekście budowy przyszłego cmentarza komunalnego. Przed nami ważne też inwestycje oświatowe i społeczne. Planowane jest zakończenie rozbudowy szkoły, w tym kuchni i stołówki na Felinie, w Szkole Podstawowej nr 52, kontynuujemy termomodernizację kolejnych budynków oświatowych: Przedszkoli nr 34 i 75 oraz Liceów Ogólnokształcących – „czwórki” i „piątki”. Ważne z punktu widzenia funkcjonowania szkół są budowy wind w Zespole Szkół Ekonomicznych, w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych oraz w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 1. W budżet wpisane są również inwestycje sportowe przy szkołach: nowe boiska przy Szkole Podstawowej nr 30, V LO, przebudowa boiska przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5, wykonanie bieżni lekkoatletycznej na terenie Zespołu Szkół Budowlanych, budowa obiektów sportowo-rekreacyjnych przy Berylowej, budowa boiska przy ulicy Grygowej, czy też kontynuacja przebudowy, rozbudowy budynku szatniowego na stadionie Sygnału przy ulicy Zemborzyckiej i inne naprawy, remonty, które są niezbędne w instytucjach oświatowych. Pomoc społeczna, jak oświata stanowi bardzo ważny element budżetu miasta. Rozpoczęta zostanie budowa Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego przy ulicy Poturzyńskiej. Ważnym zadaniem jest także nabycie gruntów pod szkołę w dzielnicy Czuby Południowe, dalsza modernizacja budynku Centrum Kultury w Lublinie i udostępnienie nowych powierzchni na działalność instytucji, opracowanie dokumentacji przyszłościowej dla Centrum Kultury, projektów budowlanych dla Centrum Sztuki Dzieci i Młodzieży w Lubinie. Inne inwestycje to związane z terenami zielonymi: urządzenie

skwerów przy ulicach Montażowej, Herbowej, Cyprysowej, Długiej, Węglarza oraz placów zabaw na Felinie i Węglinie Południowym. Miasto zabezpiecza także środki na opracowanie dokumentacji i koncepcji wielu terenów, które od lat czekają na zmiany. Zamierzamy kontynuować wymianę pieców w ramach Programu Ograniczania Niskiej Emisji, a także rozpocząć budowę trzeciej niecki składowania odpadów w Rokitnie, budowę budynków na ulicy Lubartowskiej 27 oraz budowę trzech nowych budynków komunalnych na osiedlu Felin, a także budowę nisz urnowych na cmentarzu na Majdanku, opracowanie dokumentacji projektowej dla budowy kolumbarium w kolejnych sektora cmentarza na Majdanku i przy ulicy Białej. Prawie 70 mln przeznaczonych jest na zadania partycypacyjne, czyli realizację Budżetu Obywatelskiego, Zielonego Budżetu, na inicjatywę lokalną, wsparcie ogródków działkowych, a także drobnych inwestycji zgłoszonych w ramach Planu dla Dzielnic.

W 2023 roku Lublin będzie Europejską Stolicą Młodzieży, w związku z tym blisko 10 mln będzie przeznaczonych na działania dla młodzieży, zarówno jeśli chodzi o wydarzenia planowane, jak również programy wspierające tworzenie miejsc przyjaznych dla młodych ludzi.

Szanowni państwo, w imieniu radnych naszego Klubu, chciałbym podziękować panu prezydentowi Krzysztofowi Żukowi, pani skarbnik Lucynie Sternik wraz z pracownikami Wydziału Budżetu oraz zastępcom prezydenta za ogrom pracy włożony w przygotowanie tego, jakże trudnego budżetu. Informuję jednocześnie Wysoką Radę, że radni Klubu Prezydenta Krzysztofa Żuka zagłosują „za” przedłożonym projektem budżetu na rok 2023 wraz z autopoprawką. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości – pan przewodniczący Piotr Breś, bardzo proszę.”\

Przewodniczący Klubu Radnych Prawa i Sprawiedliwości Piotr Breś „Dziękuję bardzo. Panie Przewodniczący! Państwo Prezydenci! Wysoka Rado! Ja chciałbym rozpocząć, w kilku słowach powiedzieć takimi słowami, że, no, z czegoś ten budżet się bierze, ten, który nam państwo przedstawicie. Chciałbym powiedzieć i przypomnieć mieszkańcom, że koalicja Krzysztofa Żuka, Platformy Obywatelskiej w ogóle rządzi od 2010 roku w mieście, a w ogóle pan prezydent wcześniej Wasilewski, czyli Platforma rządzi od 2006 roku. Mówię o tym dlatego, że wzięliście państwo odpowiedzialność za miasto i od 16 lat, można powiedzieć, nieustannie rządzicie miastem, dochodami, wydatkami i tym, co się dzieje w mieście. Można powiedzieć, że cała odpowiedzialność, ponieważ, no, macie i przewodniczących, i wiceprzewodniczących, i większość w Klubie, to jest rządy przez 16 lat.

Jeżeli chodzi o to, co się wydarzyło w przeciągu tych lat, co ma wpływ na budżet, który w tej chwili przyjmujemy, no, to przede wszystkim jak wyglądają dochody, wydatki i jak wygląda zadłużenie miasta – to są te trzy rzeczy, które w naszej opinii są najważniejsze. Przez te lata dochody klarowały się różnie. Chciałem tylko powiedzieć państwu, bo mówicie o tych różnych zmianach rządowych, że przecież jest to dostępne, wpływy z podatku PIT przez te lata od 2011 roku wzrosły z 320 mln do prawie 500 mln, do prawie 500 mln, jeżeli chodzi o wpływy z podatku PIT. Jeżeli wchodzi o wpływy z podatku CIT, od 2011 roku wzrosły z 25 mln do 93 mln. Nie będę mówił, czyja to jest zasługa, bo nie o tym

chciałem powiedzieć, natomiast to jest prawie 600 mln w przyszłym roku, jeżeli chodzi o podatki. I wyobraźcie sobie państwo bo wy tam powtarzacie, że to wina PiS-u, że nie ma większych tych wpływów, ale, no przecież bardzo dobrze wiecie, że te pieniądze zostają u ludzi bezpośrednio w kieszeniach, oni tych pieniędzy nie wydają na nic, tylko w naszym mieście i utrzymują to miasto tak, jak ono wygląda.

Natomiast chciałem powiedzieć o tym, że przez te lata, no, te dochody klarowały się różnie. Wypłacaliśmy dywidendy od 2010 roku, ja pisałem kiedyś interpelację, że spółek MPWiK, można powiedzieć, i LPEC, opodatkowując mieszkańców podwójnie. Przez 10 lat – od 2010 do 2020 – tylko z MPWiK wypłaciliśmy ponad 60 mln zł, z LPEC-u prawie 55 mln zł. W tym roku w budżecie jest taki zapis, bo od tamtego roku, chyba 2021 z MPWiK-u nie wypłacamy w formie dywidendy, tylko to chyba idzie na kapitał zapasowy, albo na inne jakieś wynagrodzenia, natomiast jest taki punkt tutaj, w tym budżecie na przyszły rok – wynagrodzenia z tytułu umorzenia udziałów w spółkach. Wiecie państwo, to jest jakby taki wytrych, który chcecie zastosować dalej opodatkowując mieszkańców na 30 mln zł. Ja dopytywałem na komisjach, skąd te pieniądze będą, bo jeżeli bilanse spółek wyglądają tak, jak wyglądają, no to te pieniądze..., albo będziemy coś sprzedawać, jeżeli chodzi o spółki, albo będziemy wypłacać z kapitałów zapasowych, tylko w innej formie. Z drugiej strony państwo wnioskuje do Wód Polskich o podwyższenie cen wody, bo jest za niska, czyli trzeba narzucić dodatkowe podatki na mieszkańców przez wodę, a tym sposobem wyciągamy następne 30 mln.

Chciałbym również powiedzieć o tym, że przy uchwaleniu budżetu na 2022 roku, to też jest zauważalne, uchwała budżetowa mówiła o wpływach z podatku na kwotę 458 mln, później po zmianach to było 515 mln. Jeżeli chodzi o uchwałę powiatu, dochody z powiatu, to było 119 przy uchwale, a po zmianie w listopadzie 135, więc suma, jakby różnica tego, co uchwaliliśmy a tego, co wpłynęło tak naprawdę do budżetu, to jest 73 mln w przeciągu roku. Jeżeli chodzi o zdolność do spłaty rat zaciągniętych kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji oraz możliwości samodzielnego finansowania, no to mamy przykład, że w tym roku nadwyżka wskazana w budżecie na 2022 była 35 mln, ona znika, i w przyszłym roku, w przyszłym budżecie pojawia się minus 72,8 mln. To powoduje konieczność zaciągania dodatkowych kredytów, zobowiązań i obligacji, które za chwilę będziemy głosować. Wiecie państwo bardzo dobrze, że za chwilę będziemy głosować projekt uchwały na 250 mln, żeby ten budżet, który głosujemy, w ogóle się spiał. Wskutek tego w 2023 roku wydatków majątkowych na drogi jest niewiele ponad 125 mln, to stanowi około 4,3% wydatków ogółem, plus 104 mln na Zintegrowane Centrum Komunikacyjne, czyli dworzec. Jeżeli chodzi o dworzec, szanowni państwo, no, będziemy mieli wielki dworzec, słyszymy już z mediów, że są jakieś problemy z tym, że był źle zaprojektowany, ktoś czegoś nie przewidział, przedłużają się prace, co za tym idzie koszty będą bardzo olbrzymie.

Jeżeli chodzi o dochody jeszcze, bo przy tym punkcie jestem, dziwi też fakt wzrostu sprzedaży nieruchomości. Przed chwilą słyszeliśmy, że jeszcze dodatkowo 7 mln, było zaplanowane 41, teraz będzie 38 – to jest wzrost o ponad w stosunku rok do roku 400%, bo przypomnę państwu, że w tamtym roku było zaplanowane kilkadziesiąt milionów z wykonania, wygląda, że chyba zostaliśmy

na tylko 8 mln. Natomiast w tamtym roku właśnie było 30, będzie 8, w 2021 było 55, okazuje się, że ze sprzedaży działek było 40.

Jeżeli chodzi o dochody, też dziwi zapis, o którym mówimy co roku, że ze sprzedaży biletów będzie nadal 80 mln, a nadal te nie do wykonania są bardzo duże, bo był COVID, wiadomo, wtedy te do niewykonania były olbrzymie. Teraz dalej zapisujemy 80, a wykonanie, z tego, co słyszeliśmy na komisjach, było w granicach pięćdziesięciu paru milionów, jeżeli chodzi o ten rok. Więc te jakby dochody i te wpływy, które konstruują budżet, wydają się nie do uzyskania, o tym też mówiliśmy wtedy przy każdym budżecie, który tak naprawdę konstruujemy.

Jeżeli chodzi o wydatki, wydatki majątkowe, rzeczywiście to jest 446.868 tys., one stanowią tylko 15,5% wydatków ogółem, co tak naprawdę stawia nas w pozycji, jeżeli chodzi o miasta podobne do Lublina, na przedostatniej pozycji w Polsce. Wydatków majątkowych realizujemy, no, bardzo mało, no, co jest związane z tym, że jesteśmy, no, zadłużeni.

Jeżeli chodzi o wydatki, to też chciałbym powiedzieć, jak to się jakby wyglądało na przykładzie wydatków Urzędu Miasta, bo to zawsze gdzieś tam podnosiliśmy i w tym dziale 75023, jeżeli chodzi o wydatki od 2010 roku, no to jest wzrost dwukrotny. Wtedy mieliśmy 72 mln wydatków, w tej chwili planujemy na 141 mln. To są tylko wydatki bieżące.

Jeżeli chodzi o wydatki na zatrudnienie, no, okazuje się, że zatrudnienie, no, przerost zatrudnienia jest gigantyczny. Jak pan prezydent zaczynał swoją przygodę z prezydenturą, mieliśmy w samym Urzędzie pozatrudnianych 1066 osób, w tej chwili mamy zaplanowane 1383. Rok do roku to jest wzrost o 20 etatów w Urzędzie, nie wiedzieć, czemu. Mówimy tutaj o ciężkim budżecie, którego bardzo mało, nawet Regionalna Izba Obrachunkowa mówi o tym, że trzeba uważać na te wydatki, które gdzieś tam mamy zaplanowane, żeby tego pilnować, natomiast, no, tutaj zaplanowanych jest plus 20 etatów. Przypomnę też państwu że w ZDM-ie mamy już 104 etaty i w ZTM-ie 102, a zaplanowanych jest 145 i 102, więc to jest ten wzrost, nie wiadomo, a ZDM nie realizuje aż tylu działań na przyszły rok, o których mówimy, żeby ten wzrost był taki duży, i to jest w sumie 1630 etatów, no to jeżeli mówimy o zaciskaniu pasa, no to chyba nie w tej tutaj pozycji.

Jeżeli chodzi o środki, bo warto przypomnieć tutaj o środkach, które w tym roku i w przeszłym roku wpłynęły do budżetu miasta – mówię tutaj o 35 mln, które wpłynęły z Programu Inwestycji Strategicznych, z Rządowego Programu – z tego, co czytaliśmy ostatnio w mediach, pewnie państwo słyszeliście, został zrealizowany łącznik między ulicą Milenijną a Szeligowskiego, zbudowana droga w ciągu Oczki od ulicy Kochanowskiego, ulica Brata Alberta, ulica Wapowskiego od Samsonowicza do Domeyki oraz ulica Skowronkowa do Bliskiej. Oczywiście to jest jeszcze w trakcie prac. Natomiast to było te 35 mln. 65 mln, które wpłynęło, czy wpłynie z tego samego Programu na ulice Lipca '80 – wiemy, że jesteśmy w trakcie przetargu, to są dodatkowe środki z tego Programu Inwestycji Strategicznych, rządowych funduszy. No, plus 73 mln, które wpłynęły z tytułu tego podatku, o którym państwo mówicie – PIT oraz inne wydatki związane ze wzrostem cen energii. Więc jak by to podsumować, no to mamy jakieś 170 mln, które do budżetu miasta wpłynęły z programów rządowych.

Jeżeli chodzi o następną rzecz, o której chciałem powiedzieć, jeżeli chodzi o dług – dług miasta, no, będziemy w roku jakby historycznym, bo w 2023 roku przebijemy 2 mld zł, wiecie państwo, to możemy się czuć dumnie, z drugiej strony, no, nie ma z czego się cieszyć, bo przekroczenie zadłużenia miasta na poziom 2 mld ponad 100 mln to jest gigantyczny dług. Ja tylko przypomnę, że pan prezydent, jak obejmował jakby prezydenturę w 2010 roku, dług miasta był na poziomie 534.727 mln, w 2011 – 660, w 2012 – 870, w 2013 – 980, w 2014 – 1.150 mln, w 2015 – 1.259 mln, w 2016 – 1.275 mln w 2017 – 1.329 mln, w 2018 – 1.448 mln, 2019 – 1,5 mld, 2020 – 1,6 mld, 2021 – 1,8 mld, w 2022 – nie wiemy, ale z tego, co dowiedzieliśmy się na komisjach, bo jeszcze się nie skończył rok – 1.823 mln, no i w 2023 – 2.120 mln. Co za tym idzie, proszę państwa? No, za tym zadłużeniem ciągłym miasta, no, idą gigantyczne obsługi, obsługa długu. Myśmy to mówili i teraz, w tych trudnych czasach, w których nam przyszło żyć, bo COVID, bo wojna, bo inflacja, bo podwyżki stóp procentowych. Proszę państwa, wzrost obsługi zadłużenia w tamtym roku w budżecie, nie wiem, czy pamiętacie, uchwalaliśmy 44 mln, a w tym roku zaplanowanych jest 169 mln, czyli obsługa tego zadłużenia, które żeście zaciągnęli przez te lata, będzie nas kosztować prawie 170 mln w przyszłym roku, czyli za 170 mln to można powiedzieć, bo mówiliśmy tutaj o szkołach, zresztą pan prezydent mówił o tym, że – przy kampanii, pamiętam, wyborczej w 2018 roku – że planuje wybudować 13 szkół, przedszkoli, żłobków. No, to pytanie, ile tych szkół i przedszkoli moglibyśmy tylko w rok, jeżeli chodzi o samą obsługę długu wybudować. A przypomnę państwu, że my szkoły budujemy z kredytu, tak, czyli Beryłowa została wybudowana z pieniędzy publiczno-prywatnych, więc tak naprawdę..., a czytaliśmy w mediach, że, no, przydałaby się następna szkoła, i zresztą na komisjach już wiemy, że skupujemy działki w tamtej okolicy, żeby wybudować tę szkołę, bo..., no bo jest takie jakby przeludnienie w szkole na Beryłowej, która pewnie będzie kosztować znowu w okolicach 70-100 mln, a my tylko na obsługę długu przeznaczamy w przyszłym roku prawie 170 mln.

Chciałbym jeszcze powiedzieć tutaj o kilku takich faktach, co się wydarzyło w tym roku. Pytaliśmy też na komisjach, dlaczego, no, nie realizujemy tego jakby, do czego żeśmy głosowali, przeznaczyci 84 mln – mówię tutaj o budowie biurowca dla Urzędu Miasta. Wiecie państwo, ja nie wiem, jak można na to patrzeć tak spokojnie. Wyprowadziliśmy urzędników z tego biurowca na Leszczyńskiego do różnych innych biur, płacimy za wynajem prawie 20 mln rocznie, za wynajem biur, a ten biurowiec po prostu stoi, myśmy go nawet nie zburzyli, my byliśmy po przetargach, firma wygrała przetarg i się wycofała. I ten biurowiec stoi pusty. I teraz pytanie: gdzie jest..., no, co z tym zrobić? Wiecie państwo, no 84 mln przecież nie wyparowało, które mieliśmy przeznaczone na budowę tego biurowca. Ja przypomnę, że projekt już był w trakcie realizacji. Nie wiem, jak się skończyła sprawa, czy zostały naliczone kary za wycofanie się, czy nie zostały, ale to już mam nadzieję, że ktoś, pan prezydent, czy ktoś odpowie, jak to w końcu się skończyło, bo wiem, że firma się wycofała, myśmy dopytywali o to i dobrze by było, żeby do tego wrócić, bo w wpm, pytaliśmy, pan prezydent wykreślił z wpm budowę biurowca, czyli jak myśmy pytali w czerwcu, czy będziemy budować i co z biurowcem, to pan prezydent mówił, że będziemy, teraz w wpm nie ma środków nawet na lata przeznaczonych, żeby ten biurowiec wybudować.

Co dalej? No, przeznaczyciśmy w tym roku kilka milionów, ponad 7 milionów, gdzie w wpm jest to też zapisane na ten rok 2023 i 2024 na projekt stadionu

żuźlowego. Wiecie państwo, trudno jest mi na poważnie brać te budżety, bo z jednej strony mówicie państwo, że nie ma pieniędzy, bo ten rząd PiS-u wam, znaczy nam zabrał te pieniądze, a z drugiej strony mówicie państwo – no przecież projektujemy stadion za 250 mln. No to zdecydуйте się państwo, czy są pieniądze, czy nie ma, bo my nie wiemy w końcu, czy stać nas na stadion i projekt za 7 mln, stadion za ponad 250 mln, widzieliśmy tutaj te projekty, czy nie stać. A jeżeli nie stać, no to skąd wziąć te pieniądze? Ja mówiłem to wiele razy, że my nie jesteśmy przeciwni budowie. Ja pamiętam, jak pan prezydent mówił w 2017 roku bodajże o rozbudowie stadionu na Zygmuntofskich. I rzeczywiście trzeba było chyba w to iść, bo..., no bo tam ten koszt wtedy był policzony, nawet pamiętam te projekty, na około 50 mln, żeby rozbudować stadion, wystarczyłoby dołożyć, nie wiem, dwa, trzy rzędy tych trybun, żeby był trochę wyższy, żeby te 15-18 tys. kibiców weszło. Ja wiem, że byłby problem z parkingami, ale myślę, że moglibyśmy to jakoś rozwiązać. Natomiast, no, proszę państwa, my jesteśmy zadłużeni na ponad 2 mld. Stadion, który teraz, kosztuje nas samo utrzymanie ponad 5 mln rocznie, a my wydajemy 7 mln zł na to, żeby budować następny stadion za ponad 250 mln, a podejrzewam, że w dzisiejszych czasach skończy się na 500 mln. Ja mam..., dużo jest takich pytań, czy ten stadion w ogóle powinniśmy budować. My nie jesteśmy przeciwni, tylko pytanie, jakie rozwiązanie przyjąć, żeby to zrobić. No, pan prezydent już wiele razy w kampaniach obiecywał stadion żuźlowy dla żuźlowców, zbliża się następna, więc znowu będzie nowy projekt, więc gratuluję, pewnie będzie znowu projekt, czyli pan prezydent obieca ten stadion, no bo już czystego Zalewu nie obieca, bo teraz będzie mówił, będziecie mówić, że Wody Polskie nie zrobiły, bo żeście się pozbyli Zalewu. No, ale już czysty Zalew już też się przewinał trzy razy, więc tego czystego Zalewu nie ma. – (**Głosy z sali** – nieczytelne) – Natomiast Wody Polskie chyba w 2018 roku przejęły jakby władzę nad Zalewem. Natomiast, jeżeli chodzi o..., wróć do stadionu – nie wiem, czy stać nas na taki stadion. Ja nie mówię, żeby nie powstał, jeszcze raz, żaden, ale może by zmienić miejsce, może by zmienić..., może by wrócić do koncepcji, bo przypomnę, że dwa razy plan został uchwalony na Al. Zygmuntofskich i wtedy, jak wniosek był składany, mówiliście państwo, że to jest zmieniony plan pod stadion żuźlowy, plan zagospodarowania, i drugi właśnie na Krochmalnej. I teraz mówicie państwo, że ten stadion powstanie tam, nie wiem, niech ktoś powie, z jakich środków to powstanie, skąd te pieniądze wziąć, bo na samo wybudowanie nawet może by się te pieniądze znalazły z jakichś zewnętrznych, czy z rządowych, natomiast utrzymanie stadionu – 5 mln tam, pytanie... jednofunkcyjny, pytanie, ile będzie kosztował ten wielofunkcyjny. Na lata. A później się zastanawiamy – no, nie ma pieniędzy w budżecie na budowę dróg, na remonty, na chodniki, na to, na tamto. No, dlaczego? A, no właśnie dlatego, że tych kosztów tzw. stałych, które będziemy musieli płacić i utrzymywać, my powiększamy, my to generujemy. Dlatego efekt tego właśnie mamy dzisiaj przy uchwaleniu, że tych środków jest bardzo mało, musimy wypuszczać obligacje, żeby spłacić kredyty. Do tego dochodzi, że tak naprawdę deficyt, który powstanie przy następnym budżecie, no, po to są obligacje, żeby ten deficyt zasypać, no, plus spłacić jakieś bieżące zobowiązania i kredyty. Ja przypomnę również państwu, bo dostałem, poprosiłem o dług w spółkach i na koniec 2021 roku dostałem taki wypis, że spółki komunalne miasta też są zadłużone, nie wszystkie oczywiście, ale w sumie na ponad 300 mln zł. Mogę wymienić tylko kilka: MPWiK – 79, LPEC – 72, TBS – 27, MOSiR – 3,5,

Port Lotniczy – 132. Ten dług jest długiem wprawdzie spółek, ale to są spółki, w których my mamy sto procent udziałów, nie wszystkie, bo w Porcie mamy mniej, natomiast w tych naszych spółkach, no, też jest zadłużenie, więc trzeba to odnotować i powiedzieć wprost – zadłużenie, które powstało na przestrzeni kilkudziesięciu lat miasta, no, powoduje to, że my mamy w tej chwili paraliż. No, sama obsługa długu, jeżeli wzrasta czterokrotnie, no to trzeba jakby pilnować tych wydatków, żeby to, o czym pisze Regionalna Izba Obrachunkowa, na koniec roku spać budżet. W związku z tym... Są jeszcze..., jest jeszcze kilka rzeczy, o których mogę powiedzieć. Pierwsza to, jeżeli chodzi o Europejską Stolicę Młodzieży – wiecie państwo, fajne są te projekty wszystkie, wiadomo, mamy dużo młodzieży w Lublinie, tylko jakby sam ten tytuł nam daje tylko to, że mamy minus 10 mln w budżecie. Pytanie: co ta młodzież wyniesie z tej Europejskiej Stolicy, ja już nie mówię o innych różnych działaniach, które w związku z tym te koszty będą generowane. Natomiast myśleliśmy, że sama Europejska Stolica Młodzieży, no, przyniesie jakieś pieniądze do Lublina, tak, czyli z tych europejskich środków, że trafią jakieś środki do budżetu miasta, za które byśmy ten rok obchodzili jako Europejska Stolica, no, okazuje się, że chyba nie.

W związku z tym, co powiedziałem, myślę, że jeszcze ktoś będzie zabierał głos, Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości w mieście Lublin zgłasza przezwyciężeniu uchwaleniu budżetu na 2023 rok. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję. Przechodzimy do dyskusji. Widzę już kilka głosów, także bardzo proszę, pani Małgorzata Suchanowska jako pierwsza.”

Radna M. Suchanowska „Dziękuję, panie przewodniczący. Z uwagi na to, że ja swój głos oddaję w tym momencie, jeżeli tak mogę, państwu, pracownikom DPS-ów z „Solidarności”, chciałabym prosić pana przewodniczącego, żeby wysłuchać ich w tym momencie, ze względu na to, przy budżecie, ze względu na to, że chodzi o to, że oni czekają. I nie trzymajmy tak ludzi, przez szacunek po prostu do nich. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję. Pani radna, ale w tej chwili jeszcze mamy taką sytuację, że to ja prowadzę sesję, a nie pani, więc pani ma, udzieliłem pani głosu, może pani się wypowiedzieć, może pani zrezygnować, a jeżeli będą chcieli mieszkańcy naszego miasta się wypowiedzieć, to ja oczywiście głosu udzielę, jeżeli się zgłoszą, jeżeli nie będzie sprzeciwu ze strony Rady.”

Radna M. Suchanowska „Panie przewodniczący, ja proszę, żebyśmy uszanowali mieszkańców naszego miasta, którzy przyszli na sesję i chcą w budżecie się wypowiedzieć, i ja swój głos oddaję im, czas swój, na moją wypowiedź oddaję mieszkańcom. I jeżeli jest to możliwe, to proszę nie krytykować mojej woli, bo ja proszę, ja proszę, ja nic nie narzucam i ja nie kwestionuję prowadzenia przez pana sesji. Ja przez wielki szacunek do ludzi oddaję im głos mój, mój czas na wypowiedź. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Ja z paniami rozmawiałem przed sesją, uzgodniliśmy, że jeżeli panie się zgłoszą, to ja głosu udzielę. Do tej pory panie się nie zgłosiły. Jeżeli pani w tej chwili ze swojego głosu rezygnuje, bardzo proszę, pan Bartosz Margul.”

Radna M. Suchanowska „Panie przewodniczący, zgłaszają się, zgłaszają się. Ja przepraszam, nie można tak lekceważyć ludzi. Zgłaszają, a pan tego nie słyszy, one, te osoby nie mają z tyłu mikrofonu, krzyczą do pana, a pan nie słyszy.”

Radny B. Margul „To pani ciągle krzyczy.”

Przew. RM J. Pakuła „Bardzo proszę, pan Bartosz Margul.:

Radny B. Margul „Dziękuję bardzo. Panie Przewodniczący! Panowie Prezydenci! Wysoka Rado! Przysłuchuję się tej dyskusji, no i nie mogę nie zabrać głosu, bo pewne oczywiste prawdy nie padły, szkoda, że pana przewodniczącego Bresia nie ma, bo w zasadzie do jego wypowiedzi chciałem się odnieść. Mówicie państwo, że od wielu, wielu lat rządząmy dochodami, że... i tak naprawdę to już jest pierwsza nieprawda, dlatego że to... - (**Głosy w tle** – nieczytelne) – Panie przewodniczący, czy ja mogę kontynuować, bo... - (**Radna M. Suchanowska** „Stójcie dotąd, aż...”) – Czy pani radna Suchanowska może nie zakłócać sesji? – (**Głosy w tle** – nieczytelne) – Ja nie wiem, panie przewodniczący, czy ja mogę kontynuować, bo jest chyba sesja zakłócana przez panią Suchanowską? – (**Głosy w tle** – nieczytelne; **Radna M. Suchanowska** „Państwo czekają...”) – Czy ja mogę kontynuować, panie przewodniczący? Czy pani radna Suchanowska będzie przerywać sesję? – (**Głosy w tle** – nieczytelne).”

Przew. RM J. Pakuła – poza mikrofonem „Ja chcę panią uświadomić, że to ja prowadzę sesję, a nie pani. Pewne decyzje to ja podejmuję, a nie pani radna.”

Radna M. Suchanowska – poza mikrofonem „Ale ja prosiłam, ja miałam...”

Radny B. Margul „Pani radna Suchanowska czy może nie przerywać?”

Radna M. Suchanowska – poza mikrofonem „I nie rządzą, poprosiłam, bo mi zależy na tym, bo ludzie zwolnili się z pracy.”

Przew. RM J. Pakuła „Przepraszam bardzo. Ja proponuję pięć minut przerwy, dobrze?”

Radny B. Margul „Dobrze, dobrze. Dziękuję.”

Po przerwie:

Przew. RM J. Pakuła „Drodzy państwo, sprawdzamy listę obecności po przerwie. Bardzo proszę, niebieski prostokąt na państwa ekranach, potwierdzamy obecność (głosowanie nr 8). Poproszę o wyniki. Drodzy państwo, obecnych mamy 22 radnych. Wznawiam obrady Rady Miasta Lublin po przerwie.

W każdej debacie od lat zwyczajowo jest w ten sposób, że najpierw głos zabierają radni, później zaproszeni goście, mieszkańcy naszego miasta, którzy są zainteresowani konkretną sprawą. Po rozmowie z państwem z „Solidarności” doszedłem do wniosku, że możemy uczynić wyjątek ze względu na to, że część

państwa zwolniła się z pracy. Ja oczywiście to zrobię, jeżeli nie usłyszę ze strony państwa radnych sprzeciwu. Sprzeciwu nie słyszę. Bardzo proszę, udzielam państwu głosu. Prośba taka – możecie państwo nie przedstawiać się z imienia i nazwiska, a jedynie organizację, którą reprezentujecie. Ułatwi nam to działania na przyszłość, bo będziemy musieli anonimizować imiona, nazwiska, także jeśli wam to nie przeszkadza, to zapraszam.”

Przedstawicielka delegatów Regionalnego Zespołu NSZZ „Solidarność” Regionu Środkowowschodniego DPS Woj. Lubelskiego „Dzień dobry państwu. Dziękujemy wszystkim za umożliwienie nam zabrania głosu. Jesteśmy delegatami Regionalnego Zespołu NSZZ „Solidarność” Regionu Środkowowschodniego Domów Pomocy Społecznej Województwa Lubelskiego.

Proszę państwa, zanim podejmiecie decyzję o budżecie powiatu na 2023 rok, prosimy o zastanowienie się i powiedzenie obywatelom zamieszkałym w gminach naszego powiatu, czy ten budżet uwzględnia wzrost naszej płacy pozwalający na godne życie? Czy po wielu latach ciężkiej, odpowiedzialnej pracy miarą naszego statusu zawodowego jest tylko minimalna płaca? Czy minimalna płaca, którą otrzymujemy od tylu lat, która dla państwa radnych była jedynym determinantem budżetowym, jakim jest adekwatna do tego, co my musimy robić w DPS? Czy mają państwo świadomość, jak wiele musimy posiadać umiejętności zawodowych, by móc wykonywać zawód i pracę w DPS-ie? Czy zabezpieczone środki na nasze płace pozwolą zaprzestać nierówności płacowej ludziom wykonującym tę samą pracę – salowa w szpitalu, pokojowa w Domu Pomocy Społecznej? Czy zawody występujące w DPS nie są godne statusu zawodów medycznych? Czy dostrzegacie państwo jawną systemową dyskryminację pracowników pracujących w domach pomocy? Czy opieka społeczna, pomoc drugiemu człowiekowi nie jest ważnym elementem zdrowia społecznego i życia, jak opieka zdrowotna? Czy my nie jesteśmy obywatelami jednego państwa, które powinno sprawiedliwie i równo dbać o wszystkich swoich rodaków? Czy dyrektorzy w DPS sprawdzili się jako managerowie? Czy przez lata swojej pracy, posiadając doświadczenie zgłaszali państwu radnym, starostom konieczność zmiany systemu? Czy nikt z nich nigdy dotąd nie pochylił się nad problemem niskich płac w DPS i wysokości odpłatności za pobyt w domu? Czy to jest normalne, że 80% kosztów domu stanowią niskie, głodowe płace? Czy listy intencyjne strony rządowej, jak chociażby ostatnia prośba wiceministra rodziny Stanisława Szweda, by środki rezerwy budżetowej przekazane powiatowi przekazać na nasze płace, zostały przez Zarząd Powiatu omówione i rozpatrzone? Czy państwo radni wiecie coś o takim liście? Ile było tej rezerwy i ile zostało z tej rezerwy przekazane pieniędzy dla pracowników DPS? Czy nikt nie jest w stanie naprawić systemu finansowania pomocy, który po d 2004 roku jest jasną w przepaść zauważalną przez wszystkich? Czy starzejące się społeczeństwo takie domy nie są potrzebne? Czy zamiast tworzyć nowe miejsca wsparcia dla seniorów, nie warto przemyśleć sprawy otwarcia DPS na klienta zewnętrznego, umożliwiając tym jednostkom poprawę funkcjonowania, przy obopólnych korzyściach podopiecznych z dziennymi z uczestnikami w DPS? Czy to jest prawidłowa opieka, kiedy pracownicy są upokarzani przez system? Ile wystąpień, wniosków, stanowisk zastosowała Rada, zarząd powiatu do ministra rodziny, czy premiera rządu, aby naprawić niewydolny system? Czy z chwilą powstania ZOL-i nie dostrzeżliście państwo niezdrowej konkurencji? Czy praca w szpitalu

powiatowym, w ZOL-u jest inna niż w DPS? W opiece zdrowotnej jest pacjent, a w domu pomocy mieszkaniac, dla którego pracownik domu niejednokrotnie to jak najbliższa rodzina. Ile empatii musimy mieć w sobie, aby codziennie nieść pomoc naszym podopiecznym? Co trzymujemy w zamian? Upodlenie, niegodne wynagrodzenie, balansowanie na granicy ubóstwa. Jesteśmy tutaj dzisiaj, aby wam, państwo radni, o tym powiedzieć i oczekujemy tego, aby nas zrozumieć i nam pomóc. Do tej pory jesteśmy zapomnianą grupą pracowniczą, zepchniętą poniżej marginesu, żyjącą na skraju ubóstwa. Wszystkie władze, które po sobie następowały, od prawie 20 lat nie zapewniały środków pozwalających ludziom tak ciężko pracującym, jak my, na adekwatne do uciążliwości wykonywanego zawodu zarobki. Państwo, jako osoby dzisiaj sprawujące władzę w mieście, macie możliwość zmienić tę sytuację poprzez zabezpieczenie odpowiednich środków na nasze płace, Dyrektorzy placówek po dziś dzień nie porozumieli się z partnerami społecznymi w celu wypracowania realnej ścieżki dojścia płacy na poziomie przeciętnej płacy w gospodarce narodowej. Przypominamy, że jesteśmy w sporach zbiorowych z pracodawcami. Jeżeli nasza płaca nadal nie będzie utrzymana na poziomie minimalnej płacy, wyjdziemy na ulice. Będziemy strajkować, a forma strajku może być różna. Byli policjanci, były zwolnienia, a my możemy zadbać o nasze spracowane i bolesne kręgosłupy – rozpoczniemy rehabilitację. Jest wiele możliwości, by zacząć głośno mówić i jednocześnie wyrażać, że nasza płaca zostawiła nas, pracowników domów pomocy społecznej na skraju ubóstwa. Utknęliśmy w martwym punkcie ciągle nawiązania naszej płacy z kosztami, jakie ponosi podopieczny kierowany do placówki. Mamy konkurencyjność cen, a dlaczego ten niewydolny system nie bierze pod uwagę zamiast konkurencyjności cen jakość świadczonych usług jako parametr konkurencyjności w świadczonych usługach. Czas, by ujednolicić zasady odpłatności za pobyt w DPS, jak i za pobyt w ZOL. Jednocześnie DPS publiczny, jak i niepubliczny, nie wspominając o działalności dosłownie na dziko. Jednocześnie należy umożliwić DPS-om rozszerzenie oferty w celu lepszego wykorzystania zasobów, by były elastyczne i atrakcyjne, wraz z postępem, jaki idzie i jest potrzebny na rynku usług. Jednocześnie w tych placówkach brak jest należytego dozoru dysponowania tymi środkami przez kierownictwo placówek. Brak jest systemu monitorującego działanie tych jednostek. Tak naprawdę to nikt nie jest w stanie do końca sprawdzić otrzymanywanych informacji, a każda kontrola daje pole manewru dyrektorom do tygodniowego przygotowania placówki na wejście osób kontrolujących. Brak skutecznego nadzoru nad DPS-ami. W związku z powyższym wnosimy do państwa o zabezpieczenie takich środków na nasze płace, by nie eskalować problemu i nie doprowadzić do wyjścia pracowników domów pomocy społecznej na ulice i upominać się o swoje godne, ciężko zarobione pieniądze. Zróbcie pierwszy krok w kierunku poprawy naszych warunków pracy. Zróbcie coś dla dobra swoich wyborców, którymi też jesteśmy. Dostosujcie budżet do potrzeb i głośnego wołania o pomoc pracowników domów pomocy społecznej, by nie żyli na skraju ubóstwa. Ponadto oczekujemy od państwa konkretnych propozycji naprawy finansowania pomocy społecznej. Przecież to państwo widzą, jak trudno jest funkcjonować DPS-om, a jednocześnie nic państwo z tym nie robią. Nikt nie pokłonił się o naprawę tego systemu, przyjrzenia się marnym upomnieniom płacowym pracowników, i tak oczekiwanym przez wiele lat ruchom płacowym, pozwalającym nam, pracownikom godnie żyć. Czas, aby państwo docenili naszą pracę. Możecie dzisiaj zmienić ten

zepsuty system i etapami naprawić, wręcz uzdrowić domy pomocy społecznej. Dziękuję ślicznie za uwagę.” (oklaski)

Przew. RM J. Pakuła „Dobrze. Dziękuję bardzo. Wracamy w takim razie do wystąpienia pana przewodniczącego Bartosza Margula. Bardzo proszę, udzielam głosu panu przewodniczącemu.”

Radny B. Margul „Dziękuję bardzo. – (**Głosy w tle** – nieczytelne) – Może poczekam kilkanaście sekund, bo jeszcze...”

Prez. K. Żuk – wypowiedź poza mikrofonem, nieczytelna.

Radny B. Margul „Dobrze, już chyba można. Proszę państwa, powracam do swojej wypowiedzi. Było dużo zamieszania, w związku z tym powtórzę się może od początku. Szkoda, że pana przewodniczącego Bresia nie ma, bo w zasadzie to jego wypowiedź zmusiła mnie do zabrania głosu. Mówicie państwo, bo rozumiem, że to jest głos całego Klubu, że rządzący od wielu lat dochodami i..., dochodami, wydatkami, co oczywiście połowicznie jest prawdą, bo o ile wydatkami rzeczywiście pan prezydent, Rada Miasta, czy służby pana prezydenta dowodzą, to o tyle dochodami, dochody są w dużym stopniu uzależnione od tego, co polskie państwo nam zaproponuje. I te propozycje z ostatnich lat, jak wiemy, są dla samorządów, nie tylko lubelskiego, są dramatyczne. Nie przesadzę chyba, jeżeli powiem, że w ostatnich latach nastąpiła grabież samorządów i tak naprawdę trochę z przykrością, to nie jest dla mnie żaden powód do radości, że mogę to powiedzieć, ale została tak naprawdę jedna z najlepszych reform w historii naszego odzyskania..., 30 lat odzyskania wolności, została w dużej części zaprzepaszczona i szanse wynikające z dynamicznego wcześniejszego rozwoju miast i wsi.

Proszę państwa, ja słyszę po raz kolejny argument, że państwo nie macie przewodniczących, wiceprzewodniczących. Tylko ja państwu przypomnę, że na stanowiska wiceprzewodniczących nawet nie zgłaszaliście kandydatów, więc prosiłbym nie używać tego argumentu, bo trzeba najpierw zgłosić kandydata, a dopiero potem mieć pretensje, że nie jest wybrany, więc to jedna ze spraw.

Dużo swojej wypowiedzi pan przewodniczący poświęcił cenie wody i ma pan przewodniczący pretensje, że MPWiK wnioskuje o podwyżkę cen wody. No, tak jakby mam wrażenie, że nie wszyscy zauważają, że rosną w bardzo dynamicznym tempie koszty, jest gigantyczna inflacja. Ja tylko przypomnę państwu, że w 2016 państwa ugrupowanie wprowadziło podatek od wydobywania wody, rozszerzyło te opłaty środowiskowe, w związku z tym co roku rosną i płace minimalne, wspomniana już wcześniej inflacja, i to wszystko powoduje, że te koszty rosną. Szkoda, że państwo tak skutecznie nie broniliście ceny prądu przed wzrostem, kiedy to spółki Skarbu Państwa łupią zarówno mieszkańców, jak i samorządy, jak i przedsiębiorców kilkukrotnymi wzrostami cen energii, nie do końca uzasadnionymi, bo przecież wiemy, że PGE ma własne zasoby węgla brunatnego, więc nie widzę powodu, żeby energia produkowana z tego samego węgla, który wcześniej miała być kilkakrotnie, pięcio-, czy sześciokrotnie droższa, potem widzimy gigantyczne zyski tych spółek, a my, czyli samorządy musimy oszczędzać na energii, wyłączać, niektóre samorządy decydują się na wyłączenie światła, a do tego wszystkiego doprowadziły spółki energetyczne

i szkoda, że państwo nie jesteście, jako ugrupowanie, tak skuteczni w ograniczeniu tamtych wzrostów, tylko oczywiście cena wody, która nie była, jest bardzo rzadko była modyfikowana, jest dla państwa problemem i jeżeli nie ulega ona zmianie o kwotę inflacji, to tak naprawdę jest coraz niższa, i stąd kłopoty firm wodociągowych, największe chyba, które znam, to w Białymstoku, gdzie sytuacja jest bardzo ciężka.

Słyszę też po raz kolejny sformułowania o tym, że to, że pieniądze, które, jak to mocno określiłem, zostały złupione z samorządów, zasiliły kieszenie mieszkańców. Oczywiście jest to nieprawda, dlatego że jedną ręką rząd obniżył podatki, którymi dzielił się z samorządami, ale drugą ręką wprowadził wysoki ZUS, który zabrał tym ludziom te pieniądze, w związku z tym ludziom się praktycznie nic nie zmieniło, natomiast z samorządów zostały gigantyczne środki do budżetu w ten sposób przetransferowane, bo ZUS idzie w całości do budżetu państwa, z samorządami się nikt nie dzieli ZUS-em, VAT-em, rząd tak naprawdę na inflacji jeszcze gigantyczne pieniądze zarabia, dlatego, że wszystko, co z inflacji, potem w VAT sobie z nawiązką odejmuje, zabiera dla siebie.

Proszę państwa, było też dużo wypowiedzi poświęconych długowi. Pewnie jeszcze wrócimy do tej dyskusji nad długiem przy okazji obligacji, natomiast chciałem teraz wspomnieć o kilku elementach. Po pierwsze – ten koszt obsługi zadłużenia to nie jest, nie wynika z widzimisię pani skarbnik, czy pana prezydenta, tylko to są głównie wysokie stopy, które są przez Radę Polityki Pieniężnej, a wynikają ogólnie z polityki NBP, polityki państwa, z wielu czynników niezależnych kompletnie od nas. My odsetki płacimy na poziomie poniżej jednego procenta, cała reszta, czyli dodane siedem, to jest prezent od pana Glapińskiego, od rządu PiS, polityki gospodarczej, więc te kwoty, które, państwo opowiadacie, 170 mln to jest prezent od rządu, to są kolejne pieniądze, które drogą inflacyjną i polityką stóp procentowych wyprowadza się z samorządów. I słyszę opowieści, co my nie moglibyśmy zbudować za to. Ja tylko pozwolę sobie zauważyć, że ten majątek, który za pomocą tego długu sfinansowaliśmy, gdybyście chcieli ten majątek odtworzyć w tym momencie, to przy obecnych cenach, przy obecnej drożyznie to byłoby kilkakrotnie więcej, więc my byśmy absolutnie nie wybudowali tego, wliczając wszystkie odsetki, które przez lata płacimy, nie byliśmy w stanie za te pieniądze wybudować, wybudowalibyśmy teraz dużo, dużo mniej. Więc pod inwestycje, pod wkład własny w inwestycje europejskie opłaca się zadłużać. Oczywiście jest to teraz coraz cięższe ze względu na te uwarunkowania, o których mówiłem wcześniej.

Państwa tak przeraża to, że dług może wzrosnąć o 200 mln. Ja tylko państwu..., może państwo nie wiecie tego – w przyszłym roku rząd polski chce nas zadłużyć o 207 mld, w Lublinie jest mniej więcej 1 procent mieszkańców Polski, czyli mieszkańcy Lublina zostaną obciążeni długiem państwa na około 2 mld zł, więc będzie to dziesięć razy szybciej, niż tempo, w którym się miasto zadłuża. Więc jeżeli państwa to przeraża, jak miasto się zadłuża, to powinniście naprawdę dramatycznie jechać do Warszawy i protestować przed gabinetem Rady Ministrów.

Też porównywana jest wielkość przychodów, że to trzysta ileś milionów było w którymś tam roku, teraz jest 500. Przypomnę tylko, że wystarczy sobie wziąć statystyki GUS-u i prognozowaną inflację, która obecnie 17,5% wynosi. Można sobie policzyć, że od 2016 roku do 2023 około 35% inflacji takiej składa-

nej. To też można sobie, jak bardzo wartość pieniądza spadła, więc porównywanie wprost tych liczb naprawdę nie ma sensu. Jeżeli państwo chcecie porównywać, to porównajcie sobie z kosztami, jakie w międzyczasie urosły, które urosły dużo, dużo szybciej rosły, niż te wspaniałe przychody, które ponoć tak gigantycznie urosły.

Jeszcze jedną nieścisłość chciałem zarzucić, bo z jednej strony słyszę o tym, jak mało mamy wydatków majątkowych, a z drugiej strony jak to właśnie strasznie się ponoć zadłużyliśmy. To musicie się państwo zdecydować, bo albo jedno, albo drugie, no bo chcecie więcej inwestycji, no to będzie większy dług. Skoro rząd i państwo polskie nam zabiera pieniądze, no to skąd mamy brać? Wtedy trzeba jakąś konsekwencję. Jeżeli państwo chcecie ciąć dług, no to rozumiem, że tniemy wszystkie inwestycje, nic nie będziemy robić, nie będziemy wykorzystywać środków europejskich i wtedy będzie w mniejszym tempie.

Liczę na to, że w perspektywie lat szacunek do samorządów, szacunek państwa do samorządów powróci i naprawdę będziemy mogli się cieszyć z dobrych inwestycji i nie będziemy musieli się martwić i oglądać każdą złotówkę, jak to jest teraz. I chciałem podziękować, że mimo tych trudności część przynajmniej, części inwestycji znalazła się w budżecie i zostanie wykonana. Także ja jak najbardziej zagłosuję za tym budżetem. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. W imieniu pana prezydenta pani prezydent Monika Lipińska – bardzo proszę, udzielam pani głosu.”

Zast. Prez. M. Lipińska „Bardzo dziękuję. Szanowni państwo, ja na prośbę pana prezydenta chciałabym jeszcze nawiązać do wystąpienia państwa przedstawicieli trzech domów pomocy społecznej, którzy mieli przed chwilą swoje wystąpienie i chciałabym zapewnić państwa radnych, i przekazać, że znamy i mamy świadomość potrzeb zmian systemowych w funkcjonowaniu domów pomocy społecznej. To nie jest temat dzisiaj odkryty, my od kilku lat mówimy o tym, że przepisy są tworzone w latach 90., gdzie dzisiejsza rzeczywistość, stan faktyczny, starzenie się społeczeństwa, realne potrzeby osób korzystających z pomocy domów pomocy społecznej to wszystko powinno być wzięte pod uwagę i te placówki powinny być dostosowane do pozostałego systemu, w którym funkcjonują osoby starsze dzisiaj. Jakby temat został zaogniony i wrócił z nową siłą w lipcu tego roku, kiedy – pewnie państwo o tym słyszeliście – nastąpiły zmiany w ustawie o działalności leczniczej, gdzie kadra medyczna, pielęgniarska zgodnie z tą ustawą została doceniona przez rząd i wynagrodzenia pielęgniarek, bo tutaj mówimy o pielęgniarkach, o tej kadrze medycznej, opiekuńczo-pielęgniarskiej, otrzymała bardzo znaczące podwyżki. To były duże podwyżki razem z dodatkami, w zależności od poziomu wykształcenia pielęgniarek, czy to były pielęgniarki, które miały tytuł magistra, czy to były pielęgniarki ze średnim wykształceniem. Natomiast zapomniano o tym, że pielęgniarki pracują także bardzo ciężko w domach pomocy społecznej i w innych placówkach pomocy, które realizują bardzo ważne zadania w różnych miejscach, w miastach, gminach, w powiatach. I stąd środowiska domów pomocy społecznej, i słusznie, zwracały się z prośbą o wsparcie do różnych grup, także do nas, bo ja też spotykałam się ze związkami zawodowymi, w ślad za tym oczywiście wystąpienia za wystąpieniem staliśmy do pani minister Małąg, do Związku Miast Polski, do Unii Metropolii

Polskich, jestem też przedstawicielem Rady Pomocy Społecznej, tam także wystosowaliśmy swoje wystąpienia i swoje stanowisko popierające głos domów pomocy społecznej, bo ci ludzie mają rację, naprawdę. Pominiecie ich w systemie wynagradzania jest zwyczajną, no, dyskryminacją, ponieważ świadczą taką samą pracę, a niestety domy pomocy nie mają podpisanych kontraktów z Narodowym Funduszem Zdrowia, domy pomocy nie są placówką medyczną i nie mają podstaw prawnych do tego, by te pielęgniarki wynagradzać tak, jak ustawa stanowi, tylko mogą wynagradzać je jak zwykłych pracowników samorządowych, a i tak dyrektorzy domów pomocy dublują system, ponieważ dom pomocy społecznej, nie będąc placówką medyczną, mieszkańcy tego domu mogą na zasadach ogólnych, tak jak wszyscy mieszkańcy w mieście, korzystać ze świadczeń opieki zdrowotnej, w tym ze świadczeń pielęgniarskich, czyli inaczej mówiąc, dom pomocy powinien na każdą potrzebę zapraszać, prosić o wsparcie pielęgniarkę zatrudnioną w POZ na terenie danego domu pomocy społecznej. Nikt z nas sobie na to nie pozwoli, ponieważ mieszkańcy domu pomocy to są osoby starsze, dementywne, bardzo chore, ze złożonymi niepełnosprawnościami i nikt takiej nieodpowiedzialności nie podejmie, stąd my zatrudniamy pielęgniarki w domach pomocy, ale nie mamy podstaw prawnych, by finansować je ze środków, tak jak pozostałe pielęgniarki jako cała kadra medyczna. Więc trudno się dziwić temu niezadowoleniu. Z drugiej strony cały system, który opiera się na finansowaniu pobytu w domu pomocy społecznej jakby znów jest nieaktualny, przestarzały i nie odpowiada na realne potrzeby, ponieważ tak jest skonstruowany, że każda, każda podwyżka dla każdego pracownika w domu pomocy społecznej skutkuje potężnym wzrostem odpłatności dla mieszkańców domu pomocy społecznej, co już sięga naprawdę kwot 5-6 tys. miesięcznie za pobyt w domu pomocy społecznej. Jakkolwiek my w mieście mamy zainteresowanie domami pomocy społecznej, my sobie z tym radzimy, tak powiaty mniejsze, mniejsze gminy, no, niestety nie są w stanie udźwignąć takiego kosztu. Ja mówię tylko o pewnych elementach całości, który budzi nasz niepokój i żeby ten system sprawnie i dobrze, kompatybilnie bym powiedziała z całym systemem wspierania osób w potrzebie funkcjonował, niezbędne są zmiany w systemie, w ustawie o pomocy społecznej w zakresie domów pomocy. I chcę państwa zapewnić, mam te dokumenty przed sobą, jeśli potrzeba, to mogę tym poświadczyć, że występowaliśmy, jeśli chodzi i o zmiany ustawy o pomocy społecznej, i sygnalizowaliśmy także na różnych gremiach samorządowych ten problem. Także tyle z mojej strony. A jeszcze tylko dodam, że jeśli chodzi o wynagrodzenia, to w tym roku tutaj nasze domy pomocy społecznej miały podwójną..., dwie podwyżki wynagrodzeń, w zależności oczywiście od możliwości finansowych naszego budżetu – to była kwota 200 i 300 zł, i przewidziana jest także podwyżka wynagrodzeń w roku następnym. Bardzo dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo, pani prezydent. Jako kolejny, pan przewodniczący Marcin Nowak – bardzo proszę, udzielam panu głosu.”

Wiceprzew. RM M. Nowak „Dziękuję bardzo. Panie Przewodniczący! Panie i Państwo Prezydenci! Wysoka Rado! Pozwolę sobie z tego miejsca wygłosić kilka słów, nie tylko dlatego, że od dłuższego czasu z panem przewodniczącym zmagamy się z problemami technicznymi związanym z dysfunkcją mikrofonów,

o to będę apelował przy innej okazji, ale myślę, że kwestia dyskusji nad budżetem też upoważnia mnie troszeczkę do zabrania głosu i wyartykułowania kilku argumentów z tego oto miejsca.

Szanowni państwo, generalnie o budżecie na rok przyszły powiedziano już sporo istotnych, merytorycznych kwestii. To jest bez wątpienia jeden z najtrudniejszych, a w trakcie mojej obecności w życiu publicznym najtrudniejszy budżet, z jakim będziemy musieli obcować. Strona dochodowa, szanowni państwo, to 300 mln zł mniej w budżecie, bo niestety zmiany podatkowe, bo niestety szalejąca inflacja, bo niestety rosnące ceny energii i wszechobecna niestety przez ostatnie miesiące, dwa lata pandemia doprowadziła budżet do takiego stanu. Ale ja jako uczestnik życia publicznego pamiętam dokładnie, jak wyglądała sytuacja w trakcie poprzednika pana prezydenta Krzysztofa Żuka, i czym my tak naprawdę chwaliliśmy się w budżecie. A chwaliliśmy się, proszę państwa, na przykład bramą na cmentarz, i to była cała kwestia inwestycyjna i cała kwestia wykonawcza, jeżeli chodzi o budżet chyba 2008, albo 2009 roku. Jeżeli pan przewodniczący Piotr Breś, tak mocno żonglując tutaj liczbami, przedstawiając kwestie długu publicznego, mówiąc o tej kwocie 2 mld i 100 mln zł, nie dostrzega, co się wydarzyło przez ostatnie 12 lat w Lublinie, no to chyba, cytując klasyka, ma pan bielmo na oczach i pan po prostu nie widzi, jakimi ulicami, jakim taborem i w jakiej rzeczywistości pan żyje i się porusza. 2,1 mld zł, szanowni państwo, o tej liczbie trzeba mówić, ale też trzeba mówić prawdę, a nie półprawdę. Szanowni państwo, to są środki, które w lwiej części zostały wykorzystane na zadania inwestycyjne, znaczy pokłosem zadań inwestycyjnych jest istnienie takiego długu w przestrzeni publicznej. W latach 2010-2020, szanowni państwo, na inwestycje w Lublinie wydaliśmy ponad 4,5 mld zł, z czego ponad 3 mld to są środki unijne. Chyba państwu, jako doświadczonym samorządowcom nie muszę przypominać, że warunkiem *sine qua non* sięgnięcia po środki unijne jest oczywiście wkład własny, który był nam potrzebny. Jeżeli państwo nie zauważyliście, w jak trudnej sytuacji był Lublin, zanim pan prezydent Żuk rozpoczął swoją kadencję i zanim jego zaplecze polityczne wspierając go w tych działaniach rozpoczęło proces zmiany wizerunku Koziego Grodu, no to przykro mi bardzo, ale mam nadzieję, że tym wystąpieniem i pewnymi faktami również państwa przekonam. Nie muszę chyba mówić o Arenie Lublin, która powstała ze środków unijnych, o rewitalizacji Parku Ludowego, o zmianach w zakresie serca Lublina, a więc Placu Litewskiego i przedłużenia deptaka, o szeregu inwestycji drogowych – pan radny Piotr Breś jest, pozdrawiam, ja nie *ad personam*, ja jedynie do pana wystąpienia się odniosłem – rondo Gen. Ducha i al. Sikorskiego to wszystko środki unijne, i to wszystko pokłose naszych działań wieloletnich. A mówić o bieżącym budżecie, musimy mówić o systemie naczyń połączonych i o pewnej konsekwencji, która z tego tytułu ma miejsce.

A co do samego budżetu, szanowni państwo... A, jeszcze jedna rzecz, panie przewodniczący Piotrze – mówi pan o stadionie żużlowym, to też nie jest do końca prawda, mówimy o wielofunkcyjnym obiekcie sportowym, gdzie oczywiście żużel odgrywać będzie bardzo ważną rolę, ale jest to element składowy całego zadania inwestycyjnego. No, oczywiście my warunkujemy powstanie tego obiektu środkami zewnętrznymi. Nie uzyskamy środków zewnętrznych bez przygotowania projektu, bez zabezpieczenia środków na obsługę tego projektu, no, to jest niestety wymagane i to niestety musimy zrobić, żeby wykonać pierwszy krok do powstania takiego obiektu, a w Lublinie, panie przewodniczący

i szanowni państwo, w dalszym ciągu mamy deficyt, jeżeli chodzi o obiekty sportowe. Ja się cieszę, że w tym miejscu powstaje tak piękne zadanie, jakim jest Lubelska Akademia Futbolu realizowana przez pana Zbigniewa Jakubasa. Polecam państwu radnym wybranie się w to miejsce i proszę też pana przewodniczącego Komisji Sportu o to, żeby takie posiedzenie na wiosnę zrobić. Bo ja pamiętam ten sceptycyzm państwa radnych z opozycji i te anty argumenty, że przyszedł przedsiębiorca, który nic w Lublinie nie robi, który zostawi nas z jakimiś buńczuczными opowieściami i pozostanie tam ugór, tak jak jest – no nie, szanowni państwo, powstaje tam siedem boisk, z czego trzy są już praktycznie wykonane, jest tam hala sportowa kryta, ogrzewana, a docelowo powstanie również hala sportowa na inne dyscypliny niż piłka nożna. I cieszę się, że w Lublinie znalazł się taki człowiek, który wreszcie, wreszcie pokazał nam, że rozumie, czym jest system naczyń połączonych w lubelskim futbolu, który jest właścicielem Motoru, ale jednocześnie dostrzega inne kluby, dostrzega nie tylko w słowie mówionym, ale też przekazując zasoby finansowe, za co dziękuję z tego miejsca, bo mam nadzieję, że ta Lubelska Akademia Futbolu służyć będzie pokoleniom lublinian i ościennych gmin – podkreślam, bo to nie tylko dla mieszkańców naszego miasta, ale dla innych mieszkańców sąsiednich gmin – bo przecież piłka nożna, jak byście państwo tego nie oceniali, jest najpopularniejszą dyscypliną sportu. Cieszę się, że w tym miejscu powstanie, a jeszcze bardziej ucieszę się, jeżeli środki zewnętrzne po zabezpieczeniu naszych środków na zadanie wielofunkcyjnego stadionu sportowego wpłyną i będziemy mogli mówić o całym potężnym kompleksie sportowym składającym się z Lubelskiej Akademii Futbolu, z wielofunkcyjnego stadionu żużlowego i z istniejącej Areny Lublin, dzięki środkom unijnym.

Szanowni państwo, pomimo tych trudności, które mamy w budżecie, jednak te flagowe inwestycje realizujemy, a więc budowę dworca metropolitalnego, który ma być głównym węzłem komunikacyjnym autobusów, autokarów, PKP, no i połączeniem oczywiście z międzynarodowym lotniskiem, które skądinąd już dziesięć lat swojej historii ma, a czytałem, że wkrótce kolejne połączenia, m.in. do Mediolanu, jeśli dobrze pamiętam, więc mamy również tutaj pozytywne wiadomości, jeżeli chodzi o samo lotnisko, którego, przypomnę, jesteśmy głównym udziałowcem.

Szanowni państwo, to oczywiście zadania związane z przebudową infrastruktury drogowej, a więc zapowiedź przebudowy, dalszej przebudowy Lubelskiego Lipca, ulicy Wallenroda, budowa, przebudowa, to oczywiście dostrzeżenie potrzeby remontu ulicy Popiełuszki, która niestety przez lata ucierpiała przepiętnie z powodu dwóch innych ważnych zadań, o jednym mówiłem, a więc przebudowie ronda Gen. Ducha, ale Al. Racławickie też ogromne środki unijne, i też, mam nadzieję, państwo dostrzegacie, jak ważną funkcję i jak ważne znaczenie dla komunikacji, nie tylko samochodowej, ma ta arteria, ale niestety Popiełuszki była drogą dojazdową i w związku z tym stała się takim serem szwajcarskim, więc na szczęście to zadanie się znalazło. Ale to też, szanowni państwo, mikro zadania, o które wnioskowaliśmy jako radni, te zadania dotyczą wszystkich wniosków, które składaliśmy, m.in. ulica Rowerowa, o którą zabiegałem wiele, wiele lat i jest ona w budżecie, dziękuję za to, bo wiem, że niełatwo jest ten budżet spiąć i pogodzić.

Ale oprócz zadań inwestycyjnych, szanowni państwo, mamy zadania oświatowe, a subwencja oświatowa niestety większa nie jest, więc tutaj też musimy sobie radzić własnym sumptem przede wszystkim, ale wykonujemy tu zadania remontowe: Liceum nr IV, Liceum nr V między innymi, termomodernizacja tych obiektów, ale też przebudowa infrastruktury sportowej w „piątce” popularnej. Więc widzicie państwo, że tych zadań jest sporo. To budowa bloków komunalnych na Felinie – 121 nowych mieszkań, szanowni państwo. To może nie jest pompatyczna liczba, ale to jest liczba, która absolutnie pozwala w tak trudnym budżecie mówić o pozytywach tego budżetu.

Szanowni państwo, radny Margul, mój przedmówca mówił tutaj à propos długu, o tych aspektach związanych z konsekwencjami obsługi długu – no, one nie są wynikiem polityki miasta, to też chciałbym przypomnieć, to jest oczywiście polityka Rady Polityki Pieniężnej i prezesa NBP, więc nie mówcie państwo takich argumentów w przestrzeni publicznej, a jeśli mówicie, no to podawajcie powody.

Szanowni państwo, zapewne o samym budżecie można by jeszcze sporo mówić, ale myślę, że jest on budżetem ambitnym, na miarę naszych finansowych możliwości w trudnej sytuacji ekonomicznej, która niestety w przyszłym roku nie będzie, moim zdaniem, napawała dużym optymizmem na funkcjonowanie zadań inwestycyjnych wszystkich samorządów w Polsce, ale głęboko wierzę, że ta współpraca, którą widzę pomiędzy Urzędem Miasta a Urzędem Marszałkowskim w wielu aspektach również przeniesie się na lepszą współpracę, jeżeli chodzi o relacje z rządem, bo na tym polu mam wiele uwag, widzę wiele mankamentów, ale jako człowiek głębokiej wiary wierzę, że to się jednak wszystko potoczy w bardzo pozytywnym kierunku. Tym optymistycznym akcentem, zachęcając opozycję do choć konstruktywnej krytyki, to jednak wsparcia tego budżetu, a przynajmniej wstrzymanie się od głosu, bo fakty, jakie są, państwo widzicie i nie jest to wina prezydenta Żuka, i nie jest to wina radnych, tylko jest to wina ogólnej polityki, która funkcjonuje wobec samorządu, tego samorządu również, no i sytuacji ekonomicznej, która nas dotyka. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Pan radny Adam Osiński – bardzo proszę, udzielam panu głosu.”

Radny Adam Osiński „Dziękuję bardzo. Panie Przewodniczący! Panie Prezydencie! Szanowni Państwo! Mój przedmówca trochę już mnie wyręczył i muszę zrobić małą korektę, i być może będzie moje wystąpienie trochę chaotyczne, nie jakieś takie sensowne, ale powiem na wstępie tak: po pierwsze – panie prezydencie Żuk, pani skarbnik, wyrazy uznania za opracowanie w tak trudnej sytuacji ekonomicznej kraju i naszego miasta również, bo to jest pochodna kraju, opracowanie założeń budżetu, który będzie realizowany w 2023 roku. Jest to zadanie niezwykle trudne, nie tylko wymaga ogromu pracy, zaangażowania, ale przede wszystkim i umiejętności, wiedzy, jak spełnić oczekiwania mieszkańców miasta Lublina. To nie jest takie łatwe, ani proste. Ale powiem tak, że właśnie w tych propozycjach i to, co będziemy dzisiaj zatwierdzać na rok 2023 znalazło się bardzo wiele inwestycji i zadań – te, które były zgłaszane przez rady dzielnic, osobiście przez nas jako radnych, na każdej dzielnicy zostały uwzględnione i będą realizowane. Mam nadzieję i jestem o tym... Tak, może i mało, to nigdy nie jest tak, żeby nie było więcej. Nie chce tu przytaczać pewnego przykładu, bo chyba nie wypada nawet, ale powiem tak: pan przewodniczący Klubu Prawa

i Sprawiedliwości w swoim wystąpieniu powiedział, że koalicja prezydenta Żuka rządzi łącznie od 2006 roku – to się zgadza, prawda, i chwała za to, ponieważ... - (**Głos z sali** – wypowiedź nieczytelna) – Oczywiście. Są to lata, a były i są, szczególnie w ostatnim okresie bardzo efektywne, lata, które zmieniły w sposób, bym powiedział radykalny oblicze naszego miasta i spostrzeganie w regionie, a także na mapie Polski. Powstało, już nie będę wymieniał, bo nie ma takiej potrzeby, wiele ogromnych inwestycji, których dzisiaj, czy w latach następnych prawdopodobnie nie dałoby się absolutnie zrealizować, a one są niezbędne do funkcjonowania. Padło stwierdzenie ze strony właśnie przewodniczącego, pana Bresia dotyczące budowy, że, no oczywiście stadion jest potrzebny, ale czy tu, czy nie – zawsze takie wątpliwości będą i są, ale chcę państwu powiedzieć, że na dzień dzisiejszy ten stadion mieści 10 tys. kibiców, i większość pewnie z nas wie o tym, ale że bilety w przeciągu niespełna trzech minut są rozsprzedane. Mam akurat w rodzinie człowieka, który ma charakter pracy takiej przemierzającej po cały kraj, i ostatnio, nie tak dawno był w Białymstoku, i mówi, wręcz go prosili, mówi – Mariusz, powiedz, jak załatwić bilety, 10 biletów na mecze żużlowe do Lublina, byśmy wynajmowali sobie busa i przyjeżdżali. No, mówi – na dzień dzisiejszy nie potrafi odpowiedzieć, czy się w ogóle uda, ale jest taka prawda. Ostatni mecz, który był w Lublinie, gdzie Motor zdobył chlubny tytuł Mistrza Polski, gdzie ja od 1966 roku taki zagorzały kibic, bo kocham ten sport – żużel, nie tylko ten, nie liczyłem, że doczekam. I akurat nadarzył się taki moment, że omal się nie rozplakałem po 14. wyścigu, gdzie doczekałem, się okazuje, że nigdy nie wolno wątpić, i ja jestem przekonany, że dzięki pomocy, jak prawidłowy katolik i prawdziwy powinien powiedzieć – osiągniemy i przeżyjemy te wszystkie trudności, bo one w końcu kiedyś będą musiały minąć, odejść do jakby lamusa, i dlatego ja mocno w to wierzę, że prezydent Żuk prowadzi odpowiednią politykę, i dobrze, że mamy właśnie takiego gospodarza i wspólnie swoich pomocników, którzy w sposób prawidłowy prowadzą funkcjonowanie naszego pięknego miasta Lublina.

I co by tu jeszcze powiedzieć? No, jeszcze tam, powiedzmy, jeśli chodzi o ten sławny Zalew Zemborzycki, no to przecież my chętnie nie oddawaliśmy go, proszę państwa, tylko przyszło to od góry rozkazem, nie, Wody zabrały i go nie mamy. Może i dobrze, że się pozbyliśmy, mniej kosztuje. A natomiast tak generalnie, jeśli chodzi o zadłużenia i nie ma zysków tych spółek sportowych, nie ma, no, nie ma, sport jest trochę, no, powiedzmy, deficytowy. Najlepszym przykładem ostatecznie Mistrzostwa Świata, jakie są premie, jakie miliony. To się po prostu nie mieści w głowie, chyba byśmy musieli tutaj jakiś samochód potężny wynająć, TIR-a, żeby te pieniądze można było przewieźć. Także ja, bądźmy dobrej myśli, życzymy sobie wszystkiego najlepszego w tym okresie świątecznym i na Nowy Rok, że wspólnie się uda, ale trzeba trochę i takiego wspólnego zaufania, wiary do siebie, a to, że czasami bywają takie dyskusje na pograniczu, no, mówiąc delikatnie ostrości, no to bywa, ale jak one są budujące i coś rodzą na przyszłość, to powinny dać przykład.

I jeszcze może dwa zdania tylko odnośnie funkcjonowania Miejskiego Ośrodka Pomocy i MOPR-ów, rzeczywiście ja znam to nie z jakiejś tam autopsji, opowiadania, ale z praktyki. Jest to praca wyjątkowo ciężka, wymagająca zaangażowania 24 godziny, świątek, piątek, i trzeba będzie w przyszłości, może nie-dalekiej, nie wiem, zastanowić się, w jaki sposób trochę tę pracę docenić finansowo. Dziękuję bardzo.”

Wiceprzew. RM L. Daniewski „Dziękuję panu radnemu. Pan przewodniczący Marcin Bubicz, bardzo proszę.”

Radny M. Bubicz „Uprzejmie dziękuję. Panie Prezydencie! Państwo Prezydenci i Wysoka Rado! Szanowni Goście! Kilka razy już dzisiaj padało to stwierdzenie o tym najtrudniejszym budżecie, i faktycznie znaleźliśmy się w sytuacji ekstraordynaryjnej, w takiej, której chyba nie pozazdrośczenia przez poprzednie kadencje rad, czy skarbników, więc tym więcej powinniśmy pewnie pod kierunkiem pani skarbnik za spięcie tego budżetu kierować, oczywiście już nie ma potrzeby wymieniać tych trudnych sytuacji inflacyjnych, wojny, przełamania łańcucha dostaw, bo państwo spotykacie z tym spotykacie się też w swoich działalnościach, warto zwrócić uwagę, że te kluczowe inwestycje w budżecie pozostały, te, które są sztandarowymi inwestycjami na rok 2023, o których mówił m.in. wiceprzewodniczący Rady Miasta Lublin, i o nich trzeba przypominać, o dworcu metropolitalnym, inwestycjach drogowych, dotrzymywania dalej obietnic realizowania inicjatywy lokalnej – to wszystko są bardzo istotne rzeczy.

Ja chciałbym uprzejmie podziękować za uwzględnienie moich poprawek do budżetu miasta Lublin, które państwo uwzględnili w autopoprawce. Uprzejmie dziękuję pani skarbnik, panu prezydentowi – to jest remont basenu przy Szkole Podstawowej nr 16 im. Fryderyka Chopina w Lublinie. Ten remont jest wymagany na już, tym bardziej cieszę się, że państwo dostrzegli tę potrzebę. Chciałbym w tym miejscu zaznaczyć, że oczywiście potrzeby będą większe, bo wiem na przyszłość planowalibyśmy także dostosowanie potrzeb basenu do potrzeb osób niepełnosprawnych, więc te środki inwestycyjne pewnie trzeba by było gdzieś w dalszej perspektywie także uwzględniać na potrzeby właśnie tego obiektu sportowego. Ujęliście także państwo, i za to uprzejmie dziękuję remont kuchni i stołówki Szkoły Podstawowej nr 34 im. Kornela Makuszyńskiego na lubelskim Czechowie. Jest to obiekt, który obecnie służy także dzieciom ukraińskim w bardzo dużej mierze. Ta kuchnia od wielu, wielu lat, od praktycznie momentu swojej budowy nie doczekała się remontu, były decyzje sanepidowskie, które wymagały już od szkoły odpowiednich nakładów. Oczywiście tych pieniędzy potrzeba więcej, więc proszę też pamiętać o Szkole Podstawowej nr 34.

Chcę także zwrócić uwagę na dwa elementy wprowadzone do budżetu, albo utrzymane. Tu chylę czoła przed panem prezydentem Arturem Szymczykiem. Jest to rezerwa celowa Plan dla Dzielnic. Jest ona wyższa niż w tamtym roku, wynosi obecnie 2,2 mln zł. Wielki szacunek, jest to rezerwa, którą skutecznie wykorzystujemy na bardzo pilne, ale też najbliższe mieszkańcom potrzeby, na te, które dotyczą nas codziennie, naszych mieszkańców, naszych osiedli, więc chciałbym się tu uśmiechnąć, żeby pan prezydent pamiętał o Czechowie, te potrzeby będziemy zgłaszać oczywiście z radami dzielnic. Znalazła się także zaplanowana przez panią prezydent rezerwa celowa na zadanie z zakresu pomocy i polityki społecznej. Tu chciałbym powiedzieć, że bardzo się cieszę, że udało nam się, i to jest przełom roku, tak naprawdę to budżetowanie środków będzie odbywało się właśnie w roku 2023, otwarcie tego Dziennego Domu Pobytu dla Seniora jest inwestycją, o którą zabiegałem bardzo długo, szukanie lokalizacji było bardzo trudnym wyzwaniem, więc w tym miejscu należą się podziękowania pani dyrektor Elżbiecie Pieczonco, która z wyrozumiałością odniosła się do tego pomysłu, uczestniczyła w wielu spotkaniach i w wielu naszych dyskusjach, więc to wyróżnienie jej się należy, ale to wyróżnienie też należy się

przede wszystkim pani dyrektor Annie Walczak i panu dyrektorowi Michałowi Wartaczowi. Ich wielka praca, zaangażowanie tu w nasze wspólne jeżdżenie, ja pamiętam, myśmy jeździli praktycznie półtora roku po lokalach, w zimę, nie w zimę, negocjowanie m.in. ze spółdzielnią tego lokalu, co się finalnie przecież nie udało, ale finalnie mamy to miejsce, więc chciałbym, żeby jeszcze w ramach tej rezerwy, tu nam Sławin pokazał, jak zwyciężać mamy, pozwolę sobie tak zacytować, pięknie działający Klub Seniora na Sławinie. Naprawdę jest wzorcowym. I czy moglibyśmy to samo rozwiązanie przekuć na Czechów Południowy, po prostu zorganizować tam ten Klub Seniora w ramach tej zaplanowanej...”

Głos Radnej J. Mach z sali „Pomożemy.”

Radny M. Bubicz „Pomożemy – dziękuję bardzo pani przewodniczącej Jadwidze, bo faktycznie jest to wzorcowe.

Pan przewodniczący Piotr powiedział o bardzo ważnej rzeczy – mówił o kosztach, a ja powiem o sukcesie. Miasto Lublin w 2023 stanie się stolicą Europy, Młodzieżową Stolicą Europy. Faktycznie te wydatki są zaplanowane w dużym stopniu i to jest wielki sukces też pani prezydent Beaty Stepaniuk-Kuśmierzak. Miałem przyjemność obserwować pracę pani prezydent w tym czasie, i widziałem, jak wiele też podmiotów zewnętrznych przychodzi do współpracy, chciałoby współorganizować te wydarzenia. Jest to na razie rezerwa, więc tak naprawdę to wszystko będzie teraz budżetowane i tych wydarzeń zaplanowanych dla młodzieży jest gros, więc tutaj wielkie ukłony. Mam przyjemność być z panem radnym Marcinem Jakóbczykiem w Radzie Programowej, więc mamy nadzieję, że wspólnie, razem będziemy kontrolować także i tę część, czyli tę część budżetową wydatków, także tutaj to od razu deklaruję.

Chcę jeszcze zwrócić uwagę i za to też ukłon do państwa wyrazić, do pana prezydenta Mariusza Banach, niestety nie ma go, ale na pewno słyszy – termomodernizacja Przedszkola nr 75. Ja w tamtym roku się dosyć mocno postawiłem, bardzo nalegałem, żeby państwo zapisali mi to w budżecie, ja widziałem, że w 2022 tych środków się nie znajdzie, ale widziałem, że w budżecie jest już zaplanowana kwota ponad 11 mln zł na tę termomodernizację, wyczerkana, mam nadzieję, że zrealizowana w 2023.

I ostatnie teraz dwa pytania, czegoś, czego nie znalazłem niestety w budżecie.

Pierwsza rzecz to są niezrealizowane projekty Budżetu Obywatelskiego. Tak. Chciałbym się dowiedzieć, czy ja może tego po prostu nie dostrzegłem, czy faktycznie gdzieś przesunięto, powiedzmy w terminie zaksięgowania i realizacji te projekty. Przede wszystkim chcę zapytać o projekt D97 z ubiegłej edycji, VIII edycji Budżetu Obywatelskiego, ale także inne projekty będą mnie interesować.

I drugie pytanie – jest zaplanowana rezerwa na Zielony budżet w kwocie 500 tys. zł. Chcę zadeklarować i tutaj jasno zaznaczyć, że Czechów Północny wyłożył ze swoich pieniędzy, Rada Dzielnic, pieniądze na opracowanie dokumentacji projektowej Parku Czechów – jest to obszar pomiędzy kilkoma osiedlami, no, m.in. Szkołą 43, Szkołą Podstawową nr 16, i ta dokumentacja jest gotowa, ona czeka. I chcę zapytać, czy w ramach tej rezerwy możemy zaproponować, i państwo prezydenci mogliby nawet zaproponować coś, jakieś działanie pierwsze na rok 2023 do realizacji tej koncepcji? Mam świadomość, że

całości nie zrealizujemy, ale być może krokami będziemy coś z tej listy, z tej dokumentacji przygotowanej już mogli realizować. Więc to są dwa pytania. Tak, czy siak, biorąc pod uwagę tę właśnie sytuację, w której się znaleźliśmy, ale też wiele postulatów, które państwo uwzględnili w ramach tego budżetu, ja deklaruję bardzo jasno – ja zagłosuję za tym budżetem i dołożę też wszelkich starań, że ten budżet, mam nadzieję, zostanie zrealizowany tak, jak został też zaplanowany na rok 2023. Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.”

Wiceprzew. RM L. Daniewski „Dziękuję, panie przewodniczący. Chciałbym państwa poinformować, że zostało zgłoszonych jeszcze pięcioro radnych i po wystąpieniu pana radnego Piotra Popiela udzielę głos panu prezydentowi, być może te wyjaśnienia, które padną z ust pana prezydenta skrócą dyskusję, także bardzo proszę, w tej chwili pan Marcin Jakóbczyk. Oczywiście dyskusja będzie trwać również po wystąpieniu pana prezydenta, jeśli taka będzie wola. Bardzo proszę, pan Marcin Jakóbczyk.”

Radny Marcin Jakóbczyk „Dziękuję bardzo. Panie Przewodniczący! No, to po serii tych wystąpień takich w tym duchu pozytywnym, pozwolę sobie jednak wrzucić trochę łyżki dziegciu do tej beczki, czy miodu, nie wiem też, uważam, że tego dziegciu jest tam naprawdę sporo. Trochę też w uzupełnieniu wypowiedzi przewodniczącego Piotra Bresia, ale też odniosę się do tego, co powiedział przed chwilą mój kolega radny Marcin Bubicz. Tak, jesteśmy wspólnie w tej komisji programowej i od tego w takim razie zacznę. Jeżeli dobrze tam obserwowałem wydatki zaplanowane rzeczywiście w ramach rezerwy celowej na Europejską Stolicę Młodzieży. Ja oczywiście zdaję sobie sprawę, że musimy się dobrze zaprezentować, ale padło wcześniej gdzieś stwierdzenie, nie pamiętam, czy to pan przewodniczący Nowak, czy któryś z przedmówców powiedział, że tak bardzo chcemy wielu inwestycji. No, drodzy państwo, my jesteśmy raczej zwolennikami tego też, żeby te inwestycje były przede wszystkim realizowane w sposób zdroworozsądkowy w odpowiedniej kolejności, a w niektórych przypadkach po prostu z pewnych działań należałoby rezygnować, czyli trzeba, skoro jesteśmy w takich, a nie innych czasach, i co do tego się zgadzamy, różnimy się pewnie w ocenie tego, jaka jest przyczyna takich czasów, ale czas w niektórych sytuacjach zacisnąć pasa, dlatego też tutaj wspólnie, tak jak zadeklarował kolega radny Bubicz, będziemy patrzeć na te wydatki, no, ja będę zwolennikiem tego, żeby jednak mocno, ale to mocno zacisnąć i jednak te wydatki zmniejszyć. Tak, jeżeli doczytałem, 300 tys. chociażby stworzenie nowej animacji do fontanny na Placu Litewskim, z tego co widzę na okoliczność Europejskiej Stolicy Młodzieży – w moim przekonaniu, no to grubo przepłacamy, chyba akurat na przykład taki wydatek, no, moglibyśmy sobie darować. Ale okay.

Przejdźmy dalej. Ten Budżet Obywatelski, także wrócę do tego tematu, jak sami państwo widzicie, obserwujecie z roku na rok, liczba osób biorących udział w głosowaniach regularnie spada. Czym to jest spowodowane? No, nie trudno tutaj poszukiwać odpowiedzi. Właśnie tym, że to zaufanie do tej instytucji, jaką jest Budżet Obywatelski, w społeczeństwie, wśród mieszkańca spada, właśnie dlatego, że te inwestycje w dużym stopniu nie zostały zrealizowane i mamy zaległości z lat minionych, więc być może z części inwestycji zaplanowanych w tym budżecie należałoby zrezygnować, żeby realizować w pierwszej kolejności te priorytetowe, na które czekają mieszkańcy. Ja wiem, że w jakiś

sposób ustawa o Budżecie Obywatelskim też gdzieś nas ogranicza, ale z roku na rok dochodzą nam kolejne projekty. Zastanowić się, czy jest możliwość zawieszenia tego Budżetu Obywatelskiego, bo co roku dokładamy kolejne rzeczy i one tak naprawdę czekają. Niektóre, no właśnie, będą czekały, jak na tego Godota z tytułu powieści. Poza tym, tak jak czytam, jeżeli dobrze wyliczyłem, na zadania partycypacyjne, czyli łącznie Budżet Obywatelski, Zielony, inicjatywy lokalne, wsparcie ogródków działkowych, tam jest w przedziale między około 69 mln zł – to też jest w moim przekonaniu kwota gigantyczna w dobie kryzysu, w jakim się znajdujemy. I będę monotematyczny zdaniem pewnie części z państwa, ale moi drodzy, 1,8 mln, czyli kwota porównywalna z kwotą, którą przeznaczymy na Dzielnicowy Dom Kultury Węglin, na niewiele mniejszą od dotacji na Zespół Pieśni i Tańca Wandy Kaniorowej idzie, tak, na Galerię Labirynt, na Galerię, która..., aż jestem... Ktoś powie oczywiście, że trzeba zapewnić ludziom miejsca pracy. Drodzy państwo, tak naprawdę, jakie przychody notuje ta instytucja? Ile osób..., coraz mniej osób, mieszkańców miasta, coraz mniej osób wie w ogóle, gdzie ta instytucja się znajduje. Słabo prosperujące przedsiębiorstwo, no, niestety jest niekiedy zmuszone do redukcji etatów, do tego, no, jeżeli działa, tak jak działa, nie mówiąc już o tym, abstrahując od tego, że od wielu lat, i państwo doskonale o tym wiecie, wzbudza kontrowersje, a my ładujemy na to 1,8 mln, gdzie zastanówmy się, ile dróg, krótkich odcinków dróg osiedlowych czeka na realizację i w jaki sposób moglibyśmy za te pieniądze ulżyć w codziennym funkcjonowaniu zwykłym mieszkańcom, mieszkańcom osiedli.

I wreszcie rzecz, która mnie rzeczywiście mocno zastanawia. Będziemy chcieli utrzymywać, no, nierentowny Lubelski Rower Miejski – 3 mln zł. I teraz tak: jeszcze w momencie, kiedy zarządzało tym Nextbike, już wtedy Lubelski Rower Miejski był krytykowany, chociażby przez lubelskie środowiska rowerowe. Drodzy państwo, wiemy doskonale, że infrastruktura jakkolwiek powolutku gdzieś to małymi kroczkami do przodu, ale ta infrastruktura rowerowa, ścieżek rowerowych, i tu chyba także czeka niezrealizowany projekt z Budżetu Obywatelskiego, ta infrastruktura jest mimo wszystko niewystarczająca. Sprzęt, jaki był w Lubelskim Rowerze Miejskim, wszyscy też doskonale wiemy, bo były i doniesienia medialne, i były głosy mieszkańców, a my dalej będziemy w to pompować 3 mln zł. I teraz pomyślcie państwo nad tym, czy te 3 mln zł, które teraz..., dobrze pamiętam, że Rower Miejski przejmie MPK, czy tych 3 mln nie można rzeczywiście doinwestować MPK. Głosy szczególnie teraz, kiedy mamy do czynienia z silnym atakiem zimy, głosy mieszkańców są takie, że autobusy są przepełnione, ludzie rzeczywiście, no, nie mogą się odkopać, jeżeli chodzi o samochody, przerzucają się na transport miejski, a taborów nie ma. Więc czy jest sens za 3 mln zł utrzymywać Lubelski Rower Miejski, zamiast przekazać to na MPK, żeby ten tabor był bardziej rzeczywiście wzmocniony i silny. To jest takich może drobiazgów, tych kamyczków, ale, no nie bez przyczyny zebrałem te wszystkie myśli i naprawdę rozmawiając jeszcze w ostatnich dniach z ludźmi, z którymi mam na co dzień do czynienia, którzy dojeżdżają, chociażby właśnie komunikacją miejską, którzy też korzystają z jakichś tam dobrodziejstw kultury w mieście, ale w sposób szczególny. Ta Galeria Labirynt w takiej kwocie, kiedy sobie myślę, że Zespół Wandy Kaniorowej ma niewiele większe pieniądze, a jaką akcję promocyjną na rzecz naszego miasta wykonuje, plus jeszcze utrzymywanie nierentownej instytucji, co pokazały ostatnie lata.

Biorąc pod uwagę to wszystko, co przed chwilą powiedziałem, i także wszystkie argumenty, które wcześniej powiedział pan przewodniczący Piotr Breś, będę głosował przeciwko uchwaleniu tego budżetu. Dziękuję.”

Wiceprzew. RM L. Daniewski „Dziękuję panu radnemu. Bardzo proszę, pan radny Stanisław Brzozowski.”

Radny Stanisław Brzozowski „Dziękuję. Panie Przewodniczący! Państwo Prezydenci! Wysoka Rado! Tutaj zabieram głos, dlatego że jestem, jak państwo wiecie, niezrzeszonym radnym i w związku z tym chcę po prostu, żeby mój głos wybrzmiał, dlatego że nie jestem związany z żadnym ugrupowaniem, z żadną partią, wydaje mi się, że jedynym kryterium mojej oceny jest dobro miasta naszego Lublina. Nawiążę tutaj, może tak trochę humorystycznie, do wypowiedzi przewodniczącego Marcina Nowaka, który skrytykował inwestycję w bramę na cmentarz. No, panie przewodniczący, to uważam, że taka inwestycja to jest bardzo przyszłościowa inwestycja, bo wszystkich nas, jak by to powiedzieć, ten kierunek czeka, tak, będziemy przez tę bramę, może nie konkretnie przez tę, ale przez wiele tego typu bram przechodzić, także, no, trzeba się zastanowić właśnie, czy to nie była dobra inwestycja i nie bardzo przyszłościowa. No, ale tu wracając jakby do poważnych spraw, proszę państwa, no, tutaj dużo głosów padło oczywiście „za” i „przeciw”, można się z niektórymi zgadzać, z niektórymi nie zgadzać. Konkretnie co do na przykład kwestii środków europejskich, no to wiemy doskonale wszyscy, że to źródło zaczyna wysychać i że jesteśmy, po prostu gonimy w tzw. oparach, więc tu jakby ta historia środków europejskich, no widać, że dochodzimy jak do jakiegoś wyczerpania. Z tymi środkami europejskimi wiąże się tutaj też wypowiedź jednego z radnych, który wielokrotnie podkreślał, ale to nie tylko on, inni też, że przez te ubiegłe lata poczyniliśmy ogrom inwestycji, no i oczywiście nie można powiedzieć, że nie było tych inwestycji, było dużo różnych inwestycji, natomiast pytanie, czy wszystkie były potrzebne, i czy wszystkie były trafione, no to jest kwestia na dłuższą jakby dyskusję. Ja takiego porównania użyję, no bo jakiś tam majątek posiadam, nieruchomości, ja mógłbym też przez powiedzmy ubiegłe lata, kiedy były tanie kredyty, kiedy można było się zadłużać w zasadzie bez większych problemów i bez większych konsekwencji, mógłbym sobie na przykład basen wybudować przy swojej posesji, bo mam gdzie, kort tenisowy mógłbym zrobić, no i moja jakość życia by się bardzo poprawiła.

No i tutaj nawiązując jakby teraz do kwestii tych inwestycji w Lublinie, no, jakość życia nam się poprawiła. Ale jeśli teraz przychodzi bank, bo bank właśnie ma takie podejście, że najpierw udziela tych kredytów, bardzo chętnie udziela, a później ma czas i czeka. Jak już po prostu przychodzi tzw. czas strzyżenia, no to wtedy te procenty idą do góry, no i trzeba po prostu zacząć spłacać te zadłużenia. No i my jesteśmy właśnie w takiej przykryj sytuacji, że procenty idą w górę. I tutaj oczywiście polityka rządu jest istotna i można tutaj krytykować, ale tak umówmy się, nie tylko rząd jakby ma wpływ na te kwestie, bo wiemy, że bank rozliczeń międzynarodowych i inne instytucje światowe tutaj są w tym wszystkim, więc my jesteśmy w pewnym sensie, w pewnym takim błędnym kole, jeśli to tak można określić. Natomiast to nie zwalnia nas z odpowiedzialności za nasze decyzje, bo mogliśmy pewne rzeczy jednak przewidzieć i wiedzieć, że po siedmiu latach, jak to się mówi dobrobytu przychodzi siedem lat chudych, no i to

już z Pisma świętego wiemy o tym, także trzeba mieć to zawsze na uwadze. Oczywiście ubytek dochodów jest ewidentny, z tym się należy zgodzić, natomiast..., no i inflacja tutaj jeszcze do tego dochodzi. Ja też zwracałem już na to uwagę i jeszcze to raz podkreślę, że dostrzegam taką tendencję, że następuje pewnego rodzaju centralizacja finansów i idzie to właśnie w kierunku też takiej uznaniowości, bo o ile na przykład dochody z PIT gwarantowały pewną niezależność samorządom, o tyle teraz na przykład dotacje, które idą jakby w to miejsce, mają te ubytki uzupełnić, no to już tutaj można tym w jakimś sensie żonglować i można po prostu dać, a można też nie dać, prawda, jednym damy, drugim nie damy, więc mnie się to osobiście nie podoba i uważam, że to jest poważny problem.

Natomiast, no, mówię o tym, no bo jak powiedziałem, ja nie jestem związany z żadną partią i tu mnie jakby hipokryzji nie można zarzucić, że ja chwalebę jedno, a ganię drugie. Oczywiście długi państwa są ewidentne, ale to nie znaczy, że my mamy powiedzieć, znaczy podchodzić do rzeczy tak, że jak inni robią źle, to my też, nas to w jakiś sposób, no, rozgrzesza. Nie, nie, tak nie jest, każdy, jak to się mówi, bierze odpowiedzialność za siebie. No i w związku z tym my teraz będziemy, jak to się mówi, płacić te koszty takiej polityki, jaka była prowadzona, a jeszcze jak państwo zauważyliście, dochodzi pewna kwestia roszczeń finansowych, bo pewne grupy społeczne, no, dzisiaj mieliśmy tego przykład, ale też i na komisjach były tego jakby symptomy, że domagają się ludzie po prostu podwyżek, bo koszty utrzymania, koszty życia rosną, no i to jest jakby..., w tym przypadku zaczynają się te problemy kumulować. Nie dość, że mamy wysokie koszty obsługi zadłużenia, no to jeszcze dodatkowo mamy tutaj roszczenia finansowe. Problem polega na tym, że ja generalnie, co mnie jakby tutaj najbardziej niepokoi? Najbardziej niepokoi mnie to, bo jak już mówię, mleko się rozlało i teraz tylko jest kwestia, jak z tej sytuacji wybrnąć, no bo już czasu nie cofniemy do tyłu i decyzji nie zmienimy. Natomiast ja nie widzę właśnie takiego podejścia, które by nas mogło z tej sytuacji wyprowadzić. Dalej, moim zdaniem, brniemy w tym samym kierunku, oczywiście ciągle nam się budżet równoważy, ale do tej ściany się zbliżamy. I to się bardzo niebezpiecznie już zbliżamy do tej ściany, gdzie to się może nam przestać równoważyć. No i w związku z tym uważam, że powinniśmy szukać jakichś możliwości oszczędności, wybierania właśnie tych inwestycji, które są kluczowe, które są istotne, a rezygnowania z tego, co jest, powiedzmy, jakimś rodzajem, nazwijmy to nadbudowy. Nie chciałbym tutaj użyć takiego bardzo drastycznego terminu, który się nazywa, ale powiem to słowo, restrukturyzacja. Więc lepiej, jeśli my zaczniemy podchodzić do rzeczy sami i zaczniemy szukać tych możliwości, żeby wyjść z tego klinczu finansowego, niż żebyśmy zostali w przyszłości niedalekiej, wydaje się, postawieni, jak to się mówi pod ścianą i zmuszeni niejako do tego. Także nie będę się tutaj odnosił do konkretów, bo jak dobrze wiemy, tych inwestycji zawsze jest za mało, chcielibyśmy więcej, ja sam postulowałem kilka rzeczy, których nie ma w budżecie, no, ale jakieś są i chwała za to, że są.

Podsumowując, no, ja zdaję sobie sprawę, że budżet musi być uchwalony, bo jakkolwiek on by nie był, to bez budżetu nie będziemy w ogóle mogli funkcjonować, dlatego też mimo mojego niezadowolenia z tego budżetu i mimo tych rzeczy, które tutaj wyartykułowałem, a które uważam, że są sprawami ważnymi, bo ja już o tym mówiłem, rok temu też mówiłem o tych sprawach, no,

ale nic się specjalnie według mojego uznania w tym kierunku nie zmieniło, ja się po prostu wstrzymam od głosu. Dziękuję bardzo.”

Wiceprzew. RM L. Daniewski „Dziękuję panu radnemu. Bardzo proszę, pan przewodniczący Dariusz Sadowski.”

Radny D. Sadowski „Dziękuję bardzo. Panie Przewodniczący! Państwo Prezydenci! Pani Skarbnik! Wysoka Rado! Ja może w tej poetyce pana radnego Brzozowskiego, że są w budżecie środki przeznaczone na budowę nowej nekropolii, może nam zaprojektują ładniejszą bramę, także z tego też trzeba się cieszyć, że jesteśmy w stanie realizować takie potrzeby, natomiast chciałem, po pierwsze, pogratulować panu prezydentowi, pani skarbnik, że udało się zbilansować ten budżet, ale jak mawiał klasyk, jest to mniejsza połowa sukcesu, pełen sukces będzie wtedy, kiedy te zapisy, które znalazły się w budżecie i po stronie dochodowej, i po stronie wydatkowej, się spełnią i będziemy mogli zrealizować ten budżet, bo sytuacja i ekonomiczna, i polityczna, i geopolityczna jest w tym momencie tak nieprzewidywalna, że również finanse publiczne mogą ucierpieć, czy zostać zburzone w jednej chwili jednym jakimś posunięciem, które dzisiaj nie możemy przewidzieć. Szczegóły budżetu były omawiane i przez panią skarbnik, i przez moich przedmówców, więc może nie będę w nie wchodził, natomiast, no, jednak prosiłbym o taką elementarną uczciwość intelektualną, bo z jednej strony mówi się o zadłużeniu, o kosztach obsługi zadłużenia, nie podając jednak przyczyn tego, tej rzeczy, mianowicie zadłużenie wzrasta około 15%, ale koszty obsługi zadłużenia wzrastają prawie 300%, więc można powiedzieć, że zadłużenie mamy 170 mln, no ale..., znaczy koszty obsługi zadłużenia 170 mln, ale jak sam pan przewodniczący Piotr Breś stwierdził, w tamtym roku mieliśmy 45, więc nagle zadłużenie nie spowodowało wzrostu kosztów obsługi tego zadłużenia, tylko czynniki zewnętrzne, i wprost mówiąc inflacja i stopy procentowe, i jeżeli nawet założymy, że czynniki zewnętrzne wpłynęły na wzrost inflacji, bo we wszystkich krajach taka inflacja następuje, to nie możemy uciec od jednak tych błędów w polityce fiskalnej i w polityce pieniężnej, które spowodowały, że u nas ta inflacja jest na tak wysokim poziomie, i myślę, że to jest fifty–fifty, po pięćdziesiąt procent ta inflacja mogłaby być niższa, a skutkiem tego jest, że my 120 mln więcej na obsługę zadłużenia będziemy wydawać i tu odwracając argumentację, też uważam, że parę przedszkoli i żłobków z tej kwoty byśmy mogli wybudować, gdyby nie było tak wysokiej inflacji.

I jeszcze refleksja takiej natury – otóż mam nadzieję, że się nie spełni, ale oby to nie był ostatni budżet samorządowy, który przyjmujemy, w tym znaczeniu nawet konstytucyjnym, że przyjmujemy budżet i możemy decydować o wydatkach, inwestycjach samodzielnie, bo następny budżet, jeżeli nic się nie zmieni w zakresie kształtowania finansów samorządów, może być tylko budżetem zarządczym, że będzie on oparty na wydatkach sztywnych i na tych dotacjach, które dostaniemy, a już taka tendencja się niestety zarysowuje, że my nie podejmujemy tutaj decyzji o dużych inwestycjach, dostajemy te decyzje podjęte w Warszawie przez urzędnika, który wybiera sobie projekty, które my zgłaszamy oczywiście, ale decyzja jest podejmowana w Warszawie, na które projekty dostaniemy dofinansowanie. I ja bym się z tego powodu nie cieszył, że rząd nam daje. Rząd powinien, zgodnie zresztą z Konstytucją, zapewnić warunki finansowe dla samorządów tak, żeby samorząd był samorządny, a coraz

bardziej odpływamy jednak w finanse samorządów centralnie sterowane i chyba nikt z nas tutaj na sali, bez względu na to, jakie miejsce zajmuje, nie chciałby być członkiem samorządu, radnym w mieście, w którym, no, *de facto* przyjmuje tylko dokumenty finansowe na zasadzie zaklepania czegoś, co gdzie indziej decyzje zapadły.

Stąd też, mam nadzieję, że odwróci się sytuacja w podejściu do samorządu i kształtowania polityki finansowej państwa, bo tutaj szafowane są, miasto dostało 73 mln dotacji, no, zapominając o tym, że te 300 mln, czy za chwilę 600 mln wyparowało z dochodów, którymi moglibyśmy dysponować i no jeszcze pewne niedopowiedzenie w tym względzie jest, bo ministrowie, zresztą i tutaj padały takie sformułowania, że 13 mld samorządy dostały, otóż, miasto nie dostało udziału w tych 13 mld, bo rząd skierował 6 mld na małe gminy, a 7,8 mld było podzielone między wszystkich i efekt jest taki, że gdybyśmy mieli udział w 13 mld, to byśmy otrzymali tej dotacji 123 mln, a tak gmina na przykład Podewórze, mająca budżet 7 mln, dostała 2 mln, 73 mln, więc ten podział nawet centralnie dzielony nie jest sprawiedliwy.

I ostatnia rzecz. Ja wiem, że te..., już wspomniałem, że pełnia sukcesu będzie zrealizowanie tego budżetu. Ostatnia rzecz, którą uważam za słuszną, jeżeli chodzi o konstrukcję, mianowicie można w tej sytuacji podejść do kształtowania budżetu na zasadzie cięcia wszystkiego, czy większości wydatków tzw. miękkich – nazwijmy to tak – obniżając tym samym poziom realizacji zadań publicznych dla mieszkańców. Uważam, że dopóki można, dopóki nam się budżet spina i licząc na to, że sytuacja finansowa samorządów się poprawi, powinniśmy starać się realizować usługi publiczne dla mieszkańców na poziomie, na który nas stać w tej chwili, i na który nie obniżając poziomu tych usług, myślę, że ten budżet w dużej mierze zabezpiecza poziom, duży standard realizacji poziomu usług publicznych – mówię tu o kulturze, mówię tu o sporcie, mówię tu o polityce społecznej, czy systemie oświaty. Oczywiście dzisiaj mieliśmy tego przykład, dosyć dramatyczny, czyli państwo, którzy przyszli informując nas o swojej sytuacji – mówię tu o domach pomocy społecznej – i trudno się nie zgodzić, że sytuacja jest dramatyczna w domach pomocy społecznej. My, jako samorząd, a pani prezydent tutaj mówiła, że informujemy, powinniśmy naciskać na rząd, żeby zmienił system, który obecnie funkcjonuje, jeżeli chodzi o DPS-y, i to z kilku powodów, mianowicie faktycznie są tam najniższe pensje wypłacane. A dlaczego? Bo system opiera się na jakby trzech filarach finansowych, czyli rodzina płaci, drugi filar to jest dochody emerytalne czy rentowe pensjonariusza, trzeci filar, jeżeli nie rodzina, to samorząd. Dzisiaj to są kwoty astronomiczne, a za chwilę będą przekraczały możliwości słabnących dochodów..., budżetów domowych, 5,5 tys., 6 tys. miesięcznie, rodziny nie będą w stanie realizować takich zobowiązań i ten system po prostu się zawali. Dzisiaj trzeba zwiększyć odpowiedzialność państwa za funkcjonowanie systemu, szczególnie że niestety społeczeństwo nam się starzej, niestety dużo młodych ludzi w przeciągu tych lat wyjechało za granicę, pozostawiając tutaj członków swoich rodzin samotnych. I to będzie olbrzymi problem cywilizacyjny. A z drugiej strony te domy samorządowe, domy pomocy społecznej są narażone na nieuczciwą konkurencję, bo domy prywatne pobierając podobne opłaty, no, oszczędzają na kadrze, oszczędzają na ludziach, oszczędzają na usługach dla nich świadczonych, mamy prawie codziennie takie przykłady. Więc żeby zapewnić godną opiekę

nad tymi osobami, system musi się zmienić, ale należy podkreślić, że to jest przede wszystkim zmiana systemu i zadanie państwa.

Tak, jak powiedziałem, życzę panu prezydentowi, pani skarbnik i nam wszystkim, żeby ten budżet udało się zrealizować. Wiem, że on jest trudny i będzie trudny do realizacji, ale biorąc pod uwagę to, co powiedziałem wcześniej, będę głosował za przyjęciem tego budżetu. Dziękuję bardzo.”

Wiceprzew. RM L. Daniewski „Dziękuję panu przewodniczącemu. Bardzo proszę, pani przewodnicząca Jadwiga Mach.”

Radna J. Mach „Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowna Rado! Panowie Prezydenci! Szanowni Dyrektorzy! Pani Skarbnik! Zabieranie głosu jako już któraś, kolejna osoba jest bardzo trudne, bo tak jak moi przedmówcy powiedzieli, wiele tematów, które chciałam poruszyć, zostały poruszone. Niemniej jednak kilka zdań chciałam dotyczącego najważniejszej uchwały w ciągu roku, jaką jest uchwała budżetowa, kilka zdań powiedzieć.

Proszę państwa, mieszkańcy Lublina słuchają nas i jeśli nie dodamy pewnych informacji, które padły tu, na tej sali, jeśli chodzi o wypowiedź pana przewodniczącego Klubu Prawa i Sprawiedliwości, to mogą mieć ocenę niesprawiedliwą i niewłaściwą. Otóż, ja tylko do jednego aspektu odniosę się. Pan przewodniczący poruszał tematy długu publicznego i analizował okres kilkunastu lat, łącznie z prezydenturą pana prezydenta jeszcze wcześniej Wasilewskiego, natomiast połączył razem wszystkie te 16 lat. I jeśli ktoś słucha tylko samych suchych cyfr, że na początku prezydentury pana prezydenta Wasilewskiego ten dług wynosił, gdzieś tu zanotowałam, ale on był rzędu około chyba 400, czy 300 mln, mniej więcej. Natomiast podając teraz te sumy, ponad 1 mld zł, jest informacją zupełnie niepełną. Po pierwsze – trzeba zauważyć i odnieść się, i porównać dług do całego budżetu, jaki to jest procent, jaki udział tej wartości do całego budżetu dochodów także, które z roku na rok są coraz to wyższe. Właściwym i wiarygodnym współczynnikiem, a może kryterium przekazywania wartości długu byłby wskaźnik procentowy, bo tak, jeśli ktoś usłyszy i porówna tych kilkaset milionów do ogromnej wartości roku obecnego, czy projektowanego 2023, to może być przerażony. Ale prawda jest inna.

Natomiast należy zwrócić również uwagę na fakt następujący: są zadania, które..., zadania własne, które realizuje gmina. I wszyscy dobrze wiemy, że wśród tych zadań bardzo ważnych to są zadania oświatowe, zadania pomocy społecznej, które tak naprawdę stanowią ponad 50% budżetu gminy. I proszę państwa, czy dzisiaj ktokolwiek z nas odważyłby się powiedzieć mieszkańcom Lublina, że nie będziemy podejmować działań, a w tym także właśnie planowanych wydatków dotyczących budowy nowych szkół, czy dotyczących opieki senioralnej? Bo wszyscy wiemy, jak wygląda struktura wiekowa mieszkańców Lublina, choć muszę powiedzieć, że jeżdżąc autobusem, a bardzo często przemierzam się ulicą Aleje Raławickie, i serce buduje mi się każdego dnia, kiedy obserwuję Lublin pełny młodych ludzi, studentów, młodzieży, i to jest wielka wartość naszego miasta. Ale także musimy pamiętać, że mamy około 25% mieszkańców, którzy są w tym wieku 60+.

Chciałam z tego miejsca bardzo gorąco podziękować pani prezydent Lipińskiej za utworzenie kolejnego Klubu na osiedlu Czechów Północny, na także

zgody zwiększania liczby uczestników Klubów już funkcjonujących. Proszę państwa, informacja, którą zawiera projekt budżetu, iż około 16% wydatków to są inwestycje, jest w dzisiejszej dobie bardzo dobra. Ja, czytając o budżetach, o projektach innych miast, czytam, że te wydatki w niektórych miastach są o wiele mniejsze, więc my, jako miasto Lublin, co też widać, o czym mówią wszyscy, którzy przyjeżdżają po latach, o czym mówią także nagrody, które otrzymuje Lublin, wyniki różnych konkursów, w których bierzemy udział jako Gmina Lublin tego dowodzą. Lublin się rozwija, choć zawsze jest tak, że chcielibyśmy, żeby były możliwości i szanse większych dochodów budżetu tych naszych własnych, jak i również dochodów zarówno z funduszy rządowych i unijnych. Niemniej jednak jesteśmy w takiej sytuacji i jakoś radzić sobie musimy.

Jeżeli chodzi o oświatę, chciałam powiedzieć, że mamy za sobą inwestycje – nie tak dawno oddaną Berylową, budowa szkoły na Felinie, budowa pawilonu, który już został oddany przy Sławinkowskiej i mamy plany, ujęte inwestycje dotyczące budowy, rozbudowy, bo tak mówiliśmy, że nie będzie to zupełnie nowy obiekt, tylko forma filii, ale to nie jest najistotniejsze, jeśli chodzi o Węglinek, bądź ulica Majerankowa, że wszyscy wiemy, że jesteśmy zmuszeni, mimo że mamy sytuację oto taką, iż szkoły, czyli placówki oświatowe, które funkcjonują w centrum Lublina, bo jeszcze lat temu kilkanaście liczba mieszkańców w śródmieściu była zdecydowanie większa i inna struktura osób zamieszkujących w tym rejonie. Natomiast miasto zmienia geografie, zarówno jeśli chodzi o inwestycje budynków, osiedli wielomieszkańczych, jak i również geografie zamieszkiwania... - **(Głosy z sali „Jadzia, kończ...”)** - ...i musimy pamiętać o tym, że tam, gdzie są rodziny, gdzie żyją, gdzie mieszkają, tam muszą być przedszkola, szkoły, a nawet także żłobki, choć po rozmowie z panią prezydent, i wiem na pewno, że tak jest, jeśli chodzi o żłobki, to mamy, możemy powiedzieć – umiarkowanie zaspokojone potrzeby dotyczące miejsc w żłobkach.

Ale proszę państwa, poza tymi inwestycjami, które są, chcielibyśmy więcej, ale możliwości są takie, jakie są. Pragnę jeszcze prosić, panie prezydencie, żebyśmy jednak znaleźli zarówno lokalizacje ze środkami na funkcjonowanie punktu przyjęcia mieszkańców na dzielnicy Czechów, nie byłoby większego problemu. Niemniej jednak bardzo proszę, żeby o tym pamiętać. Podejmowaliśmy wiele działań, wizje lokalne były, niemniej jednak mieszkańcy nadal bardzo proszą o taki punkt, bo Czechów, podobnie jak LSM, są to dwie dzielnice, tak zwane spółdzielcze, bo my nazywamy, gdzie głównie zamieszkują mieszkańcy starsi, i oni bardzo potrzebują takich punktów.

Dziękuję za te inwestycje, które zostały wprowadzone w ramach autopoprawy. Również chciałam podziękować, że wreszcie będą ocieplane placówki oświatowe, o których kolega tutaj radny Marcin Bubicz także wspominał, chociażby Przedszkole nr 75, IV Liceum, V Liceum, w ramach Budżetu Obywatelskiego budowane boiska i nie tylko, w ramach budżetu również ze środków Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na co pozwala obecnie prawo, bo kilka lat temu takich możliwości nie było, a są to duże środki.

Ja jeszcze jedno zdanie na koniec, proszę państwa. Spora suma – 10 mln – jeżeli chodzi o Europejską Stolicę Młodzieży, ale proszę państwa, jeżeli my, miasto Lublin jesteśmy spostrzegani jako jedno z największych, nie największe, ale jedno z największych miast akademickich, gdzie około 60% młodzieży w szkołach średnich naszego miasta to młodzież spoza Lublina, to cieszymy się,

że taki tytuł uzyskaliśmy, niezależnie od tego, czy ten finansowy wynik ostatecznie będzie dla nas pozytywny. To będzie pracować latami, i mam nadzieję, że później, jeśli zsumujemy realizowane zadania, które będą właśnie prowokowały do tego, by one były tutaj, w naszym mieście realizowane, zrekompensują nam ten wydatek.

Ja osobiście zagłosuję za tym budżetem, za tą uchwałą, życząc, żebyśmy mogli zrealizować, bo obawy i wątpliwości zawsze są. Nie wiemy, co będzie z inflacją, a możemy również spodziewać się, że mogą być zmiany, które mogą nam w jakimś procencie burzyć tę naszą najważniejszą uchwałę, którą dzisiaj podejmujemy. Dziękuję.”

Wiceprzew. RM L. Daniewski „Dziękuję pani przewodniczącej. Bardzo proszę, pan radny Piotr Popiel.”

Radny Piotr Popiel „Dziękuję bardzo. Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowny Panie Prezydencie! Panowie Prezydenci! Pani Skarbnik! Szanowna Rado! Szanowni Państwo! Największa uchwała – tak można by powiedzieć – w ciągu roku. Co niektórzy mówią – najważniejsza. Ja, przepraszam, nie podzielam tego poglądu i nie podzielałem od wielu lat. A dlaczego? Dlatego, że praktycznie co miesiąc później zmieniamy, zmieniamy tę uchwałę budżetową. Oczywiście trzon, szanowni państwo, jak był stały od wielu lat, on dalej będzie stały. Tutaj nic się, szanowni państwo, nie zmieniło i dalej ta oświata w największym stopniu będzie konsumować nasz budżet, i myślę, że tu zmian większych na przestrzeni kilku najbliższych lat spodziewać się nie można.

Wysłuchując się w państwa wypowiedzi, no, mógłbym odnieść wrażenie, że zachwalaniu budżetu nie było końca. Oczywiście chyba wszyscy na tej sali zdajemy sobie sprawę, i tak jak pan prezydent już wielokrotnie mówił, że ten budżet, no, niestety nie będzie jednym z najmocniejszych, a wydatki, no, niestety będą po raz kolejny większe od dochodów. Żadna to nowość, szanowni państwo, ale pewna umiejętność w zarządzaniu jednak tutaj powinna wybrzmieć, bo trudno, szanowni państwo, w dobie kryzysu jednak nie pochylić się nad pewnymi zadaniami, które wydaje się, że powinny poczekać. A jednak należałoby wskazać na takie wręcz błahe, które systematycznie są niedofinansowane. O ile w dniu dzisiejszym słyszałem niejednokrotnie o deficycie obiektów sportowych, o tyle, szanowni państwo, mogę powiedzieć, że na przestrzeni wielu lat, no, niestety deficyt nowych dróg, deficyt dróg dobrej jakości niestety jest główną bolączką naszego miasta. I bez względu na to, jakie kolejne działania byśmy podejmowali, to trzeba wyraźnie zaznaczyć, że ten nakład środków finansowych na tę twardą infrastrukturę niestety musi być dalej znaczący. I dziwi mnie trochę, że co niektóre osoby chciałyby to podważać. Nie ukrywam, szanowni państwo, że ten miód, który tutaj słyszałem, który wylewał się z ust niektórych osób, no, czasami, przepraszam, ale wydaje się być zbyt słodki, bo co mają powiedzieć rodzice, którzy domagają się u radnych, aby w szkole podstawowej, jednej, czy drugiej, bo już z kilkoma miałem do czynienia, domagają się tego, aby papier toaletowy powrócił. No, niestety, proszę państwa, no tak jest, ja nie mówię tego z radością, no, po prostu jest to towar widocznie deficytowy, skoro to się powtarza w kilku placówkach. Nie jestem, szanowni państwo, zdania, żeby to był temat przewodni w dniu dzisiejszym, natomiast jest pewna rozbieżność, rozbieżność w tych działaniach, które obserwujemy, bo w jaki sposób

mam pogodzić ten argument wyływający ze strony rodziców dość często, z przekazywaniem, no, za chwilę kolejne 100 tys. zł na Galerię Labirynt zostanie wydane. Ja, proszę państwa, nie potrafię tego zrozumieć. Są zadania, które gmina obligatoryjnie powinna realizować. I tylko chodzi o to, że ustawodawca nie doprecyzował, w jakim stopniu powinniśmy to robić. I tu jest to pole manewru. Bo przypomina mi się inwestycja, która miała miejsce, to proszę wybaczyć, pan prezydent Artur Szymczyk może mnie skorygować, ale bodajże w tamtym roku, albo dwa lata temu, chodzi o fotowoltaika w MPWiK-u. Proszę państwa, jak ja usłyszałem, że tego typu działania są podejmowane, to bardzo się ucieszyłem, bo wiedziałem już wtedy, że te środki finansowe zainwestowane w to zadanie będą się z natury rzeczy zwracać. I tak samo, proszę państwa, obecnie szkoły podstawowe w innych częściach naszego kraju już od kilku lat miały tę fotowoltaika wprowadzoną w ramach różnych programów. Ja nie chcę tego oceniać w tym momencie, czy u nas to było możliwe, czy nie było, aczkolwiek ktoś dostrzegał takim okiem typowo gospodarczym, że jednak nakłady finansowe na placówki oświatowe po stronie wydatków trzeba w jakiś sposób zmieniać. No, jest to, proszę państwa, w dobie kryzysu energetycznego działanie jak najbardziej zasadne. Nie rozumiem, dlaczego do dnia dzisiejszego nie pochyliliśmy się nad tym tematem. Nie wiem, czy to jest możliwe, ale wiem tylko tyle, że te środki finansowe, które musimy przeznaczać jako gmina, no, rzeczywiście po stronie wydatków bardzo mocno tutaj oddziałują na nasz budżet.

Pan przewodniczący Piotr Breś w dniu dzisiejszym, za co serdecznie dziękuję, podniósł bardzo ważny aspekt, aspekt zatrudniania nowych osób, osób, które są, miałyby wspomóc Urząd Miasta Lublin, czy inne spółki, czy podmioty podlegające pod miasto. Panie prezydencie, niech to padnie z moich ust, bo nie sądzę, że ze strony koalicji taki głos by wybrzmiał. Pracownicy Urzędu Miasta Lublin czują się bardzo mocno, że tak powiem, rozgoryczeni dochodami. I myślę, że to nie tylko w tym sektorze, bo to w wielu, wielu miejscach obecnie tak się dzieje, natomiast mam wątpliwość, panie prezydencie, czy rzeczywiście zatrudnianie nowych osób jest w tym momencie merytorycznie uzasadnione, bo wiem tylko tyle, że coraz więcej osób bardzo dobrze merytorycznie przygotowanych zaczyna niestety mówić o tym, że ich uposażenie jest niewiele mniejsze, niewiele większe, przepraszam, od minimalnego. Nie stać nas, panie prezydencie, na to, żeby wydziały naprawdę te twarde, te merytoryczne, żeby traciły fachowców. Uważam, panie prezydencie, że nas na to nie stać. Czy byłyby w stanie przyjąć większy zakres obowiązków wraz ze zwiększonym wynagrodzeniem, to pole do dyskusji. Ale wiem tylko tyle, panie prezydencie, że takich osób merytorycznych w Urzędzie Miasta Lublin, których potrzebujemy, takie osoby mamy i te osoby naprawdę powinniśmy chronić przed podjęciem decyzji o zmianie pracy zawodowej. Ta zwiększona rotacja, bo to, proszę państwa, to, no, ja to widzę, wielu fachowców, rzeczywiście dobrych fachowców odeszło, odeszło. Pan prezydent ogólnie jako gospodarz Urzędu Miasta Lublin w mojej ocenie powinien rzeczywiście bardzo realnie spojrzeć chłodnym okiem na to, co się dzieje faktycznie z kadrą kierującą naszym miastem, bo w mojej ocenie wygląda to niestety już w tym momencie źle.

Padło, szanowni państwo, tutaj też takie sformułowanie, przepraszam, bo *ad personam* nigdy tego nie chcę stosować, że mieszkańcom żyje się dobrze. No, mam trochę, nie wiem, może inne grono społeczne osób, może, ale przypuszczam, że chodzą do tych samych radnych reprezentujących ten sam okręg,

bo wiem o tym, że chodzą, bez względu na to, czy koalicja, czy opozycja, i wskazują, wskazują, szanowny panie prezydencie, że, no, nie jest tak słodko. Ja już tu wielokrotnie przypominałem taki..., jedną taką małą ulicę, gdzie jest problem z kanalizacją. Ja nie będę może już przez pół godziny mówić o ulicy, starej części ulicy Nałkowskich, ale tylko przypomnę – w 2011 roku dokładnie w grudniu Rada Miasta Lublin podjęła decyzję, aby zacząć opracowywać dokumentację; 11 lat, proszę państwa, minęło od momentu wystartowania tego zadania, i teraz mam wątpliwości po wypowiedziach pana prezydenta, czy rzeczywiście to będziemy realizować i w jakim stopniu. O ile te działania w tym roku, które zostały podjęte w zakresie miejscowych, że tak powiem, udogodnień utwardzenia terenu ja oceniam pozytywnie, o tyle nawet jeśli w przyszłym roku ta ulica by została ułożona, czy destruktem nawet, bo tu już o tym nie mówię, czy raczej asfaltem bitumicznym, to mam wątpliwości, panie prezydencie, co będzie dalej. A dlaczego o tym mówię? Bo przypomnę, że projekt Budżetu Obywatelskiego nie przeszedł oceny formalnej i nie pozwolono na to, aby można było tym ludziom zrealizować oświetlenie, bo mamy gotowy projekt. I to, proszę państwa, jest kolejny temat. Z Budżetem Obywatelskim jednej, drugiej, kolejnej edycji jest problem, którego my tutaj nie potrafimy sobie w jakiś sposób uporządkować. Są zadania nie zrealizowane do dnia dzisiejszego. I nawet w dokumentach, poprosiłem tak à propos o opinię moich wniosków, i dziękuję, panie prezydencie, bo mam, no, może niekoniecznie to dobry moment żeby to aż tak rozgrzebywać na części pierwsze, ale jeśli w tym dokumencie zaakceptowanym przez pana prezydenta znajduje się informacja, że zadanie, na przykład tutaj projekt M-33 gdzieś tam wokół Sygnału, że będzie realizowany, a w dniu wczorajszym słyszę na Komisji Gospodarki Komunalnej, że no, niestety uwarunkowania, no to przepraszam, albo realizujemy, albo nie realizujemy do wysokości środków. Tak, jestem tego zdania, do wysokości środków, ale nie można, proszę państwa, postępować w ten sposób, że najpierw mieszkańców zachęca się do głosowania, a później tych projektów się nie realizuje. To jest nieuczciwe, to jest bardzo mocno nieuczciwe. Tak samo wnioski, które są kierowane przez nas, panie prezydencie, przez nas, jako radnych, i bez względu na to, czy opozycji, czy koalicji, jeśli te wnioski trafiają do pana prezydenta i później mam informację, że jedno, drugie, trzecie zadanie pan prezydent uznaje za niezasadne, to uważam, że coś jest źle. Bo nie może być tak, że przez kilka lat i rady dzielnic, i my apelujemy o realizację poszczególnych zadań, a później to przechodzi bez echa, ale jest jednak adnotacja, że to zadanie jest niezasadne. W przypadku, panie przewodniczący, przepraszam, absolutnie nie *ad personam*, pani przewodnicząca zgłosiła przed chwilą konieczność, tak to zrozumiałem, budowy Biura Obsług Mieszkańców na Czechowie. Ja utworzenie, panie prezydencie, takiego biura domagałem się tam, znaczy prosiłem, tak, kilkakrotnie i jest wpisane, że to zadanie jest niezasadne. Więc teraz albo wypracujemy sobie model współpracy, gdzie rzeczywiście będzie tak, że nasze wnioski przed jakąkolwiek dyskusją, już nie mówiąc, że w dniu dzisiejszym dyskusją polityczną zostaną przedyskutowane merytorycznie, albo będzie po prostu znowu..., no, znowu co – debata czysto polityczna, bo akurat PIT i CIT jest mniejszy? Boli mnie – już będzie, już kończę – boli mnie, proszę państwa to, że mamy piękny Zalew Zemborzycki, boli mnie to, że pan prezydent w tym momencie, jak by to powiedzieć, troszeczkę tak chce uciec od tego zadania, bo ta perła, perła naszego miasta musi być, że tak powiem, procedowana nie tylko przez..., w biurze Państwowego Gospodarstwa

Wody Polskie, ale również i u nas. Jeśli jest, proszę państwa, problem rewitalizacji tego Zalewu, to chciałbym, żeby rzeczywiście to było na kilku płaszczyznach realizowane, a odnoszę się tutaj do tego, co dostałem w tym dokumencie. Jeśli będzie wola, to będę to dalej z państwem procedować, natomiast apeluję, panie prezydencie, bo to wstyd, żeby na zimę zabierać toalety. To jest obraz naszego miasta. Ja pytam po raz kolejny, panie prezydencie, gdzie osoby w zimie chodzące naprawdę setkami mają pójść się załatwić? To jest obraz naszego miasta?

Przykro mi, proszę państwa, że w ten sposób kończę kolejną dyskusję nad budżetem miasta Lublin. Wierzę, tak samo jak i wy, że część zapisów uda się zrealizować, na ile, czas pokaże, obyśmy nie mieli sytuacji takiej, jak w lutym, z terenu Ukrainy przeniesione na Polskę. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Pan przewodniczący Daniewski zapowiadał, że teraz będzie kolej na pana prezydenta, ale widzę, panie prezydencie, jeszcze się zgłaszają mieszkańcy naszego miasta, także jeśli nie usłyszę sprzeciwu, to udzielę głosu przedstawicielom kultury. Sprzeciwu nie widzę, bardzo proszę, jedna z osób. Proszę o wypowiedź. Przypominam, że jest to debata budżetowa.”

Przedstawicielka pracowników kultury „Dzień dobry państwu, jesteśmy pracownikami Ośrodka Brama Grodzka – Teatr NN w Lublinie, instytucji kultury o renomie międzynarodowej, a jesteśmy tak niedoceniani tutaj, w tym mieście. Nie wiem, czy dyrektor, jak tutaj słyszę głosy, myślę, że to też zależy od jednak miasta, które obiecało, że byliśmy założeni trzydzieści lat temu i mieliśmy płacami dobić do Centrum Kultury, a my cały czas jesteśmy na szarym końcu i w tym roku średnia wynagrodzenia w naszej instytucji wynosi 3.700 zł brutto, bardzo duża część załogi ma po prostu najniższą krajową, od lat i miasto, i dyrektor obiecuje nam podwyżki, tych podwyżek nie ma, ale to też nie są najważniejsze problemy w naszej instytucji, tych problemów jest bardzo dużo i prosimy zwrócić uwagę na to, co się dzieje, o czym alarmujemy już od dawna. Od ponad roku próbowaliśmy rozmawiać z miastem, z dyrektorem i żaden głos jakby nasz nie został usłyszany, dlatego zdecydowaliśmy się na mocniejsze kroki, które daje nam prawo, postanowiliśmy otworzyć spór zbiorowy w naszej instytucji, żeby środkami formalnymi w jakiś sposób zmusić państwa i naszego dyrektora do rozwiązania tych wszystkich problemów. Postulatów jest u nas sześć, są to postulaty płacowe, są to postulaty związane z przyjęciem regulaminów wynagradzania, regulaminu organizacyjnego. Tych regulaminów nasza instytucja aktualnych nie posiada i jest nam bardzo ciężko, jako pracownikom, takie regulaminy wymóc na pracodawcy. Chodzi też o warunki socjalne i naprawdę proszę zwrócić uwagę, jaką jesteśmy instytucją. Miasto, inne instytucje kultury pracują na wypracowanych przez nas materiałach, a państwo nas nie docenia jako pracowników, jako bardzo ważnej instytucji kultury, więc zgłaszamy się do was z prośbą o rozpatrzenie naszej sytuacji i wzięcie pod uwagę tego w budżecie, ponieważ były obiecanie nam, i prezydent, i dyrektor, że jakby podwyżki są możliwe, i że zwróciliście państwo na nas uwagę, że faktycznie jesteśmy na szarym końcu, ale budżet wcale tego nie pokazuje. Cały czas teraz, jeśli jest podwyżka brana pod uwagę, w budżecie planowana, jesteśmy traktowani tak samo, jak

inne instytucje kultury, a znajdujemy się na samym końcu zarobków w instytucjach kultury. Jeśli państwo chcą, mogę tutaj państwu przekazać, bo mam też jakby te wyliczenia, jak w instytucjach kultury, jak to się plasuje. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję. Drodzy państwo, ja rozumiem, że wszyscy radni, którzy chcieli się wypowiedzieć, już głos zabierali i wypowiedź pana prezydenta będzie wypowiedzią kończącą debatę budżetową. Bardzo proszę, panie prezydencie, o zabranie głosu.”

Prez. K. Żuk „Panie Przewodniczący! Wysoka Rado! Może jedna uwaga odnośnie państwa tu obecnych z naszej instytucji kultury. Pani prezydent Beata Stepaniuk-Kuśmierzak spotykała się z państwem, pan dyrektor operacyjnie ma z wami rozmawiać, jako oczywiście pośrednicy między wami a dyrektorem, wszyscy tu wiemy, że instytucja kultury jako osoba prawna w tym konkretnym przypadku musi rozwiązać problem w relacji pracodawca – pracobiorca, czyli jak wyczerpiecie formułę, w której rozmowy z dyrektorem nie prowadzą do żadnych uzgodnień, a tak się stało, wówczas pojawia się dopiero nadzorujący wydział, czyli pan dyrektor Michał Karapuda i pani prezydent, która kulturę ma w swoim zakresie odpowiedzialności. W związku z powyższym te rozmowy z ich udziałem toczyć się będą, jeśli taka potrzeba będzie.

Co do budżetu, nie oczekujcie państwo, że będziemy decydować o waszych wynagrodzeniach, bo nie mamy do tego podstaw prawnych. To, o czym rozmawiamy, czyli budżet na poziomie pozwalającym na te regulacje, to jest coroczna oczywiście dyskusja dotycząca wielkości kwot wprowadzanych do was i realizacji różnych projektów, i to jest prawdą, że państwo powinniście te regulacje mieć tak, jak się dokonały one w innych instytucjach kultury. To, co dzisiaj zapewniamy zarówno wszystkim pracownikom Urzędu, jak i jednostek organizacyjnych, to ta, można powiedzieć, inflacyjna podwyżka o 500 zł na etat od 1 stycznia, plus oczywiście wysługa. I w związku z powyższym jakby ta korekta, ona do was przychodzi wraz z budżetem, który dzisiaj zostanie uchwalony, natomiast to, co dotyczy tego roku i poprzednich, to oczywiście w tym wymiarze, o którym mówię, z rozmów z udziałem pani prezydent i pana dyrektora wyjaśnicie i pana dyrektora Karapudy, wyjaśnicie państwo sobie w szczegółach, co powinno być, a nie stało się, albo co nie mogło być, a państwo tego oczekiwaliście, bo to też jest i taki wariant. Jednocześnie chciałem, odpowiadając na początek, bo ja rozumiem z pani wypowiedzi, rozumiem, że emocje mają to do siebie, że nie zawsze się analizuje to, co się mówi. Nie mówcie państwo, że jesteście niedocenianą instytucją kultury, bo my wiemy, co robicie, wiemy, jak ważni jesteście dla wizerunku miasta, jak ważną realizujecie działalność, i generalnie rzecz biorąc, to wielokrotnie podkreślaliśmy, jesteście też chlubą miasta, i to jest... - (**Głos z sali** – wypowiedź nieczytelna) – No, ale niech pani nie mówi tego do mnie, niech pani rozmawia o tym z dyrektorem, a jeszcze raz podkreślam – prezydent nie określa państwu wynagrodzeń. Nie jesteście taką jednostką organizacyjną, jak Zarząd Dróg i Mostów, czyli jednostką budżetową, jesteście osobą prawną, i w tej formule trzeba znaleźć rozwiązania, dlatego w tej chwili z udziałem pani prezydent i pana dyrektora rozmawiajcie ze swoim dyrektorem o rozwiązaniu tego problemu, który tu prezentujecie, a o którym od już jakiegoś czasu wiemy. Więc przyjmujemy państwa stanowisko do wiadomości,

a pokazuję państwu, jak dalej powinniście postępować z udziałem tu przedstawicieli władz miasta.

Teraz, odpowiadając na część oczywiście zagadnień związanych z dyskusją budżetową, tak wykorzystując może również to, co przed chwilą powiedziałem, w odpowiedzi panu radnemu Popielowi – niech pan nie oczekuje, że mając dyrektorów szkół, którzy są odpowiedzialni za zaopatrzenie, na to dostają pieniądze, na to mają pozakładane dodatkowe możliwości generowania środków w ramach dochodów własnych, że będziemy tu dyskutować o kupnie papieru toaletowego. Bo jeśli dyrektor nie potrafi zadbać o higienę, to powinien się podać do dymisji i tu trzeba na twardo to sobie powiedzieć. Jeśli będziemy rozmawiali o wykonywaniu przez nas tych zadań, za które ktoś bierze pieniądze w szkołach, no to pojawia się natychmiast pytanie – po co ten dyrektor. Proszę powiedzieć, gdzie brak, my wobec tych dyrektorów wyciągniemy konsekwencje, bo oni powinni wiedzieć, po co są dyrektorami.

Kwestia toalet – dokładnie to samo. Zwrócił pan na to uwagę, zwrócimy się jeszcze dzisiaj do zarządu MOSiR-u, bo on za to odpowiada i też z budżetem proszę tego nie wiązać, bo to trochę żenujący temat, że dzisiaj o tym musimy rozmawiać. To jest czysto interwencyjna sprawa.

Proszę państwa, mamy pewien dylemat, jak co roku, to znaczy ci, którzy popierają prezydenta, są za, ci, którzy są w opozycji, są przeciw, i to trzeba jakby przyjąć za oczywistą, tyle tylko, że pozwólcie państwo odnieść się, miałem tego nie mówić, ale jednak powiem, że odnieśmy się do pewnych kwestii, które pan przewodniczący Klubu Prawa i Sprawiedliwości wypowiedział, czy tak jak pan radny Marcin Nowak mówiąc o półprawdach w odniesieniu do niektórych wypowiedzi, czy też po prostu o nieprawdach, i w tym kontekście tylko postaram się wypowiedzieć, nie kwestionując prawa każdego radnego do krytykowania i tego dokumentu, i krytykowania działań, które podejmujemy. Ale jeśli mówimy o uchwałach budżetowych, to przypomnijcie sobie państwo – odkąd, właściwie chyba po pierwszej, w pierwszej kadencji jeszcze tak nie było, ale już od drugiej kadencji, w której uczestniczę, wszyscy jesteście przeciwko temu budżetowi. Czyli skracając, jesteście przeciwko inwestycjom, jesteście przeciwko rozwojowi. Popęlnię nadużycie, ależ oczywiście, bo jeśli politycznie głosujecie przeciwko budżetowi, to nie oznacza, że jesteście przeciwko tym inwestycjom, które realizujemy zgodnie ze strategią. Podpowiadam, że takie myślenie i takie wypowiedzi, które pan przewodniczący tu zastosował, pozwalają w drugą stronę odbić piłkę podobnie wypowiadając się. W związku z powyższym, kilka, myślę, oczywistych prawd dla wszystkich, ale ważnych, żeby to wybrzmiało w stosunku do tych, którzy słuchają, bądź przeczytają protokół. Po pierwsze – w tym okresie, w którym jesteśmy tu wspólnie, miasto zrealizowało rekordowe wydatki na infrastrukturę. O tym wielokrotnie mówimy, bo pokonanie tej luki infrastrukturalnej było warunkiem dynamicznego, szybkiego rozwoju miasta i musieliśmy tę dziurę w ziemi zrobić i ją zasypać, tak? Czyli inaczej mówiąc, te około 6 mld zł wydanych, bądź jeszcze wydawanych środków przeznaczyliśmy na niezbędną infrastrukturę techniczną i społeczną, budującą nie tylko tę jakość życia, ale wręcz potencjał konkurencyjności naszego miasta, bo o tym też musimy mówić, jeśli chcemy przyciągać inwestycje. Z tego połowa to są fundusze europejskie. Jeśli teraz popatrzymy na pozostałe źródła finansowania, no to mniej więcej też po połowie, czy może z mniejszą częścią w postaci nadwyżek operacyjnych,

jako własnego źródła, i właśnie przychodów zwrotnych, czyli finansowane te inwestycje długiem. Ten dług, generalnie rzecz biorąc, związany jest cały czas z inwestycjami i jeśli przez te prawie dziesięć lat, czy już więcej, ponad dziesięć lat, jak jesteśmy razem, mamy jedną piątą, tak średnio rzecz biorąc, środków budżetu miasta przeznaczanych corocznie na inwestycje, to w każdym przypadku do tych inwestycji, żeby pozyskać środki unijne, trzeba było mieć wkład własny i oczywiście również te inwestycje były znacznie większe, niż nadwyżki operacyjne. W związku z powyższym ten dług się pojawia jako sposób naturalny źródła finansowania inwestycji. No, i teraz proszę mi odpowiedzieć na pytanie – czy mieliśmy tego nie robić? Czy nie mieliśmy realizować stosownie do zapisów programów unijnych tej infrastruktury sportowej, którą mamy wybudowaną? Stadion można było budować tylko w pierwszym okresie programowania, wykorzystaliśmy, został wybudowany przy aktywności tutaj również Zarządu Województwa, który pozwolił nam pozyskać dodatkowe fundusze europejskie. Basen olimpijski finansowany również przy udziale obligacji przychodowych, nota bene za chwilę się już ten dług zakończy, bo wykupujemy regularnie – chyba jeszcze z rok, pani skarbnik, tak – mamy, czyli można powiedzieć, emitując 40 mln obligacji przychodowych i pozyskując środki z budżetu państwa, mamy dzisiaj obiekt, z którego jesteśmy dumni, a który oczywiście musimy utrzymywać i po to ta część komercyjna, żeby utrzymać basen olimpijski, na który przyjeżdżają właściwie chętnie wszyscy seniorzy, bo jest to najszybszy basen, na którym łatwo, może inaczej, na którym łatwiej uzyskiwać dobre wyniki, zwłaszcza nominacje olimpijskie.

Jak popatrzymy na te i inne przykłady, to generalnie można powiedzieć tak: że przez ten okres dług wzrósł ponad 1 mld zł, ale majątek zwiększył się dwukrotnie. Dzisiaj wartość naszego majątku około 6,5 mld zł. Każda złotówka długu tworzyła wartość majątkową ponad 3 zł, czyli mamy tutaj określoną korelację w tym ekonomicznym, czy efektywnościowym wymiarze, choć nie zawsze da się to wprost pokazać, no bo mamy nie budować szkoły? Bo tutaj też padło to, że szkoły budujemy z długu. Ale myśmy tu cały czas mówili – nie ma źródła finansowania innego, niż dług, bo nadwyżki operacyjne i tak zostały przypisane do szeregu innych inwestycji, więc finansowanie wszystkich obiektów oświatowych oparte były o środki własne z nadwyżek operacyjnych niewystarczających, żeby można było to budować, plus dług. Ale zaspokajamy potrzeby mieszkańców, myślę, że nie muszę tu mówić, w sposób, potrzeby jedne z najpilniejszych, w sposób oczywisty.

Kwestia tej krytyki, którą obserwujemy w mediach i w dyskusji, jak na portalach można czytać z hali wielofunkcyjnej z funkcją stadionu żużlowego, czyli jakby z tą funkcją, która jest potrzebna, żeby można było zaspokoić oczekiwania kibiców, ale też i wymogi tej spółki Ekstraligi żużlowej, która nam po prostu w tej chwili przystawia pistolet do skroni, w wielu zresztą przypadkach jest taki i z innymi związkami sportowymi. Nie jest możliwe i nie było możliwe modernizować stadion przy Zygmuntońskich. Po pierwsze – nie można go wobec jednoznacznego stanowiska konserwatora zabytków podwyższyć w taki sposób, żeby zaspokoić oczekiwania kibiców, to nie byłoby te 18, czy 19 tys., jakich się spodziewamy przy tej nowej inwestycji, i po drugie – to by oznaczało, że na dwa lata zawieszamy działalność sportową w tej dyscyplinie. Proszę dzisiaj powiedzieć kibicom, że te minione dwa lata, tych dwóch lat nie byłoby, nie byłoby tych dwóch ważnych tytułów i tego poziomu sportowego. Czyli inaczej mówiąc, jeśli

nawet pan przewodniczący mówi, że nie jest przeciwny, to wypowiadając się w taki sposób, jest pan po tej samej stronie, przy całym szacunku dla wypowiedzi młodego pana -----, jak on, czyli jesteście przeciwni budowie stadionu, czy hali wielofunkcyjnej z funkcją stadionu żużlowego, bo te wypowiedzi pana tego właśnie dowodzą. Więc też podpowiadam, żeby tego nie robić, bo ja wiem, że jak tu jesteśmy, wiemy o tym wszyscy, że gdzieś sukcesywnie musimy tworzyć tę infrastrukturę i że ten skrót myślowy, który bym użył, byłby też niesprawiedliwy, więc podpowiadam – starajmy się tonować te wypowiedzi, bo jeśli one mają mieć ten wymiar polityczny, okay, ale one idą w eter i odbierane są właśnie tak: przeciwnicy – zwolennicy. I trzeba wiedzieć, jacy jeszcze są przeciwnicy, żeby się z nimi specjalnie nie utożsamiać, bo są tacy, którzy generalnie najchętniej nie widzieliby żadnej infrastruktury sportowej w tym mieście.

Ja oczywiście przyjmuję złośliwości dotyczące Zalewu, ale chciałem znowuż tylko powiedzieć o faktach. W 2018 roku przy naszym proteście ówczesny pan wojewoda odebrał nam Zalew w toku realizowanej przez nas inwestycji. Chciałem przypomnieć, że wydawaliśmy 14 mln na rozbudowę tamy, zapory głównej, czy bocznej tej zapory i przepompowni, i te 14 mln nie zostało nam zwrócone przez Wody Polskie, tylko w części, i to niewielkiej. W związku z powyższym tak naprawdę powinniśmy wejść zapewne na drogę sądową, nie robiliśmy tego z innych powodów, chcieliśmy ułożyć sobie relacje tak, jak panowie tu mówią, z Wodami Polskimi, żeby wspólnie spojrzeć na tę przyszłość. Efekt, powiedziałbym, żaden, od 2018 roku trochę czasu minęło, macie państwo widoczne działania Przedsiębiorstwa Wody Polskie? Nie. Po tylu latach doszli do tego samego wniosku, który mieliśmy po konferencji organizowanej przez nas w dwa tysiące chyba siedemnastym, albo szesnastym roku, że oczyszczenie wymaga zdjęcia tego namułu. Jakby zlecenie, opracowanie koncepcji i wniosek taki, który przekazaliśmy wraz z dokumentacją, to jest, można powiedzieć, efekt zarządzania Zalewem przez Wody Polskie, a drugi, i o tym sobie też musimy powiedzieć, bo trzeba również widzieć skutki tych zmian ustawowych – o ile płaciliśmy za odprowadzanie wód niecały 1 mln, to dzisiaj płacimy między 8 a 10 mln. Więc jeśli teraz mówimy o fiskalnym aspekcie, to proszę bardzo, dziesięciokrotnie więcej musimy płacić w wyniku takiego, a nie innego umocowania Wód Polskich, oczywiście ustawowo. Nadal chcemy współpracować i widzimy potrzebę tej współpracy, tyle tylko, że nie w każdej jakby dzisiaj sytuacji znajdziemy tam partnera.

To, co jest też istotne, a dotyczy wypowiedzi pana przewodniczącego odnośnie dywidend ze spółek. Pobieranie dywidendy nie oznacza dodatkowego opodatkowania. To wymaga skorygowania, bo w eter znowuż idzie, że tutaj nakładamy jakieś dodatkowo paropodatki na mieszkańców. Dywidenda wypłacana jest z zysku netto, a zatem już po jego opodatkowaniu i może ona być wypłacona, może zostać i zasilić kapitał zapasowy, czy rezerwowy, z myślą o finansowaniu dalszych inwestycji. Ta dywidenda w część i była pobierana, w części nie była pobierana, stosownie do potrzeb inwestycji miasta korzystaliśmy z tych dywidend, bo co budowaliśmy? Budowaliśmy również infrastrukturę wodno-kanalizacyjną w drogach, które przekazywaliśmy MPWiK-owi, a na tej infrastrukturze MPWiK mógł zarabiać później, więc sprawą oczywistą było, że trzeba było wziąć dywidendę, bo po co ten pieniądz ma leżeć na koncie w banku, w którym to konto MPWiK ma, a jednocześnie mamy z kredytu finansować infrastrukturę wodno-kanalizacyjną, którą temu MPWiK-owi dajemy. MPWiK i akurat ma za

sobą ponad 700 mln inwestycji zrealizowanych, czyli w tę modernizację, rozbudowę sieci wodno-kanalizacyjnej zaangażował środki własne, środki miasta, również emitowane obligacje, czyli dług i kredyty, i zrobił w większości już to, co jest potrzebne, tak jak myśmy podejmowali decyzje wtedy, kiedy znajdowaliśmy źródła finansowania, bo dzisiaj to ja państwu gwarantuję – żaden MPWiK w tego typu duże programy już nie wejdzie i nie będzie mógł wchodzić z powodów oczywistych. To, o czym pan powiedział, że żądamy wyższej ceny, w związku z tym chcemy znowu opodatkować naszych mieszkańców. Cena musi pokryć koszty jednostkowe. Chciałem państwu przypomnieć, bo o tym mówiliśmy, że cena wody nie pokrywa kosztów, MPWiK generuje na bieżąco straty. To co powiecie państwo pracownikom MPWiK-u, nie teraz, nie w tym roku jeszcze, ale już w przyszłym roku, czyli można powiedzieć za rok, jeśli MPWiK straci płynność i nie będzie mógł wypłacić wynagrodzeń pracownikom? Wody Polskie stosują obstrukcję, to trzeba wyraźnie powiedzieć, wobec wszystkich spółek wodno-kanalizacyjnych, bo czym innym jest dyskusja, co jest zasadne, a co nie jest zasadne w tym wniosku, a czym innym „nie, bo nie”, czyli jak słynne wypowiedzi Gromyki – „Niet”. Tylko proszę zrozumieć, gdzie tu jest jakaś logika i racjonalność? Jeśli się blokuje od kilku lat tutaj wzrost cen taryf, no to mamy sytuacje, w których MPWiK-i nie będą zdolne do finansowania inwestycji, banki nie dadzą im kredytu, oni nie mają zdolności kredytowej już. Znaczna część MPWiK-ów w Polsce straciła zdolność kredytową. I znowu zrobiliśmy to, MPWiK zrealizował strategię, my mamy te inwestycje, ale są miasta, zwłaszcza te mniejsze, w których te inwestycje jeszcze nie zrealizowano i w tej chwili nawet nie mam pomysłu, jak im podpowiedzieć, jak mogą wrócić do tego, by modernizować sieć wodno-kanalizacyjną, bo zresztą Prawo ochrony środowiska na nich taki obowiązek nakłada. Czyli tutaj nie ma z naszej strony żadnych działań o charakterze fiskalnym, domagamy się czegoś, co jest oczywiste, żeby koszt jednostkowy tej firmy naszej mógł być pokryty przychodem jednostkowym z ceny, bo w innym przypadku rujnujemy ekonomię dobrze funkcjonującej firmy, która za nas inwestuje.

Zatrudnienie osób. Z przyjemnością powiedziałbym, chętnie i z przyjemnością nie zatrudnialibyśmy pracowników, tylko w wielu przypadkach wiąże się to z dodatkowymi zadaniami, ale też i z sytuacjami, które mamy w poszczególnych wydziałach, czy w poszczególnych komórkach organizacyjnych. Ta rotacja, która jest, powoduje, że nie zawsze można w sposób oczywisty dać to zadanie drugiemu pracownikowi i dać mu dodatek, który pozwala tę większą pracę zapłacić. Dyrektorzy wiedzą, mają dwa warianty – znajdą takie rozwiązanie i przychodzą do nas. Jeśli są wakaty do obsadzenia, to wybieramy wariant, przekazuje zadanie innym pracownikom i ci pracownicy dostają dodatki. Jeśli nie ma takiej możliwości wewnątrz komórki organizacyjnej, to oczywiście te etaty dajemy, albo i nie, bo w wielu przypadkach w tej chwili odmawiamy, czy w większości przypadków odmawiamy odnawiania tych etatów, które wynikają z naturalnych odejść na emeryturę, bądź po prostu z odejścia pracowników. Jak ten przykład państwo przytoczyliście związany z Zarządem Transportu Miejskiego, to trzeba pamiętać, że Zarząd ma wpisane etaty, bo będzie zarządzał nowym dworcem metropolitalnym, czyli jakby bierze na siebie zadanie zarządcy i w związku z powyższym te etaty zresztą są wyliczone dosyć precyzyjnie.

Inaczej mówiąc, starajmy się też w tych przypadkach wyjaśniać, niekoniecznie rzucać w eter zarzuty, bo w wielu przypadkach da się to racjonalnie wytłumaczyć.

I ostatnia rzecz. Ja nie chciałem też, i zresztą jak rozpoczynaliśmy dyskusję budżetową, to starałem się być bardzo powściągliwy i mówiłem o tym, że przyszłoroczny budżet będzie najtrudniejszym budżetem miasta, że te wyższe koszty spowodowane rosnącą inflacją, cenami energii, płacy minimalnej musimy łączyć z mniejszymi dochodami odebranymi nam przez reformę PIT, czyli w ramach tego programu Polski Ład. W związku z powyższym te wszystkie działania czynią ten budżet takim trochę przejściowym, budżetem przetrwania, i to dotyczy wszystkich dużych miast. Nie ma miasta, które nie mówi o tym, że jest to budżet przejściowy, bo nie można zakładać utrzymania tej aktywności inwestycyjnej, jeśli traci się, mówię o wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego, ponad 60 mld zł. Tyle samorzady tracą w tych trzech latach z tytułu reformy PIT-u. Lublin ponad 600 mln w ciągu trzech lat, a w przyszłym roku nie mamy 300 mln. To teraz, jeśli nie mamy tych 300 mln po stronie dochodów, mamy dodatkowe wydatki wynikające ze wzrostu cen energii, czy generalnie cen inflacyjnych na prawie 100 mln, plus w tym również regulacja płac minimalnych, no to mamy rozjechany budżet na 400 mln. W związku z powyższym mamy i oszczędności w tym budżecie zaplanowane i generowane teraz, ale też i konieczność wprowadzenia długu, jako źródła do sfinansowania tych inwestycji, które jeszcze jesteśmy w stanie realizować, albo musimy realizować. I stąd macie państwo zapisane bardzo dużo zadań tych dzielnicowych, uzgodnionych z radami dzielnic, które zapisaliśmy w trybie najczęściej dwuletnim, czyli zaczynamy w przyszłym roku, a rozliczamy się finansowo w następnym. To jest jakieś rozwiązanie, ale umówmy się, nie rozwiązanie na rok, bo musimy mieć świadomość korekty ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w roku przyszłym. To będzie rok wyborczy, więc można powiedzieć – albo się uda, albo się nie uda, w zależności od tego, jakie to wahnięcie polityczne będzie. Nie mówię o wyniku wyborów, mówię o stanowisku rządu, bo oto po naszym długim przekonywaniu Minister Finansów wyszedł sam z inicjatywą, przedstawiając nam koncepcję na reformę lokalnych budżetów. Na pierwszym miejscu jest wprowadzenie dodatkowych, indywidualnych udziałów w PIT i CIT pokrywających potrzeby wydatkowe samorządów – tak jest to zapisane. Czyli minister przyjmuje do wiadomości, że te udziały są za małe, i w związku z powyższym trzeba, i ma zresztą już oszacowane mniej więcej, jak one powinny się kształtować, trzeba ten nowy system przyjąć. Dodatkowo zadeklarował nam wpływy w ryczałtowym PIT, bo wielu przedsiębiorców uciekło w ryczałt i w związku z powyższym tutaj mamy również możliwość mieć udział w tych naszych dochodów własnych. Ale druga kwestia to jest oczywiście nowy system wyrównawczy, który również już jakiś zarys w Ministerstwie Finansów przyjął, mamy również modyfikację tej stabilizującej reguły dochodowej, którą my znamy z punktu widzenia tej subwencji rozwojowej, którą dostaliśmy na 2022, na 2023 rok, tylko to, co dostaliśmy łącznie, liczymy nawet z Polskim Ładem, czy z Rządowym Programem Inwestycji Strategicznych, to jest niecałe 300 mln zł, konkretnie 290 mln, a straciliśmy ponad 600, czyli jakby nie ma tu rekompensaty, ciągle mamy ten ubytek, który robi nam tę wyrwę w budżecie po stronie oczywiście dochodów, a tym samym i po stronie wydatków. Jest siedem chyba takich punktów,

które nam proponuje minister, łącznie z kategoryzacją jednostek samorządu terytorialnego, inne sposoby naliczania subwencji i tak dalej. I my jesteśmy za. Jesteśmy w stanie w ciągu, jako samorządy, w ciągu jednego kwartału wszystko uzgodnić, ten projekt ustawy zaopiniować. No i teraz pytanie: czy rząd skieruje go do Sejmu, czy też nie? Rozmawiamy o tym, żeby go skierował. A jak będzie, to zobaczymy, bo to, co wszystkie dzisiaj miasta robią, również dotyczy to tych mniejszych jednostek samorządu terytorialnego, gdzie ta skala inwestycji jest dużo, dużo mniejsza, to dzisiaj w większym stopniu posługiwania się długiem, by domknąć te budżety. Co się stanie, jeśli byśmy tych wydatków nie realizowali? W tym roku mamy ponad 500 mln, na rok przyszły zakładamy tam mniej, niż 450 mln, powiedzmy, że tego nie ma. No, to nasze firmy tu lokalne, które żyją z naszych zleceń, gdzie mają szukać dla siebie projektów, na których będą zarabiać inwestycyjnych. Jeśli Lublin nie będzie, to nie będzie również szereg innych samorządów inwestować w infrastrukturę publiczną. Jakby problem, który stoi przed nami i stoi przed rządem jest ten sam – jak utrzymać koniunkturę gospodarczą, w której inwestycje publiczne jakby są warunkiem *sine qua non* tego wzrostu, który mamy. My już wiemy, że w przyszłym roku wzrostu gospodarczego nie będzie. Więc jakby każda inwestycja publiczna jest na wagę złota. I dlatego musimy się z rządem dogadać, a w każdym bądź razie o tym rozmawiamy i staram się wbrew pesymizmowi wyrażanemu przez wielu innych, staram się wierzyć w to, że się uda w tej kwestii porozumieć, chociażby dlatego, że jeszcze do niedawna Minister Finansów odpowiadał, że nie ma potrzeby zmiany ustawy o dochodach, a dzisiaj sam wyszedł z taką inicjatywą. Jak tu byśmy się porozumieli, to 2024 rok mamy z głębokim oddechem również w wymiarze rezygnacji z części długu, ale jeśli tego nie będzie, no to będzie teraz pytanie, czy uda się to zrobić tak szybko już na początku 2024 roku, bo tam będzie widoczne dla RIO i dla Ministra Finansów, oni już po tym roku będą widzieć, że samorządy praktycznie będą pozbawione nadwyżek operacyjnych, a w połowie przyszłego roku to już w ogóle na sprawozdawczych budżetach to nikt tych nadwyżek mieć nie będzie. One mają i tak dzisiaj w dużej mierze papierowy charakter, w rozumieniu takim, że nie są to nadwyżki wypracowane w sposób taki, jak ustawa o tym mówi, tylko korygowane również tymi wolnymi środkami, które jednorazowo nam minister przekazywał.

W związku z powyższym ten budżet ani nie jest budżetem marzeń, ani nie jest budżetem, z którego mielibyśmy się cieszyć, jest budżetem koniecznym, żeby utrzymać tempo inwestycyjne, i koniecznym, żeby utrzymać jakość życia, a także w tym kontekście, o którym rozmawiamy, by nadszła za potrzebami naszych mieszkańców, bo że one są w tej chwili bardzo duże, mówiąc szczerze, apetyt rośnie w miarę jedzenia i dzisiaj wszyscy przyjmują za rzecz oczywistą, że zgłaszają i my realizujemy. Więc przynajmniej nie tworzymy tej luki w najbliższych latach, która spowodowałaby, że będzie trudno później złapać równowagę, bo już takiego okresu, jak do tej pory z funduszami europejskimi i z dostępem do funduszy europejskich mieć nie będziemy. My mamy dwa źródła finansowania inwestycji w funduszach europejskich. Jeden to jest RPO i przede wszystkim ZiT w RPO, a drugim to Program Operacyjny Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej, gdzie już mamy przypisane na projekty transportowe określoną kwotę, no i gdzie możemy składać te projekty. Ale te pieniądze z racji opóźnienia tych programów nie przyjdą w przyszłym roku, one przyjdą tak naprawdę dopiero w 2024, więc ten rok przyszły musimy zamykać właśnie taką

kompilacją różnych źródeł finansowania, żebyśmy mogli te wydatki realizować. Dziękuję bardzo. A, jeszcze, przepraszam, pan prezydent Artur Szymczyk.”

Zast. Prez. A. Szymczyk „Szanowni Panowie Przewodniczący! Szanowni Państwo Radni! Chcieliśmy się jeszcze tutaj z panią Skarbnik pokazać pewne wykresy dotyczące, bo tak trochę ja tak będę troszeczkę jakby wracał do tego tematu obniżonych dochodów, bo troszkę cały czas o tym zapominamy i też chcielibyśmy wrazić..., nie chodzi tutaj w żadnej mierze o dyskusję, czy podważanie, że takiego przekazu, bo tak wybrzmiało, że jak gdybyśmy byli, nie rozumiemy też, że więcej tych pieniędzy zostanie w kieszeni mieszkańców. Tak, zostanie więcej, to jest jasne. Nam chodzi tylko o pewną sprawiedliwość i bardziej transparentne dzielenie się tymi skutkami tych zamierzeń, jakie zostały wykonane. I stad chcemy pokazać, jak to wygląda w danych ministerstwa. To nie są nasze dane; jak wygląda ta uczciwość, ten podział tego, obniżki tych dochodów. Tutaj pokazane jest na wykresie dochody z PIT, budżet państwa – budżet miasta Lublin. No, ta dynamika jest ewidentna i u nas załamanie tego poziomu dochodów. Jeżeli my dochody z PIT-u w obecnym okresie mamy, w 2023 roku mamy na poziomie roku 2018, no to chyba nie trzeba nikomu tłumaczyć, co się stało z inflacją, z kosztami i tak dalej, i tak dalej, i tak dalej. I tu jest. Tam jeszcze mamy wykres – o, właśnie – kwestia podatku VAT i akcyzowego. Jak inflacja... Ja zaczynam rozumieć, dlaczego się dodrukowuje pieniądze, bo to jest samonapędzający się efekt. Co się dzieje z VAT-em i z podatkiem akcyzowym? Przypominam, że w tych podatkach nie mamy ani grosza udziału. Chciałbym bardzo, marzyłbym o tym, żeby w takiej dynamice na przykład subwencja oświatowa była realizowana. Super by było. Byłoby też wtedy uczciwe, rzeczywiście, bo subwencja wraca do nas. I to jest problem, i to, o co my się kłócimy, i jak gdyby..., może nie kłócimy, spieramy się, próbujemy tłumaczyć, to co też i w poprzedniej sesji mówiłem, no ale to musi gdzieś... - (**Prez. K. Żuk** „Cofnijmy jeszcze ten pierwszy...”).

Prez. K. Żuk „Budżet państwa prawie 79 mld, i gwałtowny wzrost w ciągu jednego roku. I generalnie rzecz biorąc, gwałtowny spadek, bo jeśli umieścimy tu jednostki samorządu terytorialnego, spadek będzie dwadzieścia kilka miliardów. Tu jest jakby problem, że jeśli rząd na inflacji zyskuje, to my wszyscy jako samorządy tracimy i my mówimy, że to nie jest w porządku, w związku z powyższym chcemy w tej nowej ustawie o dochodach wyższych udziałów w PIT i w CIT, i w tym ryczałtowym PIT, i chcemy innego sposobu naliczania subwencji, z tych właśnie powodów, żeby nie zyskiwał tylko i wyłącznie budżet państwa.”

Zast. Prez. A. Szymczyk „To jeden element. Tam chyba już, tak, żeby zaznaczyć te kwestie dochodowe. Nie będę się odnosił już do konkretnych cyfr, bo tu sporo wybrzmiało co do wzrostu dochodów, natomiast tak, jakbyśmy..., to już padło i pan prezydent powiedział o wydatkach inwestycyjnych, o zadłużeniu, i wiadomo, z czego możemy inwestować, i też dobrze pamiętać, żebyśmy o tym pamiętali, że gros projektów inwestycyjnych, bo też tak często pada w wypowiedziach, że pewne projekty inwestycyjne są, jak by to powiedzieć, nie tak typowane. Ja przypomnę, że projekty inwestycyjne czy w ramach środków inwestycyjnych, te zadania są opisane w sposób jednoznaczny w poszczególnych osiach programowych i nasze zadania muszą się w te zadania wpisywać. Nie

mamy stuprocentowej dowolności realizowania, często jest taki przekaz, że środki unijne są właściwie na wszystko. Nie, to nie jest prawda. Nie są na wszystko, są na określone działania. Już od wielu lat na układów drogowych w sensie samego układu drogowego nie można realizować, można realizować w ramach projektów transportowych, z budowanie bus-pasów, plus z zakupem taboru i tak dalej, i tak dalej. Ja już o tym mówiłem wielokrotnie. Myśmy wykonali naszą..., odrobiliśmy lekcje co do transportu zeroemisyjnego, no, ale niespodzianka – cena energii wzrosła trzykrotnie. No, to jest..., to są takie też dylematy. No, to tym też musimy pamiętać. O tych kosztach często nie mówimy, nie pokazujemy, ale to jest 70 mln w ciągu roku. To jest konkretny efekt.

Odniosę się jeszcze do tej kwestii, tutaj pan Popiel mówił o tej fotowoltaice. Tak, my to rozważamy, natomiast sama fotowoltaika, jasne, w jakiś sposób funkcjonuje. Natomiast jest jeszcze obudowa prawna tego całego rozwiązania. Ja przypomnę, że my realizujemy nasze..., realizujemy zadania, kupujemy energię elektryczną do zasilania naszych obiektów w formule zakupów grupowych. To jest dobry przykład, bo teraz te ceny są, założmy, zamieszane, ale to jest dobry przykład, jak wielokrotnie podawałem, jest obiekty i on dobrze obrazuje sytuację. Jeżeli w poprzednim kontrakcie w ramach grupy zakupowej płaćcie około 300 zł za kW/h, i taki prosty przykład – jak pan mi radny udowodni, że to się opłaca, to ja posypię głowę popiołem, i mam szkołę, na której mam 800 kW zamówione mocy, prosumentem mogę być maksymalnie na 50 kW, 50 kW – zaznaczam, i przez to działanie, że mam fotowoltaikę, wypadam z grupy, używając kolokwialnie, z grupy zakupowej i wchodzę w standardową taryfę o opłatach 600 zł za kW, za MW/h, no to proszę mi to wyliczyć, czy mi się to opłaca. Chyba raczej nie. Nawet niech ta fotowoltaika produkuje tę energię dużo więcej, niż ona rzeczywiście produkuje. To są pewne niuanse. No, oczywiście gdzieś tam postulowaliśmy te zmiany i ja mam nadzieję, że te zmiany w tych prawnych aspektach będą miały swój aspekt, nie wiem, na przykład wirtualny prosument, czyli mógłbym sobie energię produkować w punkcie „X”, a odbierać w innych obszarach miasta, i takie zmiany są przewidywane w ustawie, które jeszcze nie są wprowadzone. My o tym myślimy też o projekcie rzeczywiście takiej kompleksowej budowy fotowoltaiki na obiektach oświatowych i publicznych, no ale pod warunkiem, że w ogólny rozrachunku jednak na tym zyskam, a nie będę się tylko chwalił, że mam fotowoltaikę zamontowaną, bo to nie o to do końca, tak jak przynajmniej to rozumiem, nie o to chodzi. To musi się opłacać. To jest jak gdyby..., to jest ta odpowiedź i powiem, że te środki nasze, które były w RPO na ten cel, właściwie nie mieliśmy szans pozyskać tych środków, bo my jesteśmy za dużym beneficjentem i ten budżet był stosunkowo niewielki. Dla indywidualnych odbiorców tak, ale nie dla naszego miasta.

Co do kwestii, chyba nie będę wchodził już, pan prezydent to podsumował, w taką dyskusję z pytaniami dotyczącymi, nie wiem, na przykład infrastruktura..., no, ale tu może się odnieść do tej infrastruktury jeszcze rowerowej, że 3 mln można byłoby oszczędzić. Patrząc przez taki pryzmat – tak, natomiast tu znów dochodzimy do decyzji, do pewnej decyzji. Nie ukrywam, że my pewien majątek posiadamy, te rowery nie są w stanie całkowitej degradacji. I oczywiście w pierwszym okresie trzeba je dostosować, wymienić pewne elementy, które zużyły się w sposób naturalny, natomiast jednak jesteśmy zdania, budując te infrastrukturę transportową, budując wiaty dla potrzeb rowerów, takich czy in-

nych, no, jednak chcemy, żeby ten Rower Miejski był. Trochę zmieniamy filozofię koncepcją uzupełnienia transportu publicznego, plus dobudowanie do tego pewnych zniżek dla osób, które korzystają z komunikacji miejskiej. Oczywiście ten odcinek o tzw. ostatniej mili często się odnosi do usług różnego rodzaju transportowych, ale też sobie mogę wyobrazić, że wiele osób korzystających z transportu publicznego, mając do dyspozycji rower versus czekanie na kolejny autobus, może rzeczywiście z tego roweru skorzysta. Wprowadzamy inny mechanizm stacji rowerowych, tzw. wirtualnych, czyli nie będziemy budować infrastruktury, tak jak w poprzednim okresie, z elektrozamkami, dosyć taki ciężki technicznie, tylko w sposób poprzez zarządzanie aplikacją ten rower będzie łatwiej zostawić, łatwiej z niego skorzystać. I tu jest..., jak porównamy teraz do tych budżetów, jakie mieliśmy na rower w poprzednich umowach, a na tych jakie mamy teraz, to jest bodajże, jak dobrze pamiętam, to jest chyba połowę tych kosztów. No, więc to jest efekt podejmowanych działań. Więc jak mówimy tylko o kwocie 3 mln, to tak, natomiast spójrzmy na to, co było, a co jest. Więc ten efekt oszczędnościowy jest wprowadzany.

Pan radny Bubicz tam mówił o kwestiach Parku Czechów. Ja myślę, że to jest infrastruktura tzw. szeroko rozumiana błękitno-zielona i też oczywiście na to czekamy ze środków..., wydaje mi się, że mówimy o całym projekcie, no to mam nadzieję, ta infrastruktura jest bardzo mocno akcentowana w różnego rodzaju programach – i w KPO, i w tych środkach unijnych. Wydaje mi się, tutaj dopiero możemy mówić o takim pełnym sfinansowaniu. Oczywiście w rezerwie dla Planu dla Dzielnic jest 2,2 mln zł, natomiast przypomnę, że jest 27 dzielnic. Nie da się tego skonsumować na jedną dzielnicę. I też te środki, jak w tym roku, uważam w miarę chyba były sprawiedliwie dzielone, to też musimy gdzieś ważyć te interesy wszystkich dzielnic.

Do bramy na cmentarzu może się nie odniosę, chociaż bardziej bym się martwił, żeby nam bramę św. Piotr otworzył, niż tę na cmentarzu.

Budżet Obywatelski. Sprawdzę, czy dostałem informację, jak nie, to poproszę. A, jest. Nie używałbym chyba słowa, bo to jest nie do końca uprawnione... Padło takie stwierdzenie, że w dużym stopniu Budżet Obywatelski nie został wykonany. To może dobrze podać pewne cyfry. W ramach edycji poszczególnych budżetów obywatelskich mieliśmy około 200 – 240 projektów. Nie zakończono jeszcze, nie zakończonych mamy 30. No, to ja wiem, czy to jest tak bardzo dużo? Po prostu policzmy sobie procent. Więc to... Ale w tym jeszcze są..., one będą dalej realizowane, to nie jest tak, że one całkowicie wypadają, szczególnie, że pamiętajmy to, że wiele projektów, tak jak przewinał się Sygnał od nowa, my z autorami projektu spotykaliśmy się wielokrotnie i ustaliliśmy pewien zakres, że ten projekt realizujemy w pewnym obszarze, bo i kwoty były przekroczone, to co tutaj padło też, że chcemy realizować te zadania do kwot, które były w tych budżetach. No, ale zrobmy to racjonalnie. Tak samo jest wąż, który parokrotnie wygrywał. No, w tej chwili mamy dokumentację na trzy etapy ścieżki, chodnika i ścieżki rowerowej w wąwozie między Czubami a LSM-em, no i to zadanie w ogólnym sumarycznym rozrachunku zostanie, i też to zostało z autorami jednoznacznie ustalone, że oni nie chcą remontu, ale też chcą plus tę infrastrukturę nową. No i to rzeczywiście będzie realizowane. Faktycznie, z opóźnieniem, tylko przypomnę, że pierwotny projekt dotyczył zupełnie czegoś innego, i od tego się zaczęły kolejne projekty, bo dotyczył przejścia przez działki, gdzie własności gruntów nie było, i on, ten budżet, który jest obecnie zapisany,

dotyczy połączenia już tutaj z tych jak gdyby tych odcinków w stronę osiedla Pozytywistów i połączenia z główną ścieżką. Więc my będziemy te budżety realizować. Więc to nie jest tak, że te budżety, to jest zły przykład, bo one są realizowane. Rzeczywiście są pewne problemy czy z własnością, czy potem ze zwrotami, to też przecież takie sytuacje, z takimi sytuacjami mamy do czynienia.

To chyba... A, jeszcze tylko zacytuję art. 167 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej, to tak na podsumowanie tego, o czym rozmawiamy. „Jednostkom samorządu terytorialnego zapewnia się udział w dochodach publicznych odpowiednio do przypadających im zadań”. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję, panie prezydencie. Nie widzę więcej głosów w dyskusji, także za chwilę przejdziemy do głosowania. Panie prezydencie, pani skarbnik, serdecznie dziękuję za ten bardzo trudny budżet, dziękuję za przyjęcie naszych propozycji, które składaliśmy we wrześniu i dziękuję za przyjęcie wniosków, o których rozmawialiśmy na komisjach w trakcie omawiania budżetu. Ja doskonale rozumiem ograniczone możliwości, ale nawet to, co do budżetu trafiło, to co się w budżecie znalazło, to cieszy. W sposób szczególny dziękuję za Europejską Stolicę Młodzieży, to olbrzymi zaszczyt dla miasta, to olbrzymi zaszczyt dla naszych mieszkańców, a do tego doskonała promocja i w Europie, i na świecie, także ja jestem z tego tytułu dumny, bardzo mnie to cieszy. Bardzo proszę o przygotowanie tematu głosowania.

Głosowanie nr 9. Drodzy państwo, przypominam, głosujemy przyjęcie budżetu na rok 2023. Kto z państwa radnych jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? 18 głosów „za”, 11 „przeciw”, 1 „wstrzymujący się”. Informuję, że przyjęliśmy uchwałę budżetową na przyszły rok.” (oklaski)

Prez. K. Żuk „Dziękuję państwu bardzo.”

Uchwała nr 1352/XLV/2023 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 10 do protokołu

AD. 7. PODJĘCIE UCHWAŁY W SPRAWIE WIELOLETNIEJ PROGNOZY FINANSOWEJ MIASTA LUBLIN

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1605-1) wraz z autopoprawką (druk nr 1605-2) stanowi załącznik nr 11 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Drodzy państwo, ja oczywiście przewiduję przerwę obiadową, ale pozwólcie jeszcze jeden punkt – będzie to podjęcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej miasta Lublin (mamy to na druku 1605-1 wraz z autopoprawką na druku 1605-2). – (**Radny P. Gawryszczak** „Głosujmy, panie przewodniczący.”) – A jak widzę głos w dyskusji – pan Tomasz Pitucha, bardzo proszę, udzielam panu głosu.”

Radny Tomasz Pitucha „Tak, dziękuję bardzo. Ja mam jedno właściwie pytanie. Pytanie dotyczy dochodów, bo mamy dosyć szczegółowo opisane dochody za cztery kolejne lata budżetowe i w dochodach z tytułu subwencji ogólnej mamy 658 mln zaplanowane w przyszłym roku. Jak rozumiem, w tym roku mie-

liśmy 535, to jest wzrost o około 20% spowodowany zwiększeniem kwoty subwencji o 11,1 mld zł. Natomiast pytanie moje dotyczy kolejnego roku, bo w kolejnym roku zostało zapisane 779 mln i to jest wzrost również o ponad 20%. I chciałbym zapytać, na podstawie jakich przesłanek przyjęto to szacowanie? Czy może jakieś deklaracje, o których Minister Finansów mówił, bo z mojej wiedzy, wydaje mi się, że instrumentu do wyliczenia tej kwoty na 2024 rok jeszcze nie ma. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Bardzo proszę, pani skarbnik.”

Skarbnik L. Sternik „Panowie Przewodniczący! Panie Radny! Tak, kwota na rok 2024 oszacowana jest przez nas i wzięta jest pod uwagę, bo to są..., w subwencji są dwie w tej chwili subwencje. Ogólna część subwencji składa z tych, które my otrzymujemy, to jest subwencja oświatowa plus subwencja równoważąca. Więc ponieważ wydatki na zadania oświatowe wzrastają, są podwyżki wynagrodzeń, stąd też przyjęty jest właśnie wzrost subwencji oświatowej w takim stopniu, plus właśnie to, co powiedział pan prezydent – mamy nadzieję, że ten rok 2023 będzie rokiem, w którym uda nam się porozumieć z rządem w sprawie finansowania nie tylko wpływów z PIT, z CIT, ale także m.in. finansowania oświaty. To jest to, o co również cały czas postulujemy, są propozycje złożone przez jednostki samorządu terytorialnego, myślę, że też będzie chęć współpracy i rozmów na ten temat. Dziękuję bardzo.”

Radny T. Pitucha „Ja mogę jeszcze dopytać?”

Przew. RM J. Pakuła „Tak, bardzo proszę, pan radny Pitucha.”

Radny T. Pitucha „Pani skarbnik raczyła powiedzieć, że jakby ta kwota została określona na podstawie nadziei, że minister coś zrobi. Ja oczywiście też mam taką nadzieję, tylko zastanawiam się, czy w kontekście opinii RIO o możliwości sfinansowania deficytu za pomocą emisji obligacji, czy ten sposób szacowania płynności samorządów w roku 2024 nie jest jakby, no nie jest..., jakby jest zgodny z prawem, tak, jest zgodny z prawem, bo usłyszeliśmy, że nie ma przesłanek formalnoprawnych do tego, żeby na takiej samej podstawie prognozować 20-procentowąwyżkę, natomiast wartości, które w tej chwili osiągamy, są wartościami granicznymi, one przekraczają w tej chwili w tym i w przyszłym roku współczynnik zadłużenia dopuszczalny, przekraczają, przy czym na trzy lata zostaliśmy ustawą z tego zwolnieni. Natomiast przy tak bliskim jakby współczynniku, bo w tej chwili mamy 94% kwoty maksymalnej, natomiast różnica tutaj, którą mamy, która jest 120 mln wpisana, w moim przekonaniu, no, w oparciu o nadzieje, no, w dużym stopniu we mnie budzi wątpliwości, czy jakby..., bo dlaczego jeszcze uważam, że mam prawo w ten sposób się wypowiadać, dlatego, że RIO, z tego, co ja rozumiem, opiniuje zgodność z prawem, natomiast nie opiniuje samego w sobie poziomu założonych wskaźników. No, to jest państwa domena, natomiast według mnie to po prostu, no, stawia pod znakiem zapytania wykonywalność kolejnych budżetów. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Pani skarbnik, chciałaby pani jeszcze zabrać głos?”

Skarbnik L. Sternik „To znaczy tak, panie przewodniczący. Ja mogę tylko dodać, że oczywiście, że proszę zauważyć, że wszystkie, no, tak nie wiem, jak to powiedzieć, ale nie chwając się, do tej pory wszystkie prognozy makroekonomiczne budżetu państwa zdecydowanie z większym błędem były prognozowane, niż dochody budżetu miasta. I ja, proszę zwrócić uwagę, jaka jest inflacja. Subwencja oświatowa w tym roku wzrasta o 17%, więc to przyjęcie założenia, że subwencja na przyszły rok będzie zwiększona o wartość podwyżek, o które się domagają nauczyciele, a także o inflację, która jest, czyli zapewni nam finansowanie zadań oświatowych, czyli nie tylko wynagrodzenia, ale także wszystkie wydatki związane z funkcjonowaniem szkół, a także dotacje dla jednostek niepublicznych, no, nie jest błędna. Myślę, że jest realistyczna. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Możemy przejść do głosowania. Chyba tak, nie widzę więcej głosów w dyskusji. Bardzo proszę o określenie tematu. Głosowanie nr 10. Drodzy państwo, głosujemy. Przypominam, jest to wieloletnia prognoza finansowa. Kto z państwa jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? Bardzo proszę o wyniki głosowania. 18 głosów „za”, 10 „przeciw”, 1 „wstrzymujący się”. Informuję, że podjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1353/XLV/Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 12 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Drodzy państwo, jest godzina 14.50 niemalże, ja proponuję przerwę 1 godz. 40 min., do 16.30, ze względu na to, że na prośbę szefa Klubu pana Prezydenta Krzysztofa Żuka chcielibyśmy jeszcze przed obiadem zrobić spotkanie klubowe. Zapraszam do sali nr 3.”

Radny P. Popiel „Panie przewodniczący, może do godziny 16.00?”

Przew. RM J. Pakuła „Proszę?”

Radny P. Popiel „Może do godziny 16.00, większa mobilizacja i damy radę, my też...”

Przew. RM J. Pakuła „Drodzy państwo, ja jestem gotów przyjąć wasze sugestie. Niejednokrotnie... - **(Wiele głosów z sali – wypowiedzi nieczytelne)** – Niejednokrotnie wypraktykowaliśmy, żeby zjeść obiad, to jest potrzebna 1 godzina, 1 godz. 10 min., także to się po prostu nie uda. Zrobimy Klub, który potrwa 20 minut i po prostu nie zjemy tego obiadu. – **(Wiele głosów z sali – wypowiedzi nieczytelne)** – No, drodzy państwo, ja proponuję 16.30. Chcecie głosować? Będziemy głosować. No, Boże.”

Radny P. Breś „Panie przewodniczący, w takim razie ja też chciałbym zaprosić radnych Prawa i Sprawiedliwości na Klub do pokoju nr 1. Dziękuję. Tak, teraz.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Przerwa do 16.30. Ja w tej chwili zapraszam do „trójki”.”

Po przerwie:

Nastąpiło sprawdzenie obecności po przerwie (głosowanie nr 11).

Przew. RM J. Pakuła „Poproszę o wyniki. Drodzy państwo, 18 radnych potwierdziło obecność. Wznawiam obrady Rady Miasta Lublin po przerwie.”

AD. 8. PODJĘCIE UCHWAŁ W SPRAWACH:

AD. 8.1. SKARGI NA DYREKTORA ZARZĄDU DRÓG I MOSTÓW W SPRAWIE BRAKU DZIAŁAŃ DOTYCZĄCYCH NIELEGALNEGO ZAJĘCIA CHODNIKA PRZY UL. IGNACEGO CZUMY 21 W LUBLINIE

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1658-1) stanowi załącznik nr 13 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt to podjęcie uchwały w sprawie skargi na Dyrektora Zarządu Dróg i Mostów w sprawie braku działań dotyczących nielegalnego zajęcia chodnika przy ul. Ignacego Czumy 21 w Lublinie (mamy to na druku 1658-1). Autorem tego projektu uchwały jest Komisja Skarg, Wniosków i Petycji, która proponuje, aby uznać tę skargę za niezasadną. Proszę więc przewodniczącego Komisji, radnego Marcina Bubicza o przedstawienie nam uzasadnienia projektu uchwały.”

Przewodniczący Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Marcin Bubicz „Uprzejmie dziękuję. Panie Przewodniczący! Państwo Prezydenci! Wysoka Rado! Komisja po wysłuchaniu pana dyrektora Mirosława Łuciuka, zastępcy dyrektora Zarządu Dróg i Mostów głosami 4 „za”, przy 0 głosów „przeciw” i 0 głosów „wstrzymujących się” uznała skargę na Dyrektora Zarządu Dróg i Mostów w sprawie braku działań dotyczących nielegalnego zajęcia chodnika przy ulicy Ignacego Czumy 21 w Lublinie za niezasadną. Uprzejmie dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Czy na sali jest skarżący i czy chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę. Czy... - (**Radny P. Popiel** „Głosujmy.”) – ...pan prezydent chciałby zabrać głos w tej sprawie? Dziękuję bardzo. Państwo radni? Nie widzę zgłoszeń. W takim razie rozpoczynamy głosowanie. Bardzo proszę o określenie tematu.

Głosowanie nr 12. Kto z państwa jest „za” uznaniem skargi za niezasadną, kto jest „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? – (**Głos z sali** – wypowiedź nieczytelna) – Dobrze, czekamy chwilę. Czekać jeszcze chwilę na pana radnego Derewendę, czy już nie? Nie. Bardzo proszę o podanie wyników głosowania. 29 „za”, 0 „przeciw”, 0 „wstrzymujących się”. Informuję, że Rada jednogłośnie uznała skargę za niezasadną.”

Uchwała nr 1354/XLV/2022 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 14 do protokołu

AD. 8.2. EMISJI OBLIGACJI KOMUNALNYCH GMINY LUBLIN ORAZ OKREŚLENIA ZASAD ICH ZBYWANIA, NABYWANIA I WYKUPU

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1638-1) stanowi załącznik nr 15 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt to podjęcie uchwały w sprawie emisji obligacji komunalnych Gminy Lublin oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu (mamy to na druku nr 1638-1). Rozumiem, że państwo radni się dokładnie zapoznali z treścią. Czy są głosy w dyskusji? Bardzo proszę, pan radny Tomasz Pitucha jako pierwszy. Udzielam panu głosu.”

Radny T. Pitucha „Dziękuję. Wysoka Rado! Nie zabierałem głosu w dyskusji na temat budżetu, natomiast ta uchwała się z budżetem mocno łączy, więc jakby wyrażone tutaj przeze mnie opinie adresuję też do uchwały budżetowej. Chciałbym również jakby nie wchodzić na grunt taki, o którym dużo było w dyskusji budżetowej, natomiast popatrzeć na te mechanizmy, które w naszym budżecie są od lat i które mi osobiście, no, jakby zapalają czerwoną lampkę. Pewnym punktem wyjścia do tej obligacji jest opinia RIO o możliwości sfinansowania deficytu za pomocą emisji obligacji. I RIO w tej swojej opinii, ona jest bardzo taka zerojedynkowa i można powiedzieć na swój sposób ograniczona. No, ona stwierdza, że jest to oczywiście prawnie dopuszczalne i możliwe, natomiast nie analizuje ani zasadności i celowości wydatków, ani, no, również celowości, ani też nie patrzy w moim przekonaniu na..., przy podejmowaniu tej decyzji na pewne zjawiska, które w naszym budżecie występują od lat. Natomiast w tej opinii czytamy: „W związku z planowanym w 2023 roku finansowaniem deficytów, m.in. poprzez emisję obligacji i zaciągnięcie pożyczek, Skład Orzekający wskazuje na konieczność optymalnego, a zarazem bardzo ostrożnego zarządzania długiem miasta, gdyż, co należy podkreślić, co należy podkreślić, zaciągnięte zobowiązania i ich spłata, bądź wykup nie mogą zagrażać realizacji zadań publicznych”. I tutaj chciałem właśnie się skupić, skąd bierze się ta sytuacja, skąd bierze się ostrzeżenie RIO, i dlaczego w moim przekonaniu ta sytuacja jest obciążona błędem już od samego początku? A to bierze się to stąd, że pan prezydent przygotowując projekt budżetu, nie tylko tego rocznego, ale również wielu poprzednich, w sposób bardzo kreatywny określa i zapisuje poziom dochodów. I tutaj jaka mamy sytuację w tym momencie? Oczywiście opinia RIO była wystawiona w kontekście projektu budżetu i zawiera, uwzględnia to, że miasto ma te przychody osiągnąć z emisji obligacji, i kiedyś tam je wykupić. Natomiast nie uwzględnia już autopoprawki, która została przekazana, a która w znaczny sposób chwieje w ogóle całą tą konstrukcją. Co jest w autopoprawce? Między innymi jest na przykład 7 mln zł dodatkowo na, przepraszam, otworzę sobie, dodatkowo na..., jako dochód ze sprzedaży działek, dochód ze sprzedaży działek. Do tej pory było planowane 31 mln i dodatkowo pan prezydent wprowadza jeszcze 7 mln. I druga rzecz, to są wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia w jednostkach przedszkolnych, i to jest prawie 2,6 mln zł. Ja już pomijam fakt, jak to się stało, że na etapie tworzenia budżetu zginęło, zaginęło gdzieś 1.100 dzieci, bo w moim przekonaniu jeżeli ta stawka jest około 200 zł, no to nie uwzględniono w tym rachunku 1.100 dzieci, więc albo wtedy było to źle zrobione, albo teraz to jest źle zrobione. To tutaj tego nie potrafię jakby rozsądzić. Natomiast te 7 mln, które... - **(Głos z sali – wypowiedź nieczytelna)** – Natomiast tutaj te 7 mln no to

jest jakby bardzo wątpliwy zapis, biorąc pod uwagę to, co się działo w latach ubiegłych. I mamy na przykład w bieżącym roku plan sprzedaży działek – 30 mln zł. W sprawozdaniu za pierwsze półrocze czytamy, że sprzedaż działek zakończyła się wynikiem, uwaga, minus 556 tys. zł; z 30 mln wynik jest minus pół miliona, aczkolwiek sprzedaliśmy tych działek za 1.716 tys. przynajmniej do połowy roku, co stanowi 3,86%, 3,86 zakładanej w ubiegłym roku kwoty. Myśmy w tym roku mieli nie 30, jak..., znaczy na przyszły rok zakładamy 31, plus jeszcze 7. Dobrze, zobaczymy, jak to wyglądało w 2021 roku. Sprzedaż działek – 55 mln plan, wykonanie – 14, niecałe 15 mln, o 40%. W 2020 roku sprzedaż działek w budżecie – plan 55 mln, w trakcie roku zmniejszone na 39,5 mln, wykonanie – 5,8 mln, czyli 10% pierwotnego planu. W 2019 roku – plan 27,8, wykonanie – 11,7 mln, czyli 42%. W roku 2018 – plan 23 mln zwiększony na 24,5 ponad, wykonanie – 13 mln. W roku 2017 – 39 mln, wykonanie – 8,7, to jest 22,3%. Jeżeli weźmiemy pod uwagę jakby procent tego wykonania, to już historia i doświadczenie, i te dane pokazuje, że tak naprawdę to jest patykiem na wodzie pisane, że to dopisanie 7 mln i wygenerowanie wydatków na tę kwotę, co ono powoduje? Otóż, ono powoduje, że na koniec roku albo będą niewykonane zadania kolejne, na przykład z Budżetu Obywatelskiego, albo inne zadania zrolowane na kolejny rok, albo będzie większe niż zakładany deficyt. I tak to widzę. Natomiast, jeżeli weźmiemy pod uwagę to, co pisze RIO w opinii, to Lublin przekroczył w dotychczas obowiązującej ustawie wskaźnik zadłużenia. Tylko interwencja rządu poprzez ustawę o zmianie ustawy o dochodach właściwie stawia nas po tej właściwej stronie, ale bezpiecznie nie jest. Przyszłoroczny wskaźnik jest na poziomie 94,2, jeśli chodzi o kwotę długu w stosunku do planowanych dochodów pomniejszonych zgodnie z ustawą o dotacje i środki o podobnym charakterze. Ale jeśli zwrócimy uwagę, że te dochody nie są wykonywalne, co pokazuje doświadczenie, na podstawie właśnie tych wyników, które przytaczałem, to ta reguła niebezpiecznie oscyluje przy granicy, a może nawet ją przekracza. I pan prezydent oczywiście będzie twierdził, że jej nie przekracza, ale można powiedzieć tak: panie prezydencie, papier wszystko przyjmie. Tylko za ten rok deficyt jeszcze wzrośnie, i to wzrośnie w wyniku właśnie tych kreatywnych zapisów, bo patrząc na wieloletnią prognozę finansową, o czym mówiłem w poprzednim punkcie, czy dwa punkty temu, to przypisy w dochodach właśnie, jeżeli chodzi o subwencje, naprawdę nie znajdują w tej chwili uzasadnienia. Ja sobie jeszcze to sprawdziłem w czasie przerwy i tak naprawdę subwencja była zwiększana kilkakrotnie w ubiegłym roku w stosunku do planu, więc zwiększenie, tak naprawdę wzrost rok do roku będzie na poziomie około 15% subwencji oświatowej. Subwencja ogólna chyba jest znacznie mniejszą kwotą i nie skompensuje tutaj wzrostu o ponad..., do ponad 20% w skali roku, nie mówiąc już o tym, że w 2024, gdzie kolejne 20% jest zaproponowane, to prawdopodobnie, no, z dużym prawdopodobieństwem takiego wzrostu, jak było w tym roku, subwencji oświatowej 11,1, czy na przyszły rok, 11,1 mld, prawdopodobnie w trybie takim liniowym nie będzie. Więc jest duże prawdopodobieństwo, że te dochody znowu nie zostaną wykonane. I oczywiście można mówić o tym, że tylko rząd jakby ujął nam pieniądze z podatków, a ja twierdzę, inne twierdzenie, że również pan prezydent w trybie ciągłym na podstawie takiej kreatywnej księgowości wpływa na zwiększenie deficytu na potrzebę ponownych emisji obligacji i nie jest tak jednoznacznie, jak państwo tutaj twierdziliście właśnie twierdząc o tych działaniach rządu tylko w skali podatku, bo to w moim przekonaniu, co pokazałem, jest niezaprzeczalne, że te konstrukcje to są konstrukcje autorskie naszego samorządu, pana prezydenta jako

autora uchwały budżetowej i one się przekładają właśnie na wzrost deficytu i wzrost długu również. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Czy ktoś jeszcze z państwa radnych chciałby zabrać głos? Nie widzę. Panie prezydencie.”

Zast. Prez. A. Szymczyk „Pani skarbnik, bardzo proszę.”

Skarbnik L. Sternik „Panie Przewodniczący! Państwo Radni! Zmiana ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego tak naprawdę to jest inicjatywa rządu. Rząd wystąpił z taką zmianą, argumentując to, że sytuacja samorządów, do której m.in. doprowadził, spowodowała, że dochody jednostek samorządu są niższe, w związku z tym będzie problem, stopy procentowe rosną, będzie w związku z tym problem ze spełnieniem art. 243, i to rząd pozwolił na wprowadzenie zapisów odnośnie art. 243 i 242, które można niezachować w określonym okresie. Miasto Lublin skorzystało z tego zapisu i ten wskaźnik akurat wynosi ponad 92%. Ja już panu radnemu mówiłam, że w przypadku roku 2024 ten wzrost subwencji, subwencji oświatowej to jest ponad 9%, i on jest jak najbardziej według mnie realny i dochodzi subwencja rozwojowa, czyli ta subwencja rozwojowa, która również się pojawiła w wyniku zmian przepisów i w wyniku uzgodnień z jednostkami samorządu terytorialnego, która, jak bym była złośliwa, to bym powiedziała – w wyniku kreatywnej działalności rządu. Została następnie jednym artykułem napisane, że w roku 2023 nie ma subwencji rozwojowej, natomiast rozumiem, że w roku 2024 tak jak było to zostanie. I stąd 50 mln jest zaplanowane na subwencję rozwojową. I to dziękuję.

Odnośnie może sprzedaży działek, pan dyrektor Nahuluk. Dziękuję.”

Dyrektor Wydziału Gospodarowania Mieniem Arkadiusz Nahuluk „Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo Radni! Ja powiem krótko. Te 7 mln pojawiło się m.in. z powodu państwa wniosków. To państwo w momencie, kiedy zgłaszacie propozycje do budżetu, wskazujecie z dochodów majątkowych. To państwo, ja przepraszam, ja nie wskazuję nikogo z imienia i nazwiska, to jest jakoby pierwsze stwierdzenie. Drugie – panie radny, wykonanie budżetu, jeżeli będziemy patrzyli jednostkowo, to tak, ma pan rację, natomiast chcę podkreślić, że wykonanie całościowe budżetu mojego Wydziału waha się w granicach 60-70%. Jeżeli chodzi o ten rok, to wyjątkowo mam zrealizowane ponad 100%, również na sprzedaży działek. Należy też wziąć pod uwagę sytuację ostatnich trzech lat, proszę państwa. Sprzedaż działek w roku 2020 została całkowicie zahamowana poprzez wprowadzenie w przepisach COVID-owych możliwości podważenia każdej decyzji zwrotowej i zawieszenia ustawy, która została wprowadzona przez rząd, i bardzo dobrze, ale została ona zawieszona, czyli możliwość, zawieszenie braku możliwości wnoszenia odwołań, czy wnieszenia pozwów w zakresie zwrotów po upływie 20 lat od wywłaszczenia. Zawieszono działanie tych przepisów, w związku z powyższym myśmymy wycofali ponad 70% nieruchomości, które były przygotowane do sprzedaży w 2020 roku. Ta możliwość pojawiła się powrotu tych przepisów pojawiła się dopiero w tym roku w czerwcu i efekt mamy natychmiast. Proszę pamiętać, że Lublin w swoich zasobach posiada 60% działek z wywłaszczeń. I te okresy 20-letnie mijają, niektóre jeszcze są w trakcie, to ten przepis, i tu chwała rządowi, naprawdę bardzo

uporządkował kwestię wykorzystania nieruchomości czy gminnych, czy Skarbu Państwa na potrzeby gminy. I tyle. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Jeszcze raz pan radny Tomasz Pitucha, bardzo proszę.”

Radny T. Pitucha „Tak, ja chciałem oczywiście tutaj..., nie zaprzeczam temu, co mówi pani skarbnik, że rząd wprowadził tę zmianę do ustawy o dochodach samorządu, natomiast pokazując to od 2017 roku pokazuje permanentne niewykonanie tego i o ile sobie przypominam, ale tak daleko nie sięgałem, były takie lata, chyba 2014, że..., wtedy nie było COVID-u, że te wykonania były około 20%. Jeżeli teraz są większe, to..., nie pamiętam już, czy to było na sprzedaży mienia, czy działek, natomiast nie przytaczałem tu też innych takich właśnie kreatywnych działań, jak na przykład wykup trakcji, czy tam jakichś innych majątków od MPK, czy..., od MPK, bo to były zawsze tylko pozycje po stronie dochodu, potem nie realizowane. Także cieszy to, że pan dyrektor jest tak optymistyczny, natomiast, no, jakby z historii tutaj to nie wynika. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Panie prezydencie, chce pan jeszcze zabrać głos? Pani skarbnik? Dziękuję. Jeśli nie ma więcej głosów w dyskusji, możemy przejść do głosowania. Bardzo proszę o określenie tematu.

Głosowanie nr 13. Kto z państwa jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? 18 głosów „za”, 12 „przeciw”, 0 „wstrzymujących się”. Informuję, że podjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1355/XLV/2022 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 16 do protokołu

AD. 8.3. ZMIANY UCHWAŁY BUDŻETOWEJ MIASTA LUBLIN NA 2022 ROK

Przedmiotowy (druk nr 1636-1) wraz z autopoprawką (druk nr 1636-2) stanowi załącznik nr 17 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „I kolejny punkt to podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały budżetowej Miasta Lublin na 2022 rok (mamy to na druku 1636-1 wraz z autopoprawką na druku 1636-2). Czy ktoś z państwa radnych chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę. Proszę o określenie tematu, przejdziemy do głosowania.

Głosowanie nr 14. Przechodzimy do głosowania. Kto z państwa radnych jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? 19 głosów „za”, 2 „przeciw”, 9 „wstrzymujących się”. Informuję, że podjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1356/XLV/2022 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 18 do protokołu

**AD. 8.4. UCHWAŁY ZMIENIAJĄCEJ UCHWAŁĘ NR 1064/XXXIV/2021 RADY
MIASTA LUBLIN Z DNIA 16 GRUDNIA 2021 R. W SPRAWIE
WIELOLETNIEJ PROGNOZY FINANSOWEJ MIASTA LUBLIN**

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1637-1) wraz z autopoprawką (druk nr 1637-2) stanowi załącznik nr 19 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „A kolejny punkt to podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę nr 1064/XXXIV/2021 Rady Miasta Lublin z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Lublin (mamy to na druku 1637-1 wraz z autopoprawką na druku 1637-2). Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, to poddam ten projekt pod głosowanie. Nie słyszę sprzeciwu. Proszę o określenie tematu.

Głosowanie nr 15. Drodzy państwo, głosujemy – kto jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? 18 głosów „za”, 4 „przeciw”, 8 „wstrzymujących się”. Informuję, że podjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1357/XLV/2022 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 20 do protokołu

**AD. 8.5. UCHWAŁY ZMIENIAJĄCEJ UCHWAŁĘ NR 1195/XL/2022 RADY
MIASTA LUBLIN Z DNIA 26 MAJA 2022 R. W SPRAWIE
ZAWIESZENIA W 2022 ROKU REALIZACJI NIEKTÓRYCH
PROJEKTÓW ZE ŚRODKÓW BUDŻETU OBYWATELSKIEGO**

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1650-1) stanowi załącznik nr 21 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „A kolejnym punktem jest podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę nr 1195/XL/2022 Rady Miasta Lublin z dnia 26 maja 2022 r. w sprawie zawieszenia w 2022 roku realizacji niektórych projektów ze środków budżetu obywatelskiego (druk nr 1650-1). Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, poddam ten projekt pod głosowanie. Bardzo proszę, zgłasza się pan Tomasz Pitucha.”

Radny T. Pitucha „Dziękuję. Ja mam właściwie jedno pytanie. Ponieważ ustawa dopuszcza zawieszenie projektów, które się nie rozpoczęły, natomiast czytając ten opis, mam wrażenie, że mówimy o projektach, które się rozpoczęły, i w związku z tym poproszę o wyjaśnienie.”

Przew. RM J. Pakuła „Dobrze. Ja kliknąłem czas start panu radnemu Piotrowi Popielowi, udzielając głosu koledze, no, ale dobrze, pan Piotr Popiel teraz, bardzo proszę.”

Radny P. Popiel „Dziękuję, panie przewodniczący. Uzasadnienie, szanowny panie prezydencie, państwo prezydenci, przepraszam, wskazuje tylko i wyłącznie na jeden projekt, na Zielone Śródmieście, natomiast przepraszam, nie bardzo rozumiem, o co chodzi z Centrum Aktywności Sportowej, w uzasadnieniu nie mamy nic na ten temat. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Panie prezydencie, bardzo proszę.”

Zast. Prez. A. Szymczyk „Poproszę, pan dyrektor Piotr Choroś, bardzo proszę.”

Dyrektor Biura Partycypacji Społecznej Piotr Choroś „Dziękuję. Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo! Może zacznę od drugiego pytania pana radnego Popiela. W uchwale zmieniamy uchwałę, która była przyjmowana kilka miesięcy wcześniej, która mówiła tylko o jednym projekcie i ona była bardzo krótka, w jednym paragrafie go wymieniała, w tej chwili dopisujemy ten drugi projekt, który jest wymieniony w uzasadnieniu. Ten wcześniejszy już był w pierwszej uchwale – to jest, odpowiadając, mam nadzieję, że jest to w ten sposób zrozumiałe.

Odpowiadając na pierwsze pytanie pana radnego, to po analizie projektów, które nie zakończyły się, ten jeden spełnia ten warunek, że on jeszcze, jego realizacja nie została jeszcze rozpoczęta *de facto* w takim kształcie, w jakim projekt został przedstawiony przez autora projektu. Dlatego tylko ten jeden dopisujemy tutaj do tej uchwały i ta uchwała ma charakter techniczny, spełniający wymogi tzw. specustawy ukraińskiej.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Czy te wyjaśnienia wystarczą? Możemy zatem przejść do głosowania. Bardzo proszę o określenie tematu.

Głosowanie nr 16. Kto z państwa radnych jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? 18 głosów „za”, 4 „przeciw”, 8 „wstrzymujących się”. Informuję, że podjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1258/XLV/2022 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 22 do protokołu

Ad. 8.6. PRZYJĘCIA PROGRAMU POLITYKI ZDROWOTNEJ PN. „DOFINANSOWANIE DO LECZENIA NIEPŁODNOŚCI METODĄ ZAPŁODNIENIA POZAUSTROJOWEGO DLA MIESZKAŃCÓW MIASTA LUBLIN”

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1651-1) stanowi załącznik nr 23 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt jest to podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia programu polityki zdrowotnej pn. „Dofinansowanie do leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców miasta Lublin” (mamy to na druku 1651-1). Bardzo proszę o wprowadzenie do tematu panią prezydent Monikę Lipińską.”

Zast. Prez. M. Lipińska „Szanowni Państwo Radni! Zanim przejdziecie państwo do procedowania projektu uchwały, programu, chciałabym zaznaczyć, że przedkładany projekt uchwały wraz z opracowanym programem dofinansowania do leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców naszego miasta jest konsekwencją i realizacją uchwały Rady Miasta

z 17 października 2019 roku, w której to państwo radni uznaliście za słuszną i zasadną petycję inicjatywy Stowarzyszenia Stulacie Głosu Polek dotyczącą przygotowania i wdrożenia miejskiego programu w tym zakresie. Program został przygotowany, opracowany, opracowany został przez pana prof. Sławomira Wołczyńskiego, który jest kierownikiem Kliniki Rozrodczości i Endokrynologii Ginekologicznej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. Chcę powiedzieć, że pan profesor jest cenionym ekspertem i autorem tożsamyh programów realizowanych również w innych samorządach w naszym kraju. Programy jego autorstwa skutecznie realizowane są m.in.: w Warszawie, w Łodzi, w Rzeszowie, w Gdańsku, w Częstochowie, w Zgierzu, w Radomsku, w Pabianicach.

Chcę zapewnić także, że program jest opracowany z zachowaniem zasad prawnych i naukowych w tym zakresie, to jest głównie ustawę o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawy o leczeniu niepłodności, ale również, co ważne, w oparciu o wytyczne zarządzenia i rekomendacje wydane przez Ministerstwo Zdrowia, Polskie Towarzystwo Medycyny Rozrodczej i Embriologii, czy Polskie Towarzystwo Ginekologów i Położników.

Chcę też zaznaczyć, że proces, również proces wyłaniania podmiotów leczniczych, realizatorów programu jest bardzo rygorystyczny, oparty jest ona o zapisy ustawowe, które właściwie zobowiązują te podmioty do przestrzegania standardów i procedur prawnych na bardzo wysokim poziomie. Kluczowe jest posiadanie przez podmiot leczniczy akredytacji wydanej przez Ministerstwo Zdrowia do prowadzenia działalności w zakresie leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego oraz wpisu do rejestru ośrodków medycznie wspomaganey prokreacji i banków komórek rozrodczych i zarodków. Ta akredytacja i wpis do rejestru są konsekwencją bezwzględnego spełniania określonych ustawą o leczeniu niepłodności i rozporządzeniami wykonawczymi przez podmiot medyczny procedur postępowania w całym procesie, zarówno diagnostyki, jak i leczenia.

Nadzór nad prawidłową realizacją zadań przez podmioty lecznicze, wykonawców programu, w zakresie przeprowadzenia całej procedury zapłodnienia pozaustrojowego sprawuje Minister Zdrowia przy udziale konsultantów wojewódzkich. Myślę, że to jest bardzo ważne, dlatego o tym mówię, żebyście państwo mieli przekonanie, że wszystko to wynika z przepisów prawa, z opracowań naukowych i z doświadczeń ekspertów w tej dziedzinie.

Co istotne i kluczowe, tak naprawdę bardzo ważne dla nas z punktu widzenia medycznego oraz legalności z obowiązującym prawem, jest fakt, że procedowany dziś przez państwa program polityki zdrowotnej uzyskał pozytywną opinię Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji. Przypominę, że ta Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji to jest jednostka nadzorowana przez Ministra Zdrowia, która wspiera Ministerstwo w procesie podejmowania działań w zakresie między innymi właśnie programu w ochronie zdrowia, dokonując analiz klinicznych, ekonomicznych, prawnych oraz ich wpływu na system ochrony zdrowia. Zatem ta pozytywna opinia programu polityki zdrowotnej dofinansowania do leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców naszego miasta jest dla nas potwierdzeniem jego zgodności z aktualnie obowiązującym w Polsce stanem prawnym, ale także, bo to wynika z opinii, potwierdzeniem właściwego kierunku formułowania działań w zakresie ochrony zdrowia, które odpowiadają

na faktyczne, uzasadnione medycznie problemy, w tym przypadku problem niepłodności.

Drodzy państwo, Światowa Organizacja Zdrowia uznaje niepłodność za chorobę społeczną. Towarzystwa medyczne wprost alarmują, że z tym problemem zmagają się nawet 1,5 mln par w Polsce i wydaje się, wydaje się oczywistym, że leczenie niepłodności z uwagi na tak duży zasięg problemu, a jeśli do tego dodamy wskaźniki demograficzne, wymaga działań systemowych i powinno być finansowane w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego, ze środków publicznych. Skuteczność i potrzebę takiego rozwiązania najlepiej uzasadniają dane z okresu obowiązywania w naszym kraju takich rozwiązań w latach 2013-2016, kiedy dzięki metodzie zapłodnienia pozaustrojowego przyszło na świat ponad 22 tys. dzieci, 22 tys. Polek i Polaków. Dzisiaj leczenie metodą zapłodnienia pozaustrojowego jest dostępne w ramach usług komercyjnych. Niestety jest to metoda kosztowna i bez wsparcia z budżetu oznacza pozabawienie wielu par potomstwa. Dlatego samorzady, wiele samorządów w Polsce już dzisiaj, widząc problem, wsłuchując się w oczekiwania i głos swoich mieszkańców same opracowują i wdrażają lokalne programy leczenia niepłodności, finansując je ze środków własnych samorządu. My, jako miasto, to państwo dobrze wiecie, bo niejednokrotnie na tej sali podejmujecie decyzje odnośnie ważnych spraw dla zdrowia naszych mieszkańców, od lat diagnozujemy i analizujemy potrzeby zdrowotne naszych mieszkańców, odpowiadając na rozpoznane problemy skutecznie wprowadzamy takie ponadsystemowe często programy zdrowotne i profilaktyczne. Podejmujemy niejednokrotnie działania nier refundowane przez Ministerstwo Zdrowia, które z powodzeniem realizujemy w trosce o dobro naszych mieszkańców, tak jakby, tak przykładowo zapewnienie opieki stomatologicznej dla naszych dzieci lubelskich w szkołach, czy szczepienia ochronne dla seniorów, ale także mnóstwo, liczne programy profilaktyczne, edukacyjne, diagnostyczne.

Ten przygotowany i opracowany przez nas program jest, jak zaznaczyłam na wstępie, konsekwencją realizacji uchwały Rady Miasta. Ale chcę powiedzieć, że nasze zaangażowanie w jego przygotowanie świadczy również o tym, że problem niepłodności, jako choroby społecznej, choroby ogromnie ważnej i trudnej, jest dostrzegany jako ważny i wymagający pilnych rozwiązań. Jeśli na razie nie możemy się doczekać na szczeblu centralnym, rządowym, to co najmniej na samorządowym powinien być rozwiązany. Jest to bezwzględnie właściwe i konieczne.

Pozwólcie państwo, że ja oddam głos teraz pani dyrektor Barbarze Danieluk, która w sposób bardzo praktyczny opowie państwu, jak ten program jest sformułowany w odniesieniu do naszych mieszkańców, jakie kryteria muszą spełniać, i jak będzie wyglądała cała procedura dofinansowania. Natomiast, zanim oddam głos naszej pani dyrektor, to chciałabym państwu przedstawić i powitać wśród nas obecną panią Karolinę Frączak, doktora nauk medycznych, specjalistkę w dziedzinie położnictwa i ginekologii, również ginekologii onkologicznej, pracownika Katedry i Kliniki Ginekologii Onkologicznej i Ginekologii w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym nr 1. Pani doktor przyjęła nasze zaproszenie do udziału w dzisiejszej sesji w tym punkcie, by ewentualnie służyć państwu wyjaśnieniami w sferze takiej sensu *stricte* czysto medycznej. Także dziękuję pani doktor, że zechciała pani z nami tutaj być. Dziękuję. oddaję głos pani dyrektor.” (oklaski)

Zastępca Dyrektora Wydziału Zdrowia i Profilaktyki Barbara Danieluk „Szanowni Panowie Przewodniczący! Szanowni Państwo! Przedłożony projekt uchwały i w tym programie dotyczącego dofinansowania procedury zapłodnienia in vitro przewiduje dofinansowanie dla 50 par rocznie do dwóch procedur przez trzy lata, czyli w sumie przez trzy lata planujemy objąć 150 par na 300 procedur. Pary będą miały dofinansowanie, tylko te pary, które pozostają w związku małżeńskim lub też związku partnerskim, zgodnie z definicją ustawy o leczeniu niepłodności. Wiek kobiet, które mogą korzystać z naszego dofinansowania musi się mieścić w przedziale 25-40 lat, poza tym rok przed procedurą, czy rozpoczęciem procedury pary muszą zamieszkiwać na terenie Lublina. Ponadto, muszą płacić podatki również na terenie Lublina. Do programu będą kwalifikowane tylko te pary, które przeszły postępowanie diagnostyczne bez efektu, czy to było farmakologiczne, czy chirurgiczne, w każdym razie po roku diagnostyki nie używały potomstwa, więc wtedy będzie dopiero diagnostyka w kierunku zapłodnienia pozaustrojowego.

Podmiot, który będzie realizował nasz program, zostanie wyłoniony w trybie konkursu, po przyjęciu przez państwa uchwały w tym zakresie, będzie ogłoszony konkurs, i liczymy na to, że podmioty się zgłoszą i będą realizowały ze skutkiem takim dofinansowania bezpośrednio dla pary, co dla nich będzie ewidentną korzyścią, bo w tej chwili koszty zapłodnienia od 8 do 12 tys., więc tylko te 5 tys. byśmy dokładali do tej procedury. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa radnych chciałby zabrać głos w tej sprawie? Widzę, zgłasza się pan radny Marcin Jakóbczyk – bardzo proszę, udzielam panu głosu.”

Radny M. Jakóbczyk „Bardzo dziękuję. Panowie Prezydenci! Panie Przewodniczący! Wysoka Rado! Szanowni Państwo! Nieczęsto zamęczam państwa swoimi wystąpieniami, zabieram państwu głos, rzadko też korzystam z tego miejsca, w którym się w tej chwili znajduję, ale z racji na to, że dotykamy tematu niezwykle delikatnego, wrażliwego, newralgicznego i stawia to przed nami oczywiście wymóg dużego wyczucia, ale przede wszystkim wydaje mi się naszej odpowiedzialności, odpowiedzialności za tę decyzję, którą dzisiaj podejmiemy, ale także za nasze sumienia ze względu na konsekwencje, także moralne i etyczne takiej decyzji. I pozwolicie państwo, dlatego że z tych właśnie względów, że przyjrę się temu zagadnieniu, temu projektowi uchwały z kilku perspektyw. Pierwsza, nad którą nie zamierzam się długo rozwodzić, czysto polityczna. Osobiście nie do końca rozumiem, dlaczego ten projekt staje akurat dzisiaj, w dniu, kiedy dyskutujemy nad uchwałą budżetową; w dyskursie publicznym, medialnym, gdyby to miało zasięg ogólnopolski, zaraz by się pojawiły oczywiście zarzuty celne, bądź niecelne, dlatego nie jestem w stanie tego przesądzić, że może to przykryć inne tematy istotne z punktu widzenia gospodarczego, ekonomicznego dla naszego miasta, ale tego nie jesteśmy w stanie przesądzić, niemniej jednak dziwię się, że akurat dzisiaj o tym dyskutujemy.

Proszę państwa, na samym wstępie, próbując uniknąć ewentualnych dziwnych replik z różnych stron, dlatego też proszę o uważne słuchanie naprawdę w skupieniu i o uwagę, chciałbym podkreślić, bardzo upraszczając hasło, które pojawia się często w dyskursie publicznym – tak, in vitro to ludzie,

i z tym wszyscy się zgadzamy, niezależnie od stron barykady. Zgadza się. Metoda in vitro polega na pozaustrojowym zapłodnieniu i implementacji ludzkiego zarodka do ciała kobiety, gdzie następuje dalszy rozwój dziecka. A zatem, jeżeli ktoś wychodzi z tym upraszczającym bardzo hasłem, że in vitro to też ludzie, zakładam, że powinien być konsekwentny i bronić życia każdej, każdej istoty ludzkiej powołanej do życia za pomocą tej metody, bo tak jak powiedziałem, są to ludzie, którzy nie różnią się niczym czy ode mnie, czy od pana przewodniczącego, pana prezydenta, od kolegi radnego, koleżanki radnej, niczym, tacy sami ludzie. I jeżeli opowiada się ktoś, używa tego hasła, to zakładam, że będzie bronił każdego takiego życia konsekwentnie. Te wyselekcjonowane zarodki mają oczywiście szansę na życie, pozostałe w przeciągu kilku lat – no, właśnie, to jest moje pytanie – zakładam, że jednak trafią do utylizacji. Czy o tym wiedzą osoby, które rzeczywiście tę metodę w pełni propagują? Jeżeli nie, to uważam, że powinni jednak zasięgnąć tej wiedzy. Jeżeli zaś wiedzą, no to troszeczkę może to brak takiej konsekwencji, nie mówię hipokryzji zakrawać. Według prawa oczywiście nie ma niszczenia zarodków, żeby było jasne, nie ma. Tylko chciałbym usłyszeć odpowiedź, co się dzieje z tymi zarodkami, które nie przeszły selekcji i są wadliwe. Bo ja już widzę tę kolejkę chętnych do ich adopcji po kilkunastu latach od ich zamrożenia. I wreszcie, i tu już zamykam perspektywę polityczną, co akurat mogłoby budzić pusty śmiech, we mnie nigdy takiego śmiechu nie budziło, budziło raczej żal i smutek, bo obserwacja w przestrzeni publicznej osób, które z jednej strony bardzo opowiadają się za metodą in vitro, a z drugiej opowiadają się także za metodą zabijania dzieci nienarodzonych podczas czarnych protestów, to już są Himalaje hipokryzji, drodzy państwo. I tego akurat nie potrafiłem i nie potrafię zrozumieć w żaden możliwy sposób.

Kilka takich słów jeszcze wprowadzenia ogólnego. Czyli klasyczne zapłodnienie pozaustrojowe polega oczywiście na tym, że pobiera się tę komórkę jajową, będę mówił w bardzo dużym uproszczeniu, podejrzewam, że pani doktor w razie czego będzie w stanie później to jeszcze być może doprecyzować. Umieszcza się w tzw. cieplarni, w odpowiedniej probówce, a do której potem dodajemy te plemniki. Podczas normalnego cyklu dochodzi do jednej owulacji, no, zdarza się owulacja, powiedzmy, podwójna, kiedy dojrzewają równocześnie dwie komórki jajowe, a więc dysponujemy jedną, maksymalnie dwiema komórkami. Niemniej jednak doświadczenie uczy, że może zależeć lekarzom prowadzącym, dokonującym zapłodnienia in vitro, żeby komórek było jak najwięcej, więc można, jest taka możliwość oczywiście podania hormonów, wywołania tzw. super owulacji, no i wówczas jest większa ilość oczywiście dostępnych komórek. Te metody mogą być oczywiście różne samego zapłodnienia, w każdym jednak wypadku po kilku dniach tych hodowli zarodek zostaje umieszczony w macicy kobiety. Jeżeli chodzi o te techniki sztucznego zapłodnienia, to według tych statystyk, do których dotarłem, one oczywiście zwiększyły się rzeczywiście, jeśli chodzi o skuteczność w Polsce, bo kiedyś była niższa, w tej chwili jest już tak mniej więcej taka, jak za granicą, czyli w granicach tych 40%. Dobrze mówię? Dobrze mówię, cieszę się. Ale powiedzmy, że w porównaniu od 25 do 40% na pewno się zamykamy. Co istotne, oczywiście taka skuteczność osiągnięta jest w sytuacji, gdy tworzy się więcej embrionów. Jeżeli tworzy się jeden embrion, na jakim poziomie taka skuteczność może być – 15, 25% mniej więcej. Generalnie są dwa sposoby postępowania przy tworzeniu większej ilości embrionów. W pierwszym do implementacji wybieramy jeden lub dwa embriony, pozostałe

są zamrażane, aby ich użyć. Jeżeli pierwsza implementacja się nie powiedzie, no, w takim przypadku, jeżeli natomiast implementacja zakończy się sukcesem, to nadliczbowe zarodki mogłyby być używane do celów eksperymentalnych lub uśmiercane. Ale jest ten drugi sposób, że wszczepia się kilka zarodków, by zwiększyć prawdopodobieństwo powodzenia implementacji. Gdy jednak w takiej sytuacji kilka zarodków pomyślnie się zagnieździ, rozpocznie się w ten sposób ciąża mnoga. No i wtedy mamy tak zwaną, przeprowadzi się tak zwaną aborcję redukcyjną. Trzeba podkreślić, że w przypadku zapłodnienia sztuczną metodą in vitro, dwa razy częściej niż przy normalnym poczęciu może dojść do ciąży, do podziału, przepraszam, bliźniaczego, Jeżeli więc wszczepiono kilka zarodków, i do tego jest jeszcze podział bliźniaczy, no to mamy do czynienia z ciążą bardzo mnogą. I teraz argumentem za tzw. aborcją redukcyjną jest zamiar dania szansy normalnego rozwoju jednemu z embrionów. I dodatkowym czynnikiem jest jeszcze to, że ciąża mnoga uzyskana metodą in vitro jest bardzo oczywiście niebezpieczna dla kobiety. W ogóle zastanawia mnie, o tym miałem w sumie na początku, ale nie planowałem tego dużo wcześniej, dlaczego projekt nosi nazwę dofinansowanie do leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców miasta Lublin? Bo z tego, co wiem, metoda in vitro nie leczy z niepłodności. I to jest mój podstawowy zarzut, no bo jeżeli mimo wszystko przeprowadzimy tą metodą zapłodnienie, wydaje mi się, że ta osoba jest dalej niepłodna.

I teraz przejdziemy dalej, panie radny. Przechodzę do drugiej perspektywy, drodzy państwo, moim zdaniem najistotniejszej, i raz jeszcze podkreślając w tym miejscu, żebyśmy się dobrze zrozumieli – niepłodność jest dramatem, jest tragedią wielu małżeństw, wielu osób, co w żaden sposób nie zmienia faktu i nie usprawiedliwia podjęcia dzisiejszej uchwały, w moim przekonaniu, a udowodnię państwu, dlaczego. Proszę państwa, w okresie pontyfikatu Św. Jana Pawła II powstał zaaprobowany przez papieża dokument Kongregacji Nauki Wiary *Donum Vitae*, to był 1987 rok, który w sposób zdecydowany podkreślał, że żaden cel, nawet sam w sobie szlachetny, czyli użyteczność dla nauki, dla innych istot ludzkich, dla społeczeństwa nie może usprawiedliwić doświadczeń i eksperymentów na ludzkim embrionie. Przypomina mi się taki dialog z serialu Jacka Bromskiego „U Pana Boga w ogródku”, kiedy Wasyl, batiuszka prawosławny spaceruje z głównym bohaterem księdzem i rozmawiają – „Musisz sobie uświadomić, Wasyl, że postęp to nie jest kategoria moralna. Jest taki postęp, który człowiekowi służy i do zatracenia wiedzy. Elektryczne kotły w piekle to także postęp”.

Proszę państwa, orzeczenia *Donum Vitae* zostały podjęte później przez Ojca Świętego w *Encyklice Evangelium Vitae*. Tam stwierdza: „Także różne techniki sztucznej reprodukcji, które wydają się służyć życiu i często są stosowane z tą intencją, w rzeczywistości stwarzają możliwość nowych zamachów na życie. Stosując te techniki do dziś notują wysoki procent niepowodzeń. Dotyczy to nie tyle samego momentu zapłodnienia, ile następnej fazy rozwoju embrionu wystawionego na ryzyko rychłej śmierci. Ponadto, w wielu przypadkach wytwarza się większą liczbę embrionów, niż jest to konieczne dla przeniesienia któregoś z nich do łona matki, a następnie te tzw. embriony nadliczbowe są zabijane w badaniach naukowych, które mają rzekomo służyć postępowi nauki i medycyny, a w rzeczywistości redukują życie ludzkie jedynie do roli materiału

biologicznego, którym można swobodnie dysponować”. Żeby było jasne, w polskim prawie wygląda to trochę inaczej. I pamiętajcie państwo, że zarówno w Donum Vitae, jak i w Evangelium Vitae w obydwu tych dokumentach zostało podkreślone, że tyczy to momentu, w którym te dokumenty powstawały.

Kolejny argument przeciwko dopuszczalności in vitro, proszę państwa, to jest oczywiście kwestia życia, czy też śmierci tychże embrionów, jest tu wykroczenie jednak przeciwko bożemu prawu i należy ono do najpoważniejszych, jest to bezpośrednio naruszenie piątego przykazania. Zwrócić trzeba uwagę, że choć teoretycznie jest możliwe nietworzenie dodatkowych embrionów, jak wskazano wcześniej, w praktyce jednak może do tego dojść. Warto zauważyć, że zarówno, tak jak powiedziałem, instrukcja Donum Vitae, jak i Encyklika Evangelium Vitae poruszając te kwestie zastrzegały, że odnoszą się do technik w tamtym momencie, czyli mamy przestrzeń tak naprawdę blisko 40-letnią. Być może i tu powinienem też zastrzec na wypadek późniejszych replik. Drodzy państwo, część z tych argumentów, które podałem i za chwilę podam, oczywiście zawężą się do być może części tylko z państwa radnych. No, ale tak to czasami, drodzy państwo jest, że nasza wiara, chrześcijaństwo nakłada na nas dodatkowe obowiązki i trochę jest trudniej czasami w życiu. Dlaczego? Za chwilę.

Kolejnym argumentem, który jest podnoszony w Encyklice Evangelium Vitae, jest wystawienie embrionu na ryzyko rychłej śmierci. Nie chodzi w tym miejscu o embriony dodatkowe, a o sam fakt wskaźnika niepowodzeń w stosowaniu metody in vitro, i to nie z powodu nieskuteczności zapłodnienia, a z powodu śmierci embrionów na przykład dlatego, że implementacja się nie powiodła, i tutaj również Jan Paweł II zastrzega, że mówi o czasach, kiedy ta Encyklika powstawała, ale z tego, co mi wiadomo, w tym zakresie akurat od tamtego momentu niewiele się zmieniło.

I najistotniejszy argument, drodzy państwo. Otóż, w dyskusjach nad stosowaniem metody in vitro zwolennicy tej metody często podnoszą argument, że małżonkowie mają prawo do posiadania dziecka. To jest sprawa bardzo delikatna, ale drodzy państwo, ten argument jest z gruntu fałszywy. Człowiek nie ma prawa do posiadania drugiego człowieka. Zdajmy sobie sprawę z faktu, że to w swojej istocie jest uprzedmiotowieniem drugiej osoby. Dziecko nie jest rzeczą, ale jest darem, bożym darem, darem w swej istocie największym. Nie musicie mnie państwo absolutnie przekonywać do tego, że nie rozgrywają się w tym kontekście dramaty rodzin. Wierzcie mi, drodzy państwo, że rozumiem to doskonale i zdaję sobie sprawę z faktu, że każdy z nas ma w sobie gigantyczne pokłady tej miłości już w momencie prawdopodobnie nawet narodzin, kiedy ta dusza ludzka się rodzi, dusza ludzka w zasadzie powstaje już w momencie poczęcia, tak samo jak istota ludzka, ale powiedzmy, że dziecko przychodzi na świat i tej miłości rzeczywiście mamy nieprzebrane w sobie pokłady, i mamy pragnienie przekazać je drugiemu człowiekowi, a któż lepiej te pokłady miłości przyjmie niż dziecko? Niemniej jednak, co wielokrotnie podkreślałem, czy w dyskusjach na temat ogólnie ochrony życia ludzkiego, życia poczętego, żadne prawo, prawo, muszę zacytować ten dziwny twórca lingwistyczny, prawo do posiadania dziecka, tak, choć nie istnieje coś takiego, prawo do wolności słowa, prawo do jakiegokolwiek wolności, do czegokolwiek nie może przesłaniać prawa do życia ludzkiego, nie może przesłaniać przyrodzonej godności ludzkiej, którą każdy z nas sam w sobie posiada.

Unikając kolejnych replik, które kiedyś się także pojawiały z ust jednego z moich kolegów, zresztą bardzo sympatycznych kolegów radnych, że nie jest to synod biskupi – to prawda, nie jesteśmy na synodzie biskupim, ale pragnę zwrócić państwa uwagę na dwie rzeczy. Legitymację partyjną możemy zostawić w samochodzie, legitymację partyjną się ma, potem się nie ma. Natomiast chrztu, który zmasał z nas grzech pierworodny, nie jesteśmy, drodzy państwo, choćbyśmy nie wiem jak chcieli, możecie dokonywać aktów apostazji, ale Bogu dziękować, że ten chrzest gładzi grzech pierworodny, tego nie jesteśmy w stanie z siebie zmyć, niestety. Dlatego jakkolwiek dyscyplina partyjna to jest oczywiście jedno, ale wierność nauce Kościoła, ewangelii, wartości, które wyznajemy, no to jest trochę coś więcej. Bo jakkolwiek wielu z nas, uczestnicząc we Mszy świętej niedzielnej, jakiegokolwiek, chociaż na tygodniu zazwyczaj nie ma, w dzień powszedni, ale wyznaje credo, w którym mówi – „Wierzę w jeden, święty, powszechny, apostołski Kościół”. Drodzy państwo, pokora, wbrew temu, co się często mówi i myli się z pychą, pokora jest tak naprawdę świadomością własnej wartości, świadomością własnych ułomności. I jeżeli nie wiem, mam wątpliwość, to pytam. Z drugiej strony pokora idzie w parze często z obojętnością, czyli posłuszeństwem, najzwyczajniej w świecie posłuszeństwem. I to, żeby było jasne, to nie jest tak, że wszystko przyjmuję tak po prostu i zawsze każda nauka Kościoła była dla mnie jasna, czytelna. Nie. Bardzo często nie rozumiałem, początkowo mogłem się nie zgadzać, ale jest właśnie obojętność, jest pokora. I pragnę, tutaj właśnie zawężam te słowa, do tych, części z państwa radnych, w których próbuję obudzić to sumienie. Nie po to Kościół święty stawia nam na naszej drodze świętych, błogosławionych, doktorów Kościoła, kapłanów, ojców Kościoła, żebyśmy po prostu tylko i wyłącznie klęczeli przed ich figurami, ale właśnie po to, żeby stanowili wskazówki, drogowskazy, że jeżeli nie wiemy, mamy wątpliwość, ale chcemy pozostawać wierni tej nauce, to mamy obowiązek w jakiś sposób podążać za tymi wskazówkami, za tymi drogowskazami.

Tak, jak wcześniej powiedziałem – dziecko, proszę państwa, nade wszystko jest darem. I jakkolwiek daleko mi do bohatera, ale rozumiem tragedie i dramaty tych osób, które borykają się z brakiem potomstwa. Ale to nie jest usprawiedliwienie, i to nie jest rozwiązanie. To nie jest sytuacja taka, w której po jednym zabiegu nagle wszystko wróci do normy, nie, znaczy wróci do normy, do tego, że w dalszym ciągu problem pozostanie. A dziecko to nie jest towar, który ja chcę, to nie są moje klocki Lego, to nie są płyty z muzyką, które chcę, pragnę i pójdę kupić. Ja pragnę miłości, przekazać tej miłości, ale to nie w ten sposób powinno się, drodzy państwo, mimo wszystko rodzić.

Dlatego też, apelując do państwa sumień, apelując do państwa sumień i też swego rodzaju logiki, proszę o odrzucenie tego projektu. Dziękuję bardzo.” (oklaski)

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję. Pani Maja Zaborowska, jako kolejny mówca. Bardzo proszę, pani przewodnicząca Maja Zaborowska.”

Radna M. Zaborowska „Dziękuję. Panie Przewodniczący! Państwo Prezydenci! Wysoka Rado! Ja tak krótko, w nawiązaniu powiem, że moja bardzo bliska koleżanka jest mamą czwórki dzieci, z czego oba, to było z dwóch ciąży, ciąży bliźniaczych, więc à propos tego, co tutaj mówił przedmówca, à propos

tych aborcji redukcyjnych bodajże, całkowicie się z tym nie zgadzam. Ale przede wszystkim chciałam powiedzieć, że ogromnie się cieszę, że dzisiaj ten projekt znalazł się w porządku obrad. Niezwykle się cieszę, że w przyszłorocznym budżecie znajdą się również pieniądze, żeby pierwsze pary z Lublina mogły z tego programu skorzystać,. Chciałam przede wszystkim bardzo, bardzo serdecznie podziękować wszystkim osobom, które zaangażowały się w to, żeby taki program w mieście Lublinie mógł zacząć funkcjonować. Bardzo serdecznie dziękuję przede wszystkim pani prezydent Monice Lipińskiej, która poświęciła na to bardzo dużo czasu, zaangażowała się, sięgnęła po ekspertów, tak jak tutaj uprzednio mówiła, ten program przeszedł wszelkie bardzo, bardzo u nas w Polsce restrykcyjne procedury, aby mógł sprostać naprawdę wyśrubowanym normom, również moralnym, które powinny uspokoić osoby również, które mają poglądy bardziej konserwatywne.

Szanowni państwo, dziękuję również i wiem, że są na sali obecne osoby, które brały udział w zbiorce podpisów pod petycją, którą przyjęliście, przyjęliśmy wszyscy w 2019 roku, tutaj już pani prezydent wspominała, że dzisiejszy projekt jest również efektem tego, że pierwotnie wypowiedzieli się mieszkańcy Lublina, którzy zbierali podpisy pod taką petycją, i stąd ten temat po raz pierwszy wtedy już stanął na Radzie Miasta i uzyskał pozytywną opinię, czego dzisiaj możemy zbierać, mam nadzieję, pozytywne efekty.

Szanowni państwo, w naprawdę bardzo wielu miastach w Polsce takie programy są realizowane. Pragnę powiedzieć, że to jest 5 tys. zł, 5 tys. zł dopłaty do procedury, która jest niezwykle kosztowną procedurą, która jest procedurą stosowaną jedynie u osób, które w inny sposób tego dziecka mieć nie mogą, które przeszły tak naprawdę wszystkie inne sposoby leczenia i jest to procedura dla tych osób jedyna. Jeżeli ona nie będzie skuteczna, to własnego dziecka mieć nie będą te pary, i obdarzać je również miłością, bo również miłością chcą obdarzać swoje dzieci osoby, które nie zawsze mogą w inny sposób te dzieci mieć.

Szanowni państwo, nie będę przedłużać. Bardzo, bardzo państwa proszę o to, żebyśmy opowiedzieli się o stronie osób, które są cierpiące, które ten problem dotyka. To jest naprawdę w Polsce około 20% par, w Lublinie na pewno tak samo, ten problem będzie narastał, a tam procedura będzie się stawiała coraz bardziej powszechna, czy tego chcemy, czy nie, ponieważ społeczeństwo będzie się borykało z coraz większym problemem bezpłodności. Także jeszcze raz bardzo serdecznie dziękuję za to, że dzisiaj możemy to procedować i proszę o to, żeby ten program został przyjęty. Dziękuję.”

Wiceprzew. RM L. Daniewski „Dziękuję pani przewodniczącej. Pan przewodniczący Dariusz Sadowski, bardzo proszę.”

Radny D. Sadowski „Dziękuję. Panie Przewodniczący! Rozumiem, że mogę z ambony skorzystać, znaczy z mównicy, tak? Okay. Dziękuję bardzo, dzisiaj się stało modne korzystanie z tego miejsca zapomnianego. Państwo Prezydenci! Panowie Przewodniczący! Szanowni Państwo! Może radnemu koledze odpowiem, dlaczego dzisiaj ten program przyjmujemy. Bo otóż przyjęliśmy, Wysoka Rada przyjęła budżet miasta, gdzie są zapisane środki na sfinansowanie tego programu, więc trudno, żeby finansować czegoś, czego nie ma, stąd ten

program staje pod obrady Wysokiej Rady w tym właśnie momencie, jako potwierdzenie zapisanych wcześniej środków na jego finansowanie.

Oczywiście mógłbym się odnosić do górnolotnych stwierdzeń, które mój szanowny kolega wcześniej przedstawił, natomiast, no, jesteśmy *Homo sapiens* i Bóg, jeśli już, to też wymagał korzystania z rozumu, a jednym z jego przejawów jest korzystanie z dorobku naukowego. I chciałbym tylko przypomnieć myślę wszystkim, czy większości z państwa znane fakty, a więc za opracowanie metody *in vitro* została przyznana Nagroda Nobla. 8 mln urodzeń na świecie dzięki tej metodzie przez 40 lat. 1986 rok – pierwszy zabieg w Polsce przeprowadzony. W latach 2013-2016, kiedy metoda *in vitro* była finansowana w ramach budżetu państwa, ponad 22 tys. urodzeń. Na marginesie powiem, że skandalem jest, że państwo nie pomaga swoim obywatelom w realizacji swoich marzeń i w tym, aby zwalczyć nieuleczalną, to fakt, ale chorobę cywilizacyjną, jaką jest bezpłodność, co potwierdza Światowa Organizacja Zdrowia, jasno klasyfikując to schorzenie jako chorobę cywilizacyjną.

I można oczywiście zaprzeczać tym faktom naukowym, historycznym, ale metoda *in vitro* została przez 40 lat potwierdzona jako metoda skuteczna i metoda bezpieczna, chociaż słyszeliśmy w przestrzeni publicznej, że dzieci się rodzą z bruzdami, albo coś, inne takie twierdzenia, które uderzały w godność człowieka, przyrodzoną godność człowieka.

Kolejny fakt – mamy duży kryzys demograficzny, również badania potwierdzają, iż choroba, jaką jest niepłodność się rozwija. W tej chwili ponad 1,5 mln par w Polsce jest zagrożone tą chorobą, czy cierpi na tę chorobę i zapewne wszyscy państwo wiecie, bo czasem na kobiety się przerzuca odpowiedzialność za brak potomstwa, ale dokładnie niepłodność dotyczy dokładnie w 50% zarówno kobiet, jak i mężczyzn. Także tutaj jest równouprawnienie, jeżeli chodzi o zaatakowanie tą chorobą, więc nie możemy tylko odnosić jej do kobiet.

I co mamy z drugiej strony, jaką propozycję władz państwowych? Otóż, mamy program leczenia tzw. metodą naprotechnologii. Od 2016 roku w ramach terapii tą metodą narodziło się niecałe 300 dzieci, no, i biorąc pod uwagę statystyki, to moglibyśmy porównać skuteczność tej metody do leczenia ostrego zapalenia płuc odymianiem z kadzidła. Pewnie przeżycie, skuteczność by była taką metodą leczenia ostrego zapalenia płuc, jeszcze bardziej skuteczna, bo więcej ludzi by przeżyło. Ale wydaje mi się, że jesteśmy na wyższym poziomie cywilizacyjnym, żeby odrzucać oczywiste fakty naukowe i oczywiste fakty statystyczne.

Cieszę się, że Lublin, i mam nadzieję, że Lublin po głosowaniu Wysokiej Rady dołączy do grona samorządów w Polsce, które pomagają swoim obywatelom osiągnąć tak oczekiwane przez nich szczęście i spełnienie marzeń, czasem prowadzących..., których nieosiągnięcie czasem prowadzi do degradacji i społecznej, i zawodowej, i do rozwijania się innych chorób cywilizacyjnych, takich jak depresja. Stąd też bardzo proszę koleżanki i kolegów radnych o poparcie tej uchwały i przyjęcie programu,. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Pan radny Grzegorz Lubaś – bardzo proszę, udzielam panu głosu.”

Radny Grzegorz Lubaś „Panowie Przewodniczący! Państwo Prezydenci! Wysoka Rado! Szanowni Dyrektorzy i Goście! Jeszcze kilkanaście lat temu temat trudności z zajściem w ciążę był pewnego rodzaju tematem tabu, dlatego cieszę

się, że dzisiaj rozmawiamy o tym temacie i wreszcie ten temat zaczął być traktowany na równi z każdym innym przypadkiem zdrowotnym, jak również cieszę się, że powoli, systematycznie w samorządach powstają programy zdrowotne umożliwiające i promujące tę metodę.

Przyjęcie przedmiotowej, dzisiejszej uchwały chyba takim oczywistym faktem pomocy parom, które potrzebują takiego wsparcia, daje dodatkowo, a może przede wszystkim wsparcie psychiczne dla osób, które planują skorzystać z tej metody, skorzystały wcześniej lub rozważają to, a często spotykają się z zazwyczaj nieprawdziwymi i często krzywdzącymi opiniami jej dotyczącymi. Także przyjęcie kolejnych takich uchwał przez kolejne samorzady na pewno w jakiś sposób poprawia komfort psychiczny tych osób.

Odnosząc się do wcześniej tutaj wypowiedzianych słów, tak jak niepopierających tej metody, nie chcę wchodzić tutaj w polemikę, natomiast odniosę się do słów mojego przedmówcy – no, obudźmy się i zobaczymy, jakie są fakty. W Polsce według różnych szacunków 15-20% par w wieku reprodukcyjnym ma problemy z zajściem w ciążę. Natomiast z drugiej strony dzięki tej metodzie też według różnych szacunków urodziło się w Polsce od 70 do 100 tys. dzieci. Myślę, że przy dzisiejszych problemach demograficznych, o których tutaj niejednokrotnie na tej sali rozmawialiśmy, no, niepopieranie tej metody, no, jest pewnego rodzaju wystąpieniem przeciwko demografii również. – (**Głos z sali** „Tak jak aborcję popieracie... - część wypowiedzi nieczytelna) – Bardzo dziękuję za ten głos, natomiast nie był on w ramach mojej dyskusji.

No cóż, troszkę zostałem wybity z rytmu. Także, no, powiem tylko tak – jeszcze niedawno temat przeszczepów serca był również brany jako coś niemoralnego, coś nieetycznego, no, dzisiaj na szczęście nauka wygrywa i przeszczepy serca, jak i różnych innych organów są traktowane jako normalny zabieg leczniczy, w tym przypadku akurat ratujące życie, natomiast w przypadku in vitro dający możliwość dania życia.

No, ja stawiam jednak na postęp i naukę, stawiam na pomoc ludziom, także będę głosował za tym projektem i namawiam do tego również państwa. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Pan przewodniczący Bartosz Margul.”

Radny B. Margul „Dziękuję bardzo. Proszę państwa, nie będę długo, ale parę rzeczy chciałem skomentować.

Oczywiście z jednej strony się cieszę, że taki projekt dzisiaj procedujemy, ale z drugiej strony jest to taka radość przez łzy, bo tak naprawdę to państwo powinno się zaopiekować osobami i wspomagać osoby, które są w potrzebie. Co zrobiło państwo polskie w ostatnich latach? Zastąpiło świetnie działający program, który dawał tę szansę, dawał ten dar, o którym jeden z przedmówców wspominał, i zastąpił ten program bardzo nieskutecznym programem, który w zasadzie, o nazwie naprotechnologia, ale z technologią to ma tak wiele wspólnego, że trudno mi to..., nazwa jest, myślę, że bardzo myląca, bo oznacza to tylko i wyłącznie obserwację, dietę i diagnostykę, więc trudno to nazwać jakąś specyficzną metodą leczenia. Zresztą efekty tej metody, którą polskie władze zastąpiły bardzo skuteczną metodę in vitro są zatrważające, bo koszt jednego, no, można..., spełnienia jednego marzenia, spełnienia jednego daru, tak, żeby zachować to nazewnictwo jed-

nego z przedmówców, trzeba wydać ponad 1 mln zł, więc jest strasznie nieskuteczna, to jest w dużym stopniu marnotrawstwo pieniędzy, podczas, gdy nauka daje nam bardzo duże narzędzia ku temu, żeby te problemy rozwiązać. Myślę, że gdybyśmy się spotkali kilkaset lat temu, to prawa strona by zakazywała leczenia, w ogóle używania lekarza i wychodzenia do lekarza, bo jest to naruszenie porządku, jeżeli ktoś zachorował, no to przecież dlaczego się leczy, prawda, więc możemy iść dalej zupełnie. Ja myślę, że przywoływanie na tej sali dokumentów papieskich, dokumentów watykańskich jest..., oczywiście ktoś może sobie żyć i postępować, i stosować je w życiu na co dzień, na szczęście jesteśmy w państwie polskim i mamy tutaj polskie prawo. Jeżeli kogoś ogranicza lub zmusza do czegoś prawo ustanowione w Watykanie, no to może się stosować, ale czym się zasadniczo różnimy na tej sali, że my nikomu nie chcemy narzucać naszej woli, a to państwo chce narzucać nam swoją wolę i wolę swoją mieszkańcom Lublina. Ten program nie będzie zmuszać do niczego żadnego mieszkańca Lublina. Jeżeli ktośkolwiek wyznaje państwa wartości i uzna, że nie może, że brak możliwości posiadania potomstwa i nie może skorzystać z tej metody, to i z niej nie skorzysta. Natomiast my dajemy szansę osobom, które w swoim sumieniu wyznają inne wartości i dla których ten dar jest ważniejszy, niż problemy natury moralnej. Zresztą podejrzewam, że za... - (**Głos z sali** – wypowiedź nieczytelna) – No, chciałem być, panie radny delikatny. Także ja państwa głęboko namawiam do tego, żeby nie narzucać swojej woli innym ludziom, tylko dać ludziom swobodny wybór i ludzie w swojej mądrości sami wybiorą, po której stronie chcą stać, czy wolą dogmaty wiary, czy wolą spełnić swoje marzenia. I dajmy szansę. Wprawdzie jest to skromny wymiar tego programu, być może nie na miarę potrzeb mieszkańców Lublina, ale myślę, że to jest dobry początek i mam nadzieję, że też wkrótce państwo polskie powróci do takiej formy pomocy Polakom. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję. Pani przewodnicząca Elżbieta Dados, bardzo proszę.”

Radna E. Dados „Panie Przewodniczący! Przepraszam, zagapiłam się w komputer. Proszę państwa, konieczność podjęcia tej uchwały w bardzo racjonalny sposób uzasadniła pani prezydent i wytłumaczyła pani dyrektor Wydziału Zdrowia. Ja, jako przewodnicząca Komisji Zdrowia i Pomocy Społecznej, chciałam państwu przedstawić głosowanie członków Komisji. Jak wiecie państwo, Komisja składa się z radnych. Proszę państwa, Komisja Zdrowia w głosowaniu zaoferowała projekt tej uchwały pozytywnie: 8 głosów „za”, przy 1 głosie „sprzeciwu” i 2 „wstrzymujących się”. Ja mam nadzieję, że pani doktor, która siedzi tutaj, na sali, nie jest przerażona niektórymi wystąpieniami, które kłócą się z rozsądkiem i poziomem umysłu naszego. Myślę, że większość radnych zagłosuje „za”. Dziękuję bardzo. – (**Głos z sali** „Nieelegancko...”).”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję. Pan Tomasz Pitucha, bardzo proszę.”

Radny T. Pitucha „Dziękuję, ja krótko. Uważam, że problem jest bardzo delikatny i jakby nie chcę się może tutaj jakby wchodzić bardzo głęboko, ale powiedzieć o dwóch rzeczach. Chciałbym jednak prosić, aby nie oceniać wypowiedzi osób, które wypowiadały się wcześniej, a nie były zwolennikami tej metody, bo mają do tego prawo – to po pierwsze.

Po drugie – chciałbym też, skoro miasto Lublin podejmuje i pewnie podejmie dzisiaj tę uchwałę, zwrócić większą uwagę również w programach edukacyjnych na problem zdrowia prokreacyjnego. Różne są głosy w naszym społeczeństwie, na przykład jest bardzo wiele tendencji do tego, żeby jakby seksualizować już młode osoby, co się przekłada na dosyć szybkie rozpoczynanie przez nich współżycia, i o tym mówią badania, a to się na przykład przyczynia do tego, i to też są badania, że często są na przykład przenoszone drogą płciową choroby, które wpływają na płodność. Warto by było mówić młodym ludziom o tym, że płodność można sobie zniszczyć przez nierozważny, jakiś niezdrowy styl życia i nie chciałbym, no, rozumiem, że państwo macie inne zdanie, ale ja nie przerywałem, ja nie przerywałem tutaj, można sobie płodność zniszczyć, i to w sposób nieodwracalny, i uważam, że też trzeba o tym mówić.

I trzecia, ostatnia rzecz, którą chciałem powiedzieć to, że... Chciałbym podziękować osobom, również mieszkańcom Lublina, które borykając się z problemem własnej płodności w swoim związku, zdecydowały się na przykład na adopcję, bo zależy nam też na tym, żeby były ośrodki adopcyjne, żeby były rodziny zastępcze, i jest to również pewien wybór życiowy, również pewnie moralny, również pewnie heroiczny, jak i różne inne wybory życiowe. Więc chciałbym to docenić po prostu, bo państwo oczywiście, przedmówcy moi przedstawiali tutaj różne opinie i zdania na ten temat. Ja bym chciał podkreślić wartość również rodzicielstwa zastępczego, zwłaszcza w sytuacji, kiedy ktoś sam nie może mieć dziecka i daje tę miłość i rodzinę komuś, kto już na tym świecie żyje. I to chyba tyle.

Osobiście nie będę głosował za tą uchwałą, ze względów właśnie mojego światopoglądu, ale prosiłbym o to, żeby uszanować wybór każdego, kto myśli podobnie jak ja. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Pan Stanisław Brzozowski, bardzo proszę.”

Radny S. Brzozowski „Dziękuję, panie przewodniczący. Ja miałem się tutaj już nie odzywać, bo w zasadzie w moim przekonaniu Marcin Jakóbczyk wyczerpał merytorycznie ten punkt i całkowicie się zgadzam z jego argumentami, natomiast padły tutaj w dyskusji takie sugestie, bym powiedział, może trochę nie nam miejscu, bo odwoływanie się do jakichś naszych mądrości, czy inteligencji. Natomiast nie wiem, pewnie państwo wiecie, ale może jeszcze nie wszyscy wiedzą, czego jest na świecie najwięcej – najwięcej jest na świecie rozumu, bo nikt się nie skarży na jego brak, no i tym akcentem zakończył tę dyskusję. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję. Tak, tak, oczywiście, nie widzę więcej głosów w dyskusji. Bardzo proszę, pani prezydent Monika Lipińska.”

Zast. Prez. M. Lipińska „Dziękuję. Szanowni Państwo Radni! Jeśli pozwolicie, ja oddam głos pani doktor, która jest z nami, a chciała zabrać głos chwilkę. Proszę.”

Dr Karolina Frączak „Witam serdecznie wszystkich państwa. Bardzo dziękuję za zaproszenie. Chciałam powiedzieć dwa słowa tylko, jeżeli chodzi o całą procedurę in vitro, à propos pierwszego wystąpienia.

Prawo polskie bardzo jasno określa tę procedurę i nie ma czegoś takiego, jak utylizacja zarodków. Zarodki żyją do końca życia i jeden dzień dłużej. One

są przechowywane w odpowiednich warunkach, co też jest regulowane prawnie – to pierwsze.

Po drugie – nie ma żadnych doświadczeń na zarodkach, jest to zakazane i tego nie robimy. Też tam było, że à propos doświadczenia. Nie ma selekcji zarodków, drodzy państwo. Selekcja jest naturalna, te zarodki, które przeżyją, ulegają transferowi, te, które nie przeżyją, tak samo, jak i w naturze ulegają naturalnej selekcji.

Kolejna sprawa, którą chciałam wyjaśnić, to transfer jest jednego zarodka i nie ma czegoś takiego, jak selektywna aborcja. Jeden zarodek, jeżeli sam się podzieli w naturalnym już swoim kolejnym cyklu, będzie ciąża bliźniacza. Nie ma w tym momencie podawania więcej, niż dwóch zarodków. To tak gwoli ścisłości.

Natomiast, jeżeli chodzi..., chciałam podkreślić jeszcze jeden aspekt, ponieważ ja nie jestem endokrynologiem, nie jestem specjalistą medycyny rozrodu i nie zajmuję się in vitro, jestem ginekologiem onkologiem, dlatego chciałam powiedzieć jeszcze jedno – jest to wielka szansa dla młodych kobiet leczonych onkologicznie. Pamiętajcie państwo o tym, że te pacjentki nie mają czasu. Nawet, jeśliby zaszły w ciążę w sposób naturalny, choroba im to odbiera. Choroby onkologiczne dotyczą coraz młodszych kobiet. My na szczęście dzięki medycynie mamy taki postęp, że możemy tak leczyć te pacjentki, żeby zachować macicę, ale niestety one później po tym leczeniu gonadotoksycznym bardzo agresywny, które musi niestety taka pacjentka dostać, nie mają innej możliwości, niż skorzystania z zamrożonego zarodka przed leczeniem onkologicznym.

Cieszę się, że jest ten punkt. Mam nadzieję, że te pacjentki będą priorytetowo traktowane, bo one nie mają czasu i spadają na nie dwa bardzo ważne życiowe problemy, po pierwsze – walczą o życie, a po drugie – my bez tej metody, bez dofinansowania, to często dotyczy niestety kobiet, które komercyjnie później nie mogą sobie na to pozwolić, jeszcze dodatkową traumę mają przez to, że pozbawiamy je płodności. Także dziękuję ślicznie i mam nadzieję, że skończy się to sukcesem.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Nie widzę więcej głosów w dyskusji. Przejdziemy do głosowania. Proszę o określenie tematu.

Głosowanie nr 17. Drodzy państwo, głosujemy – kto z państwa jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? Proszę o podanie wyników. 16 głosów „za”, 12 głosów „przeciw”, 0 „wstrzymujących się”. Stwierdzam, że takim stosunkiem głosów Rada Miasta podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia programu polityki zdrowotnej pn. „Dofinansowanie do leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców miasta Lublin”.”

Zast. Prez. M. Lipińska „Bardzo dziękujemy państwu, dziękujemy.” (oklaski)

Uchwała nr 1359/XLV/2022 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 24 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Drodzy państwo, od przewodniczącego Klubu Radnych Prezydenta Żuka otrzymałem informację, że będzie prośba o rozszerzenie porządku obrad o stanowisko Rady Miasta Lublin. W moich oczach nie jest ono kontrowersyjne, i każdy może się pod nim podpisać, dlatego też, zanim padnie ten wniosek, to ja bardzo proszę o przekazanie radnym tego stanowiska, żeby

się mogli wcześniej zapoznać, a tych egzemplarzy z podpisami, te egzemplarze z podpisami bardzo proszę tam na środku na stoliku, kto będzie chciał się podpisać jeszcze, to jest taka możliwość. Państwo radni będziecie mieli szansę się zapoznać z tym stanowiskiem, a my przejdziemy do kolejnego punktu.”

AD. 8.7. ZARZĄDZENIA WYBORÓW DO RAD DZIELNIC: ABRAMOWICE, BRONOWICE, CZECHÓW POŁUDNIOWY, CZECHÓW PÓŁNOCNY, CZUBY POŁUDNIOWE, CZUBY PÓŁNOCNE, DZIESIĄTA, FELIN, GŁUSK, HAJDÓW-ZADĘBIE, KALINOWSZCZYŻNA, KONSTANTYNÓW, KOŚMINEK, PONIKWODA, RURY, SŁAWIN, SŁAWINEK, STARE MIASTO, SZEROKIE, ŚRÓDMIEŚCIE, TATARY, WĘGLIN POŁUDNIOWY, WĘGLIN PÓŁNOCNY, WIENIAWA, WROTKÓW, ZA CUKROWNIĄ, ZEMBORZYCE

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1647-1) stanowi załącznik nr 25 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Podjęcie uchwały w sprawie zarządzenia wyborów do Rad Dzielnic: Abramowice, Bronowice, Czechów Południowy, Czechów Północny, Czuby Południowe, Czuby Północne, Dziesiąta, Felin, Głusk, Hajdów-Zadębie, Kalinowszczyzna, Konstantynów, Kośminek, Ponikwoda, Rury, Sławin, Sławinek, Stare Miasto, Szerokie, Śródmieście, Tatary, Węglin Południowy, Węglin Północny, Wieniawa, Wrotków, Za Cukrownią, Zemborzyce (mamy to nadruku 1647-1). Domyślam się, że państwo się dokładnie zapoznaliście z projektem uchwały. Możemy chyba zatem przejść do wniosków, do dyskusji. Widzę zgłoszenia. Bardzo proszę, pan przewodniczący Marcin Nowak jako pierwszy.”

Wiceprzew. RM M. Nowak „Dziękuję bardzo. Panie Przewodniczący! Panie Prezydencie! Wysoka Rado! Mam pytanie w związku z tą kwestią, ponieważ wpłynęły do mnie i zapewne do innych państwa radnych pytania, wnioski, sugestie, aby prolongować tę kadencję i wybory ustalić w innym, dogodniejszym terminie. Tutaj pojawiały się różne argumenty, ale również, a może nawet przede wszystkim oszczędnościowe, bo wybory przeprowadzone w marcu na pewno niosą ze sobą większe koszty w zakresie oświetlenia, ogrzewania lokali między innymi. Chciałbym w związku z powyższym zapytać, czy istnieje formalnoprawna możliwość, żeby wydłużyć tę kadencję o miesiąc, bądź dwa, bo być może faktycznie przyniosłoby to bardziej konstruktywne i wymierne w skutkach rozwiązanie. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Pan Marcin Jakóbczyk, bardzo proszę.”

Radny M. Jakóbczyk „Dziękuję, panie przewodniczący. To znaczy, w zasadzie ja chciałbym poprzeć ten wniosek, czy też pytanie ze strony pana przewodniczącego Nowaka, bo tutaj też jestem zobowiązany *de facto*, żeby w imieniu jednego z przewodniczących rad dzielnic, w związku właśnie z tym, że ten termin utrudniałby także zbieranie ewentualnych podpisów, a jakkolwiek rady dzielnic kończą 10 marca kadencję, a zarządy w dalszym ciągu jednak by się utrzymywały, to czy jest taka możliwość, żeby ten termin jeszcze przesunąć? Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Czy ktoś jeszcze z państwa radnych chciałby zabrać głos? Panie prezydencie, możemy prosić o udzielenie odpowiedzi?”

Zast. Prez. M. Banach „Ja poproszę najpierw pana dyrektora Łukasza Mazura.”

Pełnomocnik Prezydenta Miasta Lublin ds. Wyborów Łukasz Mazur „Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo! Wybory, co do zasady przeprowadza się przed końcem kadencji, dlatego ten termin...”

Przew. RM J. Pakuła „Masz włączony mikrofon?”

Radna J. Mach „Tam któryś źle odbiera...”

Pełnom. Prez. ds. Wyborów Ł. Mazur „Czy teraz słyhać?”

Przew. RM J. Pakuła „Tak.”

Pełnom. Prez. ds. Wyborów Ł. Mazur „Szanowni Państwo! Co do zasady, wybory przeprowadza się przed końcem kadencji. Termin zaproponowany na 5 marca jest to ostatnia niedziela przed końcem kadencji. Biorąc pod uwagę to, że po przeprowadzeniu wyborów jest jeszcze siedmiodniowy termin na składanie protestów wyborczych, wybrani członkowie w wyborach, dopóki nie spełnią wszelkich wymogów formalnych, nie pełnią jeszcze funkcji w radzie. Zatem ten 5 marca, gdyby wybory w takim terminie odbyły się, nie jest równoznaczny z tym, że rozpoczynają pełnienie swoich funkcji. Muszą najpierw odbyć się pierwsze posiedzenia rad, które muszą się ukonstytuować i członkowie wybrani do rad składają ślubowanie. Dopiero może być mowa o tym, że rozpoczynają swoją funkcję.

Natomiast wybory oczywiście mogą odbyć się w późniejszym terminie, jest taka możliwość, natomiast, no, generalnie jest to z powodów jakichś nadzwyczajnych. Jeżeli istnieją przesłanki ku temu, żeby wybory nie odbyły się w tym terminie poprzedzającym zakończenie kadencji, mieliśmy nawet w ostatnim czasie czy przykład epidemii, może być sytuacja, że wybory pokrywałyby się z wyborami powszechnymi, a jedne wybory nie powinny pokrywać się w kalendarzu czynności wyborczych z innymi wyborami, no, na pewno wtedy jest to oczywista przesłanka do tego, żeby wybory przesunąć. Czy dzisiaj zachodziłaby taka przesłanka o przedłużeniu wyborów z uwagi na to, że wybory wypadłyby 5 marca, przypomnę, że cztery lata temu było to 10 marca. No, to trudno mi to ocenić, aby była to taka oczywista, zasadna przesłanka do tego, żeby wybory ustalić w innym terminie. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję, pan prezydent Mariusz Banach.”

Zast. Prez. M. Banach „Ja powiem to, czego nie wypada powiedzieć panu dyrektorowi, a przedstawię państwu zdanie pana prezydenta Krzysztofa Żuka. Proszę państwa, my w ostatnim czasie mamy naprawdę w naszym kraju takie bardzo duże rozluźnienie formalne, jeżeli chodzi o organizację wyborów, przykładów nie będę przytaczał, ale sami staliśmy się też ofiarami tego działania. Pan prezydent zdecydowanie uważa, że wybory trzeba zorganizować w chwili,

kiedy one wypadają zgodnie z kalendarzem. Oczywiście wyobrażamy sobie sytuacje nadzwyczajne, natomiast wicie państwo, no, też jeżeli zależy nam na tym, żeby ta ranga rad dzielnic wzrastała, a też zaczynamy o tym mówić, no to też powinniśmy chyba tym bardziej stosować dosyć rygorystycznie przepisy prawa,. Takie jest zdanie prezydenta. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Czy ktoś jeszcze z państwa radnych chciałby zabrać głos? Proszę się zgłosić przez eSesję. Pan radny Eugeniusz Bielak – proszę bardzo, udzielam panu głosu.”

Radny E. Bielak „Dziękuję bardzo. Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo! Nie wiem, czy koleżanki i koledzy radni wicie, że kilka rad dzielnic nie ma jakiś czas quorum, ja się dowiedziałem, i tak, i po prostu myślę, że nowa krew robi dobrze. Dlaczego? Dlatego, że..., i uważam też, że w terminie wszystko się powinno odbywać, bo ludzie mają jakiś tam zaplanowany czas swój, jakiś program funkcjonowania, działalności, zarządy, natomiast nie może być tak, że rada się pół roku nie zbiera, bo quorum nie ma. Uważam, że też błędem były zmiany statutowe i rozdawanie po 50 zł, co po prostu wypaczyło samorządność. Dlaczego? Dlatego, że większość ludzi wiadomo, że zarząd jest do działania tylko i wyłącznie i w radzie dzielnic, przewodniczący prowadzi radę, reszta po prostu nie może chodzić do panów dyrektorów, dlatego, że musieliby zostawić inne zajęcia, bo to by po prostu zakłóciło pracę Urzędu. Wiem doskonale, jak sam chodziłem przez dwie kadencje, że po prostu jeżeli jest aktywny przewodniczący, to on jest, nie? I wystarczy jedna osoba kompetentna, przewodniczący zarządu, która jest upoważniona, jest funkcjonariuszem publicznym, i te rady, które po prostu funkcjonują dobrze, to aż się chce chodzić, i są takie wzorowe w moim okręgu rady dzielnic, jak na Tatarach, natomiast, no, jest mało takich, jak rady dzielnic Tatary, które po prostu bardzo dobrze funkcjonują, gdzie współpraca jest, i gdzie ci ludzie..., widać ich na sesjach, widać ich na komisjach Rady Miasta. Ja ubolewam nad tym bardzo, szanowni państwo, że przewodniczących zarządów dzielnic, czy rady nie widać na komisjach Rady Miasta. To jest nasze zaplecze, więc jakie to jest zaplecze dla radnych, jak oni nie współpracują z nami, jak ich nie ma na komisjach. Ci, którzy się interesują, dbają o dzielnice, o to, żeby powiedzmy dobrze się działo w tych dzielnicach, to są, to ich widać. Natomiast większość niestety poprzez może dlatego, że mają mniejszą dietę, i że reszta dostaje po 50 zł, że przyjdzie, że posiedzenie rady zrobią raz w miesiącu, to jest bezsens. Uważam, że trzeba zmienić ten statutu i usunąć te 50 zł, dać ludziom pieniądze, którzy zajmują się pracą. A zmiany absolutnie, uważam, że nie powinno być zmiany, w planowanym terminie uważam, że powinny być. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję. Pan radny Adam Osiński, bardzo proszę.”

Radny A. Osiński „Panie Przewodniczący! Panie Prezydencie! Szanowni Państwo! W pełni popieram wniosek i wypowiedź kolegi radnego Bielaka, który ma już doświadczenie w tym zakresie, ja też obserwuję. W wielu wypadkach nie wypada mi mówić, bo przez wiele lat, cztery prawie kadencje byłem przewodniczącym rady, ale to co radny Bielak powiedział – to właśnie ton i cały impet radzie dzielnic nadaje przede wszystkim przewodniczący zarządu, który jest wśród mieszkańców, codziennie prawie gdzieś tam w którejś części dzielnicy przechodzi, rozmawia z ludźmi i tak dalej. Przewodniczący rady natomiast jest tylko prowadzącym jak gdyby. Ale przewodniczący zarządu organizuje całokształt pracy rady dzielnic, zarządu, no i także i rady

praktycznie, bo to od niego, on składa na zarządach informacje, sprawozdania, to samo się dzieje na radzie dzielnicy, a na dzień dzisiejszy frekwencja, nie mówię o wszystkich radach, tu był przykład Tatar, rzeczywiście jest to aktywna rada dzielnicy, cyklicznie, co miesiąc ma posiedzenia, ale takich chyba jest niewiele. Szukać by chyba na palcach jednej ręki, które tak aktywnie działają. I uważam, że błędem było, no, ale stało się, te 50 zł w rozmowie, co słyszę, to mówią – to są żadne pieniądze, i dlatego dzisiaj tam, gdzie są rady 15-osobowe, przychodzi 7, z trudem 8, żeby było można podjąć uchwałę, w tych, gdzie po 21 też niewiele lepiej jest, i dlatego uważam, że powinniśmy w niedługim czasie chyba podjąć określone decyzje na zmianę. Jeszcze bym jedno zdanie powiedział, ale tu już publicznie o tym nie będę mówił. Jestem za nieprzesuwaniem, dlatego że to w małych okręgach mieszkańcy się znają, szybko się zorganizują, kto zechce, będzie kandydował. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca Jadwiga Mach.”

Radna J. Mach „Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo! Ja tylko w małej części tych moich przedmówców, jeśli chodzi o treść przemówienia, zgadzam się. Natomiast zupełnie nie zgadzam się ze stwierdzeniem, zarówno kolegi Gienia, jak i kolegi tutaj siedzącego z Klubu, Adasie, że trzeba szukać tych rad z palcem..., jednej ręki, bo które... (śmiechy z sali), pracują dobrze. Panie radny, mój drogi kolego, a ja znam bardzo dużo rad dzielnic... (śmiech) Panie radny, ja znam bardzo dużo rad dzielnic, które działają doskonale, a między innymi Rada Szerokie, Rada Rury, Dziesiąta, Sławin, Sławinek nie, bo jej w ogóle już nie ma, i wiele innych. Ale to nie znaczy, że tylko niektóre. Nie oceniamy negatywnie pracy rad dzielnic, bo to jest nieprawda. Owszem, są takie, zawsze były i są. – (**Głosy z sali** – nieczytelne) – Ale u jednej ręki trzeba szukać tych dobrze działających – to jest nieprawda. Natomiast, jeśli chodzi o termin, proszę państwa, uważam, to co powiedział pan Mazur, dyrektor Mazur, i pan prezydent Banach w imieniu pana prezydenta, absolutnie nie powinniśmy przesunąć terminu wyboru, po pierwsze, że zgodnie z literą prawa jest to termin bardzo dobry. Druga sprawa, to jest ten jeden tydzień, który jest potrzebny na wniesione protesty, wnioski, później określony jest termin dwóch tygodni – wyboru przewodniczących rad, później konstytuowanie się zarządów, i pamiętajmy, że w tym czasie także są Święta. I gdybyśmy nawet próbowali przesunąć o miesiąc, to dokładnie na niedzielę Wielkiej Nocy... - (**Wiceprzew. RM L. Dąbowski** „Ale nikt nie chce przesunąć.”) - ...więc pytam, czy w ogóle dyskutować o tym. Jednoznacznie uważam, że należy te wybory przeprowadzić w tym proponowanym terminie. – (**Głos z sali** „Sama siebie przekonała.”).”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Nie widzę więcej głosów w dyskusji. Czy pan prezydent chciałby jeszcze zabrać głos? Nie. Drodzy państwo, wracamy na ziemię. – (**Radny P. Popiel** „Głosujmy.”) – Bardzo proszę o określenie tematu, przejdziemy do głosowania.

Głosowanie nr 18. Kto z państwa jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? Bardzo proszę o podanie wyników głosowania. 23 głosy „za”, 1 „przeciw”, 3 „wstrzymujące się”. Informuję, że podjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1360/XLV/2022 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 26 do protokołu

AD. 8.8. ZMIANY UCHWAŁY NR 1140/XXXVII/2022 RADY MIASTA LUBLIN Z DNIA 31 MARCA 2022 R. W SPRAWIE OKREŚLENIA ZADAŃ Z ZAKRESU REHABILITACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, NA KTÓRE PRZEZNACZA SIĘ ŚRODKI PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W 2022 R.

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1639-1) stanowi załącznik nr 27 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt – jest to podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały nr 1140/XXXVII/2022 Rady Miasta Lublin z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, na które przeznaczają się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2022 r. (mamy to na druku 1639-1). I jeśli nie usłyszę sprzeciwu, to poddam ten projekt pod głosowanie. – (**Radny P. Popiel** „Głosujmy.”) – Nie widzę sprzeciwu, proszę o określenie tematu.

Głosowanie nr 19. Proszę bardzo, kto z państwa jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? Pan radny Bielak? Dobrze. Proszę o wyniki głosowania. 27 głosów „za”, 0 „przeciw”, 0 „wstrzymujących się”. Informuję, że jednogłośnie podjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1361/XLV/2022 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 28 do protokołu

AD. 8.9. USTALENIA WYSOKOŚCI OPŁATY ZA ZAKWATEROWANIE W BURSACH PROWADZONYCH PRZEZ MIASTO LUBLIN ORAZ TERMINU I SPOSOBU JEJ WNO SZENIA

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1644-1) stanowi załącznik nr 29 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt to podjęcie uchwały w sprawie ustalenia wysokości opłaty za zakwaterowanie w bursach prowadzonych przez Miasto Lublin oraz terminu i sposobu jej wnoszenia (mamy to na druku 1644-1). Jeśli... - (**Radny P. Popiel** „Głosujmy.”) – Właśnie, jeśli nie usłyszę sprzeciwu, poddam projekt pod głosowanie. Proszę o określenie tematu, przejdziemy do głosowania.

Głosowanie nr 20. Kto z państwa jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? 26 głosów „za”, 0 „przeciw”, 4 „wstrzymujące się”. Informuję, że podjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1362/XLV/2022 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 30 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Drodzy państwo, a tak odrobinę ciszej.”

**AD. 8.10. REGULAMINU UTRZYMANIA CZYSTOŚCI I PORZĄDKU NA TERENIE
MIASTA LUBLIN**

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1645-1) stanowi załącznik nr 31 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Podjęcie uchwały w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Lublin (mamy to na druku 1645-1). – (**Głos z sali** „Głosujmy.”) – Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, podam projekt pod głosowanie. Nie słyszę sprzeciwu. Proszę o określenie tematu.

Głosowanie nr 21. Kto z państwa jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? 22 głosy „za”, 2 „przeciw”, 6 „wstrzymujących się”. Informuję, że podjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1363/XLV/2022 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 32 do protokołu

**AD. 8.11. OKREŚLENIA SZCZEGÓŁOWEGO SPOSOBU I ZAKRESU
ŚWIADCZENIA USŁUG W ZAKRESIE ODBIERANIA ODPADÓW
KOMUNALNYCH OD WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI Z TERENU
MIASTA LUBLIN I ZAGOSPODAROWANIA TYCH ODPADÓW
W ZAMIAN ZA UISZCZONĄ PRZEZ WŁAŚCICIELA
NIERUCHOMOŚCI OPŁATĘ ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI
KOMUNALNYMI**

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1646-1) stanowi załącznik nr 33 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt to podjęcie uchwały w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu miasta Lublin i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (mamy to na druku 1646-1). Kolejny raz, jeśli nie usłyszę sprzeciwu, to poddam projekt pod głosowanie. Nie słyszę sprzeciwu. Proszę o określenie tematu.

Głosowanie nr 22. Kto z państwa jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? 20 głosów „za”, 1 „przeciw”, 9 „wstrzymujących się”. Informuję, że podjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1364/XLV/2022 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 34 do protokołu

Ad. 8.12. WYSOKOŚCI OPŁAT OBOWIĄZUJĄCYCH NA CMENTARZACH KOMUNALNYCH W LUBLINIE

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1642-1) stanowi załącznik nr 35 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Podjęcie uchwały w sprawie wysokości opłat obowiązujących na cmentarzach komunalnych w Lublinie (mamy to na druku 1642-1). Drodzy państwo, jeśli nie usłyszę sprzeciwu, to poddam projekt pod głosowanie kolejny raz. Nie słyszę sprzeciwu. Bardzo proszę o określenie tematu.

Głosowanie nr 23. Kto z państwa jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? Państwo radni, weźmiecie udział w głosowaniu? 18 głosów „za”, 10 „przeciw”, 2 „wstrzymujące się”. Informuję, że podjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1365/XLV/2022 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 36 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Tak jest. Pan Piotr Choduń, bardzo proszę.”

Przew. Klubu PKZ P. Choduń „W imieniu Klubu Radnych Prezydenta Krzysztofa Żuka proszę o 10 minut przerwy dla naszego Klubu.”

Przew. RM J. Pakuła „Ogłaszam 10 minut przerwy, a jednocześnie bardzo proszę, żeby radni, którzy mają chęć się podpisać na proponowanym projekcie stanowiska, żeby to zrobili. Po przerwie wprowadzimy do porządku obrad.”

Radny P. Breś „Radnych Prawa i Sprawiedliwości proszę o Klub w pokoju nr 1. Dziękuję.”

Po przerwie:

Przew. RM J. Pakuła „Kasia gotowa do sprawdzenia listy po przerwie? Moment, moment, uprzedzam wcześniej, spokojnie.”

Radny P. Popiel „Mamy quorum, panie przewodniczący...”

Przew. RM J. Pakuła „Dobrze. Bardzo proszę państwa radnych o zajęcie miejsc, sprawdzimy listę obecności po przerwie. Ale nie mam tego niebieskiego okienka.

Głosowanie nr 24. Drodzy państwo, sprawdzamy listę obecności po przerwie, bardzo proszę.”

Radny P. Choduń „Ja mam brak połączenia, przepraszam, i czekam.”

Przew. RM J. Pakuła „Poproszę o podanie wyników. Drodzy państwo, 28 radnych potwierdziło obecność na sesji. Wznawiam obrady Rady Miasta Lublin po przerwie.

Drodzy państwo, ze strony przewodniczącego Klubu Prezydenta Krzysztofa Żuka mam wnioszek o rozszerzenie porządku obrad o stanowisko Rady Miasta. Ze stanowiskiem mieliście się państwo już możliwość zapoznać, także przejdziemy do głosowania. Tak, Piotr Choduń?”

Radny P. Choduń „Poprosiłbym o wsparcie informatyka. A, nie, już dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dobrze. Możemy prosić temat głosowania? Dobrze, rozszerzenie porządku obrad o stanowisko Rady Miasta.

Głosowanie nr 25. Drodzy państwo, głosujemy za zmianą porządku obrad poprzez rozszerzenie go o stanowisko Rady Miasta. Kto z państwa jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? 18 głosów „za”, 10 „przeciw”, 2 „wstrzymujące się”. Informuję, że wprowadziliśmy to stanowisko do porządku obrad. Proponuję, aby to był punkt przedostatni, to znaczy tuż przed zmianami w komisjach stałych Rady Miasta. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, tak właśnie się stanie. Nie słyszę sprzeciwu, dobrze.”

AD. 8.13. NADANIA NAZWY ULICY POŁOŻONEJ W GRANICACH ADMINISTRACYJNYCH MIASTA LUBLIN

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1648-1) stanowi załącznik nr 38 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Przed nami punkt – podjęcie uchwały w sprawie nadania nazwy ulicy położonej w granicach administracyjnych miasta Lublin (mamy to na druku 1648-1). Czy ktoś z państwa radnych chciałby zabrać głos w tej sprawie? – (**Radny P. Popiel** „Nie, głosujemy.”) – Nie widzę zgłoszeń. Proszę o określenie tematu.

Głosowanie nr 26¹. Kto z państwa jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? 25 głosów „za”, 1 „przeciw”, 4 „wstrzymujące się”. Informuję, że podjęliśmy przedmiotową uchwałę.

Kolejny punkt to podjęcie uchwały w sprawie nadania nazwy obszarowi Parku Rury położonemu w granicach administracyjnych miasta Lublin (mamy to na druku 1649-1). – (**Obsługa sesji** „Przepraszam, była pomyłka. Rury właśnie było przed chwilą”...; **Głosy Radnych** – nieczytelne; **Radna M. Zaborowska** „Ale ja głosowałam na Rury...”) – Dobrze, dobrze, drodzy państwo, nie, wyraźnie widać, że był błąd, tak? – (**Głos z sali** „Bo się przesunęło...”) – Dokładnie. Powtórzmy te głosowania po to, żeby te głosowania odbywały się na ten temat, który był zapowiedziany, a nie inny. Więc wracamy jeszcze raz. Punkt dawny 8.13. – w tej kolejności to mam – podjęcie uchwały w sprawie nadania nazwy ulicy położonej w granicach administracyjnych miasta Lublin (druk 1648-1).

Głosowanie nr 27. Głosujemy za nazwą ulicy – kto z państwa jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? 22 głosy „za”, 2 „przeciw”, 6 „wstrzymujące się” – uchwała została podjęta.”

Uchwała nr 1366/XLV/2022 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 39 do protokołu

¹ Głosowanie nr 26 zostało anulowane z powodu omyłkowo określonego tematu głosowania – dotyczyło projektu uchwały w sprawie nadania nazwy ulicy położonej w granicach administracyjnych miasta Lublin (druk nr 1647-1).

AD. 8.14. NADANIA NAZWY OBSZAROWI PARKU RURY POŁOŻONEMU W GRANICACH ADMINISTRACYJNYCH MIASTA LUBLIN

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1649-1) stanowi załącznik nr 40 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „I kolejny punkt – podjęcie uchwały w sprawie nadania nazwy obszarowi Parku Rury położonemu w granicach administracyjnych miasta Lublin (druk 1649-1).k Poddam ten projekt pod głosowanie, jeżeli nie będzie sprzeciwu. – (**Radny P. Popiel** „Głosujmy.”) – Głosujmy, dobrze.

Głosowanie nr 28. Drodzy państwo, głosujemy – kto jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? Bardzo proszę o podanie wyników głosowania. 28 „za”, 0 „przeciw”, 1 „wstrzymujący się”. Informuję, że podjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1367/XLV/2022 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 41 do protokołu

AD. 8.15. ZASKARŻENIA DO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO ROZSTRZYGNIECIA NADZORCZEGO WOJEWODY LUBELSKIEGO

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1657-1) stanowi załącznik nr 42 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt – podjęcie uchwały w sprawie zaskarżenia do sądu administracyjnego rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Lubelskiego (mamy to na druku nr 1657-1). Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę. Bardzo proszę o określenie tematu.

Głosowanie nr 29. Kto z państwa jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? 15 głosów „za”, 14 „przeciw”, 0 „wstrzymujących się”. Informuję, że jednogłośnie podjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1368/XLV/2022 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 43 do protokołu

AD. 8.16. WYRAŻENIA ZGODY NA ODDANIE W NAJEM LOKALU UŻYTKOWEGO USYTUOWANEGO W BUDYNKU PRZY UL. KORYZNOWEJ 2C W LUBLINIE

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1640-1) stanowi załącznik nr 44 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „I kolejny punkt to podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na oddanie w najem lokalu użytkowego usytuowanego w budynku przy ul. Koryznowej 2c w Lublinie (mamy to na druku 1640-1). – (**Radny P. Popiel** „Głosujmy.”) – Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, to poddam ten projekt pod głosowanie. Nie słyszę sprzeciwu. Proszę o określenie tematu.

Głosowanie nr 30. Kto z państwa jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? Proszę o podanie wyników głosowania. 29 głosów „za”, 0 „przeciw”, 0 „wstrzymujący się”. Informuję, że jednogłośnie podjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1369/XLV/2022 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 45 do protokołu

AD. 8.17. WYDZIERŻAWIENIA NIERUCHOMOŚCI GMINY LUBLIN

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1641-1) stanowi załącznik nr 46 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt to podjęcie uchwały w sprawie wydzierżawienia nieruchomości Gminy Lublin (mamy to na druku 1641-1). Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, również ten projekt poddam pod głosowanie. – (**Radny P. Popiel** „Głosujmy.”) – Bardzo proszę o określenie tematu.

Głosowanie nr 31. Kto z państwa jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? 30 głosów „za”. Informuję, że jednogłośnie podjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1370/XLV/2022 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 47 do protokołu

AD. 8.18. WYRAŻENIA ZGODY NA SPRZEDAŻ CZĘŚCI NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWEJ STANOWIĄCEJ WŁASNOŚĆ GMINY LUBLIN POŁOŻONEJ W LUBLINIE W POBLIŻU UL. GOSPODARCZEJ

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1652-1) stanowi załącznik nr 48 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „A kolejny punkt to podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż części nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Gminy Lublin położonej w Lublinie w pobliżu ul. Gospodarczej (mamy to na druku 1652-1). I kolejny raz, jeśli nie usłyszę sprzeciwu, to podam ten projekt pod głosowanie. Nie słyszę sprzeciwu.

Głosowanie nr 32. Bardzo proszę, mamy określony temat. Kto z państwa jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? 19 głosów „za”, 11 „przeciw”, 0 „wstrzymujących się”. Informuję, że podjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1371/XLV/2022 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 49 do protokołu

AD. 8.19. WYDZIERŻAWIENIA NIERUCHOMOŚCI GMINY LUBLIN

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1653-1) stanowi załącznik nr 50 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt to podjęcie uchwały w sprawie wydzierżawienia nieruchomości Gminy Lublin (mamy to na druku 1653-1). – (**Radny P. Popiel** „Głosujmy.”) – Bardzo proszę, jeśli nie ma sprzeciwu, to proszę o określenie tematu. Przejdziemy do głosowania.

Głosowanie nr 33. Kto z państwa jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? 30 głosów „za”, 0 „przeciw”, 0 „wstrzymujących”. Informuję, że jednogłośnie podjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1372/XLV/2022 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 51 do protokołu

AD. 8.20. WYRAŻENIA ZGODY TRWAŁYM ZARZĄDCOM NA ODDANIE W NAJEM LUB UŻYCZENIE CZĘŚCI NIERUCHOMOŚCI STANOWIĄCYCH WŁASNOŚĆ GMINY LUBLIN

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1654-1) stanowi załącznik nr 52 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „A kolejny punkt to podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody trwałym zarządcom na oddanie w najem lub użyczenie części nieruchomości stanowiących własność Gminy Lublin (jest to druk 1654-1). – (**Radny P. Popiel** „Głosujmy.”) – Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, to poddam projekt pod głosowanie. Sprzeciwu nie słyszę.

Głosowanie nr 34. Proszę bardzo, głosujemy – kto z państwa jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? 30 głosów „za”, 0 „przeciw”, 0 „wstrzymujących się”. Jednogłośnie podjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1373/XLV/2022 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 53 do protokołu

AD. 8.20. WYRAŻENIA ZGODY NA SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWEJ STANOWIĄCEJ WŁASNOŚĆ GMINY LUBLIN POŁOŻONEJ W LUBLINIE PRZY UL. SKŁADOWEJ 21 I UL. ZGODNEJ 7

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1655-1) stanowi załącznik nr 54 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt to podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Gminy Lublin położonej w Lublinie przy ul. Składowej 21 i ul. Zgodnej 7 (druk 1655-1). Kolejny raz poddam projekt pod głosowanie, jeśli nie usłyszę sprzeciwu. Nie słyszę sprzeciwu. Proszę o określenie tematu.

Głosowanie nr 35. Kto z państwa jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? 18 głosów „za”, 8 „przeciw”, 4 „wstrzymujące się”. Informuję, że podjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1374/XLV/2022 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 55 do protokołu

AD. 8.21. WYRAŻENIA ZGODY NA ZAMIANĘ CZĘŚCI NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWYCH STANOWIĄCYCH WŁASNOŚĆ GMINY LUBLIN ORAZ OSÓB FIZYCZNYCH POŁOŻONYCH W LUBLINIE W REJONIE UL. ZWIĄZKOWEJ, W POBL. UL. JANA KASPROWICZA ORAZ W REJONIE UL. GOŁĘBIJ

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1659-1) stanowi załącznik nr 56 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt to podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zamianę części nieruchomości gruntowych stanowiących własność Gminy Lublin oraz osób fizycznych położonych w Lublinie w rejonie ul. Związkowej, w pobl. ul. Jana Kasprowicza oraz w rejonie ul. Gołębiej (mamy to na druku 1659-1).”

Radny P. Popiel „Panie przewodniczący.”

Przew. RM J. Pakuła „Jest głos. Bardzo proszę, pan radny Piotr Popiel.”

Radny P. Popiel „Dziękuję. Szanowni Panowie Prezydenci! Szanowna Rado! Szanowni Państwo! W nawiązaniu do wczorajszej mojej wypowiedzi, bardzo bym serdecznie poprosił o prezentację stosownie przygotowaną z uwzględnieniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Panie prezydencie, możemy prosić?”

Zast. Prez. A. Szymczyk „Pan dyrektor, bardzo proszę.”

Dyr. Wydz. GM A. Nahuluk „Szanowny Panie Przewodniczący! Panowie Prezydenci! Szanowni Państwo Radni! Zamiana dotyczy, jest to ta druga część obiecana pod szkołę na Węglinie Południowym, konkretnie przy ulicy Jemiołuszki, Gołębiej. Zgodnie z naszą pierwszą uchwałą..., to jest plan, proszę państwa, chodzi tutaj o ten teren. Nabyliśmy już działki – tę i tę. Akt notarialny został podpisany około trzech tygodni temu, czy dwóch, czyli jesteśmy już właścicielem, na własnościowce to państwo zobaczycie – to są te dwie działki. Jak widzicie, to jest ten obszar. Wszędzie dalej mamy własność prywatną.

Projekt uchwały obejmuje następne dwie działki, czyli wypełni nam się ta luka. Czyli mamy tę i tu między, a dzisiaj proponujemy państwu głosowanie nad przyjęciem następnych dwóch działek, czyli tej działki i tej. Pozwoli nam to na obszar ok. 1,2 ha. Dlaczego? Nabyliśmy 0,5 ha już, w projekcie tutaj uchwały jest ponad 80 a, czyli to daje około 1,3 ha. To jest jedno. Nie wiem, czy państwo

radni też, pan radny sobie życzy te działki, które przekazujemy? Dobrze. I myślę, że tutaj chyba jest wystarczająca, tak, informacja w zakresie działek, które nabędziemy. W zamian dajemy działkę, proponujemy danie działki pod usługi, czyli usługi za usługi, jeszcze usługi sportowe przy ulicy Związkowej, tj. dwie działki – ta mała działeczka, ale dotąd, o, tutaj, i następna działka to jest ta. Macie państwo w swoich materiałach jeszcze wstępny projekt podziału, dlatego, że żeśmy z tej działki wydzielali, z jednej i z drugiej obszar przeznaczony pod zielen publiczną i usługi sportowe, czyli na zamianę, patrząc na plan, będzie tylko ten obszar. Jeżeli zerkniemy tu, na własnościową mapę, to rozmawiamy, przepraszam, rozmawiamy o tej działce, czyli to jest jedna i druga. Czyli tak, jak pokazywałem na planie, wydzielamy tutaj ten trójkąt i zostaje nam ten obszar. To są wszystko działki prywatne. Tak jak państwo macie napisane, co prawda Gmina Lublin jest właścicielem, ale działki są w wiecznym użytkowaniu – osoby fizyczne. Państwo, którzy znają ten teren, to tutaj jest taki spadek, można powiedzieć, wąwóz, który idzie wzdłuż terenu za dawnym terenem, to chyba jeszcze jest w części terenem mleczarni Krasnystaw, to jest za tym obszarem, to jest... - (**Głos z sali** – wypowiedź nieczytelna) – Tak, oczywiście. Proszę bardzo. Więc tu jest..., są te tereny zabudowane i tyle. To jest jedna działka. I druga działka, którą proponujemy też, to jest działka przy ulicy Kasprowicza – tam mamy również usługi, à la aktywność gospodarczą. To jest tutaj, ta działka, jeżeli chodzi o plan. Jeżeli chodzi o tereny, zostawiamy jeszcze ten teren, to jest też teren Gminy Lublin z bezpośrednim dostępem do drogi. Jeżeli są oczywiście jeszcze jakieś pytanie, to z wielką chęcią państwa odpowiem.”

Radny P. Popiel „A ortofotomapę?”

Dyr. Wydz. GM A. Nahuluk „Słucham?”

Radny P. Popiel „Ortofotomapę z tego slajdu?”

Dyr. Wydz. GM A. Nahuluk „Jeszcze raz?”

Radny P. Popiel „Ortofotomapę.”

Dyr. Wydz. GM A. Nahuluk „Z tego, tak?”

Radny P. Popiel „Tak.”

Dyr. Wydz. GM A. Nahuluk „Już, panie radny, oczywiście. Proszę bardzo. To jest tutaj ta działka, ulica planowana Kasprowicza i tutaj też planowane już te działki. Tu jeszcze nie macie państwo naniesionych podziałów, ale te podziały już są w trakcie, są zrobione z dostępem do drogi. Dziękuję.”

Radny P. Popiel „Przepraszam, możemy się dowiedzieć, z kim się zamieniamy?”

Dyr. Wydz. GM A. Nahuluk „Tak, oczywiście. Są to osoby fizyczne – ja podam tylko nazwiska, myślę, że ze zrozumiałych względów nie muszę państwu, dlaczego. Momencik, tylko odnajdę – jest to ----- i -----.”

Radny P. Popiel „Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Czy ze strony państwa radnych są jeszcze jakieś pytania? Proszę o określenie tematu, przejdziemy do głosowania.

Głosowanie nr 36. Kto z państwa radnych jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? 22 głosy „za”, 1 „przeciw”, 7 „wstrzymujący się”. Informuję, że podjęliśmy przedmiotową uchwałę.”

Uchwała nr 1375/XLV/2022 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 57 do protokołu

AD. 8.22. STANOWISKO RADY MIASTA LUBLIN DOT. ZMNIEJSZANIA SIĘ DOCHODÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W DOCHODACH Z PODATKU PIT

Projekt przedmiotowego stanowiska stanowi załącznik nr 58 do protokołu – projekt grupy radnych

Przew. RM J. Pakuła „Drodzy państwo, kolejna – stanowisko zaproponowane przez Klub Radnych Prezydenta Krzysztofa Żuka. Ja już może nie będę tego stanowiska cytował, wszyscy państwo otrzymaliście w formie papierowej. Bardzo proszę, czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Dobrze, jeśli nie ma głosów w dyskusji, poddam to stanowisko pod głosowanie. Proszę o określenie tematu.

Głosowanie nr 37. Kto z państwa jest „za” przyjęciem tego stanowiska, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? 18 głosów „za”, 11 „przeciw”, 1 „wstrzymujący się”. Informuję, że Rada Miasta przyjęła stanowisko zaproponowane wcześniej.”

Stanowisko nr 29/XLV/2022 Rady Miasta Lublin stanowi załącznik nr 59 do protokołu

AD. 8.23. ZMIANY W SKŁADACH KOMISJI STAŁYCH RADY MIASTA LUBLIN.

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt to zmiany w komisjach stałych Rady Miasta Lublin. Czy są ze strony państwa radnych jakieś propozycje? No, ktoś ten punkt wprowadził, drodzy państwo.”

Wiceprzew. RM M. Nowak „Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Chciałbym złożyć wniosek o włączenie mnie w skład Komisji Kultury, jeśli jest tam miejsce jeszcze. Można by rzec – o powrót do Komisji Kultury. Pan przewodniczący sprawdza. Jest jedno miejsce, a więc szanowni państwo radni, proszę o włączenie w skład komisji stałej, Komisji Kultury i Ochrony Zabytków, którą miałem przyjemność też kiedyś kierować. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Widzę, że zgłasza się pani przewodnicząca Monika Orzechowska, bardzo proszę.”

Radna M. Orzechowska „Panie Przewodniczący! Panie Prezydencie! Chciałabym zgłosić chęć... Nie wiem, czy mnie słyszą.”

Przew. RM J. Pakuła „Tak.”

Radna M. Orzechowska „Chciałabym zgłosić chęć pracy w Komisji Budżetowo-Ekonomicznej. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Miejsca są. Pani przewodnicząca Maja Zaborowska.”

Radna M. Zaborowska „Dziękuję. Panie Przewodniczący! Panie Prezydencie! Ja, tak jak się zapowiadałam, też chciałam wrócić do Komisji Budżetowo-Ekonomicznej.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Czy jeszcze są jakieś zgłoszenia ze strony państwa radnych? Nie widzę. Drodzy państwo, ja nie będę pytał o zgodę kandydujących, bo wszyscy we własnym imieniu zgłaszaliście chęć przystąpienia do wymienionych komisji, także przejdziemy od razu do głosowania. Jako pierwsze będziemy głosować uczestnictwo pana przewodniczącego Marcina Nowaka w Komisji Kultury. Proszę o określenie tematu.

Głosowanie nr 38. Kto z państwa jest „za” przyjęciem pana radnego Marcina Nowaka w skład członków Komisji Kultury, kto jest „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? 30 głosów „za”, 0 „przeciw”, 0 „wstrzymujących się”. Informuję, że jednogłośnie podjęliśmy uchwałę..., decyzję, przepraszam, decyzję o przyjęciu pana Marcina Nowaka w skład członków Komisji Kultury.

Drugi wniosek – jest to wniosek pani Moniki Orzechowskiej o przyjęcie w skład Komisji Budżetowo-Ekonomicznej, i proszę o określenie tematu.

Głosowanie nr 39. Kto z państwa jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymuje się” od głosu? Przypominam – uczestnictwo pani radnej Orzechowskiej w Komisji Budżetowo-Ekonomicznej. 30 głosów „za”, 0 „przeciw”, 0 „wstrzymujących się”. Jednogłośnie przyjęliśmy panią przewodniczącą Monikę Orzechowską.

I kolejny wniosek – jest to wniosek pani Mai Zaborowskiej – chciałyby również uczestniczyć w pracach Komisji Budżetowo-Ekonomicznej.

Głosowanie nr 40. Kto z państwa jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? 30 głosów „za”, 0 „przeciw”, 0 „wstrzymujących się”. Kolejny raz jednogłośnie zdecydowaliśmy o członkostwie pani Mai Zaborowskiej w Komisji Budżetowo-Ekonomicznej.

W rezultacie tych głosowań nasza Rada podjęła uchwałę o następującej treści: *Uchwała Rady Miasta Lublin z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie zmian w składach komisji stałych Rady Miasta Lublin. Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, i tak dalej, i tak dalej, Rada Miasta uchwała, co następuje: § 1. Do składu Komisji Kultury wybrany został pan przewodniczący Marcin Nowak; do składu Komisji Budżetowo-Ekonomicznej wybrane zostały panie radne: Monika Orzechowska i pani radna Maja Zaborowska. § 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.”*

Uchwała nr 1376/XLV/2022 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 60 do protokołu

AD. 9. USTALENIE TERMINÓW POSIEDZEŃ RADY MIASTA LUBLIN W 2023 ROKU.

Projekt harmonogramu posiedzeń Rady Miasta Lublin w 2023 roku wraz ze wstępnymi propozycjami tematów do rozpatrzenia stanowi załącznik nr 61 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Przystępując do realizacji tego punktu porządku informuję, że dostarczyłem państwu propozycje terminów posiedzeń Rady Miasta Lublin na 2023 rok wraz ze wstępnymi propozycjami tematów do rozpatrzenia. Czy są ze strony państwa radnych jakieś inne propozycje lub uwagi do przedstawionej przeze mnie propozycji? Wobec tego, że nie ma wniosków, poddaję teraz pod głosowanie zatwierdzenie terminów sesji Rady Miasta na 2023 rok.

Głosowanie nr 41. Kto z państwa radnych jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? 30 głosów „za”, 0 „przeciw”, 0 „wstrzymujących”. Jednogłośnie Rada Miasta przyjęła propozycję terminów posiedzeń Rady Miasta Lublin w 2023 roku.”

Harmonogram posiedzeń Rady Miasta Lublin w 2023 roku stanowi załącznik nr 62 do protokołu

AD. 10. PODJĘCIE UCHWAŁY W SPRAWIE ZATWIERDZENIA PLANU PRACY KOMISJI REWIZYJNEJ RADY MIASTA LUBLIN NA 2023 ROK

Przedmiotowy projekt uchwały (druk nr 1660-1) stanowi załącznik nr 63 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt – podjęcie uchwały w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Lublin na 2023 rok (to jest druk 1660-1).

Przystępując do realizacji tego punktu porządku, chciałbym poinformować państwa radnych, że zgodnie z art. 21 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym Komisja Rewizyjna złożyła swój plan pracy na 2023 rok w formie projektu uchwały, i mamy to na druku 1660-1. Komisja wypełniła również wymogi § 94 ust. 1 Statutu Miasta dotyczące terminu przedstawienia planu pracy, tj. przedłożyła go Radzie do uchwalenia nie później niż na ostatniej sesji roku poprzedzającego rok, którego plan dotyczy. Czy są ze strony państwa jakieś uwagi lub wnioski do projektu planu Komisji Rewizyjnej? Jeśli nie ma uwag, przechodzimy do głosowania. Bardzo proszę o określenie tematu.

Głosowanie nr 42. Kto z państwa jest „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? Adam, zagłosuj. 30 głosów „za”, 0 „przeciw”, 0 „wstrzymujący się”. Stwierdzam, że Rada Miasta podjęła uchwałę w sprawie planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Lublin na 2023 rok.”

Uchwała nr 1377/XLV/2022 Rady Miasta Lublin w przedmiotowej sprawie stanowi załącznik nr 64 do protokołu

AD. 11. PLANY PRACY KOMISJI STAŁYCH RADY MIASTA LUBLIN NA 2023 ROK

Plany pracy komisji stałych RM Lublin stanowią załącznik nr 65 do protokołu

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt to Plany pracy komisji stałych Rady Miasta Lublin na 2023 rok.

Zanim przystąpimy do zapoznania się z planami pracy komisji stałych naszej Rady w 2023 roku, chcę przypomnieć państwu, że komisje podlegają radzie gminy i przedkładają jej plan pracy oraz sprawozdania z działalności. Statut Miasta stanowi, że komisje stałe działają zgodnie z rocznym planem pracy przedłożonym Radzie oraz że Rada może zobowiązać komisje stałe do wprowadzenia stosownych zmian do planu pracy. Rozumiem, że wszyscy państwo radni zapoznali się z tymi planami pracy. Czy są ze strony państwa radnych jakieś uwagi lub propozycje do zmian do planów pracy komisji?”

Radny P. Popiel „Nie ma, zgadzamy się.”

Przew. RM J. Pakuła „Nie ma. Jeżeli nie wyrażają państwo sprzeciwu, proponuję, aby przegłosować wszystkie plany pracy komisji *en bloc*.”

Radny P. Popiel „Zgadzamy się.”

Przew. RM J. Pakuła „Bardzo proszę o określenie tematu. Głosowanie nr 43. Kto z państwa głosuje „za”, kto „przeciw”, kto „wstrzymał się” od głosu? Stanisław. Poproszę o wyniki głosowania. 28 „za”, 0 „przeciw”, 0 „wstrzymujących się”. Jednogłośnie przyjęliśmy plany pracy komisji stałych Rady Miasta Lublin na 2023 rok.

AD. 12. WOLNE WNIOSKI I INFORMACJE RADNYCH ORAZ PREZYDENTA MIASTA LUBLIN.

Przew. RM J. Pakuła „Kolejny punkt – są to Wolne wnioski i informacje radnych oraz Prezydenta Miasta. Pan Piotr Gawryszczak jako pierwszy, bardzo proszę.”

Radny P. Gawryszczak „Panie Przewodniczący! Panie Prezydencie! Wysoka Rado! Chciałbym złożyć wszystkim państwu życzenia błogosławionych, spokojnych, radosnych Świąt Bożego Narodzenia. I może powinienem na tym zakończyć, ale niestety, proszę państwa, krew mnie zalewa, kiedy widzę działania różnych, niepoważnych osób, które zarządzają instytucjami, na przykład instytucją kultury, która podlega panu prezydentowi Żukowi. I panie prezydencie, jeśli dzisiaj wyjąłem ze swojej skrytki na górze życzenia, w których to na Święta Bożego Narodzenia, bo teraz idą Święta Bożego Narodzenia, myślę, że wszyscy wiemy o tym, że to są Święta Bożego Narodzenia, nie jakiejś d--- M-----, tylko Święta Bożego Narodzenia. A później będą Święta w tradycji naszej chrześcijańskiej, Święta Zmartwychwstania Jezusa Chrystusa, nie święta, ciepłe święta z jakąś skrzynką węgla. I proszę państwa, panie prezydencie, chciałbym poprosić pana, żeby pan zwrócił się do dyrektorów instytucji kultury, albo w ogóle do instytucji, które w tym mieście podlegają panu, żeby, no, żeby myśleli. Ja nie chciałbym więcej dostawa, i proszę, proszę, nie chciałbym dostawać tego typu życzeń od kogokolwiek. Bo

jeśli ktoś mi życzy dobrze, albo nawet trochę dobrze, to niech mi przyśle życzenia na Święta Bożego Narodzenia teraz, w grudniu, a później, wiosną, gdzieś tam w kwietniu, czy w marcu na Święta Zmartwychwstania Jezusa Chrystusa. A jeśli ktoś mi przysłał skrzynkę węgla i życzy mi ciepłych Świąt, panie prezydencie, Jacek Kaczmarski śpiewał w swojej piosence o Wigilii na Syberii, że byle świecy starczyło na noc, bo na niego się długo czeka, żeby sobie pożyczyć wszystkiego dobrego, a nie ciepłych Świąt przy skrzynce węgla. No, dajmy spokój, no, przecież to jest karygodne. Dziękuję. I życzę państwu wesołych Świąt, błogosławionych Świąt Bożego Narodzenia. Niech będą ciepłe, a niech będą i zimne.”

Prez. K. Żuk „Drogi Panie Radny! Poza tym, że się z panem zgadzam w całej rozciągłości, nic więcej nie powiem. Panu Franaszkowi zwrócę uwagę na niestosowność tego, co robi. – (**Głosy z sali** – wypowiedź nieczytelna) – Nie, ale to w ogóle, to trudno dyskutować o czymś, co jest i niesmaczne, i niepotrzebne, jasne.”

Przew. RM J. Pakuła „Pan radny Marcin Jakóbczyk, bardzo proszę.”

Radny M. Jakóbczyk „Dziękuję, panie przewodniczący. Drodzy Państwo, Koledzy i Koleżanki Radne! W duchu pomocy, a jednocześnie prośby o włączenie się w akcję. Drodzy państwo, idą Święta, pewnie za chwilę też złożę krótkie życzenia. Coroczna akcja organizowana przez Fundację Małych Stópek ks. Tomasz Kancelarczyk – w okresie świątecznym w całej Polsce organizowana jest akcja „Pacuszki dla Maluszka”. W tym roku, z racji na to, że z jednej strony zaangażowało się w to Szkolne Koło Caritas przy Szkole Podstawowej 31, którego opiekunem jest moja małżonka, ale tu akurat ona koordynuje akcję, w której zbieramy potrzebne dary dla Domu Dziecka nr 2 im. Janusza Korczaka w Lublinie. W tę akcję włączyłem się także ja, wspólnie z przyjaciółmi, współpracownikami pana ministra Czarnka i w związku z powyższym zachęcam państwa serdecznie, jeśli mogę prosić o chwilę ciszy – no, zresztą – zachęcam państwa serdecznie do włączenia się w tę akcję. I chciałem powiedzieć...”

Przew. RM J. Pakuła „Ale drodzy państwo, pozwólcie koledze się wypowiedzieć.”

Radny M. Jakóbczyk „...że do dnia 6 stycznia do Biura Poselskiego na ulicy Rajskiego 3, tam stoi choinka, na której są bombki, tę bombkę państwo zabieracie ze sobą, i zachęcam, żeby w tym momencie zostawić jakąś paczuszkę dla tych dzieci z Domu Dziecka. Zbieramy ogólnie proszki, płyny do prania dla dzieci, kremy, szampony dla dzieci, oliwki, pieluchy, mydła. Są też wyszczególnione potrzeby, które nam zgłosiła pani z Domu Dziecka dla półrocznego chłopca i pięcioletniej dziewczynki. Jeżeli ktoś z państwa by chciał się włączyć w to, uważam, że szczytną akcją, którą zresztą..., praca, którą wykonuje ks. Kancelarczyk z Fundacją Małych Stópek jest naprawdę kapitalna, i jest szansa po prostu pomoc dzieciom. Do 22 grudnia jest szansa taką paczkę zostawić też w Szkole Podstawowej 31, tam to robi Koło Caritasu, tutaj robię to ja. Jeżeli ktoś z państwa z jednej i z drugiej strony sceny politycznej chciałby się włączyć, to będziemy oczywiście bardzo wdzięczni. Jeśli chodzi o jakieś szczegóły, to proszę się śmiało kontaktować, zawsze pokieruję. A poza tym oczywiście tak przyłączając się do kolegi Piotr Gawryszczaka, ale myślę, że zaraz przewodniczący

Breś też w naszym imieniu to powie – błogosławionych, radosnych Świąt przyjscia na świat Zbawiciela. Także wszystkiego dobrego na Święta. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Pan Piotr Breś.”

Radny P. Breś „Dziękuję bardzo. Panie Przewodniczący! Panie Prezydencie! Państwo Radni! W imieniu Klubu Prawa i Sprawiedliwości chciałbym wam wszystkim złożyć serdeczne życzenia, panu prezydentowi, wszystkim tutaj obecnym – spokoju, wyciszenia, dużo łask bożych od nowo narodzonego Dzieciątka Jezus na te Święta. Wesołych Świąt i szczęśliwego Nowego Roku dla was wszystkich. Wszystkiego dobrego.”

Prez. K. Żuk „Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękujemy. Pan Zbigniew Jurkowski, bardzo proszę.”

Radny Z. Jurkowski „Ja mam dwa komunikaty. W pierwszym komunikacie chciałem podziękować serdecznie panu Eugeniuszowi Bielakowi, członkowi Społecznej Komisji Mieszkaniowej, my w tej chwili po prostu robimy wizje, i po prostu dziękuję panu za zaangażowanie w ten temat.

Kolejna sprawa – 29 stycznia będzie 31. Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, ja już jestem wolontariuszem, będę od godziny 7.00 rano do 24.00 pod Ratuszem, także jeżeli ktoś ma ochotę wrzucić jakiś drobny grosik, każdy dostanie ode mnie upominek. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Pan Piotr Choduń.”

Głosy z sali – nieczytelne

Radny Z. Jurkowski „Jeżeli już dla pana radnego, będzie.”

Przew. RM J. Pakuła „Dobrze. Pan Piotr Choduń, bardzo proszę.”

Radny P. Choduń „Dziękując w imieniu kolegów i koleżanek...”

Przew. RM J. Pakuła „Drodzy państwo, ale pozwólcie...”

Radny P. Choduń „...dziękujemy. Również składamy najlepsze życzenia dla wszystkich państwa – zdrowych, ciepłych Świąt rodzinnych, ciepłych w sensie takim rodzinnym, no i oczywiście wszystkiego dobrego również na po Świętach. Dziękuję.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo.”

Prez. K. Żuk „Panie Przewodniczący! To skoro już państwo radni się wypowiedali w tej kwestii, to ja również chciałbym wam wszystkim dziękując za ten miniony rok i za to, że przepraszam, łagodniejemy na starość, to chyba też trzeba podkreślić, w trosce o te trudne sprawy naszych mieszkańców, chciałbym na wasze ręce dla

was, dla waszych rodzin i dla waszych bliskich również najlepsze życzenia złożyć – błogosławionych Świąt, rodzinnych Świąt. Wszystkiego dobrego.”

Radny S. Brzozowski „Panie prezydencie, to nie tylko łagodniejemy, ale długo trwa ta kadencja i jest jeszcze przedłużona, my się docieramy po prostu. Trzeba ją jeszcze o rok przedłużyć. (śmiech)”

Prez. K. Żuk „Tylko jedni się docierają, drudzy się ścierają, czy zużywają, tak, tak? Wystarczy na nas tu popatrzeć, tak, przynajmniej na niektórych.”

Przew. RM J. Pakuła „Drodzy państwo, pozwólcie, że sam sobie udzielę głosu. W imieniu prezydium Rady chciałbym wszystkim państwu złożyć życzenia zdrowych, gorących, rodzinnych Świąt Bożego Narodzenia. Wszystkiego dobrego dla was i dla waszych rodzin. A jednocześnie przypominam, że 20 grudnia o godzinie 14.00 zapraszamy na opłatek do Trybunału.

Szanowni państwo, pozwólcie też, że w imieniu całej Rady złożę najlepsze życzenia, równie gorące, wszystkim pracownikom Urzędu Miasta Lublin i instytucji, które są wokół Ratusza. Drodzy państwo, wszystkiego dobrego dla was wszystkich. A dla naszego Biura i dla pani dyrektor Doroty oczywiście – najcieplejsze. Pani przewodnicząca Małgorzata Suchanowska, bardzo proszę.”

Radna M. Suchanowska „Ja przepraszam, troszeczkę ochryłam, dzisiaj się za dużo nie odzywałam, ale panie prezydencie, my przecież jesteśmy wszyscy młodzi. I życzę wszystkim, żeby się tak młodo czuli, jak, no, dwudziestolatki, a poza tym, żebyście byli wszyscy zdrowi. Panu prezydentowi życzę zdrowia i radości, pomyślności, miłości i wszystkiego, co może być możliwe, a przede wszystkim pokoju, żeby nam się to wszystko unormowało. Dziękuję bardzo.”

Przew. RM J. Pakuła „Dziękuję bardzo. Nie widzę więcej zgłoszeń.”

AD. 13. ZAMKNIĘCIE OBRAD

Przew. RM J. Pakuła „Przechodzimy do kolejnego punktu – jest to Zamknięcie obrad.

Wobec wyczerpania porządku obrad, zamykam XLV sesję Rady Miasta Lublin. Serdecznie dziękuję za udział w dzisiejszej sesji wszystkim państwu radnym, prezydentowi miasta i jego zastępcom oraz pozostałym uczestnikom sesji. A państwa radnych proszę o podpisanie się na liście obecności.”

Protokołowała:

**Przewodniczący
Rady Miasta Lublin**

/-/ Katarzyna Bisak

/-/ Jarosław Pakuła